

[illegible]

[illegible] seruos (?) albas ... visione in finem liberavit ... defunctos ...

N. Inw.
1299

L(ecti)o b(eat)i Petri ap(osto)li ad romanos

Karissimi omnes unanimes in oratione estote compacientes fraternitatis amatores misericordes modesti humiles non reddentes malum pro malo vel maledictum pro maledicto sed e contrario benedicentes quia in hoc vocati estis ut benedictionem hereditate possideatis. Qui enim vult vitam diligere et dies videre bonos coerceat linguam suam a malo et labia eius ne loquantur dolum. Declinet autem a malo et faciat bonum inquirat pacem et sequatur eam quia oculi domini super iustos et aures eius ad preces eorum. Vultus autem domini super facientes mala. Et quis est qui vobis noceat si boni emulatores fueritis. Sed et si quid patimini propter iusticiam beati. Timorem autem eorum ne timueritis et non conturbemini. Dominum autem Christum sanctificate in cordibus vestris.

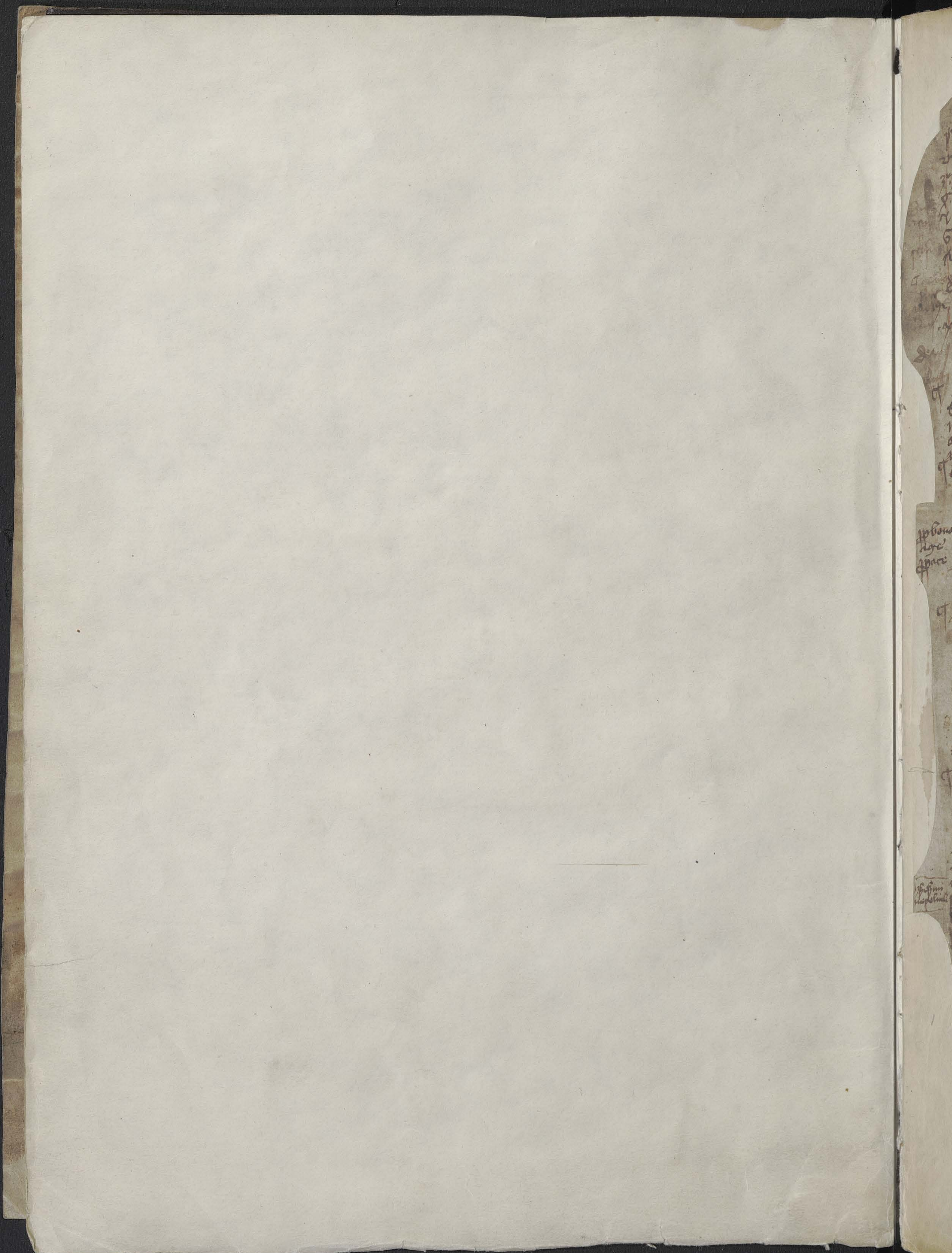
[W]ierzo w boga wszechmogoczego stworziczela neba y zemie
y w iesu crysta syna yego yedinego pana naszego yen poczęt yest
z ducha swiantego narodził se z maryey dzewicze umączon
pod ponskim pylathem vkrzizowany umarl pogrzeban zstąpił do
pkla trzeczego dna wstal z martwich y wstąpił na nebosa sz[edzi]
... boga oyca wszechmogoczego y przidze sądzic
zywich y umarlich y wierzo w swiatego ducha swiatha czirk[ew]
krzescianska swiatich społeczność otpuszczenie grzech[ow]
czala zmartwychwstanie y zywot weczny Amen

[illegible]

27

I

Rękopis i jego oprawę wyrestaurował introligator Jan Wyżga w r. 1934.
Karty ochronne dodano nowe.

1

[illegible]

Cyrzeszli [illegible] [illegible]

[illegible] pośle [illegible] wole [illegible]

[illegible] posła [illegible] wole [illegible]

[illegible] tenentur [illegible]

Ideo [illegible] dilecti [illegible]

Et ista scribit [illegible]

Antequam communicetis ad [illegible] memento premittere [illegible] quod [illegible] Et si [illegible] alia [illegible] premitti

[illegible] nobis gratiam Amen / Antequam accedatis ad [illegible] dicatis devote [illegible] Veni sancte

[illegible] reple [illegible] Et [illegible] cum collecta de sancto spiritu [illegible] nobis [illegible]

[illegible] nos igne [illegible] devotis patres silent [illegible]

[illegible] dicatis [illegible] placet [illegible] latino [illegible] dicatis [illegible] vulgari:

Przyjdzi swięty duchu [illegible] jeden gospodzin [illegible] Amen: Et cum [illegible]

[illegible] fratres [illegible] sint [illegible] accedo [illegible]

[illegible] ad [illegible] dei et ad suffragium dei genitricis virginis Marie ut ipsa digne nos [illegible]

salutetis cum devote dicentes sic Ave Maria: Deinde dicatis singuli [illegible]

[illegible] dicatis [illegible]

[illegible] vobis digne [illegible]

[illegible] fratres [illegible] ad [illegible] oportet [illegible] rogetis [illegible]

[illegible] spirituali [illegible] prelatis [illegible] et [illegible] pro [illegible] clero [illegible]

[illegible] pro [illegible] principibus [illegible] militibus [illegible] pro benefactoribus [illegible]

[illegible] pro benefactoribus [illegible] mortui [illegible]

[illegible] pro benefactoribus [illegible]

[illegible] nisi [illegible] liber [illegible] rogare [illegible]

[illegible] in purgatorio [illegible] dicatis [illegible]

[illegible] nosmet ipsos ne obliviscamur [illegible] rogetis [illegible] qui [illegible]

ut [illegible] dicatis: Post haec sic [illegible]

Spowiadam się bogu naszemu miłemu stworzycielowi [illegible]

[illegible] wszech grzechow [illegible] do wszytki od naszego porodzenia [illegible]

naszych wszech grzechow [illegible] w [illegible] swiatka naszego [illegible]

[illegible] Spowiadam się bogu [illegible]

[illegible] tego [illegible] żal [illegible] Spowiadam się bogu naszemu

miłemu [illegible] grzechow [illegible] zakonu [illegible]

naszego żywota [illegible]

na żal [illegible] Spowiadam się bogu naszemu miłemu [illegible] grzeszyli [illegible]

[illegible] miłosierdzia bożego [illegible]

[illegible] bog [illegible]

[illegible] Spowiadam się bogu naszemu miłemu

[illegible] tego [illegible] żal [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ... pro ... et ... [illegible]

[illegible] ... quecumque ... [illegible]

[illegible] ... pene ... [illegible]

[illegible] ... pro ... [illegible]

Hic ... timore bono ... iustitia ... [illegible]
... [illegible] ... exceptione ... [illegible]

Venio pro duobus debemus timere deum ... pro celestis videlicet homines ... mundo ... domus timere ... [illegible]
... inde ... maledicto ... dignatus est descendere de celo ... virgine matre et ... [illegible]
... timere debemus dicens ... [illegible] ... sunt in ... [illegible]
... [illegible] ... domus ... [illegible]
... regnum celorum ... ergo ... [illegible]
... [illegible] ... regnum ... Nomen dei est ... [illegible]
... regnum celorum milites eius sunt ... angeli ... [illegible] ... et terra ... [illegible]
... in visione dei ... [illegible] ... in inferno ... facere ... [illegible]
... [illegible] ... multa pena ... [illegible]
... facere de magna pena ... diabolus est belzebub ... regnum ... [illegible]
... milites eius sunt omnes ... [illegible]
... [illegible] ... ergo ... homo cum deo debet timere ... [illegible]
... [illegible] ... timere deum ... [illegible]
... [illegible] ... Et redemit nos ... [illegible]
[illegible]

et luce prima post ... vespere ... que est in mundanis hominibus qui in solicitudine sua capiunt ... sunt plus soliciti de terrenis quam de celestibus et quod dissuadet quia non debemus ... [illegible]
pro duobus dominis ... non potest ad ... bona agere ... et ...
... thesaurizare ... et virtutibus ... servire ... amore
Nemo potest duobus ... non potest ... glorie mundi et glorie dei servire ... servire deo est obedire deo et cetera. unde ...
... cui obedit ... mundo obedit ... mundi est ... diaboli est ut deo famul... virtutibus ...
unde ... non potest ... talitur dei ... diaboli ... non potest Remigius ... quia deus ...
... in mundo ... quia isti sunt duo domini deus et diabolus voluntate dissimiles ... ... virtutibus
... quia in castris dei ... virtutes / et in castris ... diaboli ... vitia ... 2

Nemo potest duobus dominis servire. Aut
et dyabolo virtus et et vicium ... duos dominos qui contraria imperant neque duo conueniunt.

enim unum odio habebit et alterum diliget
uterque immo potius unus ... vel ... duo ... deus et diabolus celum et mundus caro et spiritus virtus et vicium.
Aut unum ... odio habebit scilicet diabolum vel corporalem

Aut unum sustinebit et alterum contempnet. Non
appetitum vel mundum. Et alterum diliget ... deum ... structum ... celum. Aut unum sustinebit scilicet dyabolum quem homo peccando patitur et non diligit. Et alterum contempnet scilicet deum ... actus ... affectione ... Non

potest deo servire et mamone. Ideo dico vobis
... seminando non potestis deo servire et in divitiis ... et non servire eis dominum dispensator non est servus. Ideo dico vobis ne ... quia ... sunt. Ne soliciti sitis anima quod

ne soliciti sitis anime vestre quid manducetis
... divitiis servire ... animali vite que cibis sustentatur. Quid manducetis neque ... tangit ... necessaria ad sustentacionem nature alimentum et vestimentum alimentum ... corporum ... quod

neque corpori vestro quid induamini. Non ne
est ... in habendo ... vestimentum ... corporum ... que est maxime in ... quod ... plus est quam ... anima que est facta ad ymaginem dei ... in ... capax beatitudinis quam ... esca nec in ...

anima plus est quam esca et corpus plus
Respicite ... exemplorum nos ... et abstrahit a soliciitudine et ... Respicite volatilia celi que ... non ... et tamen dei providencia aluntur.

quam vestimentum. Respicite volatilia celi
absque ... et non ... non volat ad ... non prohibet providenciam et laborem sed soliciitudinem et avaritiam.

quoniam non serunt neque metunt neque congregant
neque corpus ... vestimentum ... non sit solicitus ...

Exempla ... non ... laborant sed soliciitudinem ut tota fiducia ... sit in deo ...

... non potest deo ... deo ... et ... qui ... diligit ...
... non ... possidet ...

... Paulus ... ad Timotheum ... et ...

... Nichil est medium ... ut ... dei ... servire ... Aut unum sustinebat ... diligit ... cupiditate ... alterum contempnet ... odio habebit ... Mamona ... lingua ... dicitur ... divitiis ... Ideo ... non potest deo servire ... Non ne anima plus ... vitam et corpus ... vestes ... Non vita ... propter ... est

Remigius ... vite ... Non potest deo servire ... Non potest ... Non ... Ne soliciti ... Respicite volatilia ... Audiat ...

Nota quod mammona est nomen dyaboli ... divicie dyabolice ...
primo cum delectatur in cogitacione illicita item cogitacionem in sensum item ope[re]
perpetrans item ut et exemplo alios peccare faciens item peccatum in consuetudine
ducens item peccare non erubescens in cuius similitudine peccare ipso suo sunt ...
... dominum divicias ... item sunt in unico ... diebus ... die
ac nocte qui requiem vobis non dabunt item sunt deceptores ... ...
ducit ad dampnacionem dicens ... ergo ... qui sunt ...
... dei ... contempnit ... non odiat Iob ... est
... ut ... ... sunt ... aliqui ... nimdo ... ducentes
... item Rom. 1 ... creature potius quam creatori magis enim
amat placere ... nundi ... quam deo ... ista sunt ...

Et pater pater qui scit ... qui vester celestis qui potest
Rabanus ... ... debita non
... alimonia ... dominus ... non
... ... pater non dat filiis alimenta
pascit id est multo magis vos qui estis ... quibus
... ... Nonne vos magis ... est ...

in terra Et pater vester celestis pascit illa Non

... multo ... precii vos estis ... que
sunt minoris precii curat multo magis de vobis qui
maioris precii estis curat ... studio et
~~... ... ...~~ ... dignitate ...
~~... ... ...~~ ...
maioris precii estis ... racionales ...

ne vos ~~magis~~ pluris estis illis Quis autem
~~quis autem vestrum cogi. potest adicere~~ ... quasi curam tegendi
corporis relinquite qui ... ad ... mensuram ...
... ... ma-
...

... deus

vestrum cogitans potest adicere ad staturam suam

... de vestimento
removet sollicitudinem ...
dicit maior prudencia ...
illis que sunt minoris precii ...
illis ... sunt minoris precii

cubitum unum Et de vestimento quid solliciti
... ... in ... et
ornata non laborant ut in vestimenta ... ...
ergo ... divinam dubitare non debetis

estis Considerate lilia agri quomodo crescunt non

... dico autem vobis ... exortacione
de in vestimento ...
... exemplo

laborant neque nent Dico autem vobis quoniam

... qui ... regibus ... ...
et potencia ...
... vestibus ornatus
...

nec Salomon in omni gloria sua coopertus est

... lilium
... ...
...

sicut unum ex istis Si enim fenum agri quod hodie

... ... filii ... ...
... ... bona ... ...
magna ... primo ... elemosina ... ...

quaesito ponitur ista dictio cras / Inscriptum dicente Iacob et cras audiet me iustitia mea / In clibanum id est corruptibile in formationem ut desiccetur. et quia dicitur deus sic vestit sic pulchre sic optime sic sine sollicitudine ornat /

a. i. futuro · potheim · i. formace · whennyallowpez · perire · pro ut · i. ornat

est et cras in clibanum mittitur. Sic deus vestit quanto quanto magis vos. s. vestiet vos remunerandos qui non ad usum temporis sed ad ymaginem dei facti ad eterna premia vocati estis modice fidei qui de providencia dei dubitastis. Nolite ergo. Sola non aut nolite querere

i. scilicet homines · quia deus cum omnia dedit · ergo quasi nolite quia magna pro parvis · pegalmyoge

magis vos modice fidei. Nolite ergo solliciti esse quid manducabimus talia nolite inquirere cum [illegible] que nunc celestibus in sedetis

i. dicendo · mowpe igelige · comedere · i. quid cum bibemus

dicentes quid manducabimus aut quid bibemus et quia infideles sunt et de eternorum visione non cogitant et dum precium curas ne dubites de volumine qui bonus filiis vestra non claudit / Hec enim omnia

i. scilicet · quaerunt · i. pagani qui nullam premium sperant [illegible] vitam · eterna

aut quo operiemur. Hec enim omnia gentiles inquirunt premium datum eternitatis quibus enim pater est qui volatilia pascit volatilia vestiet et filium discret similitudo atque modum / Scit enim sed sumus hec vero sit in tempore

i. solicitate [illegible] · pozodinyo · fulinyo albo · inessladinyo · scit · quia · i. de quibus. deest etiam · scilicet cibo potu et vestimento

quaerunt // Scit enim pater vester quia omnibus his in quibus ut quaerite omnia quia ille facit quod dat vobis in fidelitate ubi vero prius regnum dei. Regnum dei summum bonum est ideo querendum querentur aut fide [illegible] etiam

i. necesse est · i. debetis quaerere · quaesitum · i. principaliter · i. celeste

indigetis. Quaerite ergo primum regnum dei et Et omnia que in tempore eternorum hec quaeruntur

i. operibus bonis · quaerite · i. beneficia · per dona bona opera · scilicet a deo adicientur si non est

iustitiam eius et hec omnia adicientur vobis: / istud cum petendum est quia ipse ille necessarium ergo primum regnum dei i. preponite omnibus rebus ceteris ut aut quia quaerit sollicitudo ne ista desint. Scit enim ut dixi pater vester quia his indigetis et in eo non subditur ista deinde que te scilicet aut hec apponentur i. quasi praestat sine malo ullo vero impedimento sed illa vero aut illa debentur scilicet apponentur quia aliud est quod principaliter datur aliud quod superadditur quia in tempore eternitas in usu debet esse temporales et aliud datur quod superadditur etc.

Iucibanum aliqui libri habent in quo queritur id est ex quo igitur clibanum / quanto magis vos [illegible] praeter vero in ultimis qui ad ymaginem dei estis ad eterna vocati / modice fidei scilicet non in aliqua promissione dubitat modica est fide et qui de plus dubitat tanto magis in veniet eam [illegible] solliciti sint / Nolite ergo solliciti esse bonis in tale sit et nolunt quod ipse iustitio simus dominus ut absque sollicitudine in [illegible]

Hec enim omnia de futuris tunc non est scilicet filiorum est querere regnum / pater vester scit quid debeat et providencia prius [illegible] reddet absque cura seculi

quaerunt hec ideo qui noverit nobis tamen hec esse necessaria / Regnum dei quaerimus sectando iustitiam eius iustitia non regni est omnia que dominus [illegible] hic regnum quaerere est ipsam iustitiam operibus implere ideo cum ut deo glorificet et ut nos ei possumus placeamus et omnia ideo quod sunt [illegible] quod summum quod est et extra quod nichil [illegible] / adicientur vobis ut per iustitiam veniunt ad regnum

Quanto magis vos scilicet vestiet · ideo omnis fiducia in eo quod est quod sed ut de hiis fidentes sumus quo in visibilia [illegible] / modica fides est que nec de minimis certa est ideo et dicitur [illegible] fiduciam et [illegible] in fidelitatem / Nolite ergo solliciti esse [illegible] qui vestitum qui [illegible] ut curiosi per hiis [illegible] alimenta querunt [illegible] / Sollicitudo sufficit [illegible] ne [illegible] vestrat et [illegible] fidelem

Nolite ergo [illegible] in fidelibus animis [illegible] sit et [illegible]

Quaerite primum regnum dei [illegible] ista non esse petenda [illegible] non est [illegible] petendum et ideo [illegible] preponendum quod omnia faciamus [illegible] ut est evangelium ut manducamus [illegible] significat [illegible]

Et omnia omnia sunt filiorum hec omnia adicientur et non querunt [illegible] datur ad [illegible] quia omnia eo [illegible]

Istud evangelium legitur feria quinta post dominicam ... ... post festum sancte trinitatis ... Quantus sit dominus ... Quantus sit gradus dominus in ... civitate ... et ... mortuum ... suscitatio ... ad ... apologiam ...

... Naim ... ibi ... vidue ... Beda ... filius ... filium ...

... ... di filius ... dicens ... vidua ista sicut ... dicitur vidua ... custodiendo ... defendendo ... tria que sunt ... plato ... ... bonis operibus ...

[illegible]

I[n illo tempore] Symon de cassia: quo ibat ubique subsistens, quo ibat in mobilibus, quo ibat omnia continens, quo ibat qui omnia poterat voluntate producere, quo ibat qui omnia in puncti tenet.

Ibat Jhesus in civitatem que vocatur Naim
quo ibat existens in omni loco presidens, quia ex forma servi erat. Ibat pedibus ut ondit se verum hominem. In civitatem. Symon de cassia: ad quamdam civitatem venit omnibus salvatoris presentis.

i. sequebantur

Et ibant cum illo discipuli eius et turba
accedens affectu ecce vocatur Naim, interpretatur motus vel mutatio, et significat istum mundum qui totus est in motu. Ibat. i. sequebatur cum illo discipuli cum i. apostolo et alii cum

naim

copiosa. Cum autem appropinquaret porte civitatis, ecce
non propter ... sequentium ... corum ... dutaxat eius ... discipuli ... quanam ... dogmatizabat ... simplicitate ... sensus prudentia ... in illo. Et turba copiosa ... comitatu. Cum

i. portabatur ... ad sepeliendum

defunctus efferebatur filius unicus matris sue
... appropinquaret ... porte civitatis ubi erat maior frequentia ... negocia in tractando et iudicia. Ecce defunctus ad statim defunctus deferebatur quia per se ambulare non poterat ...

Et hec vidua erat. Et turba civitatis multa
post ... mortem in funere suscitat mortuum quia in funeribus ... mortuus ... cum erat filius unicus mortuus. Vidua erat miserabilis persona. Et turba i. multitudo hominum ... mulierem ... viduam. Cum vidisset illam dominus salvator misericordia motus

i. compassione motus

cum illa. Quam cum vidisset dominus misericordia motus
... compassionis affectu ... in ... misericordia ... Job xxxi ... viduam ... pupilli ... viduam ... loquitur ... Ecce xxxv ... noli flere ... mortuum flere quem mox vivum resurgere videbis ... exhibet

super illam, dixit ei: noli flere. Et accessit
... suscitaturus mortuum. Et accessit ... ad mortuum ... Ego sum ... resurrectio et vita. Et tetigit loculum i. feretrum ... i. feretrum ... mortuum

manibus

Et tetigit loculum. Hii autem qui portabant
corpus ... hii i. isti qui portabant ... qui ... ad ... desideria vel blandimenta ... adulantium. Et ait ... adolescens tibi dico surge ... surge ... mortis

... vel ...

steterunt. Et ait: adolescens, surge, tibi dico.
... crucis quia post adam ... paradisum ... homo ... portatur qui ... qui eger est et ambulare non potest ... portatur. qui luxuria cogitat ... qui ... tangi non potest ... portatur qui omnia ... qui ... cogitat ... qui ... tangi non potest.

Beda: loculus quo effertur in apparentia ... desiderio ... qui fecerunt ... desideria vel adulationum blandimenta que ... tangente ... peccatores ... laudacionum ... respirans ... vocanti ad vitam ... redit ... salvatori.

[illegible]

Ambrosius: dico credente ... matris ... fidei ... suffragium ... studio ... ...

Beda: ecce defunctus cum ... gentiles ... fidei ... in ... ecce ... defunctus efferebatur ... mundo ... possidens ... laborat ... ad vitam ...

Et loculus quo defertur corpus ... mali mores ... corpus ... tetigit ... ligno ... portatores ... ad mortem ... loquitur ... ad vitam ... loquitur ... bonis actibus ... matri ...

... adam ... quatuor elementis ... homo ... tangit ... loculi ...

Ibat ... que vocatur Naim ... ...

Locum in quo iste mortuus ... ... Naim ... ... vidua ...

Beda: ecce defunctus ... qui ... porta ... civitatis ... ...

Beda: et vidua erat ... ...

... ... mortuus Beda ... ... postea suscitavit ... ...

... ... Jhesus ... ...

[illegible: dense marginal and interlinear gloss at head of page]

Et resedit iterum mortuus erat / Int^r mistica expositione venit misterium est prius quia statim vita redyt ... prius cum habet clamores mortis et in fine ... insignium ... suscitacionibus hoc cum non poterat fieri

Et resedit qui erat mortuus et cepit loqui mortuus qui putabatur a symone mago suscitatus est dedit Int^r sacerdotali indicio potiaris cum omni certitudine qui est de ... futuri mali et qui est turbacionibus ... in cunctis ... inducens ... et solvto

Et dedit illum matri sue Accepit autem et ardens ... Et magnificabat Int^r ... desperatior mors ... ad vitam revocatur tanto plures eodem exemplo corrigunt et pietas maior ... intelligitur et ... magnificabant magnum predicabant / ... illud ... magnus dominus et laudabilis

omnes timor et magnificabat deum ... hoc est cum magnificare deum ... magna credere et dicere / ... illud ... accedit homo ad cor altum et exaltabitur deus / Quia propheta ... qui multa ventura predixit / de quo legitur ... propheta ... suscitabit

dicentes Quia propheta magnus surrexit tibi dominus deus tuus // ... indicabat ... propheta ... magnus ... fuit magnitudine potencie ... magnus ... magna ... magnitudine sapiencie ... et plus magnalia sapiencie sue

in nobis Quia deus visitavit plebem ... in quo sunt omnes thesauri sapiencie et scientie absconditi magni ... bonitatis ... magnitudine ... ipso est ... magna ... gloria ... in salutem tuo ... unigeniti ... Nam ... visitavit ... sue visitavit in qua sicut medicus in ... ut sanaret / ... visitavit aliqua ... quam hominem ... quid est homo quod memor es eius aut filius hominis quoniam visitas eum ... visitavit ... plebem suam ...

[illegible]

Sed hec ... magis diligunt ... et non ... diligunt tanto plus ...

[illegible: lower text block, left and right marginal columns and foot of page]

[illegible]

Cum intraret iesus in domum

cuiusdam principis phariseorum sabbato manducare

panem et ipsi observabant eum. Et ecce ho-

mo quidam ydropicus erat ante illum. Et respondens

iesus dixit ad legisperitos et phariseos dicens

Si licet sabbato curare. At illi tacuerunt. Ipse

vero apprehensum sanavit eum ac dimisit

Et respondens ad illos dixit. Cuius vestrum asinus aut bos

[illegible]

Intrat ihesus in domum cuiusdam principis phariseorum sabbato manducare panem. Inhyms ubi duo notantur scilicet quod in sensu est ihesus in domo principis et causa sui in sensu scilicet ut manducaret panem. Si desideras quod ihesus in sensu filius dei perveniat in domum conscientie tue oportet te esse principem nobilissimum eciam ut desinas vicia et pacificus corporis tui. Item oportet te celebrare sabbatum id est requiem et hec est requies a peccato se abstinere. De qua requie dicitur Ysaie [illegible] te prope age [illegible] fuerit. Tercium secundum [illegible] ad quod ingreditur ihesus est ut manducet panem. Nonne quod Christus reficiat animas in domo conscientie et in confessione [illegible] appellatur cibum suum. Johannes iiii^o. Ego [illegible] cibum manducare quem vos nescitis scilicet conversionem [illegible] ad quod cum maiore Christus [illegible] in sensu domum principis phariseorum ut aliquos peccatores converteret.

Congrue animal quod cecidit in puteum ydropico comparat quia ille humore, ille laborabat. Et bene homines et asinum comparat vel ut sapientibus et hebetibus vel in ... populum significat scilicet Iudeorum oppressum iugo legis et gentile ... vel dominum ... et bruto ... omnes ... significat demersos extrahit omnes ... et egent ...

presidendo assistentibus. Et videns non ad vocem oris quia nichil dicebant sed ad vocem cordis qui in corde murmurabant. Cuius vestrum asinus aut bos omnis in hac materia similes estis et sic dicit ... ut ... omnes animalia ... ut asinus non ... sic animalia ... et continuo non in

in puteum cadet et non continuo extrahet illum

intelligens solucionem aut violacionem sabbati ... bene solveret illum. Et non poterant ... sic ... Job ... si eum ... in ... quis ... ei dicebat ad

Quia qui talia ... videtur.

die sabbati et non poterant ad haec respondere illi. Dicebat

ipse ... pharisei parabolam et alius instruere significante

Dicebat autem post quam ... illos ... Et ... sabbati ... ad ... lege ... in ... pro quo ... accubitus in ... lege.

Dicebat autem et ad invitatos parabolam istam

... intelligens illi de primis accubitibus laborarent ... respondeant.

appetentes ... id est loca

intendens quomodo primos accubitus eligerent dicens

Et adhuc prelatos ... spirituales que consistunt

et adimpleant spirituales que consistunt in ...

ipso et cetera.

Cum invitatus fueris. Cum per graciam fidei ... applicatore ... te ...

ad illos Cum invitatus fueris ad nuptias non

discumbas non te ... gloriando quam ceteris sis sublimior ... Et ne forte ... et ... nunc ... decor ... sublimior ...

in ... sic ... dominus ... honoratior ... in ... adimpleant ...

id est non sedeas

discumbas in primo loco ne forte honoratior

et sit [illegible]

et tu veniens ... qui ... et ... nomine

Honoratior post ... et ... in ... sic ... tua ... quam ... et cum ... meliori ... fuit ... et ... exaltatus ... et ... tunc ... in ... incipies ... et ... te ...

id est fuit

Cotidie ... gui... nos ... et ... in ... ut ... ad ... gloriosos ... sic ... et ... ceteris ... et ... commutatur ... sic ... honor ...

id est quam ... impleat

te sit invitatus ab illo et tunc veniens is

et per graciam ... dicat tibi ... sint ut te minores

in ... illo ... et da locum ... in ... te minorem

honorabiliores

qui te et illum vocavit dicat tibi Da huic

et tunc incipies ... dicens in animo tuo aut ... tuo aut ... post mortem in ... gloriosius apparebas ... regis ... in loco magnorum ne ... melius ... ut ...

locum et tunc incipies cum rubore novissimum

Cum intraret ihesus in domum cuiusdam principis. ... [illegible] ... ydropico ... [illegible] ... Dicit ... [illegible] ... Johannes ... [illegible] ... Nemo ... [illegible] ... [illegible]

[illegible]

dicat tibi ascende superius ut humilitas cum vera procedat et ut majores ... inter minores es humilia te in omnibus ... ad vocatus fueris vade ... et non te exponas sicut illi de quibus infra et repetit sicut omnes exponunt

locum tenere ... cum vocatus fueris ad nuptias ... minores te aliis reputando sicut apostolus dicebat ... ego sum minimus apostolorum ... in ... magnus es humilia te in omnibus

dos
vade recumbe in novissimo loco et cum
et advenit ... ut ... venit angelus
in ... humilibus quod aufert superbis dicat tibi amice

humilitas
venit qui te invitavit dicat tibi amice
dicat amice ascende superius ... primo
... ut sic ... dona spiritus sancti recipere
... et ... ut ... que ... quod
... tibi ...

ascende superius tunc erit tibi gloria coram
... in eadem ... fide quae
... et tam ... prae
... bus

simul discumbentibus quia omnis qui
... superbia ... humiliabitur
... ut ... sic ut
... o

se exaltat humiliabitur et qui se
... exaltabitur ... in vita eterna ut
sic ... dona spiritus sancti

humiliat exaltabitur ... ... est ...
... superbia ... et ... ad celum
... et ...

[illegible]

Paulus de nobis quorum venter est deus.

~~Istud dominice ... Luce post ... capitulo~~

Istud evangelium ... ex 20o capitulo et Marci ... Luce ... et sic stat textus in corpore evangelii. Pharizei autem audientes quod silencium imposuisset saduceis convenerunt in unum et interrogavit eum unus ex eis legis lator temptans eum etc.

6

Et accesserunt pharisei ad ihesum id est ad christum et interrogavit eum ... unus ex eis legis lator ... unus pharizeus ...

Accesserunt ad ihesum pharisei et in ... [illegible]

Rogavit eum unus ex eis legis doctor temptans ... [illegible]

tans eum ... quod est mandatum magnum toto in ... [illegible]

in lege? ~~Ait~~ illi ihesus diliges dominum deum ... [illegible]

tuum ex toto corde tuo et ex tota anima tua ... [illegible]

et ex tota mente tua. Hoc est enim maximum ... [illegible]

et primum mandatum. Secundum autem simile est huic diliges proximum ... sicut te ipsum ... [illegible]

Diliges proximum tuum sicut te ipsum. In hiis duobus ... [illegible]

mandatis universa lex dependet et prophete ... [illegible]

Diliges dominum deum tuum ex toto corde tuo

Wssem dobrym zacon wsseliky swieg ... [illegible]

Hodie ... petit a domino deo ... [illegible] ... peccari.

Christianus interrogat de illo quem credebant esse venturum, quia putem volebant eum credere eum filium esse de ... [illegible]

[illegible]

Iacobi primo beatus vir qui suffert temptacionem quia cum probatus fuerit accipiet coronam vite quam repromisit deus hiis qui diligunt illum. Ergo si nolo dispiciar [illegible] temptacionis [illegible] [illegible] omnia [illegible]
si [illegible] semper diligo deum meum [illegible] tribulacione mea dabit [illegible] Ego diligentes
me diligo [illegible] primo cor. 2º quod oculus non vidit nec auris audivit nec in cor hominis ascendit
Ergo bonum [illegible] diligere deum [illegible] ut ipse dignetur nobis dare primum regnum
[illegible] celeste [illegible]

Congregatis autem phariseis interrogavit eos Iesus [illegible]

Congregatis autem phariseis interrogavit eos Iesus dicens quid
[illegible] cuius filius est [illegible] dicunt ei
[illegible] David ait [illegible]

quid vobis videtur de Christo cuius filius

[illegible] est in spiritu [illegible]
sancto vocat [illegible] qui ante eum [illegible] vos [illegible]

est dicunt ei David et ait illis quomodo ergo

[illegible] dixit dominus deus pater domino meo [illegible] filio [illegible] sibi generavit

in spiritu vocat eum dominum dicens dixit dominus

[illegible] domino meo [illegible] sede a dextris meis [illegible]
semper fuit sede a dextris meis in [illegible]
[illegible] inimicos tuos in obedientes

domino meo sede a dextris meis donec ponam

[illegible] volentes et nolentes [illegible] ut velint nolint [illegible] tibi ut scabellum pedibus ut [illegible]

inimicos tuos scabellum pedum tuorum. Si ergo

[illegible] David vocat eum dominum [illegible]
[illegible] quomodo filius eius est [illegible]
[illegible] deus et homo [illegible]

David vocat eum dominum quomodo filius eius est

vocando eum dominum [illegible] homo
et deus. Et nemo poterat [illegible]
[illegible] difficile questio

et nemo poterat respondere ei verbum neque ausus

[illegible] fuit [illegible]
ne potestati.

fuit quisquam ex illa die amplius eum interrogare

[illegible] Ego diligam [illegible] ut nos
[illegible] Nos pauperes diligamus ipsum [illegible] in regno celesti. Ioh.
[illegible] diligit me sermonem meum servabit [illegible]
[illegible] Pater quos dedisti michi volo ut ubi ego sum [illegible]
[illegible] dedisti michi [illegible] diligere deum [illegible]
[illegible] diligere [illegible] deum
[illegible]

Caritatis autem [illegible] et [illegible] Christi in suis questionibus [illegible] prudenti [illegible] interrogacione [illegible] primo [illegible] 2º [illegible]

[illegible] ad [illegible] dei [illegible] caritas [illegible] familiaritas [illegible] Deut. [illegible] ut [illegible] diligas dominum deum tuum [illegible] si non diligis [illegible] diligas [illegible] Deut. [illegible] diligere [illegible] diligere deum tuum ex toto corde i. ex tota [illegible] ut intelligas [illegible] ille [illegible] diligendo [illegible] diligunt [illegible] diligere mundum [illegible] diligit mundum [illegible] diligere ex tota anima [illegible] voluntate ut [illegible] tota voluntate [illegible] diligere deum [illegible]

[illegible] propter [illegible] familiaritatem

Istud ewangelium habetur luce xix capitulo et est principium capituli et legitur in die dedicacionis

Exiit Egressus ihesus perambulabat Iericho

Et hic scilicet zacheus erat princeps publicanorum non tantum publicanus set et princeps publicanorum in quo patet habundancia ... peccatis in cuius conversione ... et ipse scilicet zacheus fuerunt divites cupidi in aquisicione divitiarum ...

Et ecce vir nomine zacheus et hic

avarus in retencione carnis quia dimidium dabat pauperibus ... querebat ... scilicet idem zacheus ihesum ... torem videre non tantum oculis corporalibus set spiritualibus videre ... in veritate audiendo ...

erat princeps publicanorum et ipse dives Et

turba ... turba curarum secularium turba ... carnalium propinquorum quia quia ipse zacheus statura id est imitatura pusillus id est modicus

querebat videre ihesum quis esset et non poterat

... non malicia set ... pusillus corpore ... et mente ... ascendit ... ut quod natura ... ascensu ... corporis: sicomorum

pre turba quia statura pusillus erat Et precurrens

... sicomora est lauro similis folijs sed altitudine ... ut videret ihesum ... ubi sycomorum ... ubi ... et ... cum ... transiturus erat ...

ascendit in arborem sicomorum ut videret

eum ... ut ... ad gentes Et cum venisset ... ubi ... in quibus ... et ... veniret ad ... qui ... fide ... etiam cum ... agnosce

illum quia inde erat transiturus Et cum

quia ... elevatus ... elegit ... ad locum ubi erat zacheus ... sycomorum vidit illum ... corpus ... respectu ... vidit itaque zacheum ... in ter ...

venisset ad locum suspiciens ihesus vidit

... eminebat et ... zachee ... vocat eum zacheum ad ... cum ... ad ostensionem familiaris amicicie ... festinans

illum et dixit ad eum zachee festinans

... in ore ... in corpore ... sine passio fuit ...

Et sibi qui occurrit portit crux ter hostium dicentes et obtinet p. p. v. 2c p. et. 2e tradit ... hec crimina et ceteri ... prout ad corda hominum dicentes ... quia devenit ... ut quia peccatis vel ... confessio et dei ... dei dabit et gratiam suam:

Et sibi sicut alpha et o ... latine representatur ... utriusque ... ut pagina utriusque testamenti, vel et representant nobis duodecim articulos fidei:

Et festinans non procrastinans nec ... cursus ... sicut dicit Bernardus vere obediens moras nescit ... non procrastinat oculos visui parat aures auditui manus operi pedes itineri et sic se totum recolligit ... ut imperium ... in peccatis ... vocatum ... zacheum ... festinans ...

Non crucis exhibitione ... pingunt ... quod sit ... demones ... ut ... demones ... in ... signum ... valde ... signum ... demones ... videntes ... fugiunt ... crucis ... crucis ... ut ... ille sit ... crucis depingunt ... reges in ea ... depingunt ... apostolorum ... apostolice

Nam altare ... tres ... ad ... offerendum ... ut ... non altare deo deo: ... ad ... ibi non ... ad laudem ... in ... homo ... pax hominibus:

descende festinus non in ... in ... quia et ... cum ... vocem in ... audiebat ... quia hodie in domo tua oportet me manere. hodie ad in domo ... zachei oportet aliud manere i. vivere ... vel ... quia ... in ... devenit ...

descende quia hodie in domo tua oportet

... corde ... ad ... non ... locali ... mentali ... humilitate sicut ... vis ... recepit ... ad ... Et cum vid

me manere. Et festinans descendit et ex

omnes murmurabant ... in ... in domum publicani ... ut ... salute sicut ... murmurabat ... quod ... in domo publicani ... quare ... ad ...

cepit illum gaudens. Et cum viderent

... Stans ad zacheum ... aliis ... calumpniantibus hominem peccatorem vel stans in ea quam ceperat fidei et veritate persistens

omnes murmurabant dicentes quia ad ho

dixit ad dominum quia paratus et obedire Ecce dimidium meorum bonorum ... post ...

minem peccatorem divertisset. Stans autem

... dare totum ... vendidit non ... laude ... pauperibus non divitibus Et si quid

zacheus ad dominum dixit Ecce dimidium

... quantumcumque modico aliquem hominem defraudavi ... quia non ... reddam ... lege reddere ... quod remanet pauperibus erogat

meorum bonorum do pauperibus. Et si quid aliquem

defraudavi ... ait ... dixit ... salvator ad eum ... zacheum hodie in hac ... ut ... quem ... sol ... dicitur

defraudavi reddo quadruplum. Ait ihesus

... quia hodie ... domui ... salus ... domui in ... hodie ... generis ...

ad eum quia hodie salus domui:

¶ ... debent ... cogitatum ... totum ...

... qui legitur ... quidam ... et ... ad eum ... cum ... officium ... altare ... episcopi qui dixit ego ... ad me ... cum ... magno ... rex

Et cetera offerebant ei paraliticum iacentem in lecto ...

Venit enim filius hominis quaerere et salvum facere quod perierat.

Facere quod perierat.

Ascendens Ihesus in naviculam transfretavit et venit in civitatem suam. Et ecce offerebant ei paraliticum iacentem in lecto.

Et videns Ihesus fidem illorum dixit paralitico: Confide fili remittuntur tibi peccata tua. Et cetera.

Confide fili remittuntur tibi peccata tua. Et cetera.

Confide fili ...

cogitabant quia extra dicit [illegible] non audebant
hic blasphemat interlinearis cum sit homo quod dei est solum arrogat
sibi vel quod dei est sibi usurpat est enim blasphemare
deo inniuriam irrogare quod fit tripliciter [illegible] vel deo
attribuitur quod ei non convenit vel cum abeo removetur quod ei
quidam de scribis dixerunt intra se hic blasphemat
convenit vel cum homo sibi quod proprium est dei attribuit. et hoc
non indicabat cum blasphemare quia eum putabant hominem
et non deum quis est iste qui possit. d.p. 2

quis est iste qui possit dimittere peccata nisi solus
Et cum vidisset [illegible] scilicet iniquas quas habuerunt et
debebant interlinearis se deum esse occultorum cognitorem et
opera [illegible] in dicit.

deus Et cum vidisset ihesus cogitationes eorum
dixit ut quid cogitatis mala etc. scilicet me non posse peccata dimittere
et quod dei est usurpare q. d. qua potestate cogitationes video
video eadem et peccata possum dimittere:

dixit ut quid cogitatis mala in cordibus vestris
quid est facilius dimittere peccata interlinearis quod et quod solus deus novit
dicere i. dicto facere seu facto efficere aut dicere i. dicto
vel verbo facere sanitatem in corpore

quid est facilius dicere dimittuntur tibi peccata
Surge etc. quod ipsi viderent vel aliud
sciatis etc. interlinearis quoniam idem est filius
hominis et deus

an dicere surge et ambula ut sciatis autem
Ceptatum etc. non ad blasphematores
sed discipulos loquitur vel secundum [illegible]
mathei vel [illegible] et hoc dicit in terra
quia in vita ista locus est remissionis
peccatorum

¶ Surge tolle lectum tuum
Innocentius tertius de penitentiis
et remissionibus libro quinto
Cum infirmitas corporalis non
numquam proveniet ex peccato di
cente domino languido quem
sanaverat vade et amplius
noli peccare ne deterius contingat
tibi presenti decreto statuimus
et districte precipimus
medicis corporum ut cum eos
ad infirmos vocari contingerit
ipsos ante omnia moneant
et inducant ut me
dicos ad vocent animarum ut
post quam infirmo fuit provisum
de spirituali salute ad corpora
lis medicine remedium
salubrius procedatur. cum causa
cessante cessat effectus
Hoc autem inde tra
situs nostri fuit
Et quoniam per [illegible] prelatos locorum fuit publicata transgressor
...ingressum ecclesie arceatur donec pro transgressione huiusmodi
satis fecerit competenter Ceterum cum anima sit multo preciosior corpore sub interminacione anathe
matis prohibemus ne quis medicorum pro corporali salute aliquid egro suadeat quod in
periculum anime convertatur. etc.

potestatem in terra dimittendi
eum filius hominis potestatem in terra dimittendi
est Tunc ait [illegible] paralitico Surge a carnalibus
desideriis tolle lectum tuum carnem sustinendam
per spem celestium terrenis segregatum interlinearis vel
christiana fide moveris in [illegible] incredulorum

Surge per dilectionem
curre tolle lectum
per caritatem vite

¶ Surge et tolle lectum
Surge id est animam tuam a
malis desideriis ab
straheres lectum tolle
est carnem tuam a
desideriis ad volu
ptatem [illegible] attollere
domum ut est ad paradi
sum redire vel ad in
tuum per custodiam
ne iterum peccet
Et surrexit Magna
virtus verbi [illegible]
[illegible] unde multo
qui ad [illegible]
[illegible] in [illegible]
pentes ad laudem
convertuntur timentes ma
iestatis etc.

peccata Tunc ait paralitico surge tolle lectum
Et vade in domum id est in propria domum quod prius domus homo
innus fuit Et surrexit abscessit et abiit in domum
abcedunt

et vade in domum tuam supra factor
[illegible]

tuum et vade in domum tuam Et surrexit et abiit
in firmitas hi quibus autem medicorum huiusmodi

Consulti eum sunt vocati primi non electi

Amice quomodo huc intrasti non habens vestem nuptialem ... In hoc verbo ostenditur [illegible] ... ipse misit homines non vestitos veste nupciali ligari et foras proici. Et in hoc docemur ut timeamus ut sine veste caritatis et bonorum operum veniamus ad eternas nupcias. [illegible] ... in prima parte et in secunda dicens amice quomodo huc intrasti non habens vestem nuptialem ... Notandum quod est ista nupcie ad quas in hoc evangelio invitamur sicut eternas refectione. Has nupcias fecit ipse rex filio suo cui copulabit sibi animas sanctas ... Colocavit ... male ordinabunt ... male [illegible] ... Et exiit dominus in carne [illegible] ... Simulter [illegible] ad hoc deo ... spiritus efficiet [illegible] ...

Videntes autem turbe miraculum factum in paralitico timuerunt reuerendo et ad mirandum lucem quam dicit stupor apprehendit omnes

in domum suam. ~~videntes~~ autem turbe timuit et glorificabant deum laudando qui dedit potestatem hominibus. Hoc tam potenter operantem in terra homines scilicet Christum ipsum est

et glorificabant deum qui dedit potestatem talem hominibus.

Loquebatur sicut homo parabolis de hoc evangelio intelligitur per ecclesiam congregatio iustorum. Et in genere negocium presentis ecclesie.

In illo tempore loquebatur Ihesus cum discipulis suis in
parabolis dicens ~~Simile factum est~~ regnum celorum
[glosses: podobni ... wezmowey ...]

Homini regi deo patri qui deus pater fecit nupcias coniunxit per incarnacionis misterium quarum thalamus fuit virginalis uterus

Filios scilicet Christus et misit suos (prophetas in carnacionis) precursores

homini regi qui fecit nupcias filio suo et misit
vocare iudeos quibus in patriarchis promisit ad nupcias. ad fidem incarnacionis scilicet per missam in patriarchis prefiguratam in lege precepta in prophetis [illegible] et nolebant venire ad fidem [illegible]
servos suos vocare ad nupcias invitatos et nolebant venire. iudei quia Christo in carnato noluerunt credere. Iterum misit apostolos qui facta esse nunc que prophete futura predixerunt dicens dicite invitatis scilicet iudeis atque abinde vocatis.

Venire. Iterum misit servos alios dicens ~~dicite in~~
ecce prandium per doctrinam misteriorum incarnacionis scripturarum ex omnibus prophetis ordinatum scilicet congregatum in misterium incarnacionis impletum et tauri mei id est quia prius prophete credere posita
vitatis ecce prandium meum paravi tauri mei
a patre ab infidelibus passi sunt qui nos ubi sunt in[illegible] ut sit nobis credendum et altilia parata et ut nil desit ... apponendo preceptum fidelium Venite ad fidem ceterum concordando corde credendo diligendo operando non solum
et altilia mea occisa sunt et omnia parata. Venite
verbis scilicet fide et moribus. Illi scilicet iudei neglexerunt precepta salutis quia dominum non timuerunt qui eum dominum timet nichil negligit. Ecclesiastes septimo et abierunt ad male delectandum in[illegible].
ad nupcias. ~~Illi autem neglexerunt. Et abierunt~~

Swasso slowa welmi ... [illegible]

~~Istud evangelium ... capitulo~~

Christus dicit et dominus videt ... ut eos puniat ... et dominus videt ... ad [illegible] ... filii [illegible] ... Sodoma et Gomorra ... Sodoma vero [illegible] ... et [illegible] ...

Altilia quasi alte ... [illegible] ... testamenti ... [illegible] ... celi hoc germanum

Intrat et rex ut videret discumbentes et vidit ibi hominem non vestitum veste nupciali. Quarto notandum quod dominus videt [illegible]. Primo videt tribulatos ut eos eripiat. Secundo videt devotos ut eos exaudiat [illegible]. Tercio videt peccatores ut peniteant. Quarto videt penitentes ut eos puniat [illegible]. Quinto videt beatos ut eos eternaliter letificet. Primo dico quod dominus videt tribulatos ut eos eripiat ... cum eo sum in tribulacione eripiam eum et glorificabo eum ... [illegible] ... matrem et discipulum stantem quem diligebat dicit mulier ecce filius tuus ... Secundo dico quod deus videt devotos ut eos exaudiat ... vidi lacrimas tuas ... ecce addidi ... Tercio dico quod deus videt peccatores ut eos [illegible] ... Zacheus ... [illegible] ...

... celestem ... [illegible]

Inº ē loquit' c' in disc' ip̄a' diceūs similē ē reᵘ celoᵘ hoī regi q̄ fec' nupcias filio suo. vn intro sed cūᵒ dō sit nanda q' q' regis filius sit q' dō q' sūt q' nuptie q' vati q' ille qui in vitat' ad nupcias s'. ergo Sciend' ē q' dō quo deus sine fine ē sine p̃ncipio cum filio suo unigenito ē xp̄'. qui filius est tto assumens carnē & virgine ab eterno regnans. Et tūc dō fec' nupcias filio suo xp̄o qñ deitas coplata ē humanitati [illegible] ...

[illegible]

immpetu q' nos vocavit ... tenent ad istas nupcias q' ē ad regnum celorum ... predicatores

Nondum ergo q' t'plicas nupcias ... septima in hominum ... carnales inter viros ... ad quas nos deus no invitant ... ad eas omnes ... Secunde nupcie ... sunt ... Ad secundas et ad tercias nupcias vocavit nos qui nos nasci fecit et hodie vocat nos ad istas nupcias q' ē ad regnum celorum ... mittit [illegible]

Ipse sunt inter' superbi:

Ipse sunt inter' avari:

Abierunt in villam suam, alius vero ad negociacionem; reliqui vero ... alii no solum contempserunt sed et persecuti sunt servos suos post ascensionem apostolos et se quaties corpus contumeliis ... obrobriis affectos i. afflictos

Reliqui vero tenuerunt servos eius et contumeliis affectos occiderunt ... vocē sanguinis sup[er] ... clamantis in terra vindicta ... servorum suorum ... qui persecuti et ... ut no ... et missis exercitibus ... occiderunt. Rex autem cum audisset iratus est, et missis ... per quos exercebit iudicium et ... malos de medio istorum ... romanis principibus ... tito et vespasiano ... perdidit homicidas illos et civitatem illorum succendit ... exercitibus suis perdidit homicidas illos et civitatem ... alia loca ... tunc ait servis i. ministris pre dicatoribus ... apostolis ... servis ... nupcie parate

illorum succendit. Tunc ait servis suis: nupcie quidem ... sacramentum incarnacionis ... passio ... sed qui invitati erant ... ... et apostolos no fuerunt digni i. no ... se dignos ut no fuerunt ... fidei ...

parate sunt sed qui invitati erant no fuerunt digni. Ite ergo ... errores gencium ... ad exitus viarum videlicet ad vocacionem gencium qui ... veritatis ... ligno ... Ite ergo ad exitus viarum et quoscumque inveneritis vocate ... apostolici viri ... ad nupcias. Et egressi servi eius in vias congregaverunt ... et congregaverunt ... qui crediderunt ... et impletae sunt ... crediderunt ... preordinati erant

omnes quos invenerunt bonos et malos et in ... ad iudicium ... dampnabit ... glorie ...

plete sunt nupcie discumbencium. Intravit autem

[illegible]

[illegible dense marginal commentary at head of page, beginning: "... quia homo ... videt tribulatos ut ipsos de tribulacione eripiat ... videt devotos ut eos in amore confirmat ... penitentes ut ipsis parcat ... Zacheo ... "]

ut videt a videri facit mentia indicando et discernat qualia fecerint utrum bona vel mala discumbentes Inter[illegible] i. in fide quiescentes et vidit i. homo videri fecit homine i. omnibus qui in malo sunt unum hominem per quem designatur ibi universitas malorum

ipse ut videt discumbentes et vidit ibi hominem non vestitum fidem habentem et non opera karitatis per quem dus ad sponsum et cetera nuptias venit et ait illi sic non habenti vestem per fidem non operis habet amice debiti obligatione sed non solutione vel amice nomine et

non vestitum veste nupciali et ait illi amice quo non [illegible] quo habet sacramenta ecclesie suscipere de fide et cetera confitendo vel quo habet credendo et operando non habens vestem [illegible] factis negando vel non habens veste [illegible] vel ille obmutuit quia ibi non est

habet in trasti non habens vestem nupcialem [illegible] locus negandi ubi deus erit iudex et testis vel secundum gregorium propter timorem accusacionis propter erubescenciam impietatis propter ignoranciam excusacionis tunc dixit rex ministris ligatis manibus ad resistendum

obmutuit tunc dixit rex ministris ligatis manibus ligantur pena qui ligati fuerint culpa a bonis operibus et pedibus ad fugiendum in quo pena inevitabilis designatur mittite eum in fini quia habet in tenebris habet cordis tenebras:

bus et pedibus mittite eum in tenebras exteriores ibi sed in illis tenebris erit fletus oculorum in vanibus [illegible] gorum vel sic a! erit ex vehemencia ardoris et stridor ex vehemencia frigoris ~~[illegible]~~ et acutate [illegible]

~~Ibi~~ erit fletus et stridor dencium/ Multi autem sunt multi ad fide ad nuptias pauci vero ad regnum vel ad beatitudinem quod nobis concedat qui [illegible] venire!

sunt vocati pauci vero electi

Erat quidam regulus dicit eum [illegible] aut quia de genere esset regali aut quia haberet aliquam dignitatem principatus ita vocatur [illegible] in [illegible] regulus sicut deus [illegible] regni cum filio in [illegible] iste regulus est figura [illegible] difficile ad fidem veniendum:

~~Erat~~ quidam regulus cuius filius infirmabatur Capharnaum ~~[illegible]~~

Capharnaum in ista civitate ~~[illegible]~~ [illegible] Capharnaum erat villa pulcherrima et dicitur villa consolacionis vel villa pinguedinis vel talis [illegible] in pulchritudine et pinguedine et in consolacione talis [illegible] [illegible] felix [illegible] homo [illegible] regulus cum audisset quia Ihesus adveniret [illegible] illi [illegible]

[illegible] quasi tanquam febris [illegible] putat [illegible] igne [illegible] [illegible] quietat [illegible] [illegible] // [illegible]

Left margin glosses: [illegible] ... Iohannes [illegible] capitulo in quo [illegible] ... regulus non [illegible] ... hominem ideo [illegible] ...

[illegible dense commentary at foot of page, mentioning Daniel, Nabuchodonosor, Babilonia ...]

Right margin glosses: [illegible] ... bonos ... ad regnum celeste [illegible] ... filius ... [illegible]

Erat quidam regulus cuius filius infirmabatur Capharnaum [illegible]

Erat quidam re[gulus] [illegible] dicunt quidam quod non fuit iste idem [illegible] / Homo cognominatus regulus. Alii [illegible] / ab impio [illegible] / infirmabatur [illegible] / mortuus [illegible] / dignum [illegible] in galileam [illegible] / cum [illegible] pro eo ut descenderet ad eum [illegible] / est ut liberaret eos [illegible]

ad veniret [illegible] audita in galileam abiit / sed regulus [illegible] ad eum sed [illegible] et

ad veniret a iudea in galileam abiit ad eum et
rogabat eum [illegible] quia non credebat quod [illegible]
[illegible] esse ubi [illegible] non eum [illegible] esse [illegible] et
sanaret [illegible] potenciam [illegible] filium eius qui infirmabatur

rogabat eum ut descenderet et sanaret filium
[illegible] incipiebat [illegible] ad allegoriam
primo [illegible] ad ventum [illegible] post [illegible]
[illegible] incipiebat
[illegible] dixit ergo [illegible]

eius. Incipiebat enim mori. Dixit ergo
[illegible] et primo [illegible]
de incredulitate nisi videritis [illegible] vos [illegible]
quibus signis [illegible] crediderunt signa i. miracula
minora et prodigia miracula maiora non creditis

Iesus ad eum Nisi signa et prodigia videritis
[illegible] dixit [illegible] ad eum [illegible] descende
[illegible] quasi non posset
[illegible] salvare nisi esset [illegible]

non creditis. Dixit ad eum regulus Domine descende
[illegible] dixit ei
Iesus i. salvator

prius quam moriatur filius meus. Dicit ei Iesus
Vade i. [illegible] quasi diceret [illegible] descende quasi non
possem absens sanare ideo statim [illegible] filium tuum [illegible]
descensu meo et [illegible] verbi [illegible] in fide credidit
homo [illegible] quod [illegible] sermone [illegible]
et [illegible] salute filio et sibi.

Vade filius tuus vivit. Credidit homo sermoni
quem dixit ei Iesus [illegible] et ibat [illegible]
filius [illegible] credidit homo cum [illegible]
[illegible] homo iam et [illegible] credendo [illegible]
regulo descendente in domum [illegible].

quem dixit ei Iesus et ibat. Iam autem eo des
servi [illegible] occurrerunt ei [illegible]
et nunciaverunt [illegible]
[illegible] non sustinuerunt [illegible] veniret

cendente servi occurrerunt ei et nunciaverunt dicentes
dicentes quia filius [illegible] quod [illegible] esset [illegible]
fuit [illegible] quia viveret in [illegible] magnitudine
morbi [illegible] quasi de morte esset suscitatus Interrogavit ergo
sed regulus

quia filius eius viveret. Interrogabat ergo horam

[illegible]

Exemplum in vitis patrum legitur. Erat quidam vir potens [illegible] dignitate qui [illegible] ut timuit mortem ut [illegible] horam mortis [illegible] potens erat et omnia mala fecit [illegible] dolet [illegible] gaudio moritur subitanea morte. Nocte autem cum venerunt [illegible] legissent [illegible] clamabat [illegible] defunctus clamabat [illegible] non laudo sed maledico horam in qua [illegible] legissent [illegible] laudent dominum defunctus clamabat maledicta sit hora in qua [illegible] per [illegible] salvatoris [illegible] ut me [illegible] liberaret quia

horam a qua [illegible] non diffidit [illegible] vero ut [illegible] divina [illegible] confessione plenius [illegible] noteseretur et dixerunt ei [illegible] septimam et nonam [illegible] in signum spiritus sancti septiformis in quo [illegible]

abeis ama melius habuit Et dixerunt ei quia

[illegible] repente [illegible] morbo [illegible]

heri hora septima reliquit eum febris Cognovit

[illegible] tunc [illegible] morbo [illegible]

pater quia illa hora erat in qua dixit ei

[illegible] salvator filius [illegible] magnitudine [illegible] credidit [illegible] domus [illegible] totam ipsius familiam [illegible]

Ihesus vade filius tuus vivit Et credidit ipse et domus eius tota

[illegible] simile [illegible] parabolis [illegible]

Dixit Ihesus parabolam hanc Simile est

[illegible] qui [illegible] voluit [illegible]

regnum celorum homini regi qui voluit rationem

[illegible]

ponere cum servis suis Et cum cepisset rationem po

[illegible] debent [illegible] decalogo [illegible] transgressionem [illegible]

nere oblatus est ei unus qui debebat ei decem

[illegible] non posset [illegible]

milia talenta Cum autem non haberet unde redderet

[illegible]

11 patris 96 b
12

[illegible — marginal glosses in left and right columns and in the bottom block]

Item mercatores sutores textores piratores si neminem decipiunt quamvis plures sint qui operentur ... quam ipsi plures decipiunt Unde dico ... quo isti reddant rationem Item prelati si suos subditos ... in formam subditi si suis prelatis bene obediunt Item scindentes si consuetudinem ... Patres et domestici si pueros suos et familiam suam bonis operibus docuerunt ... et rapina familia ut faciat familia sua si caste vivit ... Item servi quomodo reddent rationem si fideliter dominis suis ... Item laboratores si ... fideliter laborarunt ... erit difficile reddere rationem ... stabunt tres accusatores ... clamantia ... dicet quod peccatores ... flagellantis ... mortuus sum ... ubi est ... dominus ... flagellum

iussit eum dominus venumdari et uxorem eius et

filios et omnia que habebat et reddi. Procidens

autem servus ille orabat eum dicens patientiam

habe in me et omnia reddam tibi. Misertus

autem dominus servi illius dimisit eum et debitum dimisit

ei. Egressus autem servus ille invenit unum de conservis

suis qui debebat ei centum denarios et tenens

suffocabat eum dicens redde quod debes. Et procidens

conservus eius rogabat eum dicens patientiam habe in me

Reddere [illegible] ... postulabit animam qualem ei prestitit scilicet sine omni macula vbi dicitur Canticorum

Tota pulcra es amica mea et macula non est in te vel alia. Et alibi pulcra ut luna electa ut sol ... ergo ... tua reddes ... simplicem quam ... dicit ... [illegible]

... formi ... Et sequitur Amen amen dico vobis nescio vos ... Non cognosco vos ...

... qualis vos formi // Secundo debes reddere ... quantum sanctificatus ... [illegible]

... // Tercio debes reddere ... dei ... // Quarto debes

reddere ... // Quinto debes reddere

... in diebus ... //

... libertatem ...

... [illegible]

Et omnia reddam [illegible] ... spiritualiter in ... [illegible]

... dimittere rancorem vel vindictam. Habet ... [illegible]

Et omnia reddam tibi. Ille autem noluit sed abiit

et misit in carcerem ... affligendo vel artam tribulacionem donec redderet debitum ... intendens ut legem carnaliter impleret quod videbatur debere

Et misit eum in carcerem donec redderet debitum

... predicatores evangelii ... angeli qui retulerunt ad deum gesta hominum contristati sunt ... afflictorum ... [illegible]

Videntes autem conservi eius que fiebat contristati

Et venerunt ... et narraverunt ... salute ... [illegible] ... implorant

sunt valde ~~Et venerunt~~ et narraverunt

... [illegible]

domino suo omnia que facta fuerant. ~~Tunc~~

Tunc vocavit ... [illegible]

Hinc nequam quia non es equus sed iniquus recipiendo ... et reddendo in ... [illegible]

vocavit illum dominus suus et ait illi Serve

nequam omne debitum quia totum non partem dimisi tibi omnibus ... [illegible]

nequam omne debitum dimisi tibi quoniam rogasti me

non ne ... dignas ... reputate ... qui omnes ... gracia dei ... [illegible]

Nonne ergo oportuit et te misereri conservi tui sicut

Et iratus ... animi ad visionem ... [illegible]

et ego tui misertus sum. ~~Et iratus~~ dominus eius tradid[it]

... mala ... agit ... [illegible]

Thema

Hinc nequam ... qui ... in Egipto ... [illegible]

[illegible]

Quia gule vacat contra sua facit ... sicut dominus qui gulam sequitur cotidie. Quia tales qui sequitur gulam piger fit in vigilando ... ad bonum operandum. Audiat ergo petor qui crapule fovet et vivit in deliciis ... Joel ... expergiscimini ebrii et flete et ululate omnes qui bibitis vinum in dulcedine quia periit ab ore vestro ... ubi una gutta aque non poterit dari ... epulone ... vinum ... mi Sic ... vigilijs oracionibus peregrinacionibus. Luce xii° Sint lumbi vestri precincti et lucerne ardentes in manibus vestris ... Certa dico quod petor ... servus ... exemplo destruendo ... negociatur alios ad similia ... dei ... bonus servus qui negociat alios ad similia ... bonis exemplis et bonis virtutibus ... adveniet ... Euge serve bone et fidelis quia in pauca fuisti fidelis ... in gaudium domini tui ... Certo dico ... petor ... servus ... celum ... Mat. xxv° ... in tenebras exteriores ... ibi erit fletus ... Et istam penam debent ... omnes qui sunt ... malus servus qui ab hereditate regni celestis ...

que ad usque Interlinearis in perpetuum quia ibi non est locus redempcionis ... condempnacionis

cum tortoribus quoadusque redderet universum

Sic et pater post appositam similitudinem subdit eius ... ad aptacionem faciet vobis Interlinearis repetet a vobis dimissa.

debitum. Sic et pater meus celestis faciet vobis

Si non remiseritis Interlinearis non sic ita patet. Unde Jeronimus Si parva fratri non dimittimus magna nobis a deo non dimittentur etc.

si non remiseritis unusquisque fratri suo de cordibus vestris etc.

Abeuntes pharisei ... corporaliter ... ad herodianos pharisei spirituales ... consilium inierunt Interlinearis ut aliquid quasi ex ignorancia ... quererent ... in quo arguere possent

Tunc abeuntes pharisei consilium ierunt

ut caperent eum in sermone et mittunt

Interlinearis qui minus notos ... et reprehensi minus erubescerent vel sic mittunt ei discipulos qui ... contra ... et accusarent ... herodianis ... cum herodianis

ei discipulos suos cum herodianis dicentes

Herodianis ... militibus herodis ... augusto ... tributaria ... dicentes ... fraudulenciam ... in duplicitate adulacionis adulatorie ... in christo ... veritatem sed vite et doctrine ... magister scimus Interlinearis

Magister scimus quia verax es et viam dei

... ministerio cordis ... simpliciter ... capiat eos ... discipulos quia verax es vere ... et viam dei ... precepta et mandata que sunt via eundi ad deum et non est ... non times ... ... et postea dicens ... non ... adulator

in veritate doces et non est tibi cura de aliquo.

[illegible]

no enim re[spicis] Ihesus [illegible] discrete dicit veritate minoribus et maioribus [illegible] de subsequenti questione

Non enim respicis personam hominum. Dic ergo nobis quid

[illegible] utilem est [illegible] licitum [illegible] quod debeamus solvere tributum Cesari an non

tibi videtur: licet censum dare Cesari an non?

Cognita vero Ihesus dolositate [illegible] Jeronimum [illegible] concludit [illegible] in responsione [illegible] interrogantium mentem cognoscere

Cognita autem Ihesus nequitia eorum

ait. [illegible] Jeronimus ypocrita apellatur qui aliud est aliud simulat aliud agit aliud vero pretendit [illegible] qui censum solvere qui etiam habebat ymaginem Cesaris et superscriptionem

ait: Quid me temptatis ypocrite? Ostendite mihi

[illegible] genus [illegible] qui pro censu [illegible] reputabatur

numisma census. At illi obtulerunt ei denarium.

[illegible] ordinaria [illegible]

Et ait illis Ihesus: Cuius est imago hec

et superscriptio? [illegible] ad figuram Cesaris et superscriptio [illegible] nominis [illegible] Dicunt ei [illegible] Tyberii [illegible] Augusti sub quo passus est dominus [illegible]

et superscriptio? Dicunt ei: Cesaris. Tunc ait illis:

[illegible] Cesaris [illegible] tributum et pecuniam [illegible] Dei [illegible] decimas [illegible] oblationes et hostias [illegible] Ambrosius sicut Cesar exigit impressionem sue ymaginis [illegible] et Deus [illegible] ymaginem [illegible]

Reddite ergo que sunt Cesaris Cesari et que sunt Dei Deo.

[illegible] ymaginem regis quam peccando corrumpit [illegible]

[illegible] confessionem [illegible] ostendite vos sacerdotibus [illegible]

[illegible] Amen.

[illegible]

Abraham virtus fidei [illegible] et in evangelio scriptum [illegible]
ad eum dicens Abraham Abraham [illegible] et ait tolle unigenitum
filium tuum quem diligis Ysaac et offer illum in holocaustum super unum
montium quem dixero tibi [illegible] Abraham [illegible] illum unicum filium
[illegible] quem tenerrime diligebat [illegible] quod sibi alium filium
[illegible] surgens diluculo [illegible] filio
suo [illegible] in via filius ait pater mi [illegible] filius ait ecce ignis
et ligna ubi est victima holocausti qui ait deus providebit sibi de vic-
tima holocausti fili mi [illegible] ad locum cepit gladium ut
immolaret filium et ecce angelus domini clamavit [illegible] ne extendas
manum tuam [illegible] timeas [illegible] audire meruit

(Marginal commentary, left column:)
Loquente ihesu ad turbas [illegible]
[illegible] ad [illegible] petrus [illegible]
[illegible] loquente ihesu [illegible]
[illegible] princeps unus accessit [illegible]
[illegible] filie [illegible]
[illegible] loquebatur ad turbas [illegible]
[illegible] salutis [illegible] filium [illegible]
[illegible] fides [illegible] Jacobi [illegible] fides sine operibus
mortua est [illegible]
[illegible] salomon [illegible] filium suum dicens [illegible]
[illegible] redemptor [illegible] princeps [illegible] accessit [illegible]
filie sue [illegible] princeps [illegible] mortem [illegible]
Et ergo [illegible] homo [illegible] princeps [illegible] filia eius [illegible]
[illegible] beati petri [illegible]
[illegible]

(Gloss beside the initial:)
Loquente id est predicante ipso ypo turbis et ecce princeps. Ihesus ecce [illegible] capitulo Luce octavo [illegible]
[illegible] et princeps refert [illegible] Lucas et Mar-
cus nomen illius principis erat Jayrus et in-
terpretatur illuminans vel illuminatus et significat
Moysen synagoge principem qui illuminatus a deo
aliis illuminavit verbo et exemplo.

Haec illo loquente ihesu ad turbas Ecce princeps
accessit [illegible] et adorabat Remigius et glosa ordina-
ria Moyses videns dominum in carne venturum cadit ad
pedes eius dicens domine filia synagoga

unus accessit et adorabat eum dicens domine

defunctam in infidelitate mortua
et erat [illegible] sola lege [illegible]
erat in structa que postea [illegible]
[illegible] filios [illegible]
[illegible] sed veni impone

filia mea modo defuncta est sed veni impone

[illegible] carnalis manum [illegible] misericordie vel potencie
super eam synagogam et vivet apud synagogam et sur-
gens [illegible] ad [illegible] respiciens [illegible]
vite [illegible] et [illegible] predicavit.

(Right column beside the gloss:)
[illegible] credidit Deo
tibi et multiplicabo
[illegible] Credidit
ergo Abraham deo
et reputatum est ei
ad iusticiam Iustus
autem ex fide vivit
[illegible]
est [illegible]
fidem [illegible] fide
filia fides tua
te salvam fecit
que sunt [illegible]
[illegible] dicatur
[illegible]

tuam
manum super eam et vivet Et surgens ihesus

Et ecce in terim
[illegible] synagoga in
infidelitate torquetur
mulier [illegible]

sequebatur eum et discipuli eius Et ecce mulier

que [illegible] carnalium [illegible] patiebatur [illegible]
[illegible]

[illegible]
que sanguinis fluxum patiebatur duodecim annis
accessit fide vel [illegible] retro post [illegible]
et tetigit [illegible] quia eum [illegible] fimbriam [illegible]
manu fidei vel [illegible] tetigit [illegible] veste [illegible]
[illegible] per apostolos in carne
accessit retro et tetigit fimbriam vestimenti eius
[illegible] qui [illegible] tangit di-
cebat [illegible] ad iusticiam [illegible]
[illegible] tetigit [illegible] fide [illegible] et ore omnibus [illegible]
acquirit. Si tetigero [illegible] si [illegible] fidei [illegible] eius
dicebat enim intra se Si tetigero tantum vestimentum

Beatus homo per fidem vitam eternam acquirit et regnum celeste
Thobie 2o Et filii enim sanctorum sumus et vitam illam expectamus quam
deus daturus est illis qui fidem suam nunquam mutaverunt [illegible]
O homo si [illegible] fidem [illegible] in celo [illegible]
[illegible] videbis per fidem in celo videbis [illegible] ubi [illegible]
[illegible] videte iusti quia ego sum deus et non est alius preter
me. Et ergo [illegible] fidei [illegible] in fide [illegible]
[illegible] fidei ad [illegible] celorum [illegible] ~~[illegible]~~
ubi ipse vivit [illegible] omnibus [illegible]
[illegible] Amen.

29 ... ...

Confide fi[lia] q[uia] f[ides] t[ua] t[e] s[alvam] f[ecit]. Ubi debemus notare q[uod] fides est utilis hominibus ad opus [illegible] ... q[uia] p[er] fidem
homo iustificatur // Secundo homo p[er] fidem filius dei efficitur // Tertio q[uia] homo p[er] fidem demonem vincit // Quarto homo p[er] fidem dyabolo resistit
Quinto homo p[er] fidem etiam morte et dampnatione evadit // Sexto homo p[er] fidem vitam eternam acquirit ... celeste ubi dicitur ...
homo ... // Ideo ... homo ... iustificari teneat fidem ... in ... placet deo ... modum
... // ... rogabo te ... plures ... ibi dicitur ... et precepta dei non ...
... iustificabitur ... dampnabitur ... fide ... contrarium ... docet ...
... dicit ... in ... non ... magna ... aliquis ... contra ...
... non iustificabuntur ... dampnabuntur // Aliquis ... dicit ego teneo fidem ... non ...
sufficit ... fidem teneo // Audiat ... Jacobum fides sine operibus mortua est // ... salvari ...
fidem et faciunt opera bona ... salvabitur // Secundo p[er] fidem homo filius dei efficitur // ... omnes estis filii dei in ...

salva ero Inter[linearis] ab omni iniquitate mundabor. At ihus Inter[linearis]
audita ad ... et videns Inter[linearis] quia quos prescivit et
predestinavit hos et vocavit ad bonos ... confide filia Inter[linearis]

cum salva ero. At ihus conversus [+ ...] vidit eam dixit.
Habe spem simul cum fide quia Inter[linearis] iam in eo quod credidisti

Confide filia quia fides tua te salvam fecit. Et
et salvus ... domesticum adventus cepit habere salutem.

salva facta est mulier ex illa hora. Et cum
et cum venisset Inter[linearis] assumptus ... gentium fides ...
... in ... et vidisset or[dinaria] tybicines ...
carmen lugubre canentes ...
... mortuos ...

venisset ihus in domum principis et vidisset tybicines
et turbam ... ad ... doctrina ... et turbam tumultuantem Inter[linearis] dimittit ... quia ...
de ... salva erit non est enim Inter[linearis] ...
est post ...

et turbam tumultuantem dicebat recedite non est
... Inter[linearis] ...
dare nolentes veritati et deridebant e[um]
...

enim mortua sed dormit et deridebant eum.
Et cum eiecta esset turba ... et tenuit manum eius Inter[linearis]
de morte in ... Beda surrexit puella ...
... quia ... manum ... homo a morte resurgit.

Et cum eiecta esset turba intravit et tenuit manum eius
et exiit quia ad magnitudinem
et novitatem miraculi ... ad veri-
tatem manifestandam ...
...

[... bonum ... filii]

et surrexit puella et exiit fama hec in universam terram illam.

[Left margin:]
... est ... quando ... / ...
Augustinus ... est fides ... ut ... confitentur quod dominus ihus xpus dei filius deus et homo est

Et cum eiecta esset turba / Glosa ordinaria ... tum reprobati essent irrisores ... intravit ... ... turba ... est ut anima ... surgat // Beda ... eiecta turba ... ad ... petrus ... iacobus et iohannes et pater et mater puelle quia blasfe... ... non fuit revelanda misteria ... fidelibus ... honorem ...

aut extincta ... alia ... mortalia ... magna ... confusio erit ... fidei ... in bap[tismo] ... dyabolo ... pompis eius quia ... dyabolo ... debet ... sexto ...

[Right column:]
... bone ... qui non ...
... dei ... filii dei appellabuntur
Johannes ... dedit eis potestatem filios
dei fieri his qui credunt in nomine eius
... // Johannes ...
... in bap[tismo] ...
... filius dei ... // Johannes ...
... nisi quis renatus fuerit ex aqua ... non potest intrare in regnum dei // ... baptizatus ...
... custodivit ...
... ut ...
... // ...
... // Johannes ...
...
... dicit ... fides ...
...
... // ...
... // ...
...
... // ...
... // Et ...
...

Et bonum ... mala et bona ...
et ... // Quarto homo p[er] fidem dyabolo resistit ...
... resistite fortiter ... in fide // ...
... quod fides est fundamentum virtutum et quod homo per fidem placet deo ...
... // Quinto homo per fidem morte etiam et dampnationem evadit. Johannes ...
... qui credit ... non morietur ...
...
... morte ...
Et ... fidem ...
... non ... mortuos sepelire ...
mortuum non ... fidem ... confusio ...
... morte etiam evadere potuerunt ... fide ...

[illegible]

Istud evangelium legitur quarta feria ... marci ... luce ... Iohannis ... istud ... dominica in ramis palmarum ... et ... dominice adventus ... et ... alegorice ... significatur ... alegorice ad ventum ... in ... appropinquat ... spiritualiter ierosolimis ... ecclesiam in qua pax ... visio visitavit ... professionem sibi reconciliavit quod significatur in hoc nomine bethphage ... domus bucce et hoc fecit ... montem oliveti ...

Cum app. interpretatur ... visione ... pacis et visionis dei et venisset ... domus obedientie vel domus bucce a confessionis

In illo tempore Cum appropinquasset Ihesus ierosolimis et

et ad montem interpretatur montes oliveti significat ecclesiam vel celsitudinem dominice dilectionis tunc misit scilicet deus

venisset bethphage ad montem oliveti Tunc

duos discipulos duos ordines predicatorum quorum alterum ad gentes alterum ad iudeos ... ut ordinarie scienciam veritatis et mundiciam operis que duo in predicatione requiruntur scientia veritatis et mundicia operis

misit duos discipulos dicens eis Ite in castell

dicens eis scilicet discipulis Ite in castellum interpretatur penetrate barbariam et ... mundi ... castelli ... vel sit ... quod ... alegorice ... mundum ... et ... venietis

um quod contra vos est et invenietis asinam

alligatam ... asina erat ... significat ... et pullum cum pullus et gentiles designat ... religati et ...

alligatam et pullum cum ea solvite et adducite

interpretatur ... et ... interpretatur si quis ... corde ... voluerit

michi Et si quis vobis aliquid dixerit

dicite interpretatur ... predicando ... interpretatur simpliciter ... debet ... statim

dicite quia dominus his opus habet et confestim di

mittet interpretatur ... ut adimpleretur quod dictum est per prophetam zachariam ix capitulo

mittet eos Hoc autem totum factum est

[illegible]

[illegible note, top margin]

Ecce venit ... et ... in celo Et alibi Ecce nomen domini venit de longinquo et claritas eius replet orbem terrarum ... Et alibi veni domine visitare nos in pace ut letemur coram te corde perfecto

Sequitur prima dominica in adventu domini

Bethphage erat ... in monte oliveti in ... bethania ... bethphage domus bucce a confessionis bethania domus obedientie ... in monte ... ascendi ... monte posita

[illegible marginal gloss]

[illegible]

[illegible]

ut impleretur quod dictum est per prophetam [zachariam] dicentem

[illegible]

Dicite filie syon ecce rex tuus venit tibi

[illegible]

mansuetus sedens super asinam et pullum filium

[illegible]

subiugalis. Euntes autem discipuli fecerunt

[illegible]

sicut precepit illis ihesus et adduxerunt asinam

[illegible]

et pullum et imposuerunt super eos vestimenta

[illegible]

et eum desuper sedere fecerunt. Plurima autem turba

straverunt [illegible]

straverunt vestimenta sua in via. Alii autem cedebant

[illegible]

ramos de arboribus et sternebant in via. Turbe autem

[illegible]

que precedebat & que sequebatur clamabat

Osanna filio david benedictus qui venit in nomine domini

Luc. 21. Erunt signa in sole et luna Sequitur. Dominica 2a in adventu domini

et stellis et in terris pressura gentium

pre confusione sonitus maris et fluctuum aresce[ntibus]

tibus hominibus pre timore et expectatione que super[venient]

venient universo orbi. Nam virtutes celorum

movebuntur. Et tunc videbunt filium hominis

[illegible] super altitudinem montium xl cubitis stabunt in loco suo quasi muri. Secunda tantum [illegible] videri. Tercia marine belue apparentes super mare dabunt mugitus usque [illegible] ad celum. [illegible] plus deus intelligit. Quarta die ardebit mare et aque. Quinta arbores et herbe dabunt sanguinem. [illegible] quinta die ut quidam asserunt omnia volatilia celi congregabuntur in campis unum quodque in genere suo non gustantia neque bibentia [illegible]. Sexta die edificia ruent [illegible]. Sexta die ut dicitur fulmina ignea surgent [illegible] usque ad ortum [illegible] faciem firmamenti. Septima die petre ad invicem collidentur. [illegible] Octava die fiet [illegible] terremotus magnus [illegible]. Nona die [illegible] et omnes montes et colles in pulverem redigentur. Decima die exibunt homines [illegible]

venientem in [illegible] nube cum potestate

magna et maiestate. His autem fieri incipientibus

respicite et levate capita vestra quoniam appropinquat

redemptio vestra. Et dixit illis similitudinem:

Videte ficulneam et omnes arbores. Cum producunt

iam ex se fructum scitis quoniam prope est estas. Ita

et vos cum videritis haec fieri scitote quoniam

prope est regnum dei. Amen dico vobis quia non

preteribit generatio haec donec omnia fiant.

[illegible]

Quindecim signa [illegible] descendet [illegible] ad celum [illegible] quarta die [illegible] nona die [illegible] ad iudicium [illegible]

Erunt signa in sole et luna et stellis [illegible]

[illegible] 16

[illegible]

Celum et terra transibunt verba autem mea non transibunt &c.

[illegible]

Cum audisset iohannes

Ordinaria. Et cum predicaret xpc et predicatores suos et variis signis. Iohes opa eius audiuit positus in vinculis ab herode &c. Cum audisset misit duos de discipulis suis ait tu es qui venturus es an aliud &c.

Cum audisset iohes. Luce septimo sic scribitur et nunciauerunt iohanni discipuli eius de omnibus hiis et conuocauit duos de discipulis suis iohes et misit ad ihm dicens tu es qui venturus es &c. Ibi glosa ordinaria et nunciauerunt iohanni non simplici corde sed in vidia stimulante vnde alibi querunt dicentes Rabi qui erat tecum trans iordanem cui testimonium perhibuisti hic baptizat et omnes veniunt ad eum. Quibus tunc iohes rndit. Non potest homo accipere quicquam nisi datum fuerit de celo quibus verbis se purgat omnesque etiam ihm filium dei declarauit &c &c.

Nota. Cum audisset iohannes in vinculis

dei audisset in se positus ad instanciam herodiadis in carcerandus opa xpi miracula et signa quibus xpus predicacionem suam confirmabat. Mittens vel aliud est pre dicatum putauerunt. Aut quia lex non gratiam euangelii mittit vel ut ipsis veris credatur quia in ore duorum vel trium stat omne verbum deutronomii xvijo capitulo vel duos mittit ut esset verus imitator xpi qui duos et duos misit in omnem locum ante faciem suam:

mittens
Opa xpi misit duos ex discipulis suis ait illi

ait illi scilicet xpo per discipulos suos vel sic ait ibi id est discipulis suis sibi missis scilicet ut exponeret. Hec que scilicet dicit quia venturus es [illegible] ad passionem et mortem an aliud &c. [illegible] doctores [illegible] qui testimonium perhibeo de xpo [illegible] dicite tu es qui es in lege promissus qui de lex [illegible]

Tu es qui venturus es an alium expectamus

et videns non admirogata sed ad scandala [illegible] vidit vel sic videns fecit non verbis [illegible] ambrosius

Euntes &c glosa cessent verba loquantur opa. Je [illegible] validior est [illegible] operibus quam sermonibus

videns
Et videns ihesus ait illis Euntes renunciate

[illegible] prima venire in predicacione mea et vidistis postea venisse maiora operacione ceci vident id est illi qui prius ceci erant iam vident ut patet [illegible] de ceco nato de quo scripsit iohannes:

ciate iohanni que audistis et vidistis Ceci

Beatus est qui non fuerit scandalum in maiori volumine Scandalum est dictum vel factum minus rectum alteri prebens occasionem ruine vel sic scandalum est dictum vel factum vel signum cuius occasione trahitur in consensum peccati mortalis et dicitur a scandalon grece quod est offendiculum vel offensio vel ruina vel impactio pedis. Scandalum equiuocant olim in [illegible] Vnde scandalizo scandalizas id est offendere ledere occasionem ruine dare trahere [illegible] prouocando eum in consensum peccati mortalis occasione dicti vel facti vel signi exprimentis &c &c.

Hodie punctum cora et sepius via ista venit nostro moris patet [illegible]

dicens sic Excita domine potenciam tuam et veni ut salvos facias nos. In verbis istis exprimitur desiderium patrum antiquorum qui quasi diuina potencia obdormisset [illegible] magis plusquam [illegible] multi annis. Unde clamans David propheta exclamans dixit Excita domine potenciam tuam et veni [illegible] ad salvandum nos [illegible] et alibi [illegible] tribulacionibus [illegible] adventum domini qui [illegible] et non poterit intrare in regnum celorum et nullus eos potuit liberare et [illegible] de celo [illegible] in carnacione [illegible] Alii autem [illegible] pastores [illegible] clamabat [illegible] Veni domine et noli tardare relaxa [illegible] facinora plebis tue [illegible] Veni domine [illegible] nos in pace ut letemur coram te corde perfecto. Et [illegible] propheta [illegible] utinam disrumperes celos et descenderes et [illegible] Sic nos et debemus hodie clamare [illegible] patres [illegible] dare [illegible] corda nostra et digneris nos educere de captivitate

claudi .i. qui alias primitus erant gressu re-
stituuntur gressui [illegible] et claudus saliet sicut
cervus leprosi ut patet de decem leprosis mundatis [illegible]
[illegible]:

videntes claudi ambulant leprosi mundantur
surdi ut patet Marci .vii. capitulo Bene omnia fecit
surdos audire fecit et mutos loqui mortui res-
ut patet de Lazaro quem Christus suscitavit simi-
liter et filia archisynagogi et de adolescente
unico filio matris sue vidue pauperes [illegible]

surdi audiunt mortui resurgunt pauperes [illegible]
[illegible] vel operibus in predicacione nulla distancia
sit inter pauperes et divites vel evangelizantur pauperes .i.
per evangelium beatificantur sicut Matthei quinto Beati pauperes
spiritu vel evangelizantur .i. evangelio instruuntur vel evangelizantur
[illegible] .i. evangelizant pauperes [illegible] pau-
peres evangelizantur Et beatus est ille qui
et beatus est .i. [illegible] in hoc multos [illegible] sicut post
ostendit non Johannem vel sit cum me viderit pati non
me negabit unde et latro fuit beatus cum dixit hodie
mecum eris in paradyso vel sic qui non fuit qui de divinitate
potencia non dubitaverit hoc non [illegible] Johannem quem [illegible]
[illegible] commendat ut dictum est qui [illegible] videbit me pati
[illegible] Johanne [illegible]
non fuit scandalizatus in me [illegible] vel credentibus
[illegible] vel [illegible] discipulis [illegible] et recedentibus ad Jo-
hannem cepit vel [illegible] qui nesciebat misterium in tero
[illegible] eius vel [illegible] commendando Johannem [illegible]
ultra Jordanem sed ubi baptizabat Johannes loquitur
[illegible] non pro tempore [illegible] quia tunc erat in carcere Johannes sed propter
Jhesus
cepit [illegible] dicere ad turbas de Johanne [illegible] existis
[illegible] qui omni vento
agitatur vel [illegible] mentis [illegible]
[illegible] que [illegible] vel [illegible]
tatis [illegible] vanitatis instabiles
que ad modicum [illegible] vento [illegible] istis
[illegible]
in desertum videre arundinem vento agitatam
[illegible] gloria [illegible] vana [illegible]
[illegible] vel [illegible] vestibus qui locustis vivit et
pilis camelorum induitur Luce [illegible] Marci [illegible]
[illegible] vestibus et deliciis uti voluisset desertum non
quesisset sed palacia regum:
[illegible]
Sed quid existis videre hominem mollibus

17

Cum audisset Johannes in vinculis [illegible] opera Christi [illegible] misit [illegible]

[illegible] de potestate [illegible] et [illegible]

[illegible] pauperes [illegible] evangelio [illegible] divites et [illegible]

[illegible] ut sciant eum [illegible] discipulis Johannis

[illegible] sic [illegible] audivimus ante vincula [illegible] existis videre arundinem

[illegible]

Sciendum quod quadruplex est questio vel interrogacio scilicet dubitacionis questio vel interrogacio scilicet dubitacionis admiracionis compassionis et dileccionis querimus enim de corporibus pluries [illegible] dampnentur vel salventur. Secundo querimus non dubitando sed admirando ut quomodo natus sit de virgine Christus. Tercio querimus compaciendo in fortunis alterius ut quid accidit tibi tanta calamitas. Quarto querimus amando ut subito videntes desideratum amicum exardescenti amore in questionem prorumpimus unde tu es dilectus meus. Cum igitur dicunt Gregorius et Jeronimus quod Johannes Christum interrogat de morte sua et descensu ad inferna non est intelligendum quod velit eum interrogasse tamquam dubitative sed interrogacione fuit amirantis compacientis et amantis &c.

ut ostenderet [illegible] [illegible] adulacionis [illegible] [illegible] tenebat [illegible] Herodes [illegible] [illegible] vitates [illegible] vitates [illegible] quod [illegible] [illegible] Herodi non licet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] secundo [illegible] doctrine quod predicabat [illegible] Josephus [illegible] Herodes [illegible] [illegible] [illegible] timuit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tenebat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] Johannes [illegible] Herodes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] quod predicabat [illegible] [illegible] sunt predicacio [illegible] [illegible] ecce [illegible] fuit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Ecce qui [illegible] ac si diceret si adulator fuisset cum bestiis non vixisset in deserto. In domibus regum [illegible] ubi aliqui veniunt versus rigida vita et predicacio declinat debet mollium palacia que frequentant mollibus induti adulantes ubi locum habent adulacionis:

vestitum? Ecce qui mollibus vestiuntur

Sed quid [illegible] [illegible] quod erat ad istam questionem non respondet negative:

in domibus regum sunt. Sed quid

Etiam dico non solum quia venturum me predixit et plus quam propheta qui me non tantum predixit venturum sed et digito demonstravit in hoc non prefertur patriarchis sed

[illegible] [illegible] [illegible]

existis videre prophetam? Etiam dico vobis et

propheta est sed equalis sed et aliis sanctis ostenditur Hic est scilicet Johannes Baptista de quo scriptum Malachie tercio capitulo Ecce ego mitto. Ecce verba dei patris ad filium :: [illegible]

Ecce ego mitto angelum Hic loquitur pater ad filium non temporaliter sed eternaliter eadem locucione qua dixit Filius meus es tu similiter dixit Dominus Domino meo &c sed quantum ad literam refertur de Johanne. Dicitur autem angelus propter duo primo racione vite angelice in carne unde vivere in carne preter carnem non est humanum sed angelicum quam vitam duxerat et vixit in solitudine contemplacione et virginitate. Secundo dicitur angelus racione officii sicut Gabriel angelus salvatoris nativitatem annunciavit scilicet virgini gloriose similiter Joseph et pastoribus ita ipse Johannes toti mundo [illegible] [illegible] predicavit:

vel est dictus angelus propter tria que [illegible] in angelo tria in [illegible] scilicet puritas obediencia et caritas. Et hec tria [illegible] [illegible] in se [illegible] Johannes puritate obedienciam et caritate propter [illegible] [illegible] [illegible] vocatur angelus Et [illegible] hec tria in se habuit puritate obedienciam et caritate vocatur [illegible] angelus &c

plus quam prophetam. Hic est de quo

[illegible]

Ecce ego Johannem Baptistam qui non fuit angelus secundum naturam sed officio vel angelum id est nuncium:

scriptum est Ecce ego mitto angelum meum

ante faciem id est ante manifestacionem tuam qui preparabit per penitenciam reddet tibi corda auditorum penitenciam predicando et baptizando unde dicitur vox clamantis in deserto parate viam Domino. Ante te Crisostomus id est prope te quia inter Johannem et Christum nullus fuit propheta medius &c

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ante faciem tuam qui preparabit viam ante te &c

Ante te Triplex est via Christi scilicet in mundo in mundum ex mundo in mundum [illegible] in mundo per predicacionem ex mundo per passionem [illegible] via quod fuit predicatio [illegible] hanc Johannes ante Christum per confessionem cordium hominum disponendo Secunda cum moriens descendit ad inferna hanc viam preparavit Johannes quia prius mortuus est et annunciavit patribus in limbo. Tercia fuit cum in hunc mundum de celo in uterum virginis hanc Johannes preparavit ut conceptus in Elizabeth fuit adultus in exemplum ut melius virgo gloriosa [illegible] se conceptum [illegible] &c

Thema adventus. Ecce Deus veniet desideratus cunctis gentibus. Propheta dicit [illegible]

Consuetudo est hominum ut qui ad [illegible] ad beneficium aliquem [illegible] magni adventus [illegible] tunc salutare [illegible] divites et pauperes [illegible] cum magno honore et amore affectus [illegible] temporibus adventus [illegible] magnum regem [illegible] honore et amore et cum [illegible] debemus [illegible] cum bonis virtutibus cum bonis factis [illegible] prout propheta dicit [illegible]

Sequitur dominica iii adventus domini nostri

Secundum Johannem primo capitulo [illegible]

Consenserunt Iudei ab Ierosolimis [illegible] ubi iudicium et consilium habebatur et ideo erant [illegible] homines superiores et astuciores quos miserunt sacerdotes peritiores in lege et ordine priores et levitas in minoribus ordinibus servientes.

Miserunt Iudei ab Ierosolimis sacer-

[illegible] tunc eum [illegible] monuerunt quia causa est baptizare ut interrogarent ut confiteretur ipse Iohannes sicut ipse esset [illegible] doctores quaerunt ut [illegible] ut interrogarent

dotes et levitas ad Iohannem [illegible]

tu quis es. Iudei [illegible] publice et nunc [illegible] miserunt [illegible] Iudeis ecce humilitas Iohannis quia nichil est maius cum [illegible] non negavit [illegible] interrogatus dicit ego vox clamantis in deserto [illegible] et confessus est

Et confessus est et non negavit [illegible]

eum [illegible] ut quidam [illegible] ut [illegible] manifeste [illegible] dicentes [illegible] Iohannes stabilitas quia corda eorum [illegible] confessione et non fuit [illegible] ut [illegible] ab interrogatione sua [illegible] interrogaverunt [illegible] opinione

Et interrogaverunt eum quid ergo Helias es tu. Et dixit non sum. Propheta es tu. Et respondit non. Dixerunt ergo ei quis es ut responsum demus illis qui miserunt nos.

[illegible]

[illegible]

xpo. Judei autem audiuimus de xpo te predicare sed de te ipso nichil manifesto asseris. Unde eo Judei primum vox cla[mantis] ... et opera ... in cordibus ... ad nos et nos ad illum sicut dicit ysa[ias]:

Unde dixit de te ipso ait, Ego vox clamantis in deserto dirigite viam domini ~~sicut~~ dixit ysaias

et qui missi. Judei eum inuidia querebant capere. illi missi fuerunt qui veritatem nesciebant querere sed ut [illegible] in viderent ideo maliciose querunt erat propheta. ceteris et principibus iudeorum qui doctrina non sed propheta. Et qui missi fuerunt erant ex phariseis

~~et interrogauerunt~~ sed pharisei missi eo [illegible] et dixerunt ... credito quod nichil magnum de se dicebat quasi pre dedignando eum. Unde quid [illegible] ut tamen habes auctoritatem baptizandi si tu non es christus

~~Et interrogauerunt~~ eum et dixerunt ei ~~Quid~~ ergo

[illegible] plana inuidia patet neque helias [illegible] auctoritatem baptizandi neque propheta [illegible] dignitas non [illegible] Judei [illegible] ventatem ~~uidet~~ eis iohannes

Quid ergo baptizas si tu non es christus neque helias neque propheta

~~[illegible]~~ quasi [illegible] in la[illegible] corpus non in terrenis [illegible] et ideo non debetis [illegible] spem [illegible] in meo baptismo:

~~Respondit~~ eis iohannes dicens ego baptizo in aqua

medius autem inter vos ~~Judei~~ primus vobis apparet stetit ~~Judei~~ corpore quam humilis et ideo ego [illegible] precedens ~~quem vos nescitis~~ non cognoscitis vera cognitione Judei ante ipsum [illegible] est quod [illegible] venit, ipse est qui post [illegible] sicut [illegible] medium autem vestrum stetit quem vos nescitis Ipse est [illegible] qui ante me factus est [illegible] dignitate [illegible] factus est dignior et honorabilior et [illegible] sit dignus:

Qui post me venturus est qui ante me factus est:

Erat Simeon ... Tercio perpendit ... [illegible] ... angeli in nativitate ... pastores ... magi ... stella ... [illegible]

... Tercio perpendit Simeon ... [illegible]

Cuius ego non sum, i. sufficiens vel idoneus, interlinearis. simpliciter non dicatur. humilitas ministri significando ministerium incarnati ubi non sum dignus penetrare vel nomen sponsi usurpare vel solvendo eius ad literam.

Cuius non sum dignus ut solvam eius corrigiam. hoc est reverentia, quia nullus quantumcumque bonus debet se reputare dignum ut esset prope christum; sic dicitur centurio: domine non sum dignus ut intres sub tectum meum. allegorice calceamentum christi est humanitas; ipse calciatus ... corrigia calceamenti. Hec in bethania facta sunt ... divinitas humanitate; corrigia calceamenti unio nature; solvere corrigiam est explicare misterium unionis, ad quod indignum se iohannes dicit. unde ... quadragesimo tercio ... generacionem eius quis enarrabit etc. ...in bethania interlinearis i. domo obediencie baptizant ut significetur obediencia ... transiordanem ubi erat iohannes baptizans etc. ... eorum gracie baptizat ...

Et erat ioseph interlinearis ioseph qui ad conservandam famam matris pater ab hominibus est deputatus quam ... ioseph siquidem pro ... veritas ut fama ... virginis ... ET MARIA MATER mirantes ~~erat ioseph~~ super hiis, i. super aliis que dicta ab angelis et pastoribus et simeone sancto ... et benedixit illis. Simeon ... in ... figuram ... super hiis que dicebantur de illo ~~et benedixit~~ illis. Et ... qui benedictum sibi a deo ... dicebat, et dixit Simeon ... ad mariam matrem eius ... ad ipsam plus pertinebat ... quia ... Simeon et dixit ad mariam matrem eius: ~~Ecce~~ positus nec ... ecce ... signum ... ecce interlinearis ... qui lapis offensionis et ... i. ... super ... est hic in ruinam multorum et resurrectionem ... in israel ... et ... glo. positus est christus in signum ... gladium qui venit separare patrem ab ipso filio et matrem ab ipsa filiam ... signo contra dicetur ~~et signum~~ cui contradicetur ... tuam ipsius ... dicit animam ... in signum ... in quo ... veni separare ab ipsa matrem ... positus est in signum ... et ... contra ... septimo ... gladius ~~ut revelentur~~ ex multis cordibus cogitationes ... signum ... contradicatur ... cui signo contra ... in ... postea ... signo non credentes ... et mediatorem dei et hominum ... in fide ... et ... dolor dominice passionis quia non potest videre ... filium ... revelentur et mortem ... morte ...

in maritum virginis xpi quem nutrivit et ideo pater vocatur et mater ... ad mirantes et dicit mirantes in hoc notandum qualis debeat esse gaudium ... ter ... cum esset admiracio in ... virginis.

et in ruinam, i. repercussionem ... ... qui crediderunt ... in ... dei cultu ... ... in ruinam malorum ... et resurrectionem ... in ruinam ... tuam ipsius ... non ...

... sicut cogitaciones ... que ... quia ... [illegible]

[illegible]

Et erat anna prophetissa filia fanuel de tribu Aser. hec processerat in diebus multis et vixerat cum viro suo annis septem a virginitate sua. Et hec vidua erat usque ad annos octoginta quatuor que non descendit de templo ieiuniis et obsecrationibus serviens die ac nocte. Et hec ipsa hora superveniens confitebatur domino et loquebatur de illo omnibus qui expectabant redemptorem israel. Et ut perfecerunt omnia secundum legem domini reversi sunt in galileam in civitatem suam nazaret. Puer autem

[illegible]

Sequitur dominica de epiphania ihesu x

In illo tempore

[illegible]

et conforte spiritu sancto plenus gratia quia in ipso habitabat plenitudo gratie [illegible]

crescebat et confortabatur plenus sapientia et gratia dei erat in illo:

Cum natus esset natiuitas eius esse natus ihesus in bethleem locus iude ad differenciam illius qui est in galilea in tribu zabulon [illegible] bethleem in diebus [illegible] tempus erat non venit [illegible] ut videatur impletum non deficiet princeps de iuda genesis [illegible] herodis

Cum natus esset ihesus in bethleem

herodes alienigena ordinaria finito regno iudeorum [illegible] et in gente iudeorum regnum sibi occupaverat et impletum est prophecia danielis [illegible] cum veniet

et dicuntur magi qui proprie magni

iude in diebus herodis regis ecce magi ab oriente venerunt ierosolimam

ab oriente [illegible] ubi erat caput regni venerunt [illegible] magi non post annum [illegible] non invenerunt in presepio sed in egipto sed tercia decima die fuit ad dominum [illegible] ubi et [illegible] fluuius [illegible] et arabia

venerunt ierosolimam dicentes ubi est

reges qui etsi tria munera obtulissent dicuntur [illegible] tres fuisse probantur [illegible] gentes [illegible] filius venturus ad fidem [illegible] principes [illegible] cum comitatu [illegible] reges de stella venerunt [illegible] adorantes regem ierosolimam [illegible]

qui natus est rex iudeorum vidimus enim stellam eius

et venimus [illegible] stella [illegible] audiebat [illegible] alium regem iudeorum [illegible] alienigena [illegible] legitimum volebat [illegible] rex [illegible]

in oriente et venimus adorare eum. Audiens

rex [illegible] ut consolacione [illegible] turbatus [illegible] nato rege celi rex terre turbatur [illegible] altitudo [illegible] celestis [illegible] celsitudo et

autem rex herodes turbatus est et omnis ierosolima

cum [illegible] omnes [illegible] principes [illegible] unde salomon rex [illegible] pontifices [illegible]

cum illo Et congregans omnes principes sacerdotum

[illegible] sacerdotes [illegible] laicos propter sciscitabatur [illegible] ab eis [illegible] bono affectu

et scribas populi sciscitabatur ab eis ubi christus

ubi christus [illegible]

[illegible] regem iudeorum

[illegible]

[illegible] est [illegible] historia [illegible] isti reges tres fuerunt filii balaam prophete gentilis qui prophetizavit orietur
stella ex iacob [illegible] verum est [illegible] fuisse [illegible] Cum balaam longe fuit
ante adventum Christi fuit. Et tres reges [illegible] de stella [illegible] in die nativitatis [illegible] videres [illegible]
[illegible] fuisset [illegible] in astronomia. dixerunt. Hodie completa est prophecia [illegible] que [illegible] dicens Ambulabunt gentes in lumine
tuo reges in splendore ortus tui // Isti reges quesierunt dominum corporaliter ut nos ipsum queramus spiritualiter // Si vis ergo Christum invenire [illegible]
[illegible] que isti reges fecerunt nos in [illegible] de longe venerunt [illegible] Sed [illegible] qui [illegible] mortalis [illegible] est longe
[illegible] longe [illegible] peccatoribus salus [illegible] est [illegible] in manum [illegible] si vis dominum invenire
[illegible] longe debes peccata dimittere que elongant te [illegible] necesse est ut appropinques [illegible] fugientes [illegible]
ut diligenter eum queras [illegible] pauci eum diligenter querunt [illegible] qui ipsum fugiunt [illegible] qui querunt [illegible]
[illegible] pecco [illegible] qui [illegible] et magnum pondus [illegible] posuit lignorum [illegible] dicit [illegible]
[illegible] et noluit [illegible] pondere [illegible] et mortuus est [illegible] fugiunt dominum [illegible] peccato
et noluit cessare [illegible] currunt [illegible] morte [illegible] Isti [illegible] in [illegible] venire non possunt // [illegible] Si elongasti te [illegible]
[illegible] Hodie magnum gaudium [illegible]

At illi [illegible] dixerunt [illegible] in bethleem
[illegible] bethleem [illegible] quia [illegible]
[illegible] noluerunt [illegible]
nascitur. At illi dixerunt ei in bethleem iude
[illegible] et [illegible] civitatibus [illegible]
Sic enim scriptum est per prophetam Et tu bethleem terra iuda
[illegible] magnum [illegible]
[illegible] oblivionis [illegible] prophete [illegible]
nequaquam minima es in principibus iuda Ex te enim
[illegible] exiet dux qui regat populum meum israel Tunc herodes
[illegible]
clam vocatis magis diligenter didicit ab eis tempus
[illegible]
stelle que apparuit eis Et mittens illos in bethleem
[illegible]
Ite et interrogate diligenter de puero Et cum in[veneritis]
[illegible]
renunciate michi ut et ego veniens
[illegible]
adorem eum Qui cum audissent regem abierunt
[illegible]

Allegorice ¶ Stella est illuminacio fidei que ad christum ducit homines; dimittit ad iudeos eo amittunt christum dominum, animalis [illegible] lumen quem vero illuminati [illegible]:

et ecce usque donec dominum s. i. stella: q. d. [illegible] de quo natum testabatur ubi ipse puer erat ut eum agnoscerent

Et ecce stella quam viderant magi in oriente [illegible] de qua dicitur [illegible] puer natus est nobis.

[q. d. [illegible] natum testabatur] antecedebat eos usque dum veniens staret ubi erat

moraliter stella est bona exortacio ducens ad christum vel potius fides que est mentis illuminacio [illegible] invenit christum videt qui est stella matutina et eo viso gaudet gaudio et adoravit non desinit

¶ Stella est illuminacio fidei que fideles [illegible] ducit per stellam [illegible]

gavisi in vento [illegible] venerat [illegible] gaudio gaudet [illegible] dum [illegible] incarnacio ista stella i. fides in nobis [illegible]

~~puer~~. Videntes autem stellam gavisi sunt gaudio

gaudium est gaudet et addit et magno quia [illegible] est maius et valde gavisi quia [illegible] [illegible] aliis plus [illegible] mi[illegible] gaudio et [illegible] [illegible] lucas [illegible] luce 2o ca[pitulo] invenerunt [illegible]

magno valde ~~Et intrantes~~ domum invenerunt puerum

cum [illegible] Joseph cum Maria invenitur [illegible] ~~[illegible]~~ a magis ne aliqua inde suspicionis occasio mala daretur gentibus et [illegible] [illegible] [illegible] nullus [illegible] adorant [illegible] in carne [illegible] [illegible] [illegible] cum Maria matre eius // ~~Et procidentes~~ adoraverunt eum

[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et apertis [illegible] fidem [illegible] misterii [illegible] muneribus ob[illegible] [illegible] [illegible] reges [illegible] [illegible] [illegible] muneribus solet adorare quo more et isti munera obtulerunt:

~~Et apertis~~ thesauris suis obtulerunt ei munera ~~Aur~~

quo more et isti munera obtulerunt. [illegible] magis divina inspiracione [illegible] [illegible] misterium [illegible] unde et figuraliter aurum [illegible] regi [illegible] et mirra morituro ~~et [illegible]~~ [illegible] [illegible] vellet divina

thus et mirram ~~Et responso~~ accepto in sompnis [illegible]

voluntas [illegible] ad herodem [illegible] [illegible] [illegible] ne re [illegible] [illegible] palam [illegible] [illegible] veritatem reversi sunt [illegible] cognita [illegible] [illegible] [illegible]

ne redirent ad herodem per aliam viam reversi sunt in regionem ~~suam~~ [illegible] ut in celeste Jerusalem:

in regionem suam etc.

¶ ~~Aurum~~ est [illegible] fides [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ opera bona [illegible] fides [illegible] ~~[illegible]~~ oracio ~~[illegible]~~ bona opera in summa est oro [illegible] non monuit elemosina:

[illegible] ¶ Vel [illegible] de bonis [illegible] caritate [illegible] [illegible] [illegible] sicut [illegible] [illegible] atque [illegible] ita ad [illegible] [illegible] [illegible] bona ante faciem dei [illegible] [et ascendit]

[illegible] glos[a]

¶ [illegible] [illegible] do[minus]
† [illegible] [illegible] et [illegible]

¶ [illegible] est [illegible] et hec fit in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non potest [illegible] // Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in aqua fit [illegible] [illegible] [illegible] aqua [illegible] lavat corporis [illegible] vestimentum [illegible] lavat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] magis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] puer baptizatur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] // Ego te baptizo in nomine patris et filii et spiritus sancti [illegible] non [illegible] baptizari // [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in baptismo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] baptizato aperti sunt celi et spiritus sanctus [illegible] descendit in specie columbe // Et vox de celo audita est // Hic est filius meus dilectus in quo michi bene complacuit ipsum audite // [illegible] [illegible] [illegible] spiritus s. in specie columbe pater in voce filius in homine et ita trinitas [illegible] baptismo [illegible] [illegible] 3o et [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] qua nativitate christus dei filius [illegible] [illegible] [illegible] virgine // De hac [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] filius dei // Et hec [illegible] [illegible] [illegible] bona [illegible] est gaudium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nato domino angelus apparuit pastoribus dicens // Ecce [illegible] vobis gaudium magnum quia natus est nobis christus in civitate david [illegible] ineffabile gaudium [illegible] nobis [illegible] filium qui [illegible] natus nobis datus dicente ysaia puer natus est nobis et filius datus est nobis [illegible] [illegible] est plenitudo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ubi est qui natus est rex iudeorum vidimus enim stellam eius in oriente et venimus adorare eum [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] ut devoti ad deum veniat et quod iubeat [illegible] [illegible] ne ab [illegible] redeant [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] veniat et qui [illegible] [illegible] [illegible] obediendo.

† [baptizatus] christus natus est ut nos [illegible] [illegible] et [illegible] de morte liberaret [illegible] nativitate [illegible] natus magi stellam viderunt et christo [illegible] [illegible] munera obtulerunt thus et mirram [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

¶ Casper [illegible] Melchior thus Balthazar aurum:

Sequitur dominica prima post festum epiphanie

Nuptie facte sunt in Cana Galilee et erat

[illegible interlinear gloss]

mater Iesu ibi. Vocatus est autem et Iesus et discipuli

[illegible interlinear gloss]

eius ad nuptias. Et deficiente vino dicit mater Iesu

[illegible interlinear gloss]

ad eum: Vinum non habent. Et dicit ei Iesus: Quid

[illegible interlinear gloss]

mihi et tibi est mulier? Nondum venit hora mea.

[illegible interlinear gloss]

Dicit mater eius ministris: Quodcumque dixerit vobis facite. Erant

[illegible interlinear gloss]

autem ibi lapidee hydrie sex posite secundum purificationem

[illegible interlinear gloss]

Iudeorum capientes singule metretas binas vel ternas

[illegible interlinear gloss]

[illegible marginal commentary]

¶ Implete:
Ieiunio [illegible]
ydrie mistice [illegible]
[illegible] cum abstinentie
[illegible] cogitacionibus
[illegible] ubi habundat
leccione ibi cogita-
ciones sordide non
appropinquant [illegible]
ydria apocalipsis
mundi [illegible] De
maria magna-
laude lacrimis ma-
culas [illegible]
[illegible] ut dicitur [illegible]
alienum [illegible]
In fletu venient
[illegible]
[illegible]
[illegible] Cor-
[illegible] et humilia-
[illegible] non despiciet
[illegible] confessio
Ysaye [illegible]
et munde estote
[illegible] clara
[illegible] luce
[illegible] et
[illegible]

Qui iussu eius impleto sunt ydrie [illegible] et illa [illegible]
scriptura adhuc est [illegible] i ea sub velamine [illegible] ad operto-
re latet [illegible] aqua i [illegible] mistice vela-
men [illegible] i ebrias potuit [illegible] vacuas ydrias
imple vino qui [illegible] mirabilia [illegible]
de aqua vinum facere ut doceret se non legem solvere [illegible] ad imple-
ret in [illegible] alia facere ut doceret [illegible] perfecta [illegible]

imple [illegible] aqua et imple [illegible] nullum [illegible]
[illegible] doctrina vacuum [illegible] post [illegible] impletorum
spiritualem [illegible] scripture [illegible]

Dicit eis ihesus Implete ydrias aqua Et impleverunt eas usque
ad summum Et dicit eis ihesus haurite nunc et ferte
architriclino et tulerunt Ut autem gustavit architricli-
nus aquam vinum factum et non sciebat unde esset ministri autem
sciebant qui hauserant aquam vocat sponsum et dicit
ei Omnis homo primum vinum bonum ponit et cum
inebriati fuerint homines id quod deterius

et [illegible] architriclinus princeps triclinii [illegible]
medio spacio domus [illegible] ubi [illegible] qui
[illegible] triclinio [illegible] ordines distribuendo
altitudine [illegible] doctores [illegible]
[illegible] Architriclinus [illegible] legis qui bibit spirituale
[illegible] legis et tulerunt [illegible] aqua [illegible]
post resurrectionem apparuit [illegible] ut [illegible]
[illegible] luce [illegible]
et nos [illegible] ut paulus [illegible]
[illegible]
[illegible] stephanus
lapidaverunt ministri ut [illegible] et ceteri [illegible]
vocat princeps [illegible] sponso [illegible]
[illegible] descendit [illegible]
tibi potum boni vini [illegible] non [illegible]
vini [illegible] boni [illegible] qua et [illegible]
bonum et [illegible]
[illegible] manifestum

¶ Super illud Servasti bonum vinum
Servasti bonum vinum usque adhuc
Iohannis [illegible]
celeste gaudium [illegible]
[illegible] est [illegible] aqua [illegible]
i [illegible] premii [illegible] vite
succedit celeste gaudium Istud [illegible]
gaudium nobis usque adhuc [illegible]
[illegible] magnitudinem [illegible] gaudii illius
nobis adhuc abscondit // Secundo
[illegible] verbis [illegible] duo tanguntur
[illegible] est celeste gaudium [illegible]
[illegible] magnitudine [illegible]
ibi Servasti bonum vinum [illegible] celeste
nobis celeste gaudium [illegible]
[illegible] oculus non vidit nec auris
audivit nec in cor hominis ascendit
Secundo [illegible] gaudii delectabilitas
ibi bonum vinum [illegible]
[illegible] delectabile [illegible]
[illegible] celeste [illegible] // Nota
quod quintuplex est vinum [illegible] est [illegible]
[illegible] fugere et [illegible]
[illegible] // Secundo [illegible] voluptatis
[illegible] fugere // [illegible]
est vinum [illegible] doctrine [illegible]
[illegible] est vinum [illegible]
[illegible] // [illegible]
vinum [illegible] leticie [illegible] quod toto
corde [illegible]
[illegible]

[illegible]

Sed heu istud vinum quibusdam est valde amarum et hoc hiis qui pena pro vitiis suis [illegible] confitentur. Et [illegible] ex compassione
trine cor [illegible] ista [illegible] que affectant [illegible] sed faciunt vini [illegible] hec vina non placent
tunc fit in [illegible] hec vina non [illegible] de [illegible] Dequo vino [illegible] dicitur [illegible] date
sanctis mentibus et vinum hiis qui amaro sunt animo [illegible] ut obliviscantur egestatis et doloris amplius
non recordentur. Istud vinum est clarum quod [illegible] facie ad faciem [illegible] Jo. xvii. Pater quos dedisti michi volo ut ubi ego sum et illi sint
in enigmate [illegible] nunc autem facie ad faciem [illegible] Cor. xiii. [illegible]
mecum ut videant claritatem meam in regno meo. Ad quod claritatem regnum celeste dignetur nos [illegible]
et vinum Amen.

¶ Cum descendisset Ihesus de monte [illegible] Christus docuit discipulos in monte tanquam magis perfectos in scripturis, sed turbas docuit in valle ubi et miraculum fecit [illegible] et Moyses solus et pauci cum eo in monte sunt [illegible] Deus loquebatur. Sic predicatores alta predicare [illegible] et simplicibus facilia. Sed leprosus non ascendit montem audire predicatorem quia [illegible] Sic Petrus non ascendit celum [illegible] peccati. Sed [illegible] ut de monte contemplacionis descendant et faciant fructum bonum [illegible] Sicut hoc Christus fecit. De quo [illegible]

Hic [illegible] cum discipulis suis glo. [illegible] inito sig-
norum que mortalis mortalibus erat daturus [illegible]
[illegible] et iam immortalis discipulis [illegible]
Hoc [illegible] fecit initium signorum in Chana Ga-
lilee in lege et prophetis [illegible] na-
tales montes [illegible] postea
resuscitatos [illegible] et manife-
stavit gloriam suam et crediderunt in
eum discipuli eius [illegible] non est [illegible]
[illegible] non fuit [illegible] pastores [illegible] magi adorant stella duce et
in Egiptum ydola confregit [illegible]
cum discipulis eius [illegible] fuit [illegible] ad
manifestandum potentiam divinitatis [illegible]

~~Istud evangelium [illegible] capitulo ~~
~~Cum descendisset Ihesus~~

Post sermonem miracula facit quibus sermo apud auditores confirmatur [illegible] ut nos doceret [illegible] cor [illegible]

I [illegible] luci et incompetenti loco sermone [illegible] iam forsitan [illegible] habueant [illegible] sicut [illegible] cum se exinaniret formam servi accipiens [illegible] exinanivit se metipsum formam servi accipiens in similitudinem hominum factus et habitu inventus ut homo

~~Hic~~ Cum descendisset Ihesus de monte
secute [illegible] que ad altiora ascendere non valuerunt ut alii apostoli [illegible] doctrinam [illegible] et cetera qui [illegible]
secute sunt eum turbe multe. Et ecce leprosus
alta audire [illegible] postulat glo. [illegible] adorabat [illegible] petere cultum
divinum [illegible] in voluntate [illegible] si vis [illegible]
non dubito non fallo [illegible]
veniens adorabat eum dicens domine si vis
si potes [illegible] omnia potes [illegible]
[illegible] in voluntate tua [illegible] et
[illegible] quia [illegible] tetigit eum [illegible] lege
[illegible] non [illegible]
potes me mundare. Et extendens Ihesus manum
[illegible] ut [illegible]
legi [illegible] qui [illegible] volo [illegible]
[illegible] et [illegible] in quo [illegible] et [illegible]
[illegible] quia [illegible] nichil [illegible] est
tetigit eum dicens volo te mundare. Et

// Et extendens [illegible] Ihesus [illegible] qui [illegible] qui non [illegible] ad [illegible]

¶ Cum descendisset Ihesus de monte [illegible] ecce [illegible] secute sunt eum [illegible] Aliqui propter curiositatem ut [illegible] Aliqui ut cum [illegible] in sermone [illegible] ut [illegible] et [illegible] Aliqui propter [illegible] ut videant signa que faciebat. Aliqui ut [illegible] [illegible] Aliqui propter [illegible] ut [illegible] et leprosus [illegible] et [illegible] obtinuit [illegible] Sic est hodie [illegible] Aliqui vadunt [illegible] propter [illegible] in [illegible] et [illegible] Aliqui vadunt ut predicatores [illegible] Aliqui [illegible] miracula ut [illegible] Aliqui vadunt ut [illegible] Aliqui vadunt ut [illegible] peccatorum et [illegible] ut iste leprosus [illegible] plures vadunt [illegible] ut ibi [illegible] non [illegible] in domibus [illegible] in domibus [illegible] est [illegible]

[illegible] potest me mundare ... [illegible] ... cum descendisset Iesus de monte secute sunt eum turbe multe ... [illegible]

... [illegible] 23

[illegible]

inter preceptum et opus [illegible] leproso ille salvator
vide sz tu lepros q te sanaverim sufficit non erat
necesse ut sermo iactaret q corpus prescribat sz vade

Et confestim mundata est lepra eius / Et ait
[illegible] non debent [illegible] signa [illegible] q veniat [illegible]
offer non veniat [illegible] templi in fructuosos
sz offer ut omnibus qui viderit te offerre [illegible] et [illegible]

q sz tu lepros q te mundavi

illi ipse vide nemini dixeris sz vade
fecit enim qui [illegible] Origenes sicud et illo
triginta octo annos iacente iussit tollere grabatum
sicut et illo [illegible] misit ut multi
et [illegible] ostendunt q precepit ut ostendit [illegible]

[illegible] sz duos passus

ostende te sacerdotibus et offer munus
[illegible] magnum esse [illegible] est [illegible]
statim manifestatum accessit fide et desiderio non
[illegible] sz totum non [illegible] et in maculato corde
adeamus [illegible] centurio alienigena.

tum q precepit moyses in testimonium illis
rogans [illegible] eum [illegible] et dicens
[illegible] dolore [illegible] meus non in [illegible]
miserabilis q iacet [illegible] paraliticus et q torquetur

Cum autem introisset capharnaum accessit
[illegible] dolore [illegible] Origenes [illegible]
illo tempore [illegible] rogabat in [illegible] paralitico
et [illegible] iste solus iste [illegible]

ad eum centurio rogans eum domine
[illegible] est et ego [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible]
[illegible] non misereor [illegible] miserebitur
[illegible] debent [illegible] qui [illegible] famulos [illegible]

puer meus iacet paraliticus et male torquetur
cogitatione [illegible] supplicare [illegible]
[illegible] sicut et ille [illegible]
[illegible] fecit [illegible] centurioni ille [illegible] veniam
magna [illegible] dignatur visitare ad
[illegible] Iohannes Christus [illegible]

quietur / Et ait illi Iesus ego veniam
[illegible] videtur [illegible] conditione [illegible]
videatur [illegible]

[illegible]

Left margin: Vade ostende te sacerdoti [illegible] ... Capharnaum [illegible] ... puer meus [illegible]

Cum descendisset Jesus de monte secuti sunt eum turbe multe [illegible]

[illegible]

et curabo eum. Et respondens centurio ait Domine

[illegible]

non sum dignus ut intres sub tectum meum sed tantum

[illegible]

dic verbo et sanabitur puer meus. Nam et ego

[illegible]

homo sum sub potestate constitutus habens sub me milites

[illegible]

Et dico huic vade et vadit et alio veni et venit et servo meo fac hoc

[illegible]

et facit. Audiens autem Jesus miratus est et

[illegible]

sequentibus se dixit Amen dico vobis non inveni

[illegible]

tantam fidem in Israel. Dico autem vobis quod multi

[illegible]

ab oriente et occidente venient et recumbent

[illegible]

[illegible]

quia hijs tibi scilicet cum promissio de xpo incarnato [illegible]

in vita eterna fili mei in quibus ante regnabat

dus eicient. [illegible] in tenebras in centitatem

i. cum [illegible] qui [illegible] cum promissio de xpo incarnato

cum abraham et ysaac et iacob in regno

[illegible] dampnatorum quia [illegible]

[illegible] ibi et p[illegible] magnitudo tormentorum

[illegible] tormenta [illegible] dentium corporis [illegible]

i. vita eterna i. mei in quibus ante regnabat / [illegible] in eternam dampnacionem

celorum filii autem regni eicientur in tenebras

Beda credidisti quia ego dominum possum credidisti quia

[illegible] sicut credidisti ita fiat tibi vade viam

tuam [illegible] credidisti fiat tibi [illegible] sic credit

ita fit [illegible] credidisti [illegible] fidei quia credit [illegible]

exteriores ubi erit fletus et stridor dentium

[illegible] possit [illegible] meruisse [illegible] fides

[illegible] suis fr[illegible]

Et dixit ihesus centurioni vade et sicut

credidisti fiat tibi et sanatus est puer

in illa hora

[illegible]

[illegible]

Ascendente ihesu in naviculam

[illegible]

Domine salva nos perimus. [illegible] in hodierno evangelio possunt [illegible] ad laudem dei [illegible] et ad salutem cuiuslibet peccatoris. Scribitur enim [illegible] in hodierno evangelio. Et dominus [illegible] magna miracula fecit [illegible] venit ad mare ut ibi faceret miracula [illegible] et [illegible] celi et [illegible] et mare audiunt. Cum intrasset in naviculam secuti sunt eum discipuli eius. Et ecce motus magnus factus est in mari ita ut navicula operiretur fluctibus. In isto evangelio [illegible] possunt notari [illegible] mare [illegible] navicula [illegible] discipuli [illegible] significat [illegible]. Et [illegible] mare est [illegible] in quiete sic iste mundus [illegible] est in quiete. Hodie homo est [illegible] et [illegible]. Hodie dives [illegible] pauper. Hodie [illegible] mortuus. In mari [illegible] magni pisces devorant parvos. Sic est in isto mundo divites [illegible] pauperes nobiles [illegible]. Et sicut in mari non est magna quies sic [illegible] in hoc mundo. Unde [illegible] non [illegible] hic manentem [illegible] futuram inquirimus [illegible] est in celo. Tercio navicula [illegible] in navicula [illegible] quadruplex periculum [illegible] est foramen [illegible] aqua intrat in navem. Hoc est cor [illegible] in hoc intrant [illegible] cogitaciones locuciones detractiones mendacia falsa testimonia et calumpnie que submergunt multos [illegible] in hoc mundo sicut naves in mari. Sed istud foramen [illegible]

[illegible]

Et ecce

[illegible]

secuti sunt eum discipuli eius Et ecce

[illegible]

motus magnus factus est in mari ita ut

[illegible]

navicula operiretur fluctibus; ipse vero dor

[illegible]

miebat; Et accesserunt et suscitaverunt

[illegible]

eum dicentes domine salva nos perimus

[illegible]

Dicit eis quid timidi estis modice fidei

[illegible]

Tunc surgens imperavit ventis et

[illegible]

mari et facta est tranquillitas magna

[illegible]

[illegible]

In mari ~~porro~~ homines mirabuntur. Di- [illegible gloss]

centes qualis est hic quia venti et mare [illegible gloss]

obediunt ei et cetera. [illegible gloss]

[illegible gloss]

Tunc: Simile est regnum celorum [illegible gloss]

homini patri familias qui exiit primo mane con- [illegible gloss]

ducere operarios in vineam suam. Conventione [illegible gloss]

autem facta cum operariis ex denario diurno [illegible gloss]

misit eos in vineam suam. ~~Et~~ egressus circa [illegible gloss]

horam tertiam vidit alios ~~[illegible]~~ stantes in foro [illegible gloss]

[illegible gloss]

[illegible]

otiosos et dixit illis Ite et vos in vineam meam

[illegible]

et quod iustum fuerit dabo vobis. Illi autem

[illegible]

abierunt. Iterum autem exiit circa sextam et nonam horam

[illegible]

et fecit similiter. Circa undecimam vero exiit et

[illegible]

invenit alios stantes et dixit illis Quid

[illegible]

statis hic tota die otiosi? Dicunt ei Quia

[illegible]

nemo nos conduxit. Dicit illis Ite et vos in

[illegible]

vineam meam. Cum sero autem factum esset dicit dominus

[illegible]

vinee procuratori suo Voca operarios et redde illis

[illegible]

mercedem incipiens a novissimis usque ad

[illegible]

primos. Cum venissent ergo qui circa undecimam

[illegible]

tema
Simile est regnum celorum homini patrifamilias [illegible] Regina Jezabel in plata maligno spiritu [illegible] Elyas fugiens [illegible] Jutea [illegible] vir nomine Naboth qui habebat vineam [illegible] Jezabel regine [illegible] dicens [illegible] vineam [illegible] Qui [illegible] dabo [illegible] hereditatem [illegible] ut Naboth [illegible] Regina vero [illegible] cum lapidacionem [illegible] pro Naboth [illegible] fideles [illegible] qui [illegible] vineam [illegible] redemptam. Jezabel vero [illegible] temptacionis [illegible] sicut [illegible] Naboth [illegible] dabis [illegible] patrifamilias [illegible] Dicit cum beatus Job Homo nascitur ad laborem [illegible] parabola posuit de labore vinee dicens

ut [illegible] labori insistat [illegible] in domo [illegible] laborare [illegible] futuro [illegible] sustinebunt [illegible] sicut [illegible] Jezabel [illegible] flagellabunt [illegible] demonibus [illegible]

[illegible]

parabola [illegible] de labore vinee [illegible] patrifamilias [illegible]

[illegible] circa undecimam [illegible]

horam venerant acceperunt singulos denarios

[illegible]

Venientes autem et primi arbitrati sunt quod plus

[illegible]

essent accepturi Acceperunt autem et ipsi singulos

[illegible]

denarios Et accipientes murmurabant adversus

[illegible]

patremfamilias dicentes hii novissimi una

[illegible]

hora fecerunt et pares illos nobis fecisti

[illegible]

qui portavimus pondus diei et estus At ille respondens

[illegible]

uni eorum dixit Amice non facio tibi iniuriam

[illegible]

Nonne ex denario convenisti mecum Tolle

[illegible]

quod tuum est et vade Volo autem et huic novissimo

[illegible]

dare sicut et tibi An non licet mihi facere quod volo

[illegible]

Aut oculus tuus nequam est quia ego bonus sum

[illegible]

Nonne ex denario [illegible]

26

Legitur in veteri testamento ... quidam ... agrum ... [illegible] agricolis et multa ... [illegible]
... in illo agro ... arbore ... [illegible] ... duo arbores ... [illegible]
... Agricole ... [illegible] ... [illegible]
... [illegible] ... [illegible]
... [illegible] ... et ager ... est paradisus ... bona que comedant agricole ... [illegible]
... [illegible] ... boni et mali ... [illegible]
... [illegible] ... Et eo ... paradyso ... [illegible]
... [illegible] ... Et eo monebantur ... [illegible]
laborare ... [illegible] ... non poterant ... clamaverunt ... [illegible]

vide ... [illegible] et seminandi ... [illegible] clamor ... [illegible] ... seminandi ... [illegible] ... testatur ... [illegible]

Sicut dictum est quod gentiles ... [illegible] ... viles ... [illegible]

Sic enim novissimi primi et primi novissimi
... [illegible] ... primi novissimi ... qui erant populus peculiaris ... [illegible] ... [illegible]

Multi sunt enim vocati pauci vero electi
... [illegible] ... [illegible] ... [illegible]

Alios. Et vero plurima ceciderunt et
... [illegible] ... [illegible] ... idiote et simplices ... [illegible] ... magnates ... [illegible]

declinibus ... [illegible] ... similitudines
... [illegible] ... parabolam ... parabolice ea que ... [illegible] ... [illegible]

Exiit qui seminat seminare semen suum. Et dum
... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... ad docendum ... [illegible]

seminat aliud cecidit secus viam et conculcatum
et conculcatum ... [illegible] ... in memoria ... [illegible]
... et volucres id est demones ... superbie ... [illegible]

est et volucres celi comederunt illud
... [illegible] ... super omnes filios superbie ... [illegible]
... et aliud id est alia doctrina seminata cecidit ... [illegible] ... discipline ... [illegible]

Et aliud cecidit supra petrosa et natum arant
ubi non est altitudo terre id est studium discipline et natum illud ... [illegible] ... [illegible]
... [illegible] ... doctrina cecidit ... [illegible]

quia non habebat humorem. Et aliud cecidit
... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible]

inter spinas et simul exorte spine suffocaverunt
... [illegible] ... [illegible] ... [illegible]

illud. Et aliud cecidit in terram bonam et ortum
... [illegible] ... [illegible]

Istud ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible]

Audivimus ... parabolice loquebatur et ... similitudinibus ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible]

... [illegible] ... [illegible] ... [illegible]

... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible]
... [illegible] ... [illegible] ... [illegible]
... Doctrina ... [illegible]

Hec autem [illegible] quasi audirent et [illegible] et [illegible] qui habet aures audiendi. Hec dicebat quia multi habent aures et non audiunt [illegible] ad tam vola aures audiendi audiat. Datum intelligitur de auditu [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] in [illegible] [illegible] obediencie [illegible] [illegible] auditu [illegible] Audi filia quo ad primum et inclina aurem tuam quo ad tertium etc.

Centupla ora

Cum [illegible] perfectos solent [illegible] precepta custodia [illegible] centenarius qui perfecti [illegible] magna [illegible] centuplum fecit fructum [illegible] contemplativa [illegible] vita [illegible] affectus [illegible]

Unicuique cum perfecta plenitudine bonorum operum esset. Hec s. predicta parabola clara voce alta dicebat. Qui habet [illegible]

fecit fructum centuplum. Hec dicens clama-

in intelligencia mentis [illegible] [illegible] Hec intelligit interrogat non mox finita parabola sicut marcus ait [illegible]

bat: Qui habet aures audiendi audiat.

tamen esse singulares interrogaverunt eum hii qui cum eo erant [illegible] parabolam quam apostolo proponebat per misterium [illegible] quesierunt intellectum [illegible] apostolis [illegible]

Interrogabant autem eum discipuli eius que esset hec

melior [illegible] vobis [illegible] quia fideles estis [illegible] simplicia non sunt danda misterium [illegible] in

parabola. Quibus ipse dixit: Vobis datum est

intelligencia scripturarum de qua alibi dicitur [illegible] regnum dei [illegible] misterium [illegible] ecclesie militantis ut videlicet doctores [illegible] qui

nosse misterium regni dei, ceteris autem in

[illegible] perversitatis sue [illegible] sunt [illegible] videntes [illegible] Est autem hec nota [illegible] esse parabolis que [illegible] sua [illegible] sit et

parabolis, ut videntes non videant et audi-

tenendum de [illegible] duo interrogaverunt sunt [illegible] intrinsecus sermones suos [illegible] [illegible] aliud ut plus [illegible] in intelligere [illegible]

entes non intelligant. Est autem hec parabola:

est [illegible] parabolarum [illegible] expono [illegible] ut se figurate loqui in [illegible] significationes et [illegible] expone volunt qui

Semen est verbum dei. Qui autem secus viam, hi

[illegible] esse doceret semen verbum dei. Seminator [illegible] exponit istud [illegible] usque ibi quia ad tempus

sunt qui audiunt verbum dei; deinde venit

[illegible] Job. Ipse est rex super omnes filios superbie. Ysaye [illegible] quomodo cecidisti lucifer qui mane oriebaris

diabolus et tollit verbum de corde eorum, ne cre-

[illegible] plus valet [illegible] [illegible] victima

dentes salvi fiant. (quos super petram qui cum audierint)

Interrogabant eum discipuli [illegible] in quo datur discipulis forma addiscendi sed ut cum aliquid audiunt quod non intelligunt non erubescant interrogare [illegible] discipulorum [illegible] de quibus dicitur Hec quod interrogabat eum puer Jhesus [illegible] in medio doctorum audiens eos et interrogans eos etc. [illegible] interrogare.

[illegible]

[illegible]

[illegible] ... Attendite ne iusticiam vestram faciatis coram hominibus ut videamini ab eis ... Item istud semen elemosine non debet seminari super petram ... Sic dans elemosinam non debet dare ... Cum facis elemosinam noli tuba canere ... et nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua ... [illegible]

Et quidam doctor dicit ... [illegible]

cum gaudio suscipiunt verbum. Et hii radices

Glosa: Beda: Multi audientes ... ad tempus credunt et in tempore temptationis recedunt ... [illegible]

non habent qui ad tempus credunt et in tempore temptationis

... cogitaverunt ... Et ideo non decet ... [illegible]

recedunt. Quod autem in spinas cecidit hii sunt qui

audierunt et a sollicitudinibus et divitiis et voluptatibus

vite euntes suffocantur et non referunt fructum.

Quod autem in bonam terram hii sunt qui in corde

bono et optimo audientes verbum retinent

... in nobis planta seminatorum ... fructum ... [illegible]

et fructum afferunt in patientia.

Istud evangelium recitatur Luce ... et ... assumpsit ... dicit ... duodecim ... discipulorum ... inter quos ... passionis ... [illegible]

Dominica in Quinquagesima: Assumpsit Ihesus duodecim discipulos

... passionem ... prudens ... discipulos ... passionis ... resurrectionis ... [illegible]

Assumpsit glosa ... prudens ... passionis ... resurrectionis ... [illegible]

Orate ... salvator ... discipulos ... passionis ... [illegible]

In ... [illegible]

Similiter ... [illegible]

Iste cecus significat genus humanum peccatorem qui cecus clamat ... pro luminacione ... similiter nos ... isti ceci debemus clamare ... deum ... ut nos dignetur illuminare in nostro corpore et anima propria illuminacione ... ad eternam claritatem que claritas sine ... ad quam claritatem dignetur nos perducere ... qui cum patre filius ... spiritu sancto ... Amen

Et ait illis ... tamquam suis secretariis et tamquam ... ad ... passione sua ... ascendimus et quia ... ad ... motivis

suos secreto et ait illis Ecce ascendimus Ierosolimam et consummabuntur

Et consummabuntur omnia que scripta sunt per prophetas

de filio hominis tradetur enim gentibus et illudetur

et conspuetur et flagellabitur

Et postquam flagellaverint occident

eum ... discipulis ... memoriam passionis ... replicatur ... in ... intelligere non valet

eum et die tertia resurget Et ipsi horum nichil

... cum mortem audire ... non possunt quem non solum hominem ... sed etiam verum deum esse sciunt mori posse non putant et quoniam

intellexerunt Et erat verbum absconditum ab

... de sua passione ... allegorice ... putant sicut in aliis parabolis ... locutum ... iudei qui eum morte ... de passione sua loquebatur intelligebant ... loquebatur ... efficere ... operabant

eis Et non intelligebant que dicebantur Et

... luna ... mundum ... ad ... sicut luna ... et ... plenitudinis ... velociter apparent

factum est autem cum appropinquaret Iericho Cecus

... genus humanum ... claritate ... dampnacionis ... tenebris ... Iericho ... Iericho luna ...

quidam sedebat secus viam mendicans Et cum

... de sensu mortalitatis intelligimus ... infirmitate ... susceptis ... ad cognoscenda ... clamabat dicens

28

[illegible]

Thema

Sicut in libro Regum legitur. Cum Sedechias rex israel super[illegible] muros Nabuchodonosor regis Babilonis atque [illegible] regni sui audivit eius et thesauros suos // [illegible] ad nabuchodonosor regem [illegible] et copiosos thesauros quos videbat [illegible] // Cum ergo Nabuchodonosor rex Babilonie [illegible] exercitu suo copioso [illegible] Ierusalem [illegible] // Cum Sedechias rex vidisset quod ipse [illegible] non posset fugit [illegible] et cepit eum et adduxit ad Nabuchodonosor regem Babilonie qui [illegible] eius pueros coram eo interfecit et oculos eruit et [illegible] in Babilonem perduxit // [illegible] rex Nabuchodonosor nisi diabolus [illegible] qui isto tempore maxime regnat et [illegible] fidelis impugnat [illegible] ad peccatum mortale perducit ad [illegible] accidia [illegible] // [illegible] peccatum perducit hominem statim eius omnes pueros id est bona opera interficit [illegible] homine mortali omnia eius bona opera moriuntur. et non solum hoc sed eciam oculos peccati eruit [illegible] quod non videt suum peccatum // Si [illegible] peccatum coram deo [illegible] quare non [illegible] hominem [illegible] et [illegible] diabolus [illegible] cum

[illegible] et [illegible] et respiciat super nos [illegible] peccatorum [illegible]

[illegible] ad [illegible]

Ceci diabolus [illegible] peccatorum quod non [illegible] agere aliquid [illegible] illa opera sunt mortua quia est in peccato mortali // Et finaliter diabolus deducit hominem peccatorem Babilonem id est ad infernum ubi erit [illegible] confusio [illegible] // [illegible] resistas diabolo adducat vobis passionem domini ad memoriam [illegible] et [illegible] dicit // videte filii [illegible] quam [illegible] ihesus [illegible] ad [illegible] et ad flagellandum et vos nolite eum [illegible] peccatis [illegible] flagellare [illegible] fugiti [illegible] // [illegible] ihesus [illegible] flevit et vos cum [illegible] peccatis flete et devote adeum clamate dicentes Ihesu fili david miserere mei [illegible] Ihesus [illegible] respexit [illegible]

Thema

Ductus est ihesus in desertum [illegible] sicut [illegible] Ione prophete legitur. Cum locutus esset deus ad ionam prophetam dicens Surge et vade in civitatem [illegible] et predica in ea predicationem [illegible] // [illegible] Et [illegible] Et [illegible] in medio [illegible] et clamabat dicens [illegible] Ideo [illegible]

[illegible]

audiret turbam pretereuntem interrogabat quid esset

dixerunt autem ei quod ihesus nazarenus transiret

Et clamabat dicens Ihesu fili david miserere
et quando [illegible] veniunt per eum [illegible] tumultus carnalium desideriorum [illegible] viciorum que dissipat cogitationes [illegible] vocem oracionis [illegible] ad clamandum veniam [illegible]

mei Et qui preibant increpabant eum ut taceret

[illegible] facti miseri [illegible]

Ipse vero multo magis clamabat fili david miserere
Stans ihesus transiens [illegible] audit Stans illuminat quia per humanitatem [illegible] vocibus [illegible] potencia divinitatis [illegible] nobis

mei Stans autem ihesus iussit illum adduci ad se
[illegible] non [illegible] ignorancia [illegible] sed ideo ut rogetur et mente ad orandum [illegible] ut [illegible] non petit [illegible]

Et cum appropinquasset interrogavit illum dicens Quid
[illegible] corpore et mente [illegible] sanatum [illegible] et dicit vobis respice fides tua te salvum fecit

tibi vis ut faciam Et ille dixit Domine ut

[illegible] et [illegible] et [illegible] vocem [illegible] non [illegible] possit [illegible] clamat

Et accedit temptator dicens [illegible] diabolus [illegible] temptavit [illegible] et vicit [illegible] gula [illegible] de ligno vetito [illegible] et vana gloria [illegible] avaricia [illegible] et [illegible] temptat [illegible] vana gloria [illegible] dixit [illegible] et si [illegible] istas temptaciones [illegible] diabolus

videam eum Et ihesus dixit ei respice fides
et [illegible] audit et sequitur qui [illegible] opera [illegible] et [illegible] non solum

tua te salvum fecit Et confestim vidit et sequebatur
in [illegible] fecit [illegible] vos [illegible] et [illegible]
[illegible]

Ductus est ihesus in desertum [illegible] et [illegible] temptari [illegible] // Ideo [illegible] diabolus [illegible] temptat [illegible] Et [illegible] diabolus [illegible] temptat [illegible] ieiunant [illegible] tantum [illegible] ieiunii // [illegible] Ideo [illegible] ieiunare [illegible] ieiunat [illegible] // Et [illegible] // [illegible] non ieiunat [illegible] peccatum // [illegible] accipiet [illegible] indulgenciam peccatorum et [illegible] qui non ieiunat [illegible] Ideo fulgencius [illegible] doctor [illegible] ieiunium [illegible] sanctitatis [illegible] [illegible] fidei [illegible]

et precipue istis temporibus

Ideo [illegible]

[illegible] ductus est ... in desertum ... quidam dicunt quod aqua fuit [illegible] ... Aliqui dicunt quod ab eadem [illegible] ductus est ...
archangelos [illegible] ... Alii dicunt quod ab eodem [illegible] ... fuit baptizatus ...
Alii dicunt quod ipse fuit ... ad Iohannem baptizari et baptizatus ...
... fuit baptizatus Christus ... quod non indiguit baptizari cum ipse fuit natus absque originali peccato ...
... aquis et ... ipse ... peccato ... baptizatus ...
... baptizari quod in peccato omnes nascimur ... et cum ... et ieiunavit quadraginta diebus et quadraginta noctibus ... et quia ad ... non ieiunavit ...
... in die ieiunavit et quando appropinquavit nox complevit ... comedendo bibendo et ...
... ieiunavit et in die et in nocte ... debet ieiunare ... medicine debet ...
... Verum ... cibis et potibus ...

et omnes plebs laudem deo. laudant omnes plebes deum non solum
pro impetrato munere lucis sed et pro merito fidei impetrantis
quia non solum laudant quod potens et misericors
(velling boghe)
cum magister dedit [illegible] plebes [illegible] dedit
illuminat sed quia ex fidei clamore sanit et audit

29

laudem deo etc.

Tunc ductus est ... i. ad locum eremus a spiritu sancto
quia ... ad exercendum divinitatis
et ideo ... agenda monebatur ... sancti
spiritus sancti ...
Tunc ductus est Ihesus in desertum a spiritu
... orationi ut ibi ... offerret ... deo patri
ut temptaretur ... non temptaretur a diabolo nisi ...
... bono studere ... temptare
ut temptaretur a diabolo et ...
... temptationes ...
... obtinuit et
... innocencie ...
fidelibus ... baptizatus ... novam vitam ... debet
... Et cum ieiunasset quadraginta
diebus ... offere ... quadraginta ...
... nocte comedisse ... postea esuriit
... temptandi ... accedens ... temptatio
diebus et quadraginta noctibus postea esuriit
suggestione delectatione consensu ... non sola suggestione
temptatus fuit ... dicitur
dixit ei si fi... ... lapidi ... quia accipit
Et accedens temptator dixit ei si filius dei
... ibi ... magnitudo
... quia ... ...
... divinitate potuit ...
es dic ut lapides isti panes fiant. Qui
... non solo sed corpo...
... spirituali
... corporali ... ieiunaverit
respondens dixit ei Scriptum est non in solo pane
quadraginta diebus et quadraginta noctibus ... spiritualiter et corporaliter
sustentatus tunc esurisit ... temptat eum ...
vivit homo sed in omni verbo quod procedit de ore dei
et ad eandem ... sicut ... in sanctam civitatem ... dicebatur
sancta quia divino cultui deputata fuit ... templum
... ibi nec erat licitum in lege sacrificare alibi et sta-
tuit eum supra ... tectum templi ... erat desuper planum
sicut fiebat tunc domibus palestinorum ...
... civitatis ...
... gloriam ...
... videri

[illegible]

[illegible]

Tunc assumpsit eum dyabolus in sanctam civitatem et statuit

eum super pinnaculum templi et dixit ei si filius

dei es mitte te deorsum. Scriptum est enim quia

angelis suis deus mandavit de te ut custodiant te

in omnibus viis tuis et in manibus tollent te ne

forte offendas ad lapidem pedem tuum. Ait

illi iesus rursum scriptum est non temptabis dominum deum

tuum. Iterum assumpsit eum dyabolus in montem excelsum

valde et ostendit illi omnia regna mundi et gloriam eorum et dixit

illi hec omnia tibi dabo si cadens adoraveris me.

Tunc dixit ei iesus vade sathanas scriptum est enim

dominum deum tuum adorabis et illi soli servies.

Tunc reliquit eum dyabolus et angeli accesserunt et ministrabant ei.

[illegible]

Iacobi: resistite dyabolo et fugiet a vobis.

Feria quinta post dominicam secundam quadragesime [illegible]

[illegible] hodie [illegible] monet [illegible] nos in [illegible] quod sit voluntas dei [illegible] sanctificatio vestra [illegible] est voluntas dei [illegible] ut abstineatis a fornicatione et [illegible] adulteri aut fornicatores [illegible] non [illegible] peccato [illegible] si non penituerint [illegible] pena est [illegible] parte

30

¶ Egressus repleto corde phariseorum [illegible] tunc transit ad gentiles ut [illegible] gentilium videtur [illegible] probato [illegible] iudeorum secessit [illegible] civitates site in terra promissionis [illegible] montes libani

In illo tempore Egressus Iesus secessit in partes Tyri

quia filii Israel non poterant totaliter expellere gentiles de terra sua [illegible] naciones scilicet cananei [illegible] in terra promissionis ante filios Israel non potuerunt eos totaliter extirpare [illegible] descendebat qui [illegible]

Tyrus et Sidon sunt urbes [illegible] in [illegible] et Tyrus et Sidon [illegible] regionum

Et Sydonis Et ecce mulier Cananea a finibus

[illegible] ista [illegible] audivit miracula [illegible] que facta fuerant [illegible] filia sua [illegible] potuerat [illegible] quia [illegible] ad impetrandum filie sue sanitatem [illegible] ad [illegible] venit

Cananea interpretatur commutata [illegible] que [illegible] de viciis ad virtutes [illegible] de paganismo ad christianitatem [illegible] de paganismo [illegible] ad bona opera

illis egressa clamavit dicens ei miserere mei [illegible] quia non [illegible] ibi [illegible] ad [illegible] ubi erat [illegible] audita [illegible] non [illegible] audivit eam intra domum non [illegible] ne sit [illegible] sententie sue in [illegible] ne abiceret clamat dicens ei [illegible] affectione filie sue voce [illegible] dicens miserere

Filia mea [illegible] medico detegit et magnitudinem et qualitatem morbi magnitudinem cum dicit male torquetur qualitatem cum dicit a demonio [illegible] cum

Domine fili David filia mea male a demonio

modo ad terram [illegible] capillos [illegible] quo videt non [illegible] ut [illegible] ipse videtur [illegible] et devocio discipulis [illegible] moti [illegible] ad [illegible] non videntes [illegible]

[illegible] audierunt [illegible] ideo [illegible] promissum [illegible] quia David [illegible] postulat [illegible] misericordiam dei [illegible] miserere filie [illegible] miserere mei quia dolor filie dolor est matris [illegible] ut magis [illegible] totum ei dolorem enarrat [illegible] vide

vexatur Qui non respondit ei verbum Et accedentes

et [illegible] dimitte [illegible] non respondendo [illegible] non sum missus [illegible] et principaliter iudeis [illegible]

Discipuli eius rogabant eum dicentes dimitte

[illegible] et ideo [illegible] non [illegible] nisi iudeis nec fecit miracula nisi in [illegible] speciali causa ut [illegible] ostenderet [illegible] genium esse fundatum sicut [illegible]

eam quia clamat post nos Ipse autem respondens

[illegible] devote cum eum recipientibus post mortem autem [illegible] predicata est publice et [illegible] est [illegible] dicit apostolus ad [illegible] oportebat

ait non sum missus nisi ad oves que perierunt

[illegible] circumcisionis id est apostolum iudeorum [illegible] dei ad confirmandas promissiones patrum quia [illegible]

non [illegible] primo [illegible] Ideo [illegible] non posset [illegible] et [illegible] gratiam dei acquirunt [illegible] ascensione [illegible] et [illegible] accepimus [illegible] et [illegible] placent [illegible] [illegible] veniam [illegible] obtinuit et [illegible] placuerunt [illegible] morte liberari [illegible] regnum [illegible] liberat [illegible] et corpore [illegible] debet [illegible] corde [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Domus Israel At illa venit et adoravit eum dicens

iudeorum fuerat [illegible] facta promissio [illegible] sicut Abrahe et David [illegible] in iudei [illegible] repleverunt et gentiles eam susceperunt ideo apostolus [illegible] gentes et [illegible] At illa venit et

Domine adiuva me qui [illegible] dulcedine plena [illegible] sicut erat [illegible]
[illegible] diligenter [illegible] Ecce [illegible] tibi [illegible] in quo [illegible]
[illegible] dicens miserere mei domine fili David // [illegible]
audit dicens filia mea male a demonio vexatur // [illegible]
[illegible] filie sue dicens domine adiuva me [illegible]
[illegible] et catelli edunt de micis [illegible] filie obtinuit [illegible] dixit [illegible]
[illegible] peccatorum [illegible] // [illegible] salvator [illegible]
[illegible] gloriose [illegible] demonia [illegible] clamare ad ipsum
dicens [illegible] miserere mei fili David et [illegible] // [illegible] clamavi in toto corde meo [illegible]
me domine // Et videbit tibi deus [illegible] accepto [illegible] et [illegible] Et hoc hodie
[illegible] dicens salutis [illegible] nos [illegible] accipiantur [illegible]
[illegible] et [illegible] penitentia [illegible]
secundo mulier ista pro filia [illegible] mortem peccatoris [illegible] clamat

[illegible] dicens filia mea male a demonio vexatur. Sic et tu peccator [illegible] filia tua [illegible] confitendo [illegible] // [illegible] et tu peccator [illegible] domine adiuva me [illegible] et tu peccator [illegible] filia [illegible] Sic et tu peccator [illegible] in corpore et anima [illegible] in regno celorum [illegible]

Domine adiuva me // [illegible] peccator [illegible] mortem [illegible]

[illegible] cum filie sue [illegible] filie sue estimabat suam [illegible] negative et eam in [illegible]

Domine adiuva me. Qui respondens ait: Non est
bonum [illegible] et mittere [illegible] filiis [illegible] et mittere [illegible]
[illegible] edunt [illegible] sicut canis
[illegible] cadentia [illegible]
[illegible] doctrina [illegible] filiorum et [illegible]

bonum sumere panem filiorum et mittere canibus

[illegible] in tempore [illegible] verum est

[illegible] At illa dixit: Etiam domine, nam
[illegible] et [illegible] sicut [illegible] ut
[illegible] cadentes [illegible] filiis [illegible]
[illegible] generalis [illegible] modica [illegible]
[illegible]
et catelli edunt de micis que cadunt de mensa
[illegible] mulier dicens
[illegible] intelligendum [illegible]
[illegible]
[illegible] ut [illegible] intelligendum

dominorum suorum. Tunc respondens Iesus ait
[illegible] petenti [illegible] et [illegible]
[illegible] O mulier magna
[illegible] fuit [illegible]
[illegible] peccati [illegible] taciturnitate [illegible]
[illegible] impone
illi. O mulier magna est fides tua fiat tibi
negative [illegible]
[illegible] visioni // [illegible] fiat tibi sicut
negative [illegible] fides tua [illegible]
[illegible]

[illegible]
sicut petisti. Et sanata est filia illius ex
et sanata [illegible] tardatus [illegible]
[illegible] petitionem non fuit [illegible]
[illegible] ut [illegible] fides
[illegible] et [illegible] ut [illegible]
[illegible]
illa hora [illegible] maior [illegible] in [illegible]
[illegible] corporis [illegible] hora [illegible]
[illegible] recepisset et filia [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] et id erat mutum [illegible] admirate sunt turbe [illegible] Beelzebub [illegible] demonia [illegible]
[illegible] Omne regnum in se ipsum divisum desolabitur. Si ergo sathanas divisus est quomodo stabit regnum eius [illegible]
[illegible] regnum divisum [illegible] regnum Dei et regnum diaboli [illegible] regnum celorum [illegible]
[illegible] gaudium [illegible] in quo regno gaudebunt omnes iusti [illegible] Regnum autem diaboli est infernus
[illegible] nisi tristicia et fletus [illegible] dencium et ignis perpetuus // Et ergo bone [illegible] eligas [illegible] regno
[illegible] et docuit bonos ad suum regnum dicens Venite benedicti [illegible]
[illegible] malos [illegible] homicidas [illegible]
[illegible] et alios [illegible] qui [illegible] voluntate eius [illegible]
nichil aliud habent [illegible] nisi [illegible] pena [illegible] igne [illegible]
Et [illegible] alterius quomodo ergo stabit regnum diaboli et Dei [illegible]

Dominica tercia
[illegible]

Luce xi

Et erat i[d est] glo[sa] post predicationem verba etiam miracula oportet ut qui predicationi non credunt miraculis credant [illegible] ut per documenta orationis post miraculum expulsionis demonis [illegible] vix effectus orationis // Math. ix. hoc genus in nullo potest exire nisi in oratione et ieiunio

Et erat Iesus eiciens demonium et i[llud] [illegible] in quo denotatur potencia [illegible] erat scilicet ab effectu [illegible] quia mutum faciebat quem possidebat [illegible] mutus [illegible] et cum eiecisset scilicet ipse Iesus eiecisset demonium locutus est [illegible] evidencia facti in quo declaratur quod miraculum non fuit fantasticum [illegible]

erat mutum. Et cum eiecisset demonium locutus

et admirate simplices et minores [illegible] maiores [illegible] blasfemabant [illegible] glo[sa] [illegible] non simplex turba.

est mutus et admirate sunt turbe. Quidam autem ex eis

[illegible] in Beelzebub [illegible] dixerunt et alii temptantes
[illegible] est [illegible] signa [illegible] nisi
signa et prodigia videritis non creditis [illegible] signum querebant de celo
sicut dicit glosa querebant descensum ignis de celo

dicebant: In Beelzebub principe demoniorum eicit

sicut [illegible] tempore Helie [illegible] alii forte [illegible] tempore [illegible] consuetudine [illegible] ut [illegible] est tempore Samuelis [illegible] manna [illegible] //

demonia. Et alii temptantes signum de celo querebant

[illegible] descensum [illegible] // [illegible] glosa non ad verba sed ad cogitaciones [illegible] in quo dat [illegible] signum quia secreta cordium [illegible] sicut [illegible] cogitaciones

ab eo. Ipse autem ut vidit cogitaciones eorum dixit

[illegible] // Omne regnum glosa [illegible] per [illegible] partes divid[itur] in solitudinem redigitur [illegible] concordia [illegible] discordia maxime dilabuntur // unde philosophus [illegible]

Omne regnum divisum in se ipsum desolabitur et

[illegible] unita plus [illegible] quam non unita et domus supra domum
[illegible] sicut dicit glo[sa] domus supra domum cadit [illegible] domus [illegible] familia alterius domus [illegible] fit

domus supra domum cadet. Si autem sathanas in se ipsum

[illegible] per divisionem [illegible] vel [illegible] Si autem et sathanas [illegible] regnum sathane vel sathanas [illegible]

divisus est quomodo stabit regnum ipsius quia dicitis in Beelzebub

[illegible] quomodo stabit [illegible] ipsius [illegible] quomodo stabit [illegible] dicitis in Beelzebub [illegible] sathana divisus est [illegible] regnum non posset stare [illegible] regnum [illegible] divisum non potest stare [illegible] sathanas [illegible] divisus [illegible] non potest stare [illegible] demones demonia eicere [illegible] principe demoniorum eicit demonia //

[illegible] Utile est contra [illegible]

[illegible]

Sicut in belze ad hunc vndit hic p^c q dyabolus no[n] expu[n]t. pulsioe demonis 2q^c vnd^t ex similitudine alior demones Sicut et c^o qui maior su[n]t sapia potencia et bonitate eius filii vna glosa q^c d^t sit filios in[illegible] vocat apostolos

eiciu[n]t me demonia. Si autem in belzebub eicio demonia

filii i. exorciste ideo ipsi iudices vri. i. apud eos si ego vero et vtrum in eo voluntate ipsi sed apostoli iudices vri erunt ipsi sed [illegible] sunt filii vri nisi sit ipsi iudices no[n] [illegible] sed opacione [illegible] illi expulsioz demonum no[n] dyab^lo sed deo assignat uos at

filii vri in quo eiciunt. Ideo ipsi iudices vri erunt

[illegible] Porro si in potencia sue [illegible] spus sancti sit [illegible] vnus vbi d^r digitus dei est hic [illegible] i. beatitudo eterna qui dicit si in [illegible] dei eicio demonia sine dubio [illegible] aditus [illegible] regni celestis patefactus

Porro si in digito dei eicio demonia profecto preuenit

credentibus. Sicut enim expulsio vnius contrarij est introductio alterius sic reg^m dei et reg^m dyab^li sunt contraria. Si in digito dei eicio demonia et sit expulsio regni dyab^li [illegible] q profecto ve^t in vos regnum dei id est aditus regni celestis patefactus

in vos regnum dei. Cum fortis armatus custodit

eu fortis i. dyabolus fortis fortitudine nalim [illegible] iob [illegible] no[n] est ptas sup[er] terram que ei [illegible] armatus armis nequicie glo. armatus inter spiritualibus nequicijs [illegible] descenderunt [illegible] [illegible] in i [illegible]

atrium suum in pace sunt ea que possidet. Si autem

eu fortis i. mundum [illegible] glosa dyab ante adventum dni filij dei in mundo sine contradictione [illegible] in pace sunt i. peccatores [illegible] qui obediunt [illegible] ei. in pace [illegible] [illegible] dyab^o [illegible] illos [illegible] neglegit quos [illegible] [illegible] sicut fortior [illegible] ixud iob [illegible]

fortior illo superueniens vicerit eum vniuersa ar-

titudo [illegible] robustior [illegible] superueniens i. desup[er] veniens [illegible] 3° qui desursum venit sup[er] omnes est vicerit enim [illegible] dyab^m cuius temptacioni [illegible] resistendo [illegible] sustinendo vnde vicit eum manu [illegible]

ma eius aufert in quibus confidebat et spolia

et spolia i. peccatores per dyab^o captos [illegible] [illegible] [illegible] qui no[n] est [illegible] opa mea no[n] [illegible] apostolis [illegible] que omnia contrarij sunt

eius distribuet. Qui non est mecum contra me

[illegible] similis et benignus volo [illegible] [illegible] offiicio [illegible] [illegible] gregare [illegible] [illegible] omnes [illegible] no[n] sit [illegible] omnia

est et qui non colligit mecum dispergit. Cum

et [illegible] oporteat me [illegible] quociens [illegible] [illegible] et [illegible] officio dyab^li [illegible] [illegible] dispergere [illegible] [illegible] dispergit [illegible]

[illegible] paulus in [illegible] [illegible] dicit [illegible] [illegible] [illegible] imitatores dei [illegible] filii karissimi et ambulate in dilectione sicut [illegible] dilexit vos et tradidit semet ipsum [illegible] [illegible] [illegible] paulus [illegible] [illegible] sicut enim [illegible]

[illegible]

tem immundum quasi diceret bene per hoc meum non est demonum operimus sed vobis sunt unde glosa et quia sustinetis vos amico regno attribuentes opera mea demonio ideo [illegible]

Cum immundus spiritus exierit ab homine ambulat per loca

inaquosa id est pectora in eis mansionem et non inveniens quia per adventum christi pulsus fuit ab eis et in iudeis pro

querens requiem et non inveniens dicit [illegible]

Revertar in domum meam unde exivi. Et cum ve

nerit invenit scopis mundatam et ornatam. Et

tunc vadit et assumit alios septem spiritus nequio[res se]

tunc vadit et assumit alios septem spiritus nequiores se

mentibus

32

[illegible] **habitant ibi. Et fiunt novissima hominis**

illius peiora prioribus. Factum est autem cum hec

id est exprobrare volens vitam [illegible] et mediorum blasphemiam [illegible] mulier de turba [illegible] non dives aut nobilis sed [illegible] apparet [illegible]

diceret extollens vocem quedam mulier de turba dixit ei

in devotione et fervencia [illegible] pauperum et ignobilium [illegible] et in operibus laudabunt [illegible] beatus venter [illegible] portavit non tamen [illegible] filius sed [illegible] venit

Beatus venter qui te portavit et ubera que suxisti. At ille

accepit [illegible] sicud vas [illegible]
[illegible] et [illegible] dixit

[illegible]

[illegible commentary, top of page, ca. 12 lines]

quoniam non tu ... portant in ventre pro ... beati qui audiunt verbum dei ... in terris recipiendo

Dixit Ihesus ... Beati qui audiunt verbum dei

et opere operis adimplendo
quia non auditores legis tantum
sed factores iustificabuntur ... beati ...
... in futuro ...

et custodiunt illud ... qui verbum dei non custodiunt ... in corde ... in ore ... in opere faciendo que deus iubet et ... prohibet ...

... quia iudei erant ... mitigat furorem eorum ... tiberiadis ... magna iordanis ...

Abiit Ihesus trans mare galilee quod est

vocatur genezareth quasi generans auram quod vocatur tiberiadis ... et sequebatur eum ... quia videbant signa non ... que faciebat super hiis qui ... in infirmitatibus

tyberiadis Et sequebatur eum multitudo

... iohannes ... latine ... mare ... propter solitudinem ... mathei ...

magna quia videbat signa que faciebat

et ibi sedebat cum discipulis qui erant capaces discipline ... tempus ... pascha ... non confitentur

super hiis qui infirmabatur Subiit ergo in montem

Ihesus et ibi sedebat cum discipulis suis

Erat autem proximum pascha dies festus iudeorum

Non ... sanctificent ... non ... est voluntas dei sanctificacio vestra ut abstineatis vos ... omnes ... sunt ... ad ... et ad spirituales ...

Audi Israel precepta domini et ea in corde tuo quasi in libro scribe et dabo tibi terram fluentem lac et mel ...

Istud evangelium continetur Johannis sexto capitulo et est principium capituli:

Letare Ierusalem et conventum facite omnes qui diligitis eam gaudete cum leticia qui in tristicia fuistis ut exultetis et satiemini ab uberibus consolacionis vestre ... [illegible commentary]

Dominica quarta in xl.

Hodie est ... [illegible]

[illegible commentary, bottom of page, ca. 8 lines]

[illegible]

...ris sui misericordie benignitatem et vidisse oculo corporali et oculis misericordie spirituali quia multitudo propter devocionem venit. Dicitur ergo: Cum quod sequitur sunt enim

Cum sublevasset oculos Ihesus et vidisset quia multitudo... pedestres quia non equites. Dicit ad Philippum propter prudencie circumspectionem. Glossa Petri ultimo ipsi cura est de nobis:

Multitudo maxima venit ad eum. Dicit ad Philippum: unde ememus? quasi dicat michi habemus sufficiens precium ad emendum. Quod non querebat quia dubitaret ut man... ad corporum refectionem:

Philippum: unde ememus panes ut manducent hii. Hoc autem dicebat ut ignorancia discipulorum innotesceret. Temptans eum fidem ipsius consulens de futuro miraculo. Ipse enim sciebat qui vult omnia quia sapiencie eius non est numerus.

Hoc autem dicebat temptans eum. Ipse

Respondit ei Philippus. Philippus interpretatur os lampadis ...

[interlinear gloss, partly illegible: ... dicebatur ... iste ... fuit debilior ... in fide ... cum debilitate fidei ...]

enim sciebat quid esset facturus. Respondit ei Philippus: Ducentorum denariorum et ideo magnum precium est necessarium. Et ipsi pauperes erant omnia enim reliquerant secundum quod dixit Petrus Matthei xix: Ecce nos reliquimus omnia et cetera. Argentum et aurum non est michi. Quod autem habeo hoc tibi do.

Ducentorum denariorum non sufficiunt panes eis ut unusquisque modicum accipiat. Philippus ... quia unitate esse futurum prefigurabat. Dicit ei unus ex discipulis Andreas frater Simonis: Est puer unus hic qui habet quinque

Ut unusquisque modicum accipiat. Dicit ei unus ex discipulis eius ... ordinaria ... Moyses ... lex ... unitate esse futurum prefigurabat quia in veteri testamento quod ... communis novo clarescente iam ... omnino

Unus ex discipulis eius Andreas frater Simonis. ... non recessit ... esse in opera Domini et discipulorum unde frequenter discipuli eius cum Domino passi sunt famem Matthei xii. ... discipuli autem eius esurientes ceperunt evellere spicas et manducare.

Puer. Est puer unus hic qui habet quinque panes. Quinque panes sunt libri legis in quinque libris Moysi ordinati qui cibus est ... medulla ordei tenacissima palea et ... tegitur sic spiritualis sensus figuralibus ... populus puerili sensu legem portat quasi ... pascitur nec alios pascit. Et duos pisces ... et ... legis ... Ordinaria duo pisces ... in regimine populi regia et sacerdotalis.

... misericordie ... duobus piscibus ...

Et sequebatur eum multitudo magna ... ipse Ihesus sequebatur ... concessatorum ... et ... cum vincebat et ... volentem ... volentes ... verbum ... ut ... in ... cecos illuminabat ... et ... corpore sanabat ... informabat. Quarto sequebantur ... ut ... et ... ut ... in ... ut ... summo ... ut dicit ... ut ... dilectione in ... sublevasset oculos ...

Hoc autem dicebat temptans eum. Secundum doctores ... est ad malum inclinans et hec est ... mundo et dyabolo ... et est temptatio probans et hec potest esse triplex aut ut innotescat aliis aut ut probatus innotescat sibi ipsi. Primo modo non temptat Deus sed homo ... Secundo modo temptat Deus ... ad ... temptavit Deus Abraham et cetera. ... homo humiliatur ... Proba me Deus et interroga me et scito cor meum ... et cognosce semitas meas:

Ecce iste fuit ... in fide quam Philippus ...

[illegible]

Sed quid sunt ista inter tantos? ad litteram perfectum in fide. alia doctoribus non perfecte legem intelligentibus dicebant quid confert lex saluti nostrae quasi lex sola ut carnalis sensus quinque conferunt ad multitudinem vitae credentium qui spiritualia ordeaceos et duos pisces Sed haec quid sunt alimenta sunt paucitati qui omnem litteram omnesque corporeum superant. Dicit Christus suis discipulis facite ut comedant reficiendi.

(nos)
inter tantos. Dixit ergo Iesus: Facite homines discumbere ut se ad litteram in eis toto cumbebat discumbere id est peccatores qui sunt digni uno propter ... in finem et ... fragilem

discumbere. Erat autem fenum multum in loco. Dis-
(id est quinque milia qui perfecte quinque sensibus corporis ... et ... recumbunt ... ... nec diffi...)

cubuerunt ergo viri numero quasi quinque milia. Acce-
... in quibus unus ... significatur ... et ... acci-
piens non novos ... qui antiquam scripturam non solum implevit et docuit et ... gratias ... egit docens nos beneficiis gratias agere ... et ... et ...
piens ergo Iesus panes et cum gratias egisset
distribuit per se et per discipulos similiter et ex piscibus ad saturitatem et ergo impletum est illud ... ... et saturati panibus.

Distribuit discumbentibus, similiter et ex piscibus
(quantum saturati sed ... ...)

quantum volebant. Ut autem impleti sunt, dixit
(colligite illa subtilia sacramenta quae non possunt imperfecti capere quae committuntur apostolis.)
(... ... ... colligentes ... ...)

discipulis suis: Colligite quae superaverunt frag-
(id est colle ipsi apostoli et impleverunt ... ... et cetera ...)

menta ne pereant. Collegerunt ergo et impleverunt

[illegible]

[illegible marginal and upper commentary]

Confessio multa nobis bona facit sicut dicitur super ... Confessio cuncta ... facit ... petro ... libert ... Dico bonum quod ... cum petrum fecit restituunt ... et ... nobis apparet

Duodecim cophinos fragmentorum de quinque panibus

34

ordeaceis qui superfuerunt his qui manducaverunt
illi ... magnitudinem quia hic est propheta nos ... illis dicimus ... est ... sine quo non est aliquis ... propheta vel angelus

Illi ergo homines cum vidissent quod fecerat signum

Gracia divina ... multa ... || qui ve magne salutis
... hordeaceos panes. || mundo ... est ... fut...
... :·

dicebant quia hic est vere propheta qui venturus est in mundum

Istud evangelium habetur iohannis vi° capitulo in fine capituli

Iudica me deus et discerne causam meam de gente non sancta ab homine iniquo et doloso eripe me quia tu es deus meus et fortitudo mea. Emitte lucem tuam

Dominica quinta xl

In illo tempore Dixit ihesus turbis iudeorum et principibus
... dicit ... quia bonum ... et ... mecum ... arguet ... vos ... credatis ... mihi non creditis:

Sacerdotium ... Quis ex vobis arguet me de peccato
... non est ... non est ... culpa mea ... veritatem ... quare non ... filii estis diaboli qui ex non ... verba dei ... credere non ... quia sit ... non ... amat ... audiendo ...

Si veritatem dico quare vos non creditis mihi ...
... causam quare verba dei non auditis quia ex deo non estis ... ex diabolo ... non ... ex deo ... qui ex deo ... :

est ex deo verba dei audit propterea vos non auditis quia ...

[illegible lower commentary]

[illegible gloss, top of page]

et qui conversi sunt non esse filios dei nec abrahe sed dyaboli ... et dixerunt ... alias dicunt ... quia samaritanus es non filius abrahe ...

quia ex deo non estis. Responderunt ergo iudei et dixerunt

observatorem legis ... sabbatum ... samaritanum se faciebat ideo dixerunt eum samaritanum et ... non ... dyabolum ut scilicet demonium ... quia que dicebat ... videbantur eis improbabilia quia non intelligebant

ei: Nonne bene dicimus nos quia samaritanus es tu et de-

et ideo videbatur eis ... alienatus ... ideo dicebant eum demonium ... respondit ... signa faciam ... gloriam meam ... demonium ...

monium habes? Respondit Iesus: Ego demonium non habeo,

... custos ... custodit ... quia ... in gloriam patris faciebat ... gloriam dei ... voluntatem eius ... implendo ... contumeliam ...

sed honorifico ~~patrem~~ patrem meum et vos inhonorastis

... honorificent patrem meum ... non honorificant ... contumeliam ... non curo ... contumeliam ... qui non querit gloriam non sentit contumeliam ... Propter meus

me. Ego autem non quero gloriam meam: est qui querit

qui est in celo

et iudicet. Amen amen dico vobis si quis sermonem

[illegible gloss]

meum servaverit mortem non gustabit in eternum.

... non poterant ...

Dixerunt ergo iudei: Nunc cognovimus quia demonium

... mortui ...

habes. Abraham mortuus est et prophete et tu dicis:

[illegible]

[illegible]

Si quis sermonem meum servavit non gustabit

[illegible]

mortem in eternum. Numquid tu maior es patre nostro

Abraham qui mortuus est et prophete mor

[illegible]

tui sunt. Quem te ipsum facis? Respondit ihesus si ego

[illegible]

glorifico me ipsum gloria mea nichil est. Est pater meus qui

[illegible]

glorificat me quem vos dicitis quia deus vester est

[illegible]

et non cognovistis eum. Ego autem novi eum et

[illegible]

si dixero quia non novi eum ero similis vobis

[illegible]

mendax. Sed scio eum et sermonem eius servo.

[illegible]

[illegible]

abraham pater vester exultavit id est affectu / ut videret diem meum id est incarnationis vel eternitatis et glorie
tota corde desideravit

Abraham pater vester exultavit ut videret diem meum
vidit et gavisus est de gratia
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
vidit et gavisus est. Dixerunt ergo ad eum
quinquaginta annos quia secundum eorum reputationem duobus milibus annis
[illegible] impossibile

Iudei Quinquaginta annos nondum habes et
amen dico vobis

Abraham vidisti? Dixit eis Iesus Amen Amen
in eternitate antequam in esse fieret creatura in verbo meus formatus
[illegible] non fui

Dico vobis antequam abraham fieret ego sum
Tulerunt ergo lapides Iudei [illegible] ut lapides iacerent in eum quia putabant ipsum dixisse blasphemiam

Tulerunt ergo lapides Iudei ut iacerent in eum
Iesus autem ut homo humilis abscondit se quia commendanda erat passio non percutienda potentia et exivit de templo quia nondum venerat hora eius

Iesus autem abscondit se et exivit de templo

Angelus autem domini descendit de celo et [illegible]

Item [illegible] templum [illegible]
[illegible]

[illegible]

et soror lazari a magdalo castro & maria [illegible] salomee:

Ma[ria] Maria magdalene et maria iacobi

et in crastino veniunt mane venerunt ad sepulcrum ut emerunt diutius vica [illegible] ut venientes [illegible] non palios ungerent

et salomee emerunt aromata ut venientes:

ad [illegible] ut corpus [illegible] [illegible] fuerit [illegible] non intelligentes illud [illegible] tunc [illegible] corrumpens et valde mane i. prima die [illegible] ebdomade post sabbatum [illegible]

ungerent ihesum Et valde mane una sabbatorum

[illegible] veniunt [illegible] ad monumentum [illegible] que erat circa monumentum orto iam ad ortum [illegible] solis et dicebant ad [illegible]

veniunt ad monumentum orto iam sole Et dicebant

[illegible] quis revolvet [illegible] non possemus [illegible] nos metipsos quia erat magnus valde

ad invicem Quis revolvet nobis lapidem ab

et [illegible] angelum qui venerat ad manifestandum resurrectionem [illegible] factum:

hostio monumenti Et respicientes viderunt re-

[illegible]

volutum lapidem Erat quippe magnus valde. i.

introeuntes intra clausuram que erat circa monumentum [illegible] in domum [illegible] que erat [illegible] viderunt i. angelum in specie iuvenis

Et introeuntes in monumentum viderunt iuvenem sedentem

sedentem ad [illegible] immortalitatem [illegible] vite in quo [illegible] resurrexit sicut dicit glo[sa] [illegible] coopertum [illegible] candidam splendor future claritatis et [illegible] gaudium [illegible]

in dextris coopertum stola candida et obstupuerunt

[illegible]

[illegible] surrexit vitis [illegible] non [illegible] quia daret nobis [illegible] et [illegible] et se surrexit Deus vel se nos resurrexisse videat tenentes fidem [illegible] potest [illegible] et [illegible] [illegible] bona operando et mala dimittendo et ita [illegible] in novissimo die resurgere et ad ipsam celos ascendere corpore et anima in quo regnabimus cum eo in secula seculorum Amen

q[illegible] sed angelus dicit sed mulieribus nolite expavescere quia vobis non est timendum vos sed gaudendum [illegible] q. d. expavescant ibi qui non amant adventum eius ne [illegible] eum qui

Qui dicit illis: Nolite expavescere. Ihesum queritis

crucifixum [illegible] in annunciando gloriam resurrectionis reducit in memoriam passionis ignominiam ut audiat quod passione quam semper [illegible] portare surrexit de mortalitate

Nazarenum crucifixum: surrexit, non est hic. Ecce locus

immortalitatis [illegible] status quia simul [illegible] ut [illegible] quod [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] ut dicit [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] ut dicit [illegible] ecce locus corporis vacuus

ubi posuerunt eum. Sed ite, dicite discipulis

ubi precipue ecce locus in quo tam diligenti custodia fuit inclusus quod [illegible] [illegible] non posset sed ite non [illegible] et dicite [illegible] [illegible] [illegible] ut sicud [illegible]

eius et Petro quia precedit vos in Galileam: ibi

[illegible] mortis sic [illegible] resurget et dicit [illegible] specialiter nominat Petrum [illegible] non [illegible] ad [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] qui non placet

eum videbitis sicut dixit vobis.

[illegible] eorum [illegible] apostolis disposuit sit [illegible] misit illos binos ante faciem suam et etiam duo [illegible] testimonium [illegible] et sufficiencia quia sicut [illegible] in ore duorum vel trium stabit omne [illegible]

Duo ex discipulis Ihesu ibant in castellum

[illegible] ex discipulis sed septuaginta duobus non maioribus discipulis ibant ipsa die [illegible] in castellum [illegible] sexaginta stadia faciunt [illegible] [illegible] non distabat ab Ierusalem [illegible] in [illegible] sed [illegible] [illegible] stadia

quod erat in spatio stadiorum sexaginta ab Ierusalem

[illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] labor [illegible] [illegible] boni [illegible] [illegible] [illegible] sed de passione et [illegible] de [illegible] [illegible] qui omnes boni [illegible]

nomine Emaus. Et ipsi loquebantur ad invicem

[illegible] eis [illegible] qui eum [illegible] in medio eorum [illegible] [illegible] cum eis [illegible] voluit esse [illegible] [illegible] [illegible] ubi [illegible] qua occasione [illegible] et factum est dum fa

de hiis omnibus que acciderant. Et factum est dum

[illegible] loquerentur non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non loquebantur [illegible] sed de operibus Ihesu et morte eius [illegible] dum fabularentur loquerentur de [illegible] et [illegible] quererent de [illegible] et de modo [illegible]

fabularentur et secum quererent, et ipse Ihesus

Istud castellum [illegible] Luce xxiiii. et quod erat in spatio stadiorum lx ab Ierusalem stadium octavam partem miliaris dicitur continens cxxv passibus centum xxv.

Duo discipuli ibant in Emaus quandam civitatem que ab Ierusalem distat septem miliaribus et [illegible] aliquibus dimidium octavum miliarium

[illegible] queritur qui erant [illegible] discipuli [illegible] quod [illegible] Lucas et Cleophas [illegible] autem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in persona peregrini [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] ad eos dicit eis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] eos interrogat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut ipsi [illegible] [illegible] [illegible] male loqui [illegible] [illegible] nos [illegible] [illegible] [illegible] que [illegible] sunt [illegible] in Ierusalem dicit eis Ihesus quasi nesciret que dicate in Iudea [illegible] [illegible] [illegible] dicunt [illegible] [illegible] fortis et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] magnus [illegible] iudei et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] passionis quod [illegible] resurgeret 3a die [illegible] et [illegible] [illegible] 3a dies [illegible] [illegible] ante [illegible] fuerunt ad sepulcrum eius et [illegible] eum resurrexisse nos autem [illegible] ita [illegible] sicut dicunt quod angelus eis apparuit et dixit [illegible] ecce [illegible] queritis [illegible] surrexit [illegible] [illegible] ecce locus ubi erat [illegible] dicit eis Ihesus O stulti et tardi ad credendum [illegible] non [illegible] fieri et [illegible] [illegible] [illegible] prophetas et subito [illegible] eis [illegible] scripturas [illegible] [illegible] [illegible] testamentum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Cum autem venit et appropinquat castello [illegible] se [illegible] [illegible] autem [illegible] [illegible] ut [illegible] cum eis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] voluit [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] Ihesus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] autem [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] et ipse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] eis et [illegible] [illegible] [illegible]

eum [illegible] qui [illegible] [illegible] nos [illegible] quid [illegible] [illegible] [illegible] addit ut dicit [illegible] quia plures alii [illegible] nomine [illegible] [illegible] [illegible] alii [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] non quod Emaus [illegible] victoria et [illegible] [illegible] in regno celesti est tota victoria [illegible] qui vincit [illegible] [illegible] passionis [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad quod [illegible] nos [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] pacis et [illegible] regnum celorum quod in regno celesti est pax et gaudium perpetuum

[illegible]

Thema

[illegible]

ipse iesus ibat cum illis. Oculi autem illorum

[illegible]

tenebantur ne eum cognoscerent. Et ait ad illos

[illegible]

Qui sunt hii sermones quos confertis ad invicem

[illegible]

ambulantes et estis tristes. Et respondens unus cui nomen

[illegible]

cleophas dixit ei. Tu solus peregrinus es in

[illegible]

ierusalem et non cognovisti que facta sunt in illa his di

ebus. [illegible]

Quibus. Ille dixit. De ihesu

[illegible]

nazareno qui fuit vir propheta potens in opere

[illegible]

et sermone coram deo et omni populo. Et quomodo tra

[illegible]

diderunt eum summi sacerdotes et principes nostri

37

i. ut ad mortem dampnarent Iesum ipsum de quo in lege dicitur morte moriatur et crucifixerunt quia ad peticionem eorum aliorum dampnatum eum ad crucem

et nos autem quasi dicat vestri magistri sperabamus sicut iam non speramus

Beda et eum redempturum se nos quia in eius redemptione sperabant

in dampnationem mortis et crucifixerunt eum

quem mortuum viderunt et videbant resurrecturum et magis dolent cum sine culpa occisum quem in morte tradiderunt et quod ... non credebant quia ipse ... fuit demonium peccatorum et nunc super hec

Nos autem sperabamus quia ipse esset redempturus

quasi dicat ... sed ita tristes modo non deberent dubitare

israel. Et nunc super hec omnia tertia dies est hodie

quod scilicet maria magdalena et altere ...

quod hec facta sunt. Sed et mulieres quedam ex nostris

quia fuerunt ... terruerunt nos de non invento corpore plus mesticie addiderunt quam de ... pro resurrectione quod vere ... audierunt ... ante lucem hec recepimus et non in vento corpore quia iam surrexit ut iam est dictum

terruerunt nos que ante lucem fuerunt ad mo-

venerunt

numentum et non invento corpore eius venerunt

et dupliciter videbant ipsos scilicet visione corporali quia ipse ... et in intellectuali ... eos angelos cognoverunt ... scilicet apostoli

dicentes se etiam visionem angelorum vidisse qui di-

quasi petrus et iohannes qui plures simul ... misse

cunt eum vivere. Et abierunt quidam ex no-

quasi scilicet revolutum lapidem et linteamina in sepulcro ipsum vero non invenerunt corpus domini linteamina et sudarium

stris ad monumentum et ita invenerunt sicut mulie-

res dixerunt ipsum vero non invenerunt. Et ipse dixit

Monumentum est sepulcrum mortuorum ab amonendo dictum quia monet mentes intuentium ut cogitet de morte. Item monet ad memoriam defuncti et ad contemptum sui de mundo. Dominus dicit Beda

sepulcrum quod dominus fuit rotunda ... in ... altitudinis ... quod vix ... manum posset attingere cuius in ... lapis magnus appositus fuit ... 27.

38

q. quo ad scripturas in ignorancia z tardi quo ad credendi [illegible] cordis ad credendum q. d. miru est q non cre dis q predicta sunt a prophetis.

ad eos. O stulti z tardi corde ad credendum in omnibus
q. sz que dixistis oportet

que locuti sunt prophete. Nonne hec oportuit pati xpm
q. sz passionem z angustiam z sic intrare [illegible] dicit [illegible] augusta est porta z arta via que ducit ad vitam. Et incipiens tanquam a digniori z maioris auctoritatis z omnibus prophetis

z ita intrare in gloriam suam. Et incipiens a moyse z omnibus
[illegible] omnes de ipso [illegible] ut testatur [illegible] interpretabatur [illegible] exponebat eis [illegible] z merito quia cuius est interpretari [illegible] est [illegible] in scripturis est eam

prophetis interpretabatur illis in omnibus scripturis que
et appropinquaverunt discipuli z [illegible] illis [illegible] [illegible] potuit [illegible] vita z veritate [illegible] ipse finxit [illegible] [illegible]

de ipso erant. Et appropinquaverunt castello quo ibant. Et ipse
illos [illegible] questionibus [illegible] solum [illegible] fingimus [illegible] respondet [illegible] figura veritatis non est mendacium

se finxit longius ire. Et coegerunt illum dicentes
Mane nobiscum [illegible] optima peticio quia ad [illegible] ad noctis appropinquationem

2° [illegible] quia [illegible] figura [illegible] distantie eius a cordibus eorum [illegible] fidei [illegible] z cognoverunt [illegible] [illegible] non possunt [illegible] deitas [illegible] z non [illegible] in eis [illegible] caritas cum non esset fides [illegible] opus [illegible]

Mane nobiscum domine quoniam advesperascit z in
z inclinata est quo ad lucis declinationem
q. sz [illegible] corporalibus [illegible] cordibus [illegible] spiritualis z [illegible]

z inclinata est dies. Et intravit cum illis. Et factum
q. sic [illegible] cum discipulis sic [illegible] accepit tanquam [illegible] z benedixit tanquam sacerdos ac fregit ut [illegible] z porrigebat tanquam [illegible]

est cum recumberet cum illis accepit panem z benedixit
[illegible] aperti sunt oculi eorum [illegible] ad [illegible] z [illegible] non [illegible] corporis datum est [illegible]

ac fregit z porrigebat illis. Et aperti sunt oculi eorum z co
[illegible] Et cognoverunt eum [illegible] in fractione panis [illegible] quia non [illegible] cognoverunt [illegible] z [illegible] quam audiendo [illegible]
z ipse sz [illegible] corporalem [illegible] in gloriam [illegible] agilitatis [illegible] spiritus [illegible] corpus z spiritum

gnoverunt eum z ipse evanuit ex oculis eorum. Et

[illegible gloss, upper margin, approx. 9 lines: ... Ioh. xx ... mulieres ... Maria Magdalene ... Petro ... Luce ultimo ... in Galilea ... Marie Magdalene apparuit de qua eiecerat septem demonia ... Sic enim post resurrectionem ...]

... Seneca ait ... Ioh. xx ... [illegible]

... nunc cor ... bene dicunt cor meum quia ipse solus loquitur ad cor // ... corda ... docet ...

dicunt ad invicem **Nonne cor nostrum ardens erat**

... ardore caritatis qui rubiginem consumit peccatorum loquitur in ... dum ... apparuit et ponenti scripturas nos in ... // consurgentes illi duo discipuli

in nobis dum loqueretur in via et aperiret nobis scripturas

eadem hora ... hora ... et ... propter ... quia erat dies ... timuerunt ... et ... Et surgentes eadem hora regressi sunt in Jerusalem et in ve ... et eos qui ... discipulos vel aliquas mulieres ... religionis cum aliis dicentes illis quos congregatos ... apparuit ... invenerunt congregatos undecim et eos qui cum ipsis erant loquentes inter se itaque ... dicentes ... sit ... surrexit ... rei veritatem bene non fantastice ... ut ... apparuit ... dicentes quod surrexit dominus vere et apparuit Simoni Et ... primo ... apparuit Petro ... et ipsi narrabant ... quo ... que gesta erant

ipsi narrabant que gesta sunt in via quo cogno... in via apparitionem ... descripta est eis ... et quo ... modo frange... et benedicere

cognoverunt eum in fractione panis ... ita ... plane ... sicut Christus frangit

... ut melius et ... implens illud ubi duo vel tres ...

Illo t... Stetit Iesus in medio discipulorum suorum

non per ... per corda et ... pax ... ne vos fantastica ... diabolica nolite timere ... periculum ...

et dixit eis pax vobis ego sum nolite timere

stupore et admiratione et ... timore sine ... quomodo ... mortuus ...

Conturbati vero et conterriti existimabant se spiritum videre

... non carne et dixit eis ... removent errorem ipsorum dicens quid turbati ... falso

et dixit eis quid turbati estis et cogitationes ascendunt

... alloquitur eos ut ... eius ... turbati estis ... ad potentiam ... et cogi-tationes ... ascendunt ab inferiori ... fantasia ... aliquid est falsa ... in libro ... fantastice erant cogitationes ... videte manus meas

[illegible gloss, lower margin, approx. 5 lines]

... Luce ... capitulo ... [illegible]

[illegible] in medio et dixit pax vobis Et cum hoc dixisset ostendit eis manus et pedes Jo. [illegible] sta [illegible]
et p[illegible] resurrectionem suam stetit in medio discipulorum suorum ... [illegible] obtulit [illegible] eis manus et pedes [illegible]
... stetit in medio discipulorum suorum [illegible] ... venit misericors [illegible]
[illegible] ... passione sua quos [illegible] passus et mortuus fuit ysaie [illegible]
... nobis [illegible] ... laudando et [illegible] et clam... [illegible]
... emittendo [illegible] sudor eius [illegible] sanguinis decurrens in terram ... discipulis pacem obtulit ... pax vobis ego sum nolite timere [illegible] ubi est discor-
dia ibi [illegible] pax ... discordia ... et [illegible] petrus [illegible] in secundo [illegible] dis-
cordie de paradiso est eiectus et cum posteritate sua dulcis p[illegible] affectus [illegible] xpus passione sua discor-
diam in pacem [illegible] Ubi aut pax vobis [illegible] discordia mutata est vobis in
pacem data [illegible] eis [illegible] ostendit manus et pedes et latus et hoc [illegible] Jo. Arma [illegible] pace [illegible]
[illegible] que xpus passus est ostendit et sic [illegible] fundato [illegible] nos deposuit in manibus

¶ Hoc dicit propter cicatrices quas ibi reservavit ut ita iniquitas oblivisci
qui dicit per has cicatrices vincet potestatem ... n. quia [illegible] in ma-
rum: ... non potest oblivisci quanto magis

in corda mea videte manus meas et pedes meos — volunt manum suam non ob-
¶ qui passus fui et resurrexi palpate quo ad tactum — liviscitur [illegible] et late-
et videte quo ad visum quia spiritus carnem palpanda — nos deposuit et latus suum et
ossa carnem quam mirat stare sicut me resurrexisse — pedes eius strictissimi sunt perfor-
quia ipse ego sum palpate et videte quia spiritus carnem — ati quos quam magis debemus
significat in quo corpore nunc subtile est spiritualis potentia — oblivisci [illegible] illud petri xpus
et palpabile [illegible] natura et cum hoc dupliciter — passus est quos reliquit nobis
per precedenti verbo: — exemplum ut sequamini vestigia eius
et ossa non habet sicut me videtis habere ut [illegible] hoc divinitatis — pro multa mala sustinenda quo-
¶ i. cicatrices — ¶ sed perfecto [illegible] quando — usque recipiemus ab eo eternam vitam
constitutis et iuvantibus — ad quam nos perducat pater et
deicie veritatis: — filius et spiritus sanctus amen

39

ostendit eis manus et pedes Adhuc autem illis non credentibus — Ihesus cum vidisset in [illegible] com-
¶ sed sine prius [illegible] pr- — pax vobis [illegible] et hoc [illegible] tres causas
motorum [illegible] sed magis cibi — primo [illegible] 2° a filio 3° [illegible]
postulacio: — filius dicit pacem relinquo vobis pacem
et iuvantibus per gaudio dixit habetis hic aliquid — meam do vobis et [illegible] ame[illegible]
¶ tamen prius aliam [illegible] — [illegible] et [illegible]
pro [illegible] [illegible] fuit — gratia vobis et pax ab eo qui
[illegible] hoc duo oblata ad designandum utramque — erat et qui est et qui venturus est
quam manducet. At illi obtulerunt ei partem piscis — videas quod homo ne fugat pa-
naturam tam hu- | ¶ sed ipse [illegible] propter maiorem — cem ab eo data infidelis est
manam quam divinam | certitudinem: — qui fugat pacem ab eo datam a-
ut dicit glosa — ngelis et principes et qui donec tenea-
assi et favum mellis Et cum manducasset coram — patrem promissam quanto magis est
[illegible] ad maiorem probacionem quia [illegible] man- — tenenda cum [illegible] ab eo
ducasset [illegible] ad [illegible] veritate [illegible] — pacem tenet oportet quam [illegible] lo
et est in [illegible] manducare ista sicut et palpa- — discordia quia nemo potest duobus dominis
vis sumens reliquias dedit eis et dixit ad eos hec — servire 2° donavit eis spiritum sanctum
[illegible] quam [illegible] non neces [illegible] hoc est verba i. verba [illegible] — in flavit in eis et dixit accipi-
sic cum [illegible] in septima capitulo [illegible] locutus — te spiritum sanctum quorum remiseritis pec-
[illegible] ierosolimam [illegible] ad que — cata remittuntur eis [illegible] [illegible]
sunt verba que locutus sum ad vos cum adhuc — quales debemus et ut spiritum sanctum
non in eadem mortali carne quam [illegible] hoc verba — accipiamus [illegible] sicut
[illegible] operibus [illegible] non necte [illegible] — [illegible] ut prius publi-
[illegible] ordinacionis: — mundi sordi publi qui [illegible]
essem vobiscum quoniam necesse est impleri omnia — nitidi casti [illegible] sordi caritate
¶ in quibus [illegible] totum [illegible] testamentum [illegible] penta- — diligentes ut [illegible] ma-
teuchum i. quinque libri moysi [illegible] — sustinentes ut [illegible] ut lou-
[illegible] in quibus [illegible] quid [illegible] et psalmus in quibus — cius et [illegible] et alii [illegible]
que scripta sunt in lege moysi et prophetis et psalmis — plurimi [illegible] dabi[illegible]
ostendit quod [illegible] ad impetrandam graciam: — [illegible] adprimam [illegible]
pacem quam [illegible] nos [illegible] pr

¶ Stetit ihesus in medio discipulorum et dixit eis pax vobis [illegible] — [illegible] pax [illegible] pax
[illegible] voluntas tua et cor tuum [illegible] cum vita bona [illegible] — [illegible] continuit [illegible] angelo in die
[illegible] in [illegible] et inter pax [illegible] — bone voluntatis [illegible] pax
est [illegible] et ista [illegible] pacem in corde [illegible] — [illegible] in sua [illegible]
[illegible] pace [illegible] loquitur [illegible] — [illegible] pacem [illegible]
[illegible] loquitur [illegible] loqui [illegible] — pax et gloria et ista [illegible]
[illegible] — [illegible] et dixit xpus [illegible]
[illegible] et volo nisi ut ardeat [illegible] — in corde [illegible]
pacem [illegible] et [illegible] — [illegible]
[illegible] eis xpus [illegible] — [illegible] obtinuit [illegible]

et glo. ... post ... perfectus per cognitionem legem apparuit ... ut audiat et legem intelligant.

... me. Tunc aperuit illis sensum ut intelligerent ... bene debet credere et sic opor... oportunitate non coactionis sed in mutabilis ordinacionis.

Et dixit eis. Quoniam sic scriptum est et sic ... a sepulcro sive loco mortuorum ... sepulcro ... quo ad ...

oportuit Christum pati et resurgere a mortuis tertia die ... capiendo ... et predicare ... quia non est aliud nomen sub celo datum hominibus in quo oporteat salvos fieri ...

Dic et predicare in nomine eius penitenciam et remissionem peccatorum in omnes gentes ...

Dominica prima post pascha. Secundum istud evangelium Iohannis xx capitulo.

... die dominico ... resurrectionis una ... prima die post sabbatum.

Cum esset sero die illa una sabbatorum ... mole corporis ubi erat divinitas ... clausa non obstitit sicut ... virginis ubi erant ... propter metum

et fores essent clause ubi erant discipuli congregati ... quia timebant iudeos venit Iesus. Hoc ipso die resurrectionis ... in quo quinquies apparuit ... Marie Magdalene ... cum aliis ... discipulis ...

propter metum iudeorum venit Iesus et stetit in medio ... pacem ... qui ... pacem ... ut ... et ... pax vobis ...

et dixit eis pax vobis et cum hec dixisset ostendit illis ... ubi ad dubitationem corda ... vulnera ... vestigia.

manus et latus. Gavisi sunt ergo discipuli viso domino ... pax vobis ... pacem ... sicut ... sicut misit ... equalis est ... me misit

Dixit ergo eis iterum pax vobis. Sicut misit me pater et ego mitto vos ... sicut misit me ad passionem et ... caritate vos mitto ad mala ... me misit.

[illegible]

Hoc cum dixisset insufflavit

[illegible]

Et dixit eis Accipite spiritum sanctum quorum remi-

et non remiseritis [illegible]

[illegible]

siseritis peccata remittuntur eis et quorum retinueritis

[illegible]

retenta sunt Thomas autem unus de duodecim

[illegible]

[illegible] qui dicitur Didimus

[illegible]

non erat cum eis quando venit Ihesus Dixerunt

[illegible]

ergo ei alii discipuli Vidimus dominum Ille autem

[illegible]

dixit eis Nisi videro in manibus eius fixuram

[illegible]

clavorum et mittam digitum meum in locum clavorum

[illegible]

et mittam manum meam in latus eius non credam

[illegible]

Et post dies octo iterum erant discipuli eius

[illegible]

[illegible commentary, upper block and left column]

Ista consequent vtr vlnera que sit aliquid patitur ... expeditum quod apparebunt ... distinguebantur

(gloss:) et thomas cum eis scilicet discipulis suis apostolis venit ihesus in quo audit quod iam habuit corpus glorificatum et stetit

(gloss:) in mediam domum et quod recumbant post cum eis

intus et thomas cum eis. Venit ihesus ianuis

(gloss:) ut melius posset agnosci ut nullus sit qui non videat ipsum vel sic stetit in medio quia cunctis in diferentibus est paratus et dixit pax vobis ... modus aloquendi ipsum manifestabat quia sic salutare consueverat

clausis et stetit in medio et dixit eis Pax vobis

(gloss:) et deinde quod notatur scilicet ad palpandum suis vestibus quia ... thomas dixerat nisi mittam et non dixit ei infer manum ut cognoscas peccatum et vide

(margin:) patet apertas et suos discipulos docuerat ... ... salutare ... pax sunt ...

Deinde dixit thome infer digitum tuum huc

(gloss:) et recognoscas prius ... i. aplica manum tuam

et vide manus meas et affer manum tuam et mi

tte in latus meum et noli esse incredulus sed

(gloss:) quantum ad humanitatem quia nos redemit vel sic dominus meus quoniam ...

fidelis. Respondit thomas et dixit ei Dominus meus

(gloss:) ... tuo et deus meus quantum ad divinitatem vel sic deus meus qui nos creavit et dominus meus qui ... tuam ... et ... duas naturas in christo naturas et quantum dicit ei ...

et deus meus. Dicit ei ihesus Quia vidisti me tho

(gloss:) quia vidisti thoma i. quantitatem meam credidisti me esse deum ... qui non ... fidem ... ... ut qui ... futura erant in sua ... iam factum

ma credidisti. Beati qui non viderunt et crediderunt

(gloss:) et crediderunt scripturas vel aliter multa quidem ante resurrectionem et post resurrectionem in conspectu i. coram discipulis suis

Multa quidem et alia signa fecit ihesus in conspectu discip

(gloss:) quia non est necesse omnia narrare sed fidem edificare hec ut scripta sunt que sufficiunt ad fidem nostram

ulorum suorum que non sunt scripta in libro hoc. Hec

(gloss:) quod in christo ...

autem scripta sunt ut credatis quia ihesus christus filius

[illegible commentary, lower block]

Dominica tercia post pascha secundum Johannem xvi capitulo

[illegible marginal and interlinear glosses]

Dixit ... ut credentes vitam habeatis in nomine eius

Modicum et non videbitis me et iterum modicum

et videbitis me quia vado ad patrem. Dixerunt ergo

discipuli eius ad invicem quid est hoc quod dicit

et non videbitis me et iterum modicum modicum

et videbitis me quia vado ad patrem. Dicebant ergo

Quid est hoc quod dicit modicum? Nescimus

quid loquitur. Cognovit autem Ihesus quia volebant

eum interrogare et dixit eis de hoc queritis inter

vos quia dixi modicum et non videbitis me

et iterum modicum et videbitis me. Amen

[illegible marginal glosses]

41

[illegible]

Amen dico vobis quia plorabitis et flebitis vos, mundus [illegible]

[illegible]

autem gaudebit; vos autem contristabimini, sed tristitia

[illegible]

vestra vertetur in gaudium; mulier cum parit tristitiam

[illegible]

habet quia venit hora eius; cum autem pepererit puerum

[illegible]

iam non meminit pressurae propter gaudium quia natus

[illegible]

est homo in mundum. Et vos igitur nunc tristitiam

[illegible]

habetis; iterum autem videbo vos et gaudebit cor vestrum

[illegible]

et gaudium vestrum nemo tollet a vobis

[illegible]

Vado ad eum qui me misit et nemo ex

[illegible]

vobis interrogat me quo vadis, sed quia

[illegible]

[illegible]

ut non proficeret in vita celesti [illegible] // Ratio [illegible]
ut nos aptaret in vita liberaret // Non enim Deus misit Filium
ut salvaret mundum per ipsum [illegible] // Ergo [illegible]

Sed quia hec locutus sum vobis, quasi diceret ita tristamini sed conversio
[illegible] expedit vobis quia
[illegible] in humanitate [illegible]

tristitia implevit cor vestrum
corporaliter [illegible] sancto spiritu
[illegible] Si enim non [illegible]

Sed ego veritatem dico vobis, expedit vobis
[illegible] Beati qui
[illegible] non viderunt et crediderunt
[illegible] posset dare [illegible]
[illegible] Si enim **non abiero Paraclitus non**
veniet [illegible]
quia non sunt ydonei [illegible]
[illegible] Si autem abiero [illegible]
[illegible]

Veniet ad vos. Si autem abiero mittam eum ad vos
[illegible] ille paraclitus arguet [illegible]
modo [illegible] mundi [illegible] spiritualiter [illegible]
nos de peccato [illegible]

Et cum venerit ille arguet mundum de peccato
[illegible] quod non timet [illegible]
[illegible] de peccato quia [illegible] quod [illegible]
[illegible] non [illegible] spiritualiter quia

et de iustitia et de iudicio. De peccato quidem quia non
[illegible] manente [illegible]
[illegible] remittuntur et iam non [illegible] mortalia
[illegible] et iam non quia semper [illegible] et

crediderunt in me. De iustitia vero quia ad Patrem
[illegible] non videbis [illegible]
[illegible] mortalem [illegible] et
[illegible] non videbit [illegible] **De iudicio**
[illegible] postea viderunt eum [illegible]

vado et iam non videbitis me. De iudicio autem
quod non timuerunt [illegible]
maligni spiritus [illegible] huius mundi [illegible]
Adhuc multa quasi diceret adhuc [illegible]

quia princeps huius mundi iam iudicatus est
[illegible] quia insufficiens doctor sum
[illegible] non est adhuc capaces [illegible]
Sed non potestis portare modo.
non enim erant roborati [illegible]

[illegible]

Adhuc multa habeo vobis dicere sed non potestis

[illegible]

[illegible]

Et que ventura sunt ... docebit vos tua sunt ... ventura pericula ut caveri possitis et non solum futura ... dicit et faciet signa. Unde ... Ille me clarificabit. i. clarum faciet esse sine clarificatum: ostendet in quantum sum homo ut in quantum sum deus ... sibi et patri. Ille me clarificabit. i. ... mea que nunc occulta sunt manifestabit vobis sicut Johannes ... docebit vos omnia et suggeret vobis omnia quecumque dixero vobis ... Augustinum. Ille me clarificabit quia spirituales vos faciendo declarabit quomodo ... ut ... Ille me clarificabit. i. gloriam meam ostendet qualis ... clarificabit ... dicendo ... et veritatem doctrinam confirmando quia de meo accipiet ...

tum et patris ... illuminatos ... veritatis ... vos nescit veritatis ... spiritus veritatis quia predicat veritatem sed filio qui est veritas vel quia docet

portare modo. Cum autem venerit ille spiritus veritatis

... veritatem docebit vos ... vel omnem ex salute necessariam ... sic et patres similiter aliquos doctores docebit vos ...

docebit vos omnem veritatem. Non enim loquetur a se

... Johannes ... docebit vos de omnibus et ... docebit vos omnem veritatem non falsitatem ... doctrinam novam ... non enim loquetur ... a semetipso ... ut quecumque

metipso sed quecumque audiet loquetur et que ventura

et spiritus sanctus me patri coequalem ... revelando vobis clarificabit ... de meo accipiet

sunt annunciabit vobis. Ille me clarificabit quia

... accipiet ... quam ... accipiet ... quia ... accipiet ... annunciabit vobis

de meo accipiet et annunciabit vobis.

Istud ... Johannes decimo sexto capitulo ... est mala ... non ... quia sunt que impediunt orationem ... non exaudiet ... iniquitate si aspexi in corde meo non exaudiet dominus ... clamorem pauperis ... et ipse clamabit ... non exaudietur ... legem dei ...

... confirmacio est dico ... quod sit aliquid non nichil

Amen amen dico vobis si quid petieritis patrem

in nomine meo dabit vobis. Usque modo

... quod aliquid sit in oracione ... petite ... et accipietis ... quod non cognovistis ...

non petistis quicquam in nomine meo. Petite et acci

... plenum gaudium ... quod ... usque ... pleni ... sed non intelligere ...

pietis ut gaudium vestrum plenum sit. Hec in proverbiis

... non ... ea que sunt ... dei que ... et incommutabili ... quasi proverbium.

[illegible]

[illegible]

Venit hora [illegible]

Locutus sum vobis. Venit hora cum iam non in proverbiis

palam manifeste [illegible]

loquar vobis sed palam de patre meo annuntiabo [illegible]

In illa die in nomine meo petetis et non dico vobis

[illegible]

quia ego rogabo patrem de vobis. Ipse enim pater amat

[illegible]

vos quia vos me amastis et credidistis quia a deo

exivi [illegible]

a patre et veni in mundum iterum relinquo

mundum et vado ad patrem. Dicunt ei discipuli eius

[illegible]

Ecce nunc palam loqueris et proverbium nullum dicis

[illegible]

Nunc scimus quia scis omnia et non opus est tibi ut quis

[illegible]

43

[illegible] in hoc et hoc quod scis omnia vel quod ita sit occulta non interrogatus eciam [illegible] sicut ipse dixit plus a deo [illegible]

te interroget in hoc credimus quia a deo existi

responde ut dicitur ne credatur nimis quia missus paraclitus
id est consolator ideo dicit sit fiducia consolationis ne penitus
id est advocatus ut sciant quod veniet in eis contra iudeos

Cum venerit paraclitus quem ego mittam vobis

esse quod filius mittit quia coequalis est spiritus deo
inspiratarum [illegible] ut sit fiducia predicationis qui a patre esse
quod pater mittit ille testimonium quia spiritus veritatis et

a patre Spiritum veritatis qui a patre procedit

sic fide dignus perhibebit ac si diceret vobis
[illegible] quod patet quod non dico blandiens vobis
[illegible] manifestatione sui quia tanto [illegible] qui putabatur mortuus et resurrexisse [illegible] est

ille testimonium perhibebit de me et vos testimonium perhibebitis
testimonium non solum apud vos sed et apud iudeos sed contra
vos manifestatione signorum que in adventu spiritus sancti
facietis in nomine meo unde sequitur et vos apostoli per eum
[illegible] testimonium [illegible] quod modo non [illegible]

quia ab initio mecum estis. Hec locutus sum vobis

quia ab initio predicationis mee ideo perhibere poteritis
quod nostis hec locutus sum de eodem mei quod est [illegible]
[illegible] qui confirmabitur ut in caritate difficultatibus [illegible]
[illegible] sit [illegible] ut non scandalizemini absque [illegible]
[illegible] abque synagogis id est [illegible]

ut non scandalizemini absque synagogis facient vos

synagogam Crisostomus iam enim [illegible] ut si quis
eum confiteretur [illegible] absque synagogis fieret ex Johanne
[illegible] non solum sed venit hora id est veniet ut omnis qui
[illegible] occisionem opinabuntur [illegible]
[illegible] et facient vobis [illegible] in [illegible]

sed venit hora ut omnis qui interficit vos arbi

terra quibus vos persequuntur et hec facient [illegible] sufficiat
vobis consolacio propter me et patrem quem pati propter me
quos ignorant persequuntur quia non noverunt
et stulta ignorantia patrem [illegible] neque me

tretur se obsequium prestare deo. Et hec facient

et [illegible] hec [illegible] hec fiunt
sed [illegible] ne ignoretis
hec in [illegible]
sed [illegible] fecerunt

vobis quia non noverunt patrem neque me. Sed hec

[illegible]

ut cum venerit tempus quo hec implebuntur eorum
maiorum reminiscamini . i. cum fient mala . [illegible]

Locutus sum vobis ut cum venerit hora eorum
[illegible]

reminiscamini quia ego dixi vobis. Hec autem
[illegible]

Vobis ab initio non dixi quia vobiscum eram

[illegible]

Si quis diligit me sermonem meum servabit
et pater [illegible]

Et pater meus diliget eum et ad eum veniemus
[illegible]

et mansionem apud eum faciemus. Qui non diligit
me sermones meos non servat [illegible]

[illegible]

Et sermonem quem audistis non est meus sed eius qui misit me patris.
[illegible]

Hec locutus sum vobis apud vos manens

[illegible]

44

[illegible]

paraclitus autem spiritus sanctus quem mittet pater in nomine

[illegible]

meo ille vos docebit omnia et suggeret

vobis [illegible]

[illegible]

vobis omnia quecumque dixero vobis pacem

[illegible]

relinquo vobis pacem meam do vobis

[illegible]

Non quomodo mundus dat ego do vobis. Non turbetur

[illegible]

cor vestrum neque formidet. Audistis quia ego

[illegible]

dixi vobis vado et venio ad vos. Si diligitis

[illegible]

me gauderetis utique quia vado ad patrem quia pater

[illegible]

maior me est. Et nunc dixi vobis prius

[illegible]

[illegible]

Vos quia vado ad patrem et nunc dixi vobis priusquam ... plenius
me esse deum ... ut credatis me esse filium ...
... non nova fide quia prius crediderunt sed aucta fide et re-
fecta quia et modo cum hec dicit parva erat et cum

fiat [illegible] ut cum factum fuerit credatis. Iam non
... iam non multa loquar vobiscum
quia venit hora passionis mee. Venit enim et cetera. accepta li-
centia ... princeps mundi huius dyabolus huius principatum

multa loquar vobiscum. Venit enim princeps
mundi huius amatores qui venit ut me traderet
in manus ... et in me non habet quicquam quia in me non
invenit aliquid quod sit suum quia in animis suum ...
... quod ut cognoscat mundus ac si diceret ...

ps mundi huius et in me non habet quicquam. Sed
... peccatum vel causa mortis ideo morior sed ut cogno-
scat mundus ... qui aliquam ... mundi in-
telligunt et cetera.

ut cognoscat mundus quia diligo patrem et
sicut ... quod sicut mandatum dedit et cetera. sicut manda-
vit mihi pater moriendo sic facio obediendo vel obediens
usque ad mortem crucis et cetera.

sicut mandatum dedit michi pater sic facio. Io
Sic ... dicit ... ex ... pro nobis
... quia sic id est tam ... tam fideliter deus dominus
pater ... caritas dilexit dilectione ...
... id est homines ad ymaginem dei factum qui dicitur esse
minor mundus ... id est naturam

Sic deus dilexit mundum ut filium suum uni-
... debet vel mundum simpliciter quia
... creatura quodammodo refloruit post ...
passionem et ... absoluta ab obligatione corruptionis
... ad ... adhuc ... usque

genitum daret ut omnis qui credit in eum
ad diem ultime resurrectionis ... expectat
creatura revelationem filiorum dei expectat quod ut filium non
suum non alienum unigenitum non ... et qui est
unigenitus ... totus ... affectus patris manet in illum
... dicit ... in mortem ut qui in eum ...

non pereat sed habeat vitam eternam. Non enim misit
... eternam ... sequitur ut omnis qui
credit credat ... fide que per dilectionem operatur vel
credentibus ... et ... membris incorporatus quod non perit
... id est ... sed habeat vitam eternam post mortem
... nunc in spe ... non enim misit deus

Deus filium suum ut iudicet mundum. Sed
... dicit ... ad ... venit filius ut credentes in eum habeant
vitam eternam non ut puniret peccatores ... quod sic ...
non enim misit deus filium suum ... deus pre-
... ut ... opera ... iudicando ...
... vel ... Sed ut salvetur mundus salute ...

Thema ...
... filio pro nobis ...
... quod ...
... illum ...
... Johannis ...

Istud evangelium legitur
Johannis 3o capitulo
et sequitur ... illum
textum et sic ...
... pentecostem ...

[illegible]

est [illegible] in cordibus ... [illegible] Jacobi 2o. In eo quod [illegible]
[illegible] vos deo est ... ea que precepit [illegible]
... [illegible] est ... [illegible] mortua est Jacobi 2o. Unde Augustinus libro de doctrina
... valde absurdum est ut quis dicat ... [illegible]
... [illegible] duplici pena punient ... [illegible] qui male gesserunt
... [illegible]
... [illegible]

primo ... salute glorie per ipsum ... morte condempnationis
sed qui credit in eum fide dilectionis que est fides vera
non iudicatur iudicio condempnationis. Qui autem non credit
fide viva iam iudicatus est. Iam autem tamquam [illegible] dampnationis

ut salvetur mundus per ipsum. Qui credit in eum
similiter ... [illegible] ... morte
moriemini ... [illegible] ... qui
non credit ... in quo solo est salus ... [illegible] aliud
nomen est sub celo datum in quo omnes nos oportet salvari
vel salvos fieri. Hoc est autem iudicium ... condempnationis
non iudicatur. Qui autem non credit iam iudicatus est
... [illegible] omnis malus ... lux ... qui illuminat
omnem hominem venientem in hunc mundum ... venit ...
... [illegible] ... in mundum
in mundo carne assumpta visibiliter apparuit ...

quia non credit in nomine unigeniti filii dei
... in carne assumpta et dilexerunt homines ...
dampnationis quia homines carnales vel homines ... quos
venit magis tenebras ... [illegible]
... tenebrositates vel tenebras ... peccata que habebat
... [illegible] peccata ... et tenebras
Hoc est autem iudicium quia lux venit in mundum
... erant autem opera eorum ...
eorum ... [illegible]

... [illegible] tenebrarum vel ...

et dilexerunt homines magis tenebras quam
omnis enim
qui male agit
... qui voluptati
... malo ...
... [illegible] non
dicit qui male

... [illegible]

lucem. Erant enim eorum opera mala. Omnis
agit ... qui agit ... vult voluptati et ...
... odit lucem mala opera manifestantem ...
et non venit ad lucem ... lucem ... [illegible]

enim qui male agit odit lucem et non venit
vel non venit ad lucem que mala arguit vel detegit ut
non arguantur mala que diligit. Qui autem facit opera
bona que veritas iubet vel stabilia et vera opera que
iubet ... veritas fieri ...

... [illegible]
ad lucem ut non arguantur opera eius. Qui autem

[illegible marginal glosses]

venit ad lucem non timens argui ut manifestentur
aliter ad aliorum edificationem

autem facit veritatem venit ad lucem ut mani

id est secundum dei iussionem
et voluntatem cui placet
omne bonum

festentur opera eius quia in deo facta sunt. Amen

id est amen amen fideliter et vere non ficte dico ego qui
sum veritas vobis phariseis vel qui vultis per sy
moniam intrare in magnas prelaturas qui non
id est prime per eos opprimunt iusticiam et caritate in ovile

Amen amen dico vobis qui non intrat

id est in katholicam ecclesiam et consortium sanctorum vel
in ovile id est ad curam et ad providenciam ovium sed aspirat
quoquo modo preter christum vel non ab eo consenciendo

per hostium in ovile ovium sed ascendit ali

vel non eius gloriam querendo id est fur est quia quod
alienum est furtim dicit id est oves dei suas facit et commodum
suum de eis querit non dei honorem latro mactat vere

unde ille fur est et latro. Qui autem intrat per

de christo sentit et non sua querit quia per se quevis curit pastor est
ab officio pascendi oves quia illos qui se et non oves
pascunt Ezechiel XXXIV pastor est ovium intus et omnes

hostium pastor est ovium. Huic hostiarius

id est oves et in quo sonat bonum dei audiunt obedi
endo et proprias oves et que sunt nomina scripta in li
bro vite vel dicit nomine suo que sunt eius et educit
eas quia per misericordiam vel exemplo et doctrina

aperit et oves vocem eius audiunt et proprias oves

vel in regnum et ea proprias o. c. et de tenebris ignorancie
ad lucem. Et cum eas vadit ante eas vadit exemplum
eis faciens quod docet vel ad regnum procedit sequuntur
quocumque ierit quia sciunt vocem eius

vocat nominatim et educit eas et cum proprias oves

usque in finem

46

emiserit ante eas vadit et oves eum sequuntur

Alienum autem non sequuntur in quo non est vox Christi etiam si bonus videatur sed fugiunt ab eo quia non noverunt voces alienorum

quia sciunt vocem eius. Alienum autem non
nocentium pastorum

sequuntur sed fugiunt ab eo quia non noverunt vocem
et hoc proverbium praedicabit cum amen amen dico vobis qui non intrat per ostium

podo oblinsthwo

alienorum. Hoc proverbium dixit eis Ihesus. Illi autem
et dixit quod eis ihesus sed pharisei qui vacillabant sed videntes

non cognoverunt quid loqueretur eis. Dixit ergo eis
quia illi autem non cognoverunt in quo gravantur de ceteris / dixit ergo iterum ut credens que dixit et que quesivit intelligant / amen amen dico vobis sed ego qui sum dominus dicturus et ideo non non fallor

iterum Ihesus. Amen amen dico vobis quia ego sum
quia ego sum per me quod qui intrat intrat / omnes quotquot venerunt fures sunt. fur est qui per symoniam vel aliquo alio modo contra Christum intrant et postquam intraverint

ostium ovium. Omnes quotquot venerunt fures sunt
malo exemplo occidit aperte latro dicitur / sed non audierunt eos oves sed vere quia ego sum ostium quia non est alius qui perducat animas vel in quem credatur non est alius per quem

et latrones sed non audierunt eos oves. Ego sum
praedicatus intrat ad corda omnium per me si quis intrat credendo operando salvabitur perseverando et ingredietur in tus bene cogitando

ostium. Per me si quis introierit salvabitur et ingredietur
exemplo aliorum operando seu ad pugnam gratia exercitus et pascua inveniet nunc hic post in celo / fur non venit etc. et ideo merito non audierunt eum oves quia fur non venit ex alia causa nisi ut furetur etc.

et egredietur et pascua inveniet. Fur non venit

pacem

[illegible]

fili recordare quia recepisti bona in vita tua. Luce. hec verba que lecta sunt in hodierno ewangelio dixit deus
de illo divite maledicto qui iam clamavit in inferno multis annis et adhuc clamat petens guttam aque
et non est exauditus et nunquam exaudietur usque in tempore quo dicet vos alibi [illegible] et [illegible]
non durat amplius ad tantam [illegible] [illegible] [illegible] quia spiritualis gloria [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sicut iste dives [illegible] c. [illegible] in divitiis temporalibus [illegible] [illegible] dives erat quidam dives [illegible] in [illegible] divitias
suam gloriam et [illegible] divitie [illegible] adquisivit [illegible] semper timebat quod divitie sibi deficerent [illegible] de
[illegible] suis divitiis [illegible] alicui pauperi [illegible] panis porrexit ut patet in lazaro mendico [illegible]
[illegible] panis negavit [illegible] illi gutta aque negatur et nunquam dabitur ei [illegible] ipsa gloria consistit in [illegible]
[illegible] induebatur purpura et bisso ut [illegible] statum vel [illegible] quod laudaretur et illa laus [illegible]
[illegible] et [illegible] mendicum lazarum [illegible] [illegible] epulabatur in superbiis [illegible] [illegible] epulacionis male
[illegible] est et [illegible] in hoc mundo pauperes non [illegible] [illegible] in inferno eternaliter [illegible] [illegible] sustinebit. Tercio [illegible]

Ego veni [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] 2°

[illegible] ut [illegible] [illegible] et [illegible] Ego veni
ut vitam habeant credendo / et habundancius habeant
[illegible] vita [illegible] vel eciam in [illegible]

ut vitam habeant et habundancius habeant
[illegible] quasi ignotum [illegible] nomine
non designat quod dives erat [illegible] in
[illegible] / et induebatur purpura [illegible]

Iuc° Homo quidam erat dives et induebatur purpura
[illegible] [illegible] [illegible] nota [illegible] in vestitu
et epulabatur cottidie splendide erat [illegible] et
[illegible] in victu

purpura et bisso et epulabatur cottidie splendide
Et erat quidam mendicus pauper [illegible]
nomine [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sic dictum est [illegible] [illegible] nomine / qui iacebat
ut [illegible] magis appareret duricia divitis et

Et erat quidam mendicus nomine lazarus
[illegible] paciencia pauperis / ulceribus plenus [illegible]
erat [illegible] ut ille dives moveretur magis ad compaciendum
cupiens saturari de micis. non dicit de [illegible] [illegible]

qui iacebat ad ianuam eius ulceribus ple
nus et non de [illegible] que cadebant de mensa in quo ap
paret maxima duricia eius quod magis [illegible]
illas [illegible] illi dare [illegible] [illegible] / et nemo illi da
[illegible] [illegible] [illegible] et familia eius

nus cupiens saturari de micis que cadebant
[illegible] et canes veniebant et lingebant ulcera eius / [illegible]
[illegible] [illegible] potest [illegible] [illegible] [illegible] erat qui [illegible]
[illegible] / et lingebant ulcera eius [illegible] [illegible]
lingebant ulcera pauperis [illegible] duricia divitis

de mensa divitis Et nemo illi dabat [illegible]
et misericordiores erant canes quam [illegible] domini
factum est autem ut moreretur [illegible] in paciencia
[illegible] [illegible] [illegible] sit probatus [illegible]

canes veniebant et lingebant ulcera eius

gloria consistit in voluptatibus carnalibus
[illegible] [illegible] et epulabatur cottidie splen
dide [illegible] dives in bonis [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] comedendo bibendo
sic in inferno eternam sitim [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] petens
guttam aque Fili recordare [illegible]
[illegible] dives magnam [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
mortuus dixit anime sue anima
mea [illegible] multa bona [illegible] de
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mea
plena sunt [illegible] [illegible] mee
plene sunt auro et argento [illegible]
[illegible] [illegible] plena sunt vino [illegible]
anima mea [illegible] semper [illegible] et
[illegible] non [illegible] statim audivit
[illegible] dicentem sibi stulte hac noc
te morieris et ea que congregasti
[illegible] [illegible] et demones
tollent animam tuam et ad infernum
deducent [illegible] [illegible] statim mor
tuus est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

47

Degustate dulcedinem dei [illegible] [illegible] dulcis ihesus [illegible] dulcis [illegible] [illegible] [illegible], dulcis [illegible] / dulcis
in presepio / dulcis in egypto / dulcis in baptismo / dulcis in [illegible] / dulcis in miraculis [illegible]
dulcis in flagellis / dulcis in patibulo / dulcis in sepulcro / dulcis in celo [illegible] dulcedine
fuit repleti [illegible] apostoli [illegible] [illegible] dulcedinem carnis [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible]
[illegible] de hac dulcedine replebitur carnis delicias non [illegible] // [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
vino / Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] qui [illegible] sunt vino ut bibant et obliviscantur egestatis sue / [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] musto pleni sunt [illegible] musto pleni sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
inebriat [illegible] [illegible] [illegible] potuerunt dicere illud [illegible] Introduxit nos rex in
cellam vinariam et inebriavit nos vino leticie // [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] introduxit [illegible] [illegible] in cellam vinariam [illegible] in [illegible] [illegible] et inebriavit
nos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] paganos iudeos [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]

a) omnis quidam erat dives sicut [illegible] est [illegible] homine loquens dicens homo quidam et non nominat eum [illegible] nomine [illegible] de divite et mendico mendicum nominat nomine et divitem non [illegible] pro [illegible] quod dives lazarum non cognovit propterea divitem deus cognoscere noluit [illegible] unde divitis oblita sunt [illegible] sic anima dei oblita est divitis. [illegible] dives si anima dei oblita sunt [illegible] oblita est [illegible] [illegible] apertis [illegible] anima dei [illegible] [illegible] [illegible] fuit [illegible] quod [illegible] angelus [illegible] et corpus [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] angelus [illegible] et [illegible] angelis [illegible] anima dei [illegible] [illegible] [illegible] custodias [illegible] demones [illegible] custodiens [illegible] anima [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] columba [illegible] [illegible] anima dei [illegible] [illegible] non [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

et portaretur anima eius

Factum est autem ut moreretur dives mendicus et portaretur
ab angelis sed bonis in sinum i. ad limbum sanctorum patrum
ubi descendebant iusti morientes antequam impedimentum
generale glorie passionem Christi esset amotum mortuus est autem
quia divitie non possunt a morte liberare et sepultus est in
[infe]rno ab angelis in sinum abrahe mortuus est
sed dampnatorum quia erat dyaboli parochianus rece-
tus ei primitus bona temporalia in vita sua [illegible]
simul et audiens eum tempus [illegible] [illegible] et
vobis malis intendendo elevans quia eius oculi erant
aperti [illegible] qui prius erant clausi per culpam [illegible]

autem dives sepultus est in inferno Elevans
oculos suos culpa clausit pena aperuit videt abraham
quia ultimum [illegible] [illegible] [illegible] celestis [illegible]
[illegible] [illegible] ultimum [illegible] statum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod impossibilis erat transitus ab
uno ad aliud ut dicitur infra et ipse clamans dixit

ut oculos suos cum esset in inferno in tormentis vidit
sed dives sepultus in inferno propter defectum pietatis et
misericordie pater abraham [illegible] falso et pro
nullo rogat patrem quem in operibus [illegible] noluit
imitari [illegible] salvator Johannes octavo dicit
[illegible] vos ex patre dyabolo estis et mitte lazarum

abraham a longe et lazarum in sinum eius et ipse
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] prius noluit mittere [illegible] ut intinguat
lingwa et digitus dicuntur transumptive [illegible]
[illegible] [illegible] animabus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

clamans dixit Pater abraham miserere mei et
est manus eius unus dicitur [illegible]

mitte lazarum ut intinguat extremum digiti sui

[illegible]

in magnum et refriget in qua amplius patior et ideo quia peccavi plus peccando in duo officia nature in quibus lingua deservit scilicet gustu et loquella ut habetur 3° de anima et ideo quia ante per linguam per inofficio gustus peccavisset patet per illud quod supra dictum est epulabatur

in flamma et refrigeret linguam meam quia crucior in hac flamma cottidie splendide similiter in officio loquelle quia inter epulas splendidas magis relaxat linguam ad loquendum in cepta. Fili recordare filium quem tamen non liberat vel fili per incarnationem non imitationem recordare hic dicitur in augmentum sue pene quia maior est

flamma Et dixit illi Abraham fili recordare quia in fortunium est genus fuisse felicem ut dicit venerabilis boecius 2° de consolatione et lazarus similiter ma- et hoc est magis gaudium quia dulcior est mage labor quam si prius habuit ipsum ut dicit idem boecius nunc autem propter meritum patientie tu vero cruciaris propter defectum

recepisti multa bona in vita tua et lazarus similiter pietatis et nunc et in hiis omnibus ac si diceret et tamen alia est causa quare nolo ad te mittere lazarum quia inter nos et vos chaos magnum id est distancia magna meritorum et statuum firmata est rigore et divine iusticie ut impossibile sit transitus ab uno statu in alium et ita

mala Nunc autem hic consolatur tu vero cruciaris Et in hiis dicit ut hii qui volunt ad nos transire non possunt quia anime iam separate sunt extra statum merendi et demerendi Rogo ergo te pater Simus iste dives magis incipit esse orare iam nunc discedere scilicet tempus non docendi. Salomo qui optinuerat auxilium sua ad pa

omnibus inter nos et vos magnum chaos firmatum est ut pauperem clamabit et non exaudietur ut mittas eum a deo pauper lazarum habeo enim quinque fratres et non dixit hic karitate ductus cum illam non haberet sed timore simili ne aporter consortio pe

Hii qui volunt transire ad nos transire non possunt inde na augerent quia fuerat eis occasio peccandi in sua illatione diviciarum quas eis dimiserat ad abusionem cum exempla male vite quod eis dederat ad conscendium

transmeare Et ait Rogo ergo te pater ut mittas eum

in domum patris mei habeo enim quinque fratres ut tesar

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Et ait illi scilicet lazaro habent moysen et prophetas illi scilicet lazaro diviti habent

illis ne et ipsi veniant in hunc locum tormentorum. Et ait moysen qui docuit moralia agenda et prophetas audiant illos qui docuerunt mistica et credenda et ista sufficiunt ad salutem et ideo sequitur audiant illos. Ex isto sequitur ut pateat quod iste dives et unica eius erant de gente iudeorum quia gentiles habebant

illi abraham habent moysen et prophetas audiant illos. At doctrina moysi et prophetarum. At ille dixit non pater abraham ac si diceret non audiant moysen et prophetas / sed si quis ex mortuis ierit ad eos agent penitentiam ex ammiratione scilicet miraculi eius apparentis. Ait autem

ille dixit non pater abraham sed si quis ex mortuis ierit illi scilicet diviti si moysen et prophetas non audiunt neque si quis ex mortuis hoc patuit perfectissime quia lazaro resurgenti et christo testimonium perhibenti non crediderunt ut habetur iohannis xii similiter nec christo resurgenti sed magis fecerunt falso ipsum non surrexisse et corpus eius furatum

ad illos penitentiam agent. Ait autem illi si moysen et prophetas non audiunt

fuisse ut habetur mathei ultimo

[illegible]

audiunt neque si quis ex mortuis resurrexerit credent

Homo quidam fecit cenam magnam et vocavit multos

[illegible]

homo quidam fecit cenam magnam et vocavit multos quia voluit omnes salvos fieri et misit servum suum hora cene dicere invitatis ut venirent quia iam parata sunt omnia et ceperunt simul omnes excusare [illegible] primus dixit illi villam emi et necesse habeo exire et videre illam

[illegible]

aquarum cenam sed iam ut villam, nota superbia pro dominium
ville alicuius empta quia aliquis superbi volunt dominari aliis et
necesse habeo exire sed non simpliciter quia solus fr. g. necesse exire ab eter-
na contemplacione quod videre illam totum studium ad eam applicare
etc. et necesse habeo exire et videre illam. Rogo te habe
rogo te habe me excusatum quia hic pastor suum dominum dicat habe me excusatum
humilitas sonat in voce dominum vero contempnit super-
bia in accione et alius dixit etc. in vitatum iuga boum emi
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
quia et ideo plus illa rura. Rogo te habe me excusatum
que non sunt audienda rogo te etc. ...
me excusatum ... et alius dixit: uxorem duxi ideo
non possum venire ...
[illegible]
[illegible]
Et alius dixit: uxorem duxi ideo non possum venire
[illegible]
non potuit ... quia orpheus libidine ...
[illegible]
[illegible]

Et ideo ... sunt ... Tunc iratus est pater familias
[illegible]
in inferno ... cito ad plateas et vicos civitatis quia ...
[illegible]

... pater familias dixit servo suo: Exi cito in plateas et
[illegible]
... apostoli sunt vocati ...
[illegible]

vicos civitatis et pauperes hic debiles cecos et claudos
et plateas vocat ... qui tenent ...
[illegible]
[illegible]

introduc huc. Et ait ibi servus domine factum est ut imperasti
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Ac si multos tales videris ad cenam euntem [illegible] sed isti locum non implent locum quoniam super est locus ubi innumerositas gentium suscipiatur quia non solum de iudeis sed etiam de gentibus per diversas partes orbis multi sunt vocati ad fidem catholicam et ad gloriam ut dicitur est supra et hic notatur cum dicitur Exi cito in plateas et vicos

et adhuc locus est Et ait illi dominus servo Exi in vias et sepes et sepes et compelle intrare i. [illegible] ad plenum sicut apostoli fecerunt [illegible] dicitur quia [illegible] dignos [illegible] ad gentes Et compelle intrare Glossa ordinaria Qui cum [illegible] ad [illegible] fracti ad amorem dei redeunt a pristina vita [illegible] compunguntur [illegible] compulsi intrant ut impleatur domus mea

Et compelle intrare ut impleatur. Dico autem vobis quod numero predestinatorum fidelium qui numerus incompletus non remanebit. Dico autem vobis ego qui sum veritas et qui non mentior et sum testis fidelis ut dicit apostolus [illegible] quod [illegible] non est intelligendum pro hoc quod nullus ex iudeis salvatus sit sed quia sic pauci comparative sed [illegible] loquendi dicitur nemo est in ecclesia vel in foro cum sint ibi pauci etc.

nemo virorum illorum qui vocati sunt gustabit cenam meam.

Dicit tamen frigidi ad ignem [illegible] accensi [illegible] vehementer

Erant appropinquantes [illegible] pharisei qui publica vectigalia [illegible] vel conducebant ita quod possunt dici publicani qui peccatores sunt ex suo officio quod sine peccato exerceri non potest peccatores vero qui peccant quamvis non sint publicani vel publicani post dicti notorii peccatores

Erant appropinquantes ad Ihesum publicani et peccatores ut audirent illum scilicet parati obedire ei et murmurabant mala [illegible] sunt [illegible] peccata [illegible] notantes [illegible] de mala vita eo quod talibus se amicabiliter prebeat [illegible] hic phariseis quia hic peccatores hic non nominat [illegible] ut audirent illum Et murmurabant [illegible] et scribe dicentes [illegible] signum odii [illegible] qui [illegible] non in [illegible] cum [illegible] socialis [illegible] et adalt [illegible] ad alios [illegible] quia ita [illegible]

Quia hic peccatores recipit et manducat cum illis Et ait [illegible] quatenus [illegible] agnoscerent celestis medici [illegible] in [illegible] Quis ex vobis i. aliquis scilicet [illegible] qui ex vobis est [illegible] homo [illegible] tua [illegible]

ad illos parabolam istam dicens Quis ex vobis homo

quasi in parabola xpo applicat dicens // Cum esses inimicus patri meo reconciliavi te per me // Cum esses longe ego veni ad te ut redimerem te // Cum inter montes et silvas errantes quesivi te inter lapides et ligna veni ad te ne luporum et ferarum rapida ore laniarent collegi te humeris meis portavi te et patri tuo reddidi te laboravi sudavi caput meum spinis opposui manus meas clavis ubi [illegible] lancea latus meum aperui tot [illegible] in iniuriis et asperitatibus [illegible] sanguinem meum fudi animam meam posui ut coniungerem michi te et tu dividis te a me etc.

[illegible]

Thema

[illegible] scilicet angelos et homines etc. i^o psalmi [illegible] et plus eius [illegible] Si perdiderit unam quod factum fuit quando homo pascua vite dereliquit et omnis anima scilicet unica [illegible] totaliter perdita fuit quia omnes in peccatum [illegible] ut dicitur Ro. v. et ps. qui habet centum oves. Et si perdiderit unam ex illis nonne [illegible] sit omnibus que perierit etc. Nonne dimittit etc. dicit [illegible] Christus qui descendens novem ordines angelorum venit ad querendum hominem perditum scilicet cum carnem assumpsit et cum quesivit penitenciam ei predicando et miracula faciendo et cum invenit [illegible] dimittit nonaginta novem in deserto et vadit ad illam que perierat. Ambrosii glo. [illegible] humeris [illegible] brachia crucis sunt [illegible] Christus qui penas peccatorum nostrorum in corpore suo super lignum crucis portavit [illegible] portavit [illegible] et factus est principatus eius super humerum eius [illegible] reducat domum [illegible] Et cum invenerit eam scilicet [illegible] humiliacione [illegible] liberacione [illegible] angelice restauracione [illegible] impletione etc.

Et veniens domum. Et veniens domum scilicet in celum empireum scilicet in die ascensionis etc. [illegible] ascendens [illegible] magnam [illegible] venit in civitatem suam [illegible] in humeros suos gaudens // Et veniens domum scilicet in celeste [illegible] quia per latus suum [illegible] que dicta sunt michi etc. [illegible] reportavit quia ascendens in altum captivam duxit captivitatem. Convocat angelos qui dicuntur eius amici quia voluntatem eius [illegible] iuxta illud Io. xv. Vos autem dixi amicos quia omnia quecumque audivi a patre meo nota feci vobis. Convocat amicos et vicinos dicens illis Congratulamini [illegible] vicini autem dicuntur [illegible] propinquitate loci [illegible] visione etc. [illegible] angeli eorum semper vident faciem patris [illegible] in ascensione sua convocavit [illegible] sunt vocati [illegible] convocat [illegible] dicens congratulamini michi non [illegible] qui se sua culpa perdidit sed michi qui cum sua gracia inveni [illegible] quia inveni ovem meam que perierat // Dico vobis [illegible] in loco erroris [illegible] Dico vobis [illegible] ita erit gaudium [illegible] in celestibus angelis super uno peccatore penitenciam agente [illegible] plangendo et flenda [illegible]

quia ita erit gaudium in celo super uno peccatore penitenciam agente

[illegible]

Gaudium super nonaginta novem sic enim dicit Gregorius magis de peccatore converso quam de iusto gaudium fit in celo quia dux in prelio plus militem diligit qui post fugam reversus hostem fortiter premit quam illum qui numquam terga prebuit et numquam aliquid fortiter fecit. 27

Item agricola plus illam terram amat que post spinas uberes fruges portat quam illam que numquam spinas habuit et numquam sterilem messem produxit. 27

Dico vobis hoc est quod erit maius gaudium fit in celo de peccatore converso quam de iusto qui non peccat. [illegible]

Aut que mulier. Ista mulier est sapientia dei que sapientia in drachma perditam i. hominem perditum [illegible]

quam super nonaginta novem iustis qui non indigent penitentia. Aut

Aut que mulier ponit aliam parabolam mulier ista est sapientia sapientia divina i. Christus habens drachmas i. habens novem ordines angelorum qui drachmas [illegible] et decima drachma est humana natura ad imaginem dei facta [illegible] progenitorem et [illegible] ista drachma decima fuit perdita per peccatum primorum parentum 27 [illegible] drachma est [illegible] super [illegible]

¶ Sententia huius parabole est in summa quia mulier in tanta diligentia drachmam perditam querit et [illegible] tone gaudet et sic nullus debet mirari quod [illegible] querentem drachmam perditam sic nullus debet mirari quod deum que [illegible] peccatorem [illegible] medendo 27

habens drachmas decem. Et si perdiderit drachmam unam

lucerna est lumen in testa quia divina sapientia lumine deitatis accendit et in testa id est mortalitatis ad quorundam nam humanam perditam et reducendam eam ad beatitudinem et evertit domum ista domus est sinagoga que fuit eversa ut in [illegible] natura humana

nonne accendit lucernam et evertit domum et querit diligenter donec

¶ [illegible] angelorum societates qui congaudent de peccatoribus conversis

[illegible] / Tribilis pena / [illegible] / Et [illegible] Nichil [illegible] nisi mors [illegible] Nichil [illegible] nisi [illegible] mortis

inveniat. Et cum invenerit convocat amicas et vicinas dicens

[illegible]

Congratulamini mihi quia inveni drachmam quam perdideram

¶ non angeli gaudent de quolibet peccatore [illegible] nisi peccator dampnatus [illegible] ut peccator [illegible] revocatus [illegible] possessione [illegible] gaudent [illegible] societas augmentetur et numerus electorum impleatur. 27

Ita dico vobis [illegible] parabolam dico vobis [illegible] qui [illegible]

[illegible]

Ita dico vobis gaudium erit coram angelis dei super uno peccatore pe-

¶ penitentiam agente 27 glosam
i. [illegible] commissa mala
deplangere et plangenda mala
non committere 27

[illegible]

nitentiam agente 27

[illegible]

Estote misericordes sicut et pater vester [illegible] [illegible] ad talem [illegible] vbi [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] indiget bono consiliatore [illegible] [illegible] et a morte liberatur [illegible] [illegible] vbi [illegible] est [illegible] [illegible] Estote misericordes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Estote misericordes s. p. v. m. [illegible] [illegible] ut [illegible] sic [illegible] sicut misericordes et [illegible]

[illegible] non dic[itur] potestis [illegible] sicut pater [illegible] sed estote misericordes [illegible] [illegible]

Estote misericordes sicut pater vester misericors est

[illegible] [illegible] nolite iudicare [illegible] ut non iudicetis [illegible] [illegible]

Nolite iudicare et non iudicabimini. Nolite condempnare et non condempnabimini

[illegible] [illegible] Nolite [illegible] [illegible] Estote [illegible] misericordes [illegible] dimittite [illegible]

Dimittite et dimittemini. Date et dabitur vobis. Mensuram

[illegible] [illegible] [illegible]

bonam et confertam et coagitatam et supereffluentem

[illegible] [illegible]

dabunt in sinum vestrum. Eadem quippe mensura qua mensi

[illegible] [illegible]

fueritis remetietur vobis. Dicebat autem illis similitudinem

[illegible] [illegible] [illegible]

Numquid potest cecus cecum ducere? nonne ambo in foveam cadunt

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]

concedis ut grex ad perpetuam ... sequitur non est dispar et ideo non est mirum si ipsum sequatur. ideo sed perfectus erit si enim assimilatur bono magistro erit bonus perfectus secundum bonitatem si autem malo assimilatur erit perfectus secundum ...

Non est discipulus super magistrum perfectus autem omnis erit si sit sicut
magister eius non est tamen arguendus quia non eveniet quando iste qui arguit est in consimilibus culpis vel in maioribus quia tunc correctio non procedit ex caritate sed ex presumptione quia ordo caritatis ... ad videndum quod alius arguenti ... publica aut occulta

magistri eius. Quid autem vides festucam in oculo fratris tui trabem in
Si publica tunc peccat arguendo ... presumptionis et peccato scandali Si tamen sint occulta tunc peccat ... peccato presumptionis Si tamen ille qui arguit primo peniteat et postea fratrem humiliter arguat non peccat. ideo dicit Quid autem vides festucam

autem quod in oculo tuo est non consideras aut quomodo potes fratri tuo
(non bajulas — interlinear; dicere — interlinear)
id est peccatum minus. in oculo id est in conscientia et consuetudine eius trabem autem quod id est peccatum maius inter ipso non consideras trabs enim est ... fornicationis simplex ... aut quomodo potes dicere ... non potes minus ut ... emendare donec maius ut ... in oculum ... tuo ergo dicit aut quomodo potes ac si

Sine eiciam festucam de oculo tuo ipse in oculo tuo trabem
non potes ordinate festucam id est leve peccatum trabem non videns id est peccatum grave et ponderosum hypocrita quia hoc facis ex simulatione non ex dilectione iustitie sed quod arguis et prodis peccatum alienum ut lateant tua eice ergo primum trabem id est maius peccatum

non videns hypocrita eice primus trabem de oculo tuo et
(hypocrita — interlinear)
(ut educas — interlinear) non enim primus est doctor alius ... medicus ... qui non ... remanet ...

(perspicies — interlinear)
tunc perspicies ... **educas festucam de oculo fratris**

[illegible]

[illegible]

Cum turbe irruerent ad Ihesum ut audirent verbum Dei

Et quoniam plus irruerent pro nimia devocione audiendi eum et videndi ... quod Ihesus fuit optimus predicator ut audirent verbum quod est magne utilitatis Dei non vanitatis non fictum ... et ipse scilicet Ihesus stabat secus id est iuxta stagnum Genezareth ... latum stagnum quasi generans auram ... lacus vel stagnum piscatorum scilicet Petrus et filii Zebedei scilicet Iacobus et Iohannes ... et lavabant retia ... piscibus.

Et ipse stabat secus stagnum Genezareth. Et vidit duas

ascendens scilicet Ihesus in unam navim ... sibi locum eminenciorem et convenienciorem que erat Symonis ...

naves stantes secus stagnum; piscatores autem descenderant

Petri rogavit ipse Ihesus eum ... a terra reducere ... pusillum id est parum.

et lavabant retia. Ascendens autem in unam navim que

erat Symonis Petri, rogavit eum a terra reducere pusillum.

... ut piscatores sinerent ... moventem ...

Et sedens docebat de navicula turbas. Ut cessavit autem

dixit ad Simonem id est ad Petrum duc in altum hoc est ad locum aque magis profundum qui est convenientior ad piscandum et laxate id est ... retia vestra in capturam.

loqui dixit ad Symonem: Duc in altum et laxate retia

et Petrus dixit ecce obediencia Petri ibi ... Ihesu: Preceptor ... magna diligencia ad ...

vestra in capturam. Et respondens Symo dixit illi: Preceptor, per totam

[illegible]

52

[illegible]

noctē laborantes nichil cepimus in verbo autem tuo laxabo rete [illegible interlinear gloss]

i. cum rethe laxaverunt concluserunt i. comprehenderunt multitudinem piscium ac si diceret multos pisces ceperunt :.

Et cum hec fecissent concluserunt piscium multitudinem copiosam [illegible interlinear gloss]

rumpebatur ex quo patet duplex miraculum non solum ceperunt multitudinem magnam piscium supra modum solitum et possibilem providentia humana sed etiam illa multitudo tenebatur in rethi rupto annuerunt sociis i. signis certis declaraverunt

[pisci]um rumpebatur autem rete eorum. Et annuerunt sociis qui erant [illegible interlinear gloss]

i. illi idem p[illegible]

in alia navi ut venirent et adiuvarent eos. Et venerunt [illegible interlinear gloss]

ut pene &c — *que [illegible] navicula*

et impleverunt naviculas ita ut pene mergerentur. Quod [illegible interlinear gloss]

i. prostratus est ad domini genua in quo recognovit divinitatem:

cum vidisset Simon petrus procidit ad genua ihu dicens [illegible interlinear gloss]

reputabat enim se indignum presencia tante persone. Stupor i. vehemens admiracio magna propter facta preter solita et non tantum eum sed et eos qui erant secum :

Exi a me quia homo peccator sum domine. Stupor enim circumde- [illegible interlinear gloss]

dat eum et omnes qui cum illo erant in captura piscium [illegible interlinear gloss]

[illegible]

relictis omnibus secuti sunt eum [illegible]

[illegible]

[illegible] Iacobum [illegible] et Johannem filios zebedei

[illegible]

qui erant [illegible] symonis et ait ad symonem [illegible] Noli

[illegible]

[illegible] iam hominis eris capiens et subductis ad terram

[illegible]

navibus relictis omnibus secuti sunt eum [illegible]

[illegible]

[illegible] dico vobis Nisi habundaverit iusticia vestra

[illegible]

plus quam scribarum et phariseorum non intrabitis in regnum celorum

[illegible]

Audistis quia dictum est antiquis non occides qui autem occiderit

[illegible]

reus erit iudicio Ego autem dico vobis quia omnis qui irascitur

[illegible]

53

[illegible]

fratri suo reus erit iudicio. Qui autem dixerit fratri suo racha reus erit concilio. Qui autem dixerit fatue reus erit gehenne ignis.

[illegible]

Si ergo offers munus tuum ad altare et ibi recordatus fueris quia frater tuus aliquid habet adversum te, relinque ibi munus tuum ante altare

quod offerebas etc.

et vade prius reconciliari fratri tuo et tunc veniens offeres munus tuum etc.

[illegible]

In illo tempore cum turba multa esset cum Ihesu nec haberent quod manducarent, convocatis discipulis ait illis:

ut ipsos induceret ad pietatem

Misereor super turbam istam quia ecce iam triduo sustinent me nec habent quod manducent. Et si

[illegible]

Nota et dominus ... [illegible]

Si dimisero eos ieiunos in domum suam deficient in via. Quidam enim

ex eis de longe venerunt. Et responderunt ei discipuli sui

quis poterit

Unde istos quis poterit hic panibus saturare in solitudine. Et in

terrogavit eos: Quot panes habetis? Qui dixerunt: Septem.

Et praecepit turbae discumbere super terram. Et

accipiens septem panes gratias agens fregit. Et dabat discipulis

suis ut apponerent, et apposuerunt turbae. Et habebant pisciculos

paucos, et ipsos benedixit et iussit apponi. Et manducaverunt

Thema

[illegible]

54

9

[illegible — dense abbreviated commentary, top of page: "Tercio dico est devs misertus nostri et hoc tripliciter. Primo ... in temptacionibus adiuvat. Secundo in hoc est quod ... Tercio in hoc quod nos in bono confortat ... Tercio deus misertus nostri in eo est quod nos in bono confortat ... ad Romanos ... sapiencie ... et vbi est vita eterna nisi in regno celesti ... perducat"]

[illegible — left-margin gloss]

... quod pauperes ... et sustulerunt ... in celestibus

et saturati sunt Et sustulerunt quod superaverat de fragmentis ‖ apocalipsi

... eciam ... ut ... in ipsis ... pastos ... preceptis

septem sportas Erant autem qui manducaverant quasi quatuor

... Ita sunt mala arbor in igne mittitur que non profert bonum fructum ... Sic omnes ... mali qui non faciunt bona opera in igne mittentur et in perpetuo comburentur a quo nos protegat ...

Mathei ... quatuor milia virorum exceptis mulieribus et pueris

milia et dimisit eos

... attendite i. diligenter cavete a falsis prophetis ... qui in vestimentis ambulant et falsa religione ... a doctoribus falsis ...

Attendite a falsis prophetis qui veniunt ad

... blandiciis et simulacionibus ... cognoscendi ... non possunt cognosci ... ab opere ...

vos in vestimentis ovium intrinsecus autem sunt lupi rapaces

... fructibus eorum cognoscetis eos ... glo. ... blasphemat ... sapiens ... veritate ...

A fructibus eorum cognoscetis eos Numquid colligunt de spinis

... arbor bona ... de spinis non colligunt ... arbor bona i. voluntas ... bona fructus bonos i. operaciones meliores ...

uvas aut de tribulis ficus Sic omnis arbor bona fructus bonos

i. voluntas mala ... fructus malos i. operaciones malas non potest ... fructus arboris ... bona est

facit Mala autem arbor fructus malos facit Non potest

[illegible — dense abbreviated commentary, bottom of page: "... fructus bonos ... vera arbor ... mala ... fructus ... recipit ... mercedem ... malas cogitaciones ... fructus ... igne ..."]

[illegible]

[illegible]

Arbor bona fructus malos facere [illegible] mala fructus bo

[illegible]

nos facere. Omnis arbor que non facit fructum bonum excidetur

[illegible]

et in ignem mittetur. Igitur ex fructibus eorum cognoscetis eos

[illegible]

Non omnis qui dicit michi domine domine intrabit in

[illegible]

regnum celorum sed qui facit voluntatem patris mei

[illegible]

qui in celis est ipse intrabit in regnum celorum.

[illegible]

Homo quidam erat dives qui habebat vilicum et hic

[illegible]

55

[illegible] ... Homo quidam erat dives ... [illegible]

[illegible] bona temporalia ... [illegible] ... naturaliter ... [illegible]

... bonum ... bonum nature / bonum temporale / bonum fortune / bonum gratie / et bonum glorie // Homo dico quod bonum est ... [illegible]

... nobis dedit deus ut ... [illegible] fructificarent

Quia in [illegible] omnia cum unde [illegible] apparuerunt ... ad [illegible] brevis ... et boetius in fine de consolatione ... magna ... vobis est in dictis necessitas ... si dissimulare non vultis, cum cuncta agitis ante oculos cuncta cernentis quasi dissipasset sicque ... quod dicit

Diffamatus est apud illum quasi dissipasset bona ipsius

... et maxime ... quibus tradita sunt bona temporalia ad expendendum in piis operibus ... talia ... dispensationi ... dissipatio est ... male ... et vocavit ... timor ... dampnationis ...

Et vocavit illum et ait illi: Quid hoc audio de te? Redde

inspirationibus, ... tribulationibus, ... beneficiis et multiplicibus flagellis ... vocat dominus homines ... predicatorem ... in tuis et eterne dampnationis timoribus ... quod publica ... fama ... vera ... accusatores ... gloria ... quales ... operari ... reddere ...

rationem villicationis tue: iam enim non poteris villicare. Ait autem

ait autem ... villicus ... intra se ... aut respondebo ... quid ... non ... diffamationem aut ... de peccatorum ... morte ... non habeo ... non possum ... ad vitam ... mendicare erubesco ...

villicus intra se: Quid faciam quia dominus meus aufert a me

Fodere non valeo ... et ... penitentiam agere non valeo ... mendicare ... quia iam tempus non est ... [illegible]

... religiosos suffragia spiritualia non ... in temporalibus ... quid faciam ut penam ... temporalia ... distribuam

villicationem? Fodere non valeo, mendicare erubesco. Scio quid faciam

... tempus ... villicationis ... morte ... in quibus ... impendo ... recipiat ... merita et suffragia recipiat in vita eterna.

ut cum amotus fuero a villicatione, recipiant me in domos

... quia religiosi et pauperes ... debitores ... in hoc ... tenet ista parabola ... debitoribus domini sui ... recepit ... quibus ... sicut ... pauperibus dispensavit ... parabola ... similitudo ... non ... similitudo ...

suas. Convocavit itaque singulis debitoribus domini sui dicebat primo

... dicebat ... [illegible]

[illegible] ... bona quidam dispensant ... male ... temporalia ... ignorant cui congregabit ... bona ... Et ... Ecce ... dicit ... Zacheus ... bona fortune ... possessione ... Et ... bonum ... Ecce ... bona ... [illegible]

[illegible marginal and interlinear glosses at top of page, beginning "I[n] Thobie ..."]

Quantum debes domino meo. At ille dixit: centum cados olei.

[illegible interlinear gloss]

Dixit illi: accipe ~~litteras tuas et scribe octoginta~~ cautionem

[illegible interlinear gloss]

tuam et sede cito scribe quinquaginta. ~~Deinde~~ alio dixit: Tu vero

[illegible gloss]

quantum debes? Qui ait: centum choros tritici. Ait illi: ~~accipe litteras~~

[illegible gloss]

tuas et scribe octoginta. Et laudavit dominus villicum iniquitatis quia ~~prudenter~~

[illegible gloss]

prudenter fecisset. ~~Quia~~ filii huius seculi prudentiores filiis

[illegible gloss]

lucis in generatione sua sunt. Et ego dico vobis facite vobis

[illegible]

56

[illegible]

amicos de mammona iniquitatis ut cum defeceritis recipiant vos in domos
[illegible] recepi in brevi [illegible] etc.

suas in eterna thabernacula etc.

[illegible]

Cum appropinquaret ihesus ierusalem videns civitatem flevit

[illegible]

super illam dicens quia si cognovisses et tu et quidem in

[illegible]

hac die tua que ad pacem tibi nunc autem abscondita sunt ab oculis

[illegible]

tuis quia venient dies in te et circumdabunt te inimici tui vallo

[illegible]

et coangustabunt te undique et ad terram prosternent te et filios

[illegible]

tuos [illegible] computabit² [illegible] etc.

[illegible]

[illegible]

non in fiios respicit. structura quemmodi destruet. eo quod non cogn... ego te visitavi quando degui tecum namque quamquam assumpsi tibi predicavi miracula feci et cetera istum agnoscere noluisti sed me ... cogitasti quomodo despoliares istud quod tibi ... non evades

tuos qui in te sunt. Et non relinquent in te lapidem super lapidem

et ingressus post denunciata mala ingressus in templum eicere vendentes ... ementes ... quia ... vendentes et ementes ... domus mea domus dei est ... fidelium ... spelunca latronum ... simplicia

eo quod non cognoveris tempus visitationis tuae. Et ingressus

... in nocte ... vos autem fecistis ... speluncam latronum

in templum coepit eicere vendentes et ementes in illo dicens

nota ... ad templum ... per hoc nos ... ut cum ad aliquam civitatem vel villam intramus primo ad ecclesiam pergamus ... boni filii ut ... patrem

... est quia domus mea domus orationis est.

quia ad hoc ... in templo ut vel nodantes ... corpa ... ut dantes ... et erat docens quia domus ... digne ... quotidie quia cottidie docebat in templo ... latrones ... laudem ...

Vos autem fecistis illam speluncam latronum. Et erat co

Nota. Sicut triplex domus in qua habitant simplices, scilicet dici domus ... et domus in qua ... Et domus in qua ... et ... dici domus ... Et domus in qua conveniunt fideles et dici domus dei ... celi

57

tidie docens in templo.

[illegible]

Secundo ... debet ... [illegible]

publicanus autem stans in angulo templi ... oculos non audebat ... levare ... sed percutiebat pectus suum in ... dixit ... Deus ... magna miseratione tua ... :

¶ Et sicut ... homines ... qui se extollit super alios ... sunt ... creatura quia ... celesti ... filio ... sicut ... clemens ... ergo homo ... extollis te ... creatura inter creaturas ... dicens ... cum morieris ... cadaver ... cum sepelieris dicens pulvis ... pulvis sit nichil ... ergo extollis te quia ... homines ... non ... cum angelis equalis esse non potes ... non potes ... homo quia pulvis es et in pulverem reverteris

¶ Non sufficiebat enim illi pharisaeo ... suis ... supplicabat ... dicens ... ego ... quia non sum sicut ... transgressor legis velut iste publicanus ... magis debuit ... dolere ... misericorditer ... hodie malus ... bonus ... ... malum sicut ... inter istos duos pharisaeum et publicanum ... in ... vivere. ...

¶ Symon ... qui ... in se confidebant iusti isti ... cum ... virtutes ... gloriantes et aspernabantur ... bona fecerunt:

Dixit Ihesus ad quosdam qui in se confidebant tanquam iusti et aspernabantur ceteros

¶ ... fidelis ... vero ... facto ... pharisaeus ... Remigius iste sciens quod ... iustitie ... quia ... parte ... malorum ... decimas dicens

parabolam istam: ~~Duo~~ homines ascenderunt in templum ut orarent

... ibi ieiuno bis ... Remigius ... gratias ago ... quia ... agit ... valde ... reprehensibiliter ... qui ... in gratitudinis ... cuncta bona ... gratias non agit: quia non sum:

unus phariseus et alter publicanus ~~Phariseus~~ stans hec apud

¶ Remigius arguendo ... iste quia aliorum culpas ... suas ... aliorum vicia suas virtutes ... attendere ... non ...

se orabat dicens ~~Deus~~ gratias ago tibi quia non sum sicut ceteri ... ad iusticiam ... sicut ceteri homines ... sicut ceteri homines iusti ... ipsum quia solus iustus sit ceteri ... raptores rapina attendere ... in violentia ... alienum iniusti in iusticia non ... velud etiam hic ... publicano ... qui ascendit orare non ...

hominum ~~Raptores~~ iniusti adulteri ~~velud~~ etiam hic publicanus Ieiuno

rogavit ... in sabbato ieiuno bis Remigius ... comedendo ... Ambrosius ... homo ... spontaneus

bis in sabbato decimas do omnium que possideo ~~Et publicanus~~

Et publicanus Remigius a longe stat qui se a longe esse ... publicanus ... sicut dicit Iob ... luna non splendet et stelle non sunt ... in conspectu ... quanto magis putredo homo et filius hominis vermis: ... Et publicanus ... qui ...

a longe stans nolebat nec oculos ad celum levare ~~sed~~

... Ambrosius ... Theodosium imperatorem ... sacerdote ... publicanus ...

¶ ... homo ... peccatori ...

percutiebat pectus suum dicens ~~Deus propitius~~ esto mihi peccatori

... magna ... parte ... sacerdotibus ... possint ... lege ... quod ... in ... multitudinis obtulerunt ... decimas obtulerunt ... inde obtulerunt decimas ... bona ... plurimos ... et publicanus:

¶ ... non ... de ... Ambrosius ... qui male ... dampnatur ... preceptum ... dicens ... ... non ... :

Duo homines asserit ... dicens Deus ... ieiuno bis in sabbato decimas do omnium que possideo ...

Remigius ... in templum Paulus apostolus ... abortivus ... minimus ... publicanus ... phariseis superbia ... quibusdam qui in se confidentes erant tanquam iusti: ...

decimas do omnium ... gratias ago ... quia ... iusti ... dicit ... ego ...

¶ Non ... decimas do ... Remigius ... sacerdotales ... holocausta ... sacrificia ... possessionum ... pastorum ...

Iste enim publicanus parva oratione obtinuit veniam peccatorum sicut illa mulier cananea vel eciam sicut ille latro eciam parva oratione obtinuit regnum celorum qui dixit memento mei domine dum veneris in regnum tuum. Amen amen dico tibi hodie mecum eris in paradiso.

Ad cuius excellentiam si... cordis devotionem et spiritus fervorem non oportet quod multa loquamur sed cum paucis verbis obtinebimus id quod petimus cum devotione petimus. Sicut fecerunt iste nobiles due vel domicelle volentes in suis orationibus tenere perfectionem cupientes cognoscere quod ipsi paguntur in regno celesti non [illegible]. Ubi dicitur quod iste ... in quodam ... ... melius est una oratio cum devotione dicta quam ... mille sine devotione ... Cum ... quam [illegible] sunt adorones [illegible] Et orones [illegible] multiplicantes non ... mediam Dei.

Oppositione pharisei et publicani contrariam ponit iudex sententiam in ... superbia ... descendit quia ad comparationem ipsius ab illo plus quam ille.

~~Dico~~ vobis descendit hic iustificatus in domum suam ab illo quia omnis qui se exaltat humiliabitur et qui se humiliat exaltabitur.

Iste due civitates scilicet Tyrus et Sydon sunt inter fines ... Decapoleos ...

Et iterum exiens de finibus Tyri venit per Sydonem ad mare Galilee inter medios fines Decapoleos. ~~Et adducunt~~ ei surdum et mutum ~~et deprecabantur~~ eum ut imponat illi manum. ~~Et apprehendens~~ eum de turba seorsum misit digitos suos in auriculas ...

58

... ad audiendum ... lingua autem ut loqui possit ... et expuens ... quod per ... sapientia, id est filius Dei qui est sapientia patris ... Ego sapientia patris tetigit linguam ut dicatur ... et suspiciens ... quia homo ... tetigit ... suspiciens ... auditus ... in ... gemuit ... docens ... suspirantes ...

... surdum et mutum ... ... patres ... ... ad ... celeste ... ...

in celum ingemuit et ait ~~Effeta~~ quod est aperire ~~Et statim~~ aperte

sunt aures eius ~~Et solutum~~ est vinculum lingue eius et loquebatur recte

Et precepit illis ne cui dicerent ~~Quanto~~ autem eis precipiebat

tanto magis plus predicabant et eo amplius admirabantur

dicentes ~~Bene omnia~~ fecit et surdos fecit audire et mutos loqui

B

Beati oculi qui vident que vos videtis ~~Dico~~ enim

vobis quod multi prophete et reges voluerunt videre que vos

59

+ Et Christus dicebat etiam discipulis suis ... [illegible] ... quae vos videtis et non viderunt ... [illegible] ... Beati oculi qui vident ... [illegible] ... viderunt et non viderunt ... [illegible] ... homo quidam:

Et specialiter dixit eis

videre quae videtis et non viderunt et audire quae auditis et non audierunt

Glossa interlinearis Ambrosii vana legis tenens, verum legis ignorans, peritia litterae non intelligentia spiritualis surrexit temptans ut temptaret ut melius audiret vel ut eos assistentibus videretur illud scilicet prius:

~~Et ecce~~ quidam legis peritus surrexit temptans eum dicens

Glossa gerens magistrum vocat, non dominum, quia vult scire non simul audire, non obedire; unde magistrum vocat cuius discipulus esse nolebat. Crisostomus Sunt enim laudatores eorum non imitatores et ideo scilicet legis peritus ... dixit ad eum legis peritum

~~Magister~~ quid faciam vitam eternam possidebo ~~at ille~~ dixit ad eum

Glossa scilicet divina quae est lex legimus. De qua fit interrogatio in die iudicii quo legis scilicet divina attente et in lectione frequenti quae est discussio ... [illegible] ... publica quae est expositio legis divinae et quo doces discipulos tuos ... [illegible] ... ad vitam eternam ... [illegible] ... quo legis sunt ... qui ... legimus ut ibi ... [illegible]

~~In lege~~ quid scriptum est quomodo legis ~~Ille~~ respondens dixit ~~Diliges~~

diliges quia propria potentia te creavit Deum quia propria sapientia te docuit tuum quia propria bonitate se tuum fecit ex toto corde id est ex toto intellectu sine errore et ex tota anima tua id est ex tota voluntate sine contradictione et ex omnibus viribus id est ex tota fortitudine tua sine divisione:

Diliges dominum deum tuum ex toto corde tuo et ex tota anima tua et

Glossa id est ex tota memoria sine oblivione et si non in actu saltem in habitu et proximum tuum ... addit ... ad vitam eternam vel ... ad gratiam ... in futuro:

ex omnibus viribus tuis et ex tota mente tua et proximum tuum sicut

Glossa interlinearis laudat responsionem non laudat factum hoc fac ... hoc dicis sed non facis et ideo ad vitam non vadis sed hoc fac et vives hoc est excellentior via ... ad vitam eternam ... quia putabat ... cognoscit

te ipsum ~~Dixitque~~ illi recte iudicasti hoc fac et vives ~~Ille autem~~

Glossa gerens forsitan putabat quod ... proximus ... diligere ... sufficiens

volens iustificare se ipsum ~~dixit~~ ad Iesum Et quis est meus proximus

Diliges dominum deum tuum ex toto corde id est sapienter ex tota anima id est dulciter ex tota mente id est fortiter. Crisostomus ex toto corde ut cor tuum ad nullum delectetur ... [illegible] ... ex tota mente ut ... [illegible] ... memoria ... ex toto corde id est ... [illegible] ... ad ... maioris amoris excellenciam etc.

... [illegible] ... sic legis peritus ... qui legunt sine ... ut simplices ... [illegible] ... qui dicitur legis peritus ... respondens dixit ... interrogantes quid scriptum est in lege dixit quid legeret sed ... quid scriptum est in lege etc. diliges dominum

+ Ideo ... boni faciamus ... [illegible] ... Amen.

+ ... [illegible] ... ambulat ... ambulare ... [illegible] ... Bartholomeus ... [illegible] ... vitam eternam ... [illegible] ... peregrini ... [illegible] ... ad celestem patriam ... [illegible] ... latrones ... [illegible] ... mercatores ... [illegible] ... vitam eternam ... [illegible] ... Amen. +

Homo quidam iste homo fuit Adam primus [illegible] qui transiit de celo i. de paradyso in Jericho i. in istum mundum [illegible] inter latrones i. inter dyabolos qui eum despoliaverunt de virtutibus et vulneraverunt eum diversis peccatis qui corporis [illegible] de paradyso [illegible] [illegible] in miseria huius mundi et laborem magnum. Istum hominem preterivit sacerdos i. patriarche qui ipsum videbant miseriam sed non potuit simul et levita preterivit istum hominem vulneratum i. Johannes Baptista qui eum non potuit sublevare cum sua baptismo nichil profuit ei ad salutem. Sed samaritanus i. filius dei motus misericordia videns hominem maiore vulneratum diversis peccatis descendit de celo est dignatus i carnari de maria virgine et ita laboravit sua crucis passione sanavit hominem semivivum et vulneratum apparuit dicens Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] stabularii sunt plebani [illegible] sacerdotes quibus dominus commisit homines vulneratos i. peccatores ut curam bonam habeant de eis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si [illegible] fuerit [illegible] [illegible] [illegible] tua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] accepit enim [illegible] [illegible] si aliquis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] per duos denarios intelliguntur duo leges veteris et nove [illegible] quas leges debent sacerdotes vulneratos homines debet sanare [illegible] [illegible] ad peccatores [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]

Et alibi [illegible] [illegible] quos [illegible] Et alibi [illegible] in montem [illegible] [illegible] [illegible] evangelizas Syon [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sacerdotes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] doctrina [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] ut sacerdos quidam [illegible] sacerdos et levita qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] legis [illegible] [illegible] [illegible] legem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] levita [illegible] lex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Et [illegible] celorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Amen

[illegible] [illegible] aspiciens [illegible] ut [illegible] corporis [illegible] [illegible] altitudine [illegible] unde cecidit [illegible] homo [illegible] [illegible] partes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] homo ante [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Respondens ~~autem~~ ut Jesus dixit homo quidam descendebat

i. de paradyso in statum mortalitatis Jericho i. in defectum pacis [illegible] [illegible] et defectum vite [illegible] ~~incidit in latrones~~ i. in demonum potestates qui [illegible] in [illegible] [illegible] bonis qui sed demones ~~despoliaverunt~~ i. [illegible] gracie in mortalitatis [illegible] [illegible] Job [illegible] spoliavit me gloria

ab Jerusalem in Jericho et incidit in latrones qui et despoliaverunt

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ~~et plagis~~ in [illegible] [illegible] vulneratis [illegible] [illegible] ~~abierunt~~ non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ~~semivivo~~ quia in mortalitate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non potuerunt [illegible] homo [illegible] [illegible] cognoscere possit [illegible] [illegible] [illegible] homo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ~~accidit autem~~ [illegible] in sacerdote isto in

eum et plagis impositis abierunt semivivo relicto ~~accidit~~ autem ut

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] levita [illegible] [illegible] [illegible] ~~descenderet~~ [illegible] peccati originalis ~~preterivit~~ pertransiit [illegible] [illegible] eum :

sacerdos quidam descenderet eadem via et viso illo preterivit ~~similiter~~

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] custos [illegible] [illegible] custos de quo Job [illegible] custos hominum [illegible] [illegible] ~~iter fa~~ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut nos [illegible]

et levita cum esset secus locum pertransiit ~~Samaritanus~~ quidam iter

~~faciens secus~~ [illegible] [illegible] passibilitatis [illegible] similitudinem habens ~~videns~~ eum [illegible] oculo [illegible] quo [illegible] [illegible] [illegible] amare ~~sed~~ ~~semivivum~~ [illegible] non valentem quia [illegible] [illegible] non potuit resurgere ~~misericordia motus~~ quia in eo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] ~~appropinquans~~ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod

faciens venit secus eum et videns eum misericordia motus est ~~Et~~

[illegible] ab hominibus in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non loco longe [illegible] dissimilitudine ~~alligavit vulnera~~ sed in baptismo peccata eius remittendo [illegible] gracie ~~infundens~~ [illegible] spiritus sancti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ~~vinum~~ [illegible] passiones sue [illegible] [illegible] [illegible]

appropinquans alligavit vulnera eius ~~infundens~~ oleum et vinum

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in mundo [illegible] [illegible] [illegible] vulnus in corpore statim currit ad medicum [illegible] magnum [illegible] et [illegible] sustinet magnos dolores ut sanetur. Et homo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in anima [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non vult [illegible] ut sanetur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est periculosissimum [illegible] [illegible] [illegible] vulnera [illegible] [illegible] [illegible] medicum et [illegible] homo [illegible] moritur morte eterna dampnabitur. Boecius dicit

Si opem medici expectas oportet ut vulnus tuum detegas [illegible] [illegible] homo [illegible] [illegible] [illegible] in anima [illegible] detegere vulnera sua [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] sacerdoti sicut iste vulneratus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] :—

60

Sic homo si hec virtutes cum libenter ne latro iste i. dyabolus tibi afferat sicut olim abstulit cum ad sumptum proveniret primum et restituat virtutes, ad hoc ablatas. Attende quando iste latro afferet homini virtutes qui cum reciperet a peccato et quod quo cum peccato sunt similes, modo sunt superbi, qui ante fuerunt humiles; modo luxuriosi, qui ante fuerunt abstinentes; modo gulosi, qui ante fuerunt casti; modo avari, qui ante fuerunt largi // Econtra xpc penitenti homini restituit virtutes qui de superbo fit humilis, de luxurioso fit castus, de guloso abstinens, de avaro propter nomine dei largus. Zacheus fecit pauperibus // Luce xix dixit Zacheus ad dominum Ecce dimidium bonorum meorum do pauperibus etc. Et simile fit in aliis peccatoribus qui de demeritis convertit ad virtutes et per virtutes ducit ad gloriam // Ad quam nos perducat qui sine fine vivit et regnat i. s. s. etc.

Sic homo tot hec vulnera in anima que commisisti peccata mortalia. Et absque vulneribus sanari non potest nisi samaritanus i. xpc adiuvet, et infundat tibi vinum et oleum gratie et doni penitentie.

Sic homo si te penitet in anima vulneratum curre ad xpm qui est medicus animarum et sanabit te per [illegible] qui sanat contritos corde et alligat contritiones eorum. Ideo xpc est vulneratus in corpore ut sanaret vulnera animarum. Ipse cum vulneratus est, qui misericors multum languore pro nobis passus. f.

Et in passione sua imponi iumento est ipsam fidem tradere seu in carnatione — verum glosa Augustini: iumentum est in qua ad nos venire dignatus est passus est pro nobis. Duxit in stabulum. stabulum est ecclesia in qua reficiuntur peregrini in eternam patriam redeuntes, et curam eius sicut bonus medicus egit.

~~Et imponens~~ illum in iumentum suum ~~duxit~~ in stabulum et

et curam eius egit quia magnus venit de celo medicus quia in toto mundo ubique iacebat egrotus. Et altera i. post resurrectionem protulit, apposuit duos denarios, duo testamenta in quibus eterni regis ymago et nomen continetur. Et dedit stabulario i. apostolis et ceteris ecclesiarum doctoribus et rectoribus quia utriusque testamenti notitiam

curam eius egit et altera die protulit duos denarios et dedit sta

et doctrinam eos quos voluit. Et ait illi curam sicut me et cetera et quodcumque supererogaveris pro [illegible] filia dando sicut Beda supererogat qui ea que sunt licita sicut apostolus Paulus ponebat et cum ad mediatorem reddam et impleta opera tua reddet cum venerit in opera sua.

bulario et ait illius ~~curam~~ habe et quodcumque supererogaveris ego cum

q. sicut ut sacerdos in quo intelligitur status ante legem aut levita in quo status sub lege aut samaritanus i. xpc in quo status legis nove forte in figura quia abinicium tres videntur et unum sicut cum adorarent [illegible] proximus illi qui incidit in latrones in demoniis peccatis ut i. duxit.

rediens reddam tibi ~~[illegible]~~ quis horum trium videtur tibi proximus fuisse

Et legis peritus qui fecit [illegible] sicut samaritanum in illum sicut samaritanum: et ait illi

sic legis peritus

illi qui incidit in latrones et ille dixit qui fecit misericordiam in illum

Et legis perito ihesus salvator vade et tu. Scilicet in statum dirige ut intra in scientiam hoc est de bono bono in melius bono fac sicut. Sicut ut omnes homines etiam inimicos proximos reputes et eis misericordiam impendas affectu et affectu et effectu sicut samaritanus iudeo et inimici enim iudeis samaritanis non coutebantur eis ut vos diligite inimicos vestros etc.

~~Et ait~~ illi ihesus vade et tu similiter fac etc.

Et ierusalem ad locum passionis in quo videbat se sponte passurum, non coacte, quo tendit. Unde quia ipse qui non fuit subditus morti est mortuus, quanto magis nos qui sumus subditi ipsi morti non debemus fugere ipsam mortem sed tempore dei debemus transire ad ipsam transiebat per mediam contemplativam et activam vitam ut ad quam per quas ad eterne visionis bonum desiderant samariam i. custodiam peccatorum samariam transeat et galileam ut sic volubilitatem rerum transiens non transisset.

Cum iret ihesus in ierusalem transiebat per mediam samariam

Samaria sicut vita activa, vel Galilea sicut vita contemplativa vel in [illegible]. Ergo si volumus transire in ierusalem i. ad visionem eorum operari nos transire per mediam samariam i. galileam i. debemus laborare toto animo corpore et corde sicut [illegible].

per medium debemus nos esse in activa vita per bona opera et per quam mediam ociose fruentes contemplacionis vacare etc. vel secundum per medium Nicolaum Gorram quare per pro galilea quam samariam // Samaria erat via gentium, galilea iudeorum per medium quia utrumque transiebat quia ad salvandum gentiles et iudeos venerat. f.

Ihesu preceptor miserere nobis et cetera. Ponitur sic per hec verba ad laudem dei et ad salutem anime et ut [illegible] diligenter audiatis. Beda [illegible] in Luca [illegible] castellum [illegible] clamantes voce magna dicentes Ihesu preceptor miserere nobis. [illegible] Quos ut vidit dixit ite ostendite vos sacerdotibus. [illegible] Fili miserere nobis [illegible] peccatores. [illegible] remedia [illegible] remedium [illegible] humilitas [illegible] largitas [illegible] castitas [illegible] sobrietas [illegible] abstinentia [illegible] patientia [illegible] remedia [illegible] mortalibus [illegible] septem [illegible] et galilea [illegible] samaria activa et galilea vite contemplativa [illegible] per activam [illegible] contemplativam quia activa in custodia preceptorum, contemplatio autem consistit in transmigracione de visibilibus ad invisibilia [illegible] samaria transire [illegible] galileam quia [illegible]

Sicut enim lepra maculat corpus homines sic peccata maculant animam. Et ideo ad [illegible] spirituali lepre [illegible] lepra [illegible] lepra [illegible]

Samaria [illegible] 7 [illegible]

Sic anima [illegible] tibi [illegible] se [illegible]

Ite ostendite vos sacerdotibus [illegible] ... decem viri leprosi dicentes preceptor salva nos [illegible]

[illegible]

Et ergo quilibet inmundus leprosus peccati debet clamare ad deum dicens Christo istorum leprosorum preceptor salva nos [illegible]

[illegible]

et galileam. Et cum ingrederetur quoddam castellum occurrerunt ei decem

occurrunt decem viri i. multiplicatus per orbem vel totum genus humanum

viri leprosi ~~qui steterunt~~ a longe et levaverunt vocem suam

[illegible]

dicentes Ihesu preceptor miserere nostri ~~quos~~ ut vidit dixit

[illegible]

~~Ite ostendite~~ vos sacerdotibus. ~~Et factum~~ est dum irent mundati sunt

[illegible]

~~Unus~~ autem ex illis ut vidit quod mundatus est regressus est cum

[illegible]

magna voce magnificans deum et cecidit in faciem suam ante

[illegible]

pedes eius ~~gratias~~ agens ~~et hic~~ erat samaritanus ~~respondens~~

[illegible]

autem Ihesus dixit ~~nonne~~ decem mundati sunt et novem

[illegible]

Et dignatus est eos docere ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

Et deo gloriam dare et percepta peccati mundacione in bonis operibus perseverare nisi hic alienigena scilicet Samaritanus dignus qui per eum apparuit inter homines indignus alienigena et alienigenitus scilicet [illegible] non [illegible]

Ubi sunt ~~Non est inventus~~ qui rediret, et daret gloriam deo nisi hic alienigena. Nota ... [illegible] ... cognoscens ... ante ... iacuit ... surge ad ... ad ... fides tua ... glo. Crisostomi in anima et in corpore.

~~Et ait~~ illi: Surge et vade quia fides tua te salvum fecit ~~...~~

[illegible gloss]

Venit ~~...~~ Ihesus in partes Cezarie Philippi et interrogavit discipulos suos dicens ~~Quem dicunt~~ homines esse filium hominis ... at illi dixerunt

[illegible gloss]

At illi dixerunt ~~Alii~~ Iohannem Baptistam ~~alii~~ aut Heliam ... alii vero Ieremiam ... aut unum ex prophetis ... ~~Dixit~~ illis Iesus: Vos autem ~~Alii~~ vero ~~Ieremiam~~ ... quem me esse dicitis? ~~Respondens~~ Simon Petrus dixit: Tu es Christus ... filius dei vivi.

[illegible gloss]

61

[illegible]

[illegible]

filius dei vivi ~~Respondens~~ autem Ihesus dixit ei. Beatus ~~Beatus~~ es Symon

quo[d] a Iohanna vel e[st] ibi q[ui] recto [illegible] regno [illegible] q[uia] caro, id est homo mortalis non revelavit [illegible] nec docuit te istam veritatem [illegible] [illegible] tota trinitas quia in divinis [illegible] opera trinitatis [illegible] regno dico [illegible] [illegible]

Bariona quia caro et sanguis non revelavit tibi sed pater meus

[illegible] id est confessor petre [illegible] [illegible] super hanc quia confessus es [illegible] [illegible] super [illegible]

qui in celis est ~~Ergo~~ dico tibi quia tu es petrus et super

[illegible] id est persecuciones tirannorum in [illegible] et temptaciones spirituum malignorum non prevalebunt id est a vera fide [illegible] vertendo

hanc petram edificabo ecclesiam meam et porte inferi non preva

[illegible] quo [illegible] ecclesia non consistit in hominibus [illegible] et tibi dabo [illegible] [illegible] [illegible] sicut enim confessio petri erat confessio aliorum ita [illegible] [illegible] data petro [illegible] ligandi datur aliis [illegible] petrus [illegible] [illegible] in quanto erat aliorum capitaneus [illegible] [illegible] [illegible]

lebunt adversus eam et tibi dabo claves regni celorum Et quod

[illegible] debito [illegible] clavis quod non [illegible] homo ligaveris [illegible] ne non [illegible] erit ligatum illud [illegible] in celis [illegible] non:

super terram

cumque ligaveris super terram erit ligatum et in celis. et quodcumque solveris super

Et [illegible] hic non [illegible] in [illegible] [illegible] ista [illegible] [illegible] [illegible] soli [illegible] petro [illegible] [illegible] [illegible] filius dei vivi [illegible] in illo loco [illegible] potestatem ligandi [illegible] [illegible] papa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ligandi atque solvendi [illegible] et [illegible] qui in [illegible] [illegible] [illegible]

terram erit solutum et in celis. etc. | petrus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sicut [illegible] [illegible] petrus

[illegible] [illegible] [illegible] et voluntatem [illegible] [illegible] [illegible] et mulier quedam marta [illegible] [illegible] illum

Intravit Ihesus in quoddam castellum et mulier quedam

[illegible]

~~[illegible] angelum de decollacione sancti Iohannis [illegible]~~

Et t dabo claues
regni celorum Et na est
beatus petrus aperit
regnum celorum quia
quibus homini ibi beatus
petrus aperit regnum celorum
in nouissimis In cuius
figura quod baptizato
xpisto aperti sunt celi Secundo
omnia xpisto relinquentibus
uere est quanto beatus
primus ipsius cum
spons est regnum celorum in cuius figura martino et lazaro medico celi patuerunt
Tercio xpisto penitentibus
in cuius figura quod
pro clamauit uidetur celos
apertos uidetur etiam
quarto cunctis uirginibus
In cuius figura iohanni
fuit reseratum celum
quinto penitentibus
et eripientibus quod
ad dominum In cuius
figura paulus
raptus fuit in celum
uide quarto ibo in celum
sub gratia et penitus
ibi de regno celi
ad quod nos :

martha nomine quedam excepit illum in domum suam ~~Et huic~~ erat so
q̄ scilicet magdalena que est interpretatur quia quanto humilius sedet tanto amplius
capit aquas quas frequenter fluunt ad conualles de tumoribus collibus audiebat
intenta vite contemplate :

ror nomine maria que etiam sedens secus pedes domini audiebat
Quantum moritur vitam mortali carni qua indutus erat filius
dei que stetit ad sinistram sicut fatigata et aliquatulum re
quiens et sic spiritualiter oportet aliquando intermitte labore actionis
et ut quiescens de otiositate soror sine dampno negligencia
h^e penitentis : · i· laborabat

vim illius ~~martha~~ at satagebat circa frequens ministerium
q̄ quiescens de sorore non comburebat sed curatione quod
soror scilicet magdalena :

Que stetit et ait ~~Domine~~ non est tibi cura quod soror mea
q̄

reliquit me solam ministrare ~~Dic~~ ergo illi ut me ad
q̄ maria non videtur sed cum finem temporis iudici committit si enim
patitur videndi visionem remitteret audiendi intentionem martha
ista repetitio signum est dilectionis vel fortis mouere intencionis
ut audiret in tempore et respondens quia opera actiue vite solitudine
et distractionem mortem in ducunt et frequenter perturbationem in gerunt porro

iuuet ~~Et respondens~~ dixit illi dominus martha martha solicita
q̄ interpretatur deo magis in genere vel est in re circa aliquid de
luna unum est ne · i· ipse deus qui unus est pre
omnibus querendum vel unum · i· vnitas mentis
ad deum istud respicit vitam contemplatiuam
per quam mens adheret deo qui est simpliciter unum

es et turbaris erga plurima porro unum est necessarium Maria autem op
tim quod dicit apostolus i. Corinthiis vi qui adheret deo unus spiritus est cum eo unde
dicitur maria optimam partem quia vita actiue ista auferetur sed vita contempla
tiue nunquam auferetur opera enim vite actiue non habent locum nisi in presenti vita
et ideo ad venientem futurum auferentur sed contemplatio per veritatem non tollitur
nisi quantum ad illud quod imperfectionis quia videmus nunc quasi per spe
timam partem elegit que non auferetur ab ea :
culum et in enigmate ~~per adversum? ...~~ etc :

porro Brito opponit sic
idem est quod ecce vel valde vel
longe vel sed secundum hec non dur
natur ite porro idem est quod
consequenter est aduerbium ordinis
et secundum hec denotatur ... porri
porri enim consequenter plantatur
unum post aliud :

62

62v

[illegible marginal commentary at top of page, approx. 12 lines, beginning: "... est ... iste contencio ... quis ascendit ... Contendere ... Bartholomeus ... Aliud est arta et illa vadit ad regnum celorum et illa debet teneri"]

q. i. inquisitio inter eos scilicet apostolos quis scilicet inter eos super alios

vadens alio [illegible]

Facta est autem et contencio inter eos quis eorum videretur maior esse:
quia heri quando dominus dixit quod unus eorum fuit proditor — eius

Dixit autem eis Reges gentium dominantur eorum et qui potestatem habent
scilicet ordinandi et largiendi beneficium quia bene faciunt [illegible] glorificantur et volunt ut vocentur benefici, beneficia [illegible] rapina supplent vos autem non sic quia dispensatores estis non actores qui distribuitis scilicet in dignitate et in utilitate. vos i. inter vos

super eos benefici vocantur. vos autem non sic. Sed qui maior est
quantum ad reputacionem sicut prior ad patrem superior in honore [illegible] excellencia vel gradu dignitatis [illegible] sicut in [illegible] officii [illegible] quis maior est qui

fiat

in vobis fiat sicut minor. Et qui precessor est, sicut ministrator.
[illegible] iudicium quam ad [illegible] qui iacet i. comedit [illegible] ad mensam non ut ... indicium [illegible] mundi [illegible] qui sum verus deus et [illegible] ut [illegible] nunc [illegible] qui sum vobis maior sicut qui ministrat [illegible] in [illegible] in futuro omnia [illegible]

Nam quis maior est qui recumbit an qui ministrat? Nonne

Ego autem qui sum verus deus et [illegible] ut nunc [illegible] qui sum vobis maior

qui recumbit? Ego autem in medio vestrum sum sicut qui ministrat
[illegible] sicut iudas qui [illegible] corporis [illegible] cogitando [illegible] quia cogitabat [illegible] iudas dispono

Vos autem estis qui permansistis mecum in temptacionibus meis. Et
quia pater [illegible] regnum scilicet celeste sicut

Ego dispono vobis sicut disposuit michi pater meus regnum

[illegible marginal commentary, left column and right column, approx. 40 lines; fragments: "et ego dispono vobis ... regnum ... apostolis ... sancti ..."]

[illegible marginal commentary at foot of page, approx. 6 lines, beginning: "Bartholomeus omnia pro [illegible] ... posuit ..."]

I [illegible] et hec in eternum videri sunt qui pro [illegible] Sicut [illegible] eius qui triumphus a diabolo [illegible]
[illegible] Ideo gentiles [illegible] et tota [illegible] sunt [illegible] ut per [illegible] et [illegible]
[illegible] et ideo dicitur [illegible] tenuerunt gentiles Iudei [illegible] // Et [illegible] nos [illegible] hodie vii [illegible]
[illegible] // Et [illegible] dicitur [illegible] // Et [illegible] dicitur [illegible] et [illegible]
[illegible] in hoc mundo // et sicut per [illegible] per Anglicos et per [illegible] iste [illegible]
[illegible] patris [illegible] in ea [illegible] gratia patris sui // [illegible] et [illegible]
[illegible] // [illegible] mali homines et in mundo qui [illegible] per bonos homines
[illegible] // [illegible] in [illegible] eorum [illegible]
[illegible] mali homines // [illegible] boni et [illegible] homines [illegible] boni et [illegible] et [illegible]
[illegible] sicut [illegible] non sicut [illegible]
[illegible] non sicut [illegible] non [illegible] // non [illegible]
[illegible] // [illegible] doctrina [illegible]
[illegible] diliges deum ex toto corde tuo // [illegible] est [illegible] plenum et [illegible] // [illegible] est [illegible] elemosina
[illegible] // [illegible] et [illegible] // Et qui [illegible] // Ideo [illegible]
[illegible] sicut [illegible] [illegible]

cenacula et visione dei fruamini, et bibatis i. non solum in vita eterna cenacula
[illegible] sed etiam [illegible] in mea [illegible] et regno in eterna
triumphante super mensam que omnibus [illegible] ad finem [illegible] propositum in ce-

ut edatis et bibatis super mensam meam in regno meo ~~et sede~~ ut

lestis vite gloria et sedeatis super thronos non potestatem sed possessionem
duodecim tribubus intelligitur [illegible] [illegible] vel duodecim tribubus i. totum mundum

-atis super thronos iudicantes duodecim tribus Israel.

Rex Herodes tetrarcha in Iudea filius Herodis misit etiam
[illegible] suos et tenuit et timuit Iohannem baptistam et vinxit alligat
[illegible] et non [illegible] solum.

M-isit Herodes rex manus ac tenuit Johannem et vinxit

Herodias filia Arethe regis quam ipse [illegible] Philippo
in dolorem eius dicitur Herodi [illegible] uxore adultera
Philippi fratris tetrarcha Iturie ~~et Trachonitidis~~ regionis [et Traconitidis]
[illegible] in uxore eius [illegible] non fuit ipsius vera uxor.

eum in carcere propter Herodiadem uxorem Philippi fratris sui quia

Dicebat enim ad ipsum Herodem non licet Herodi [illegible]
et [illegible] ad [illegible] fratre vivente [illegible] mortuo non prohibe-
bat lex.

[duxerat] eam. Dicebat enim Iohannes Herodi Non licet tibi habe-

Sic dicitur inter que alios erat uxor Philippi et adultera
Herodis et volebat [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] non [illegible] in manus [illegible] suis nec poterat
quia populum timebat sed amor superabat [illegible] et [illegible]
post ponebat.

-re uxorem fratris tui. At [Herodias] insidiabatur ei illi et volebat eum occide-

Glossa [illegible] Timor dei cogit sed timor hominum differt sed vo-
luntatem non aufert.

-re nec poterat. Herodes enim metuebat Iohannem sciens eum virum ~~iustum~~

ne effugeret manus eius ne ipsum [illegible] [illegible]
[illegible] et audito eo sed non [illegible].

iustum et sanctum et custodiebat eum ~~et audito~~ eo multa faciebat

Bartholomeus non po-
tuit [illegible]
[illegible]
laborem et in [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] hoc
est [illegible]
[illegible]
[illegible] Bartholomei
[illegible] exemplari
[illegible]

[illegible] Iohanne Bap-
tista [illegible]

Herodes iste Philippus
[illegible] fuit filius He-
rodis sub quo [illegible]
fugit in Egyptum
[illegible] puer-
os [illegible] quasi
[illegible] in pellibus
[illegible] Herodes qui [illegible]
[illegible] in passione
[illegible]
[illegible] filius est
Herodis [illegible]
[illegible]

[illegible] super
[illegible] in [illegible]
[illegible] de sacramento [illegible]
[illegible] apti-
tudinem et dispositionem [illegible]
tradidit [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible]

63

Hystoria et passio sancti Bartholomei [illegible] beatus Bartholomeus apostolus veniens [illegible] in templo [illegible] ydoli nomine Astaroth ad illam [illegible] ibi manere cepit [illegible] ydolo [illegible] dicebat [illegible] in templo [illegible] proposuit [illegible] civitate ubi erat aliud ydolum nomine Berith / Et interrogantibus [illegible] Astaroth [illegible] Berith [illegible] catheniis igneis ligatus [illegible] qui loquitur [illegible] apostolus dei Bartholomeus [illegible] est. Dicunt illi quis est iste Bartholomeus [illegible] // Et illi dicunt [illegible] capilli eius [illegible] candida [illegible] grandes [illegible] barba [illegible] pallio albo, viginti sex annis vestes eius non veterascunt ut sordescunt / centies per diem [illegible] et centies per noctem flexis genibus [illegible] ambulat [illegible] angeli dei qui [illegible] fatigari permittunt aut esurire [illegible] // Et [illegible] laqueum [illegible] Et [illegible] // Rogo [illegible] ut [illegible] invenietis rogate eum ut [illegible] non veniat [illegible] angeli [illegible] faciant [illegible] fecerunt // [illegible] duobus diebus quesissent quadam die una demoniaca [illegible] clamat [illegible] Apostole dei Bartholomee incendunt me orationes tue // [illegible] Bartholomeus obmutesce [illegible] // Audiens hoc rex [illegible] illius nomine Polemius qui habuit filiam lunaticam misit ad apostolum ut ad ipsum veniret et filiam eius sanaret // Et cum apostolus ad ipsum venisset et eam catheniis [illegible]

¶ que predicabat Beda [illegible] amor [illegible] vicit vel sic libenter quando aliquid [illegible] cenam dies Herodes [illegible] factum est [illegible] filius Herodiadis [illegible] quo natus est [illegible]

et libenter eum audiebat. Et cum dies opportunus accidisset Herodes

¶ in memoriam nativitatis [illegible] principibus excellentibus tribunis [illegible] et primis [illegible] in medium [illegible] ubi sedebat Herodes cum [illegible] suis

natalis sui cenam fecit principibus tribunis et primis Galilee. Cumque in

¶ [illegible] adulterio genita [illegible] placuisset Herodi

troisset filia ipsius Herodiadis et saltasset et placuisset Herodi simul que discumbentibus rex ait puelle: Pete a me quod vis et dabo tibi et iuravit illi quia

¶ [illegible] rex ait [illegible] adulterio [illegible] pete a me [illegible] ad [illegible] occasionem [illegible] tunc ac si invite [illegible] amico [illegible] iuravit illi quia

¶ [illegible] non [illegible] occasionem [illegible] occidendi [illegible] illa mortem [illegible] postulasset [illegible] quicquid petieris [illegible]

quicquid petieris dabo tibi licet dimidium regni mei. Que cum exisset

¶ timebat eum ne forte Herodes [illegible] aliquem [illegible] sic sibi [illegible] cum at illa dixit caput Iohannis [illegible] locutum [illegible] ad effundendum sanguinem

dixit matri sue Quid petam? At illa dixit Caput Iohannis baptiste.

Cumque introisset statim cum festinatione ad regem petiit dicens

¶ [illegible]

Volo ut protinus michi des in disco caput Iohannis baptiste. Et contristatus

¶ in scutella

Inscriptio francie
et etiam

Rex mi[sit] glo. ordinaria dicit ysidori non est conservandum sacramentum quo male malum committitur propter simul convivantes :

rex propter iusiurandum et propter simul discumbentes noluit eam contristare sed misso

et tortori precepit afferri

quia non videbat in manifesto :

Iohanni

spiculatore precepit afferri caput iohannis in disco ~~et decollavit~~ eum

quod ut legeat in priore lingua quam illicitas nuptias arguebat

capitis   i. regis   Iohanni   certe & ...

in carcere et attulit caput eius in disco et dedit illud puelle ~~puella~~

quod sanctus iohannes erat in carcere a herode

scilicet sancti iohannis

synagoge   ibidem ad herodem   vel acceperunt

dedit matri sue ~~Quo~~ audito discipuli eius venerunt et tulerunt

corpus eius et posuerunt illud in monumento : 12

Thema

Angeli de laude sacre scripture inter. Rogo vos fratres dilectissimi sacram scripturam sepe legite que dulcior est melle forcior duo. Timor eius sed timor anno pugne duum pnorint diligentes in veritate corda illuminat linguam ... g... probat amarum ... fidem roborat ... vitat ... spiritum ... frigidos calefacit ... ... Letitia ... accendit ... potum porrigit ... ... fiunt ... ... magnos ... efficit ... ... dolore ... coronat ... ... roborat in ... ... et ... ... qui ... diligit et legem eius ... in ... in regno celorum ... ... et in ... ... et ... ... / Ait Angeli ...

Et 4 modis exponitur sacra scriptura scilicet quatuor sensibus. primo hystorice quando factum narratur sicut est ... unde 2m Isydorum in libro hystoriarum. hystoria est narratio rei geste ... // Secundus tropologice est cum ... // Secundus vero allegorice est cum ... // Secundus vero anagogice est 2m Augustinum ... // ... hystorice est intelligendum ... tropologice est ... allegorice est ... // anagogice est ... : Civitas ... / tropologice est ...

lc. i vit. patr.

¶ Exm̄ de quodam polic[?]no q contingent ei p[er]egrinare et tunc in via cepit gentile cat aut p[ro]bitur q[ua]ntumo [illegible] illud cap[u]d. et illico cepit loqui ad eum dix[i]t q[ui]a gentilia ad id. erat. vbi fuisti. Et vidit ille capud suum in p[ro]funditate infin[ita] dixit. iterum erat ad eum nos sumus gentiles sub p[ro]funditate infin[ita] [illegible] dine descendunt :

¶ Exm̄ de quodam iudeo q contingebat ei transire et respicere penes cetera sub quo [illegible] faciunt memoriam animabus parentum suorum. q[uo]d fuit factum p[er] festum omnium s[an]c[t]orum tali in die sicut q[uo]d homini boni x[ri]stiani faciunt memoriam animabus elemosinas. Et continuo ille iudeus videbat id videt apud sepulcra et animas purgatorias de sepulcris et videbant [illegible] in albis vestibus ita q[uod] vid. eas sursum ascendentes in celum et statim ille iudeus conversus est et baptizatus et sic in fide katholica vitam suam finivit :

¶ Exm̄ lc. de quodam monacho cum mortuus fuisset in conventu apud ipsum tres florenos sunt inventi, et fuit sepultus cum eis extra civitatem [?] Et fuit [illegible] sub monachis decreto statuto sub isto monasterio pro eo triginta missas celebrare. Et cum celebrassent ille mortuus apparuit [illegible] et dixit ad eum [illegible] debui per triginta annos in purgatorio manere et cruciari sed tue misse et preces devotissime me liberaverunt a penis purgatorii :

Exm̄ lc. de quodam duce q[ui] [illegible] [illegible] [illegible] et maxime ille dux [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] solo [illegible] Et cum contingeret eis ad [illegible] [illegible] statim dux de porta gladio voluit eum interficere dixit q[uod] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] passione domini mei [illegible] digneris me dimittere et statim ille dux dimisit eum dixit q[uod] ei dux [illegible] apud [illegible] solo et dimitte. Et cum ille dux in [illegible] fuisset in quadam civitate intrando templum [illegible] inter [illegible] [illegible] passione domini cepit orare deum dicens miserere mei deus. Et statim passio deposita [illegible] manibus et amplectat eum dicens q[uia] sic tu misistis ob [illegible] tui [illegible] [illegible] tui :

¶ Exm̄ lc. de s[an]c[t]o Augustino q[ui] semel videbat sibi totum mundum quasi plenum laqueis demonum et inmediate clamat et dixit domine quis est qui possit evadere istos laqueos et dixit [illegible] vox de super [illegible] [illegible] est p[er]fectus et [illegible] et constans in fide ille evadet illos omnes laqueos :

¶ Exm̄ de quodam bibulo qui nimis [illegible] in ebrietate et sic semel cum contingeret q[uod] maxime fuit in ebriatus Et dixit ita quis vult animam meam emere dicam illico faciens [illegible] in p[er]sona dimium mercatoris magnam similam [illegible] portans et dicens qui est qui voluerit vel aliquid vendere et quasi [illegible] et continuo dixerunt [illegible] [illegible] est [illegible] qui [illegible] animam suam vendere dixit q[uod] ei dicam [illegible] in p[re]cio [illegible] [illegible] et tamen [illegible] fuit quod [illegible] in animam tua [illegible] illa [illegible] dixit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et statim dicam p[ro]solvit ei quam [illegible] dixit [illegible] dicam [illegible] [illegible] est [illegible] q[uod] [illegible] emit [illegible] cum [illegible] tunc [illegible] cum [illegible] cum [illegible] [illegible] q[uod] [illegible] ita q[uod] est [illegible] et illico recipiens corpus eius ante portavit ad infernum :

¶ Exm̄ de quodam politrio q[ui] torquebatur [illegible] septem annis et cum [illegible] fuit ei missus [illegible] angelus [illegible] ad eum [illegible] [illegible] [illegible] pati febrem [illegible] septem annis vel in purgatorio ad [illegible] dixit q[uod] politrius ad angelum volo pati in purgatorio et statim angelus recipiens animam suam portavit ad purgatorium et per horam [illegible] fuit [illegible] politrius illum angelum dixit q[uod] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] deceptor et defraudator [illegible] in [illegible] debuisse pati et [illegible] pater tu centum annos [illegible] angelus [illegible] una hora sustinuisti et adhuc corpus tuum iacet in funero [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] volo [illegible] [illegible] pati septem annis [illegible] [illegible] [illegible] q[uod] [illegible] [illegible]

et statim angelus [illegible] [illegible] ad corpus [illegible] [illegible] finivit vitam suam et obtinuit regnum celorum ad q[uo]d [illegible]

¶ Exm̄ lc. de quodam [illegible] qui nimis cerebat deum q[uod] manifestaret sibi q[uo]d [illegible] gaudium celesti. Et [illegible] cum [illegible] [illegible] ad orationes [illegible] et vidit [illegible] nimis dulcem [illegible] canere et [illegible] diligenter et tunc illa avis volavit [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et cum [illegible] fuisset in [illegible] [illegible] invenit [illegible] quatuor centa annos et [illegible] illa [illegible] recessisset [illegible] ille [illegible] fuit [illegible] et [illegible] iam erat ei notum dixit. itaque et [illegible] dixerunt q[uod] [illegible] nobis [illegible] [illegible] [illegible] tui [illegible] dixit q[uod] [illegible] suum [illegible] abbas et videbat [illegible] q[uod] [illegible] [illegible] [illegible] et statim [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] et fuit [illegible] et fuit [illegible] in abbate [illegible] [illegible] vitam suam finivit [illegible] obiit

¶ Exm̄ lc. de quodam [illegible] q[ui] fuit [illegible] [illegible] dixit itaque [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ei [illegible] [illegible] [illegible] dixit [illegible] [illegible] [illegible] volo [illegible] dare sufficientia [illegible] et [illegible] [illegible] et cum [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] ei magna [illegible] [illegible] ego volo [illegible] dare [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et dixit q[uod] ad eum [illegible] volo dixit ei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et ille [illegible] [illegible] et recipiens [illegible] [illegible] Et recogitans [illegible] adhuc [illegible] loqui [illegible] [illegible] q[uod] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ille illico recogitans dixit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et statim [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] nimis [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] in imagine [illegible] [illegible] et tunc ymago [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Exm̄ de celesti gaudio :

Exm̄

Et [illegible] [illegible] fecisti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in regno celesti [illegible] [illegible] [illegible]

ille semper per ymaginem recitando
flexit et statim beata virgo maria
recipiens cum ymagine descendens
de celo [illegible] gemmis miro
decore dixit fili mi miserere
quia peccatori dixit quod deus ipse
te peccatorum vult dolere miseri quia
dedi tibi omnem peccatorum remissionem
nus tuas [illegible] ille finiuit de
et beate marie virginis ad mortem
suam et promeruit regnum celorum
[illegible] [illegible] per [illegible] [illegible]

¶ Exemplum fuit quidam niger [illegible]
na latronis [illegible] [illegible]
cum in urbe ciuitate romana
ut latrones caperet stetit [illegible]
mine [illegible] [illegible] legebatur
de beata virgine et cum in speciali
ymaginem eius ei inclinavit
bonus [illegible] ut vidit in fenestra
nonne erat ut ei Christus revelaret
quare et cui inclinavit et [illegible]
dignia vidit [illegible] nimis me
inclinaui [illegible] omnibus ei
famulatibus [illegible] pacis ne
gocijs [illegible] [illegible] et
iterum [illegible] ei inclinavit
et [illegible] [illegible] appellauit
eum et interrogavit eum quis
esset. Ille ait latro fui per
quinquaginta annis. Cui [illegible]
ait fecisti aliquod boni illis diebus.
Ille respondit nisi modicum quia feci
quod nisi sabbatum die ieiunaui
et tres psalmos [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] beate
marie et illa die nullum
spoliare presumpsi. Cui [illegible]
[illegible] [illegible] quia [illegible] fecisti
ita vidi filium dei misericordem
et ille habet medicinam [illegible]
et [illegible] cum socijs suis [illegible]
apostolica [illegible] dimisit [illegible]
[illegible] vitam in seruicio beate virginis
[illegible] et obiit [illegible] [illegible]
beate virginis.

¶ Exemplum fuit quidam [illegible]
[illegible] longe [illegible] ecclesiam [illegible]
festo beate virginis [illegible]
[illegible] ad ecclesiam. Ibi non
valentes [illegible] filiam
suam [illegible] miserunt cum
[illegible] et [illegible] ad ecclesiam
et cum [illegible] [illegible] casu
[illegible] puella [illegible] [illegible]
[illegible] aliquam [illegible] de
[illegible] et non potens [illegible] et
[illegible] socios suos et [illegible]
[illegible] [illegible] quorum fuit
[illegible] quos [illegible] mortua
[illegible] [illegible] [illegible] quia
[illegible] ait [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
ista [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] cui ait non [illegible]
non [illegible] demonibus et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] iter eius [illegible] quo [illegible]
et [illegible] Illa [illegible] ait [illegible]
[illegible] beate virginis [illegible] ad ecclesiam

nec volui cum [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] ait [illegible] maria
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ait nequaquam [illegible]
[illegible] virginem [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible]
ad [illegible] et [illegible] [illegible] ait
[illegible] descende ad laudes beate virginis
immaculatam et [illegible] est magna [illegible]
inter eos ita quod adiutor virginis [illegible]
ad mortem [illegible] vero [illegible] fugierunt
[illegible] [illegible] virgine ad [illegible] [illegible]
ei. Cum [illegible] ad ecclesiam beate virginis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non
habeo [illegible]. Illa [illegible] in [illegible] ecclesiam
beate virginis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et apparuit ei beata virgo et
dedit ei [illegible] cum unguento dicens
unges pugilem tuum [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] beate
virginis quo unguento unctus [illegible]
est et [illegible] [illegible] [illegible] accepit [illegible]
in [illegible] et [illegible] [illegible] deo
et beate virgini [illegible] digne [illegible]
vita finiuit [illegible] [illegible] obiit.

¶ Exemplum fuit quidam miles [illegible] [illegible]
cum [illegible] die pasche veniret ad quandam
ecclesiam [illegible] [illegible] ad eius [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut tota illa
nocte [illegible] in [illegible] qua ipse
miles [illegible] [illegible] ibi [illegible]
ad [illegible] demones [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] clamabant
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicens
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fuit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
demones [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] illis [illegible] [illegible]
nocte [illegible] portae non [illegible]
[illegible] [illegible] demones [illegible]
[illegible] dicentes [illegible] [illegible] cito non
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et confortauit
homines cum [illegible] fuerit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
celebrandum et ait [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] miles [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] me. Cui
miles ait absolutus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] cito [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
miles [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
non [illegible] [illegible] [illegible] die [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ei fili in Christo [illegible] [illegible]
in domino et [illegible] et [illegible]

demones esse [illegible] in
[illegible] [illegible] nocte in
[illegible] tua [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] tota
nocte [illegible] [illegible]
ut ipse [illegible] [illegible]
[illegible] tua [illegible] [illegible] esse
[illegible] et [illegible] te
[illegible] tua [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut te protegeret
ab [illegible] [illegible]
[illegible] tuorum. Ipse miles
audiens [illegible] est [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] vita
[illegible] [illegible] [illegible].

Exemplum legitur cum [illegible]
quadam corpus Christi portaret
ad infirmum et transiret ad
tabernam in qua erat multi-
tudo hominum ut omnes
se inclinarent et corpus
domini benedicerent. [illegible]
quedam [illegible] eos di-
cens [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] qui miles
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et homines
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sua et [illegible]
[illegible] [illegible] corpus Christi Illa
[illegible] [illegible]. Ad
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] nimis [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] cum [illegible]
[illegible] orationes [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Christi [illegible]
illa dixit quid dicis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible]
corpus Christi Credo et [illegible]
dubitat [illegible] [illegible]
[illegible] corpus Christi [illegible]
natum [illegible] de virgine maria
Cui illa ait [illegible]
[illegible] [illegible] fide Cui [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
sua dixit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] beate marie [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Cui [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut
non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] tua. Et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et ibi
[illegible] [illegible] in qua [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et ibi vitam
[illegible] [illegible] [illegible]

Exemplum. Legitur de quodam homine qui habuit unum filium quem valde diligebat qui cum mortuus esset filius ille statim cepit ducere vitam bonam in oracionibus et ieiuniis ut posset animam patris liberare de purgatorio. Visitavit limina beati Jacobi sancti Petri et ambulavit xx annis continue. Cui quadam die apparuit pater in nocte dicens fili sicut [illegible] in bonis que operaris non sunt accepta coram deo quia facis opus tuum in mortali peccato. Vade ergo et [illegible] confitearis et hec dicens disparuit. Et ille audiens sermonem patris territus est statim currens confessus est et postea [illegible] deo cepit facere oracionem pro anima patris et post ea pater illi apparuit dicens [illegible] fili [illegible] confessionem et gracias [illegible] quia me tuis precibus liberasti a penis purgatorii [illegible] clamavit. Et ipse erat dignus vitam suam finivit et regnat cum ambo cum Christo. Sic nos [illegible] precantes [illegible] oracionibus ut ipsi [illegible] per mortem vitam liberari a penis purgatorii.

Et exemplum fuit quedam mulier dives et cum mortuo marito ille divicie annichilabant et deficiebant et accedens [illegible] ad eam dixit [illegible] in omni [illegible] quod mandavi tibi [illegible] volo et dare sufficiencia divicias et [illegible] misit omnia ei [illegible] et accedens ad eam dixit [illegible] quod mulier dico [illegible] habeas sepe presbiteros in domo tua [illegible] Et cum [illegible] fuerint et potati tunc expelle eos de domo tua. Et cum [illegible] ad [illegible] tue [illegible] et non [illegible] eis [illegible] in [illegible] bonis hominibus et [illegible] debes confiteri. Et cum [illegible] et [illegible] ei [illegible]. Et habuit illa [illegible] unum filium et devotum [illegible] in [illegible] mortis [illegible] cepit cum filius [illegible] rogare [illegible] in [illegible] ipsa dixit ad [illegible] non possum [illegible]. Et cum filius cepit cum magno fletu rogare dicens [illegible] pro [illegible] dixit ei [illegible] et filius [illegible] maledicens [illegible] illico [illegible] filius [illegible] fuit [illegible] quod [illegible]. Et post aliquos dies ipsa [illegible] purgatorio [illegible] sed tue preces et [illegible] me liberant. Sed si in [illegible] et dolore [illegible] peccatis [illegible] fuissem [illegible]

Nota quod in tempore Interdicti Capella non datur. Extrema unctio negatur. Aqua non consecratur. Sed pueri [illegible] baptizari sine aspersione aque et salis. Sed eciam tempore Interdicti confessio [illegible] sine superlicio. Item pulsatur ad predicacionem si est ille qui predicat. Item corpus Christi infirmis [illegible] et [illegible] cum corpore [illegible] pulsatur campanis cum stola et superlicio. Item mortui non sepeliuntur in cimiterio nec [illegible] pulsatur. Item si excommunicatus post [illegible] non cantatur post [illegible] si venit in [illegible] vel in alium locum et si ibi non trahit moram et eciam non [illegible] ibi morari et sic [illegible] statim non est interdictum [illegible]. Item si clericus moritur tempore interdicti sepeliatur in cimiterio. Et si interdictum fit tempore pasche vel in quatuor solempnitatibus [illegible] anni [illegible] videlicet festis pasche Natiuitatis Penthecostes assumpcionis marie. Illis temporibus dicere [illegible] sed cantari [illegible] Sed [illegible] laycos communicare non [illegible] sed solum clerici si fuerint qui vellent communicare. Item excommunicatus [illegible] audire sermonem sed statim recedat post sermonem. Et eciam quibus [illegible] tenere [illegible] in illis quatuor temporibus.
Et cum tota familia [illegible]

Super horas canonicas

Ad horam matutinam
Ad primam horam

Patris sapiencia veritas divina
Christus [illegible] captus [illegible] hora matutina
A suis discipulis [illegible] derelictus
A Iudeis traditus venditus afflictus
Falsis testimoniis multum accusatum
In collo percuciunt manibus ligatum
Conspuentes faciem ut est [illegible]

Ad terciam
Crucifige clamitant hora tertiarum
Illusus induitur veste purpurarum
Caput eius pungitur corona spinarum
Crucem portat humeris ad locum penarum

Ad sextam
Hora sexta Iesus est cruci conclavatus
Et tormentis siciens felle saturatus
Pendens cum latronibus illis deputatus
[illegible] latus [illegible]

Ad nonam
Hora nona dominus Iesus expiravit
Heli clamans animam patri commendavit
Latus eius lancea miles perforavit
Terra tunc contremuit et sol obscuravit

Ad vesperas
De cruce deponitur hora vespertina
Fortitudo latuit in mente divina
Talem mortem subiit vite medicina
Heu corona glorie iacuit supina

Ad completorium
Hora completorii datur sepulture
Corpus Christi nobile spes vite future
Conditur aromate complentur scripture
Iugis sit memoria mortis mee cure

Has horas canonicas cum devocione
Tibi Christe recolo pia racione
Ut sicut tu passus es [illegible]
in agone
Sit labori [illegible]
corona [illegible]

~~Secundum alium textum Johannis primo 2 legitur in exaltacione sancte crucis In quo evangelio primo tangitur qua morte Christus mori debuit quia morte crucis~~

Iesus ipse dixit [illegible] et turbis

N [illegible] i. nunc pacatoris et turbatoris ordinis i. iudicium fiet pro mundo liberando scilicet ab oppressione mundi i. districtionis quod est ultime ante dampnacionis nunc princeps [illegible] dyabolus qui do

Nunc iudicium est mundi ~~Nunc~~ princeps huius mundi

minatur malis mundo dicitur [illegible] scilicet qui credit esse princeps quia multis gentibus adorabatur sed modo potius demon pessimus reputatus eicietur i. a cordibus expelletur predicantibus apostolis vel eiectus a cordibus hominum vel potestate fruendi pro

eicietur foras ~~Et~~ ego si exaltatus fuero a terra omnia traham

post passionem ut predicator meam vel potius qui diffinietur [illegible] per formam carnis mee in passione [illegible] contrahatur meam quia si sunt affirmative [illegible] vel potius a terra [illegible] ut sunt [illegible] illa mobilia ad me [illegible] Hoc ut scilicet si exaltatus fuero [illegible] declaravit qua quia morte crucis que est vilissima de qua

ad me ipsum Hoc autem dicebat significans qua morte esset moriturus

[illegible] turmentum mortem crucis [illegible] Iohannes qui aliqualiter [illegible] in [illegible] in lege nos audivimus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut est mortalis

etiam quia Christus non moritur vel non est mortalis

~~Respondit~~ ei turba Nos audivimus ex lege quia Christus manet in eternum

quia Christus oportet te qui dicis [illegible] [illegible] sunt [illegible] [illegible] moritur in terre [illegible]

~~Et~~ quomodo tu dicis oportet exaltari filium hominis quis est iste

exaltator [illegible] cum intelligis quod Christus manet in eternum [illegible] [illegible] [illegible] Christus non sufficit [illegible] oportet [illegible]

filius hominis ~~Dixit~~ Hoc eis Iesus adhuc modicum lumen

et non [illegible] in hoc [illegible] ambuletis [illegible] ut non quod est [illegible] intelligitis [illegible] ut negetis eius mortem vel dum [illegible] vos habetis ne tenebre ignorancie mortis [illegible] vos comprehendat

in vobis est ambulate dum lucem habetis ut non tenebre vos

et i. qui non credit nescit qua vadit [illegible]

comprehendant ~~Et~~ qui ambulat in tenebris nescit quo vadit

Omnia traham: Non corpus sed ipsum hominem qui est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

~~Et ego~~ si exaltatus fuero: [illegible] [illegible] cum exaltatus fuero non [illegible] dubitat [illegible] omnia non dicit [illegible] ut [illegible] hominum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corpus [illegible] intelligis et [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] hominibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] perit vel [illegible] [illegible] hominum [illegible] [illegible] [illegible]

Et ego si exaltatus fuero a terra omnia ut ait [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in ligno [illegible] qui mordebantur a serpentibus [illegible] ad serpentem [illegible] et sanabantur [illegible] hominem [illegible] in [illegible] [illegible] in ligno [illegible] et sanabit in corpore et anima [illegible] [illegible] [illegible] passio exaltacionis Voluit autem Christus exaltari in signum [illegible] [illegible] voluit exaltari ut possit ab omnibus videri [illegible] [illegible] in alto [illegible] ab omnibus hominibus videtur valde clamavit ut ab omnibus vox eius audiretur clamori [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] Iohannes [illegible] Cum exaltaveritis filium hominis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] homo [illegible] Christus exaltari voluit [illegible] [illegible] ut nos [illegible] [illegible] Iohannes [illegible] Ego si exaltatus fuero a terra [illegible] traham ad me ipsum [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] ut nos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in cruce [illegible] [illegible] ut nos [illegible] [illegible]

[illegible] inclinatur [illegible] ad [illegible] [illegible] aperuit et [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] filius [illegible] qui ab amplexu [illegible] patris vel [illegible] fugeret [illegible] [illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] morbidi [illegible] quia si [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] non [illegible] etiam morte vita est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Christus exaltari voluit in [illegible] ut [illegible] exaltaretur in honore et gloria [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] ut in nomine [illegible] omne genu flectatur celestium terrestrium et infernorum et omnis lingua confiteatur quia dominus Iesus Christus in gloria dei patris est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] miraculis et prodigiis que fecit in mundo [illegible] [illegible] doctor [illegible] dicit [illegible] fuit [illegible] passio Christi [illegible] fuit passio [illegible] voluntas patris [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] volo sed sicut tu [illegible] [illegible] fuit voluntas tua [illegible] [illegible] fuit voluntas [illegible] [illegible] [illegible] fuit obediencia filii [illegible] [illegible] Christus factus est obediens patri usque ad mortem mortem autem crucis [illegible] [illegible] [illegible] obediencie patri [illegible] [illegible] usque ad mortem [illegible] [illegible] passio [illegible] fuit [illegible] patrum [illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qui in tenebris sunt et in umbra mortis sedent [illegible] [illegible] fuit passio [illegible] [illegible] inde qui [illegible] [illegible]

10

[illegible] pro [illegible]

Quia ipse [illegible] est meus in [illegible]

vt imaginatur fecit b[illegible] verecundia solent cum virgines magis [illegible] [illegible] timere quam [illegible] [illegible] [illegible] habuit [illegible] [illegible] [illegible] vide in vita eius [illegible]

dicebat iudeis quid vultis michi dare et ego eum vobis tradam. At illi constituerunt ei xxx argenteos Mathei xxvi. Tertium [illegible] passionis Christi in vitam [illegible] [illegible] in via colligerunt [illegible] et [illegible] Mathei xxvi. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] igitur die cogitabant [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Johannis xix. Quarta [illegible] passionis Christi [illegible] [illegible] [illegible] vnde ipse [illegible] dicebat: Hic est sanguis meus qui pro multis effundetur in remissionem peccatorum Mathei xxvi. Unde ipse dilexit nos et lauit nos in sanguine suo et [illegible] [illegible] [illegible] nos ipsum similiter diligamus semper [illegible] passionis eius ad memoriam reducendo. Unde Bernardus [illegible] memoria passionis Christi amor [illegible] bone Jhesu [illegible] [illegible] [illegible] fatigationem et [illegible] tuorum, et hec cogitabo [illegible] et [illegible] in corde meo in sanitate [illegible] [illegible] [illegible] passionis tue et sanguinis tue [illegible] [illegible] effudisti bone Jhesu [illegible] [illegible] [illegible] nobis optima doctrina [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] passionis et [illegible] [illegible] sanguinis [illegible] in cordibus [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] nunc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qui est nobilior [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

66v

[illegible] nobis [illegible] aliquid [illegible] intelligi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] ut [illegible] in [illegible] ut filii [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in luce ut filii lucis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] assimilat et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] abyt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Agnes dicitur ab agna quia mitis et humilis fuit. Vel Agnes dicitur ab agnoscendo quia viam veritatis cognovit. Agnes virgo prudentissima ut testatur Ambrosius qui eius passionem scripsit xiii anno etatis sue mortem perdidit et vitam invenit. Infantia [illegible] ei [illegible] putabatur [illegible] [illegible] [illegible] senectus [illegible] in mente [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] facie [illegible] [illegible] [illegible]. Hanc de scolis venientem prefecti filius adamavit. Cui ille gemmas divitias innumerabiles promisit si consensum eius [illegible] non [illegible]. Cui Agnes respondit: Discede a me pabulum mortis quia iam ab alio amatore preventa sum. Cepitque ipsum amore et sponsi virtutes commendare quem sponsa in sponsum requirit [illegible] nobilitate generis, decore pulchritudinis, habundantia et fortitudine [illegible] efficacia [illegible]. Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Cui longe [illegible] nobilitate et genere et dignitate cuius mater virgo [illegible] cuius pater [illegible] nescit cui angeli seruiunt cuius pulchritudinem sol et luna mirantur cuius opes nunquam deficiunt cuius divitie nunquam decrescunt, ad cuius odorem mortui reuiuiscunt. Cuius tactu confortantur et firmantur infirmi. Cuius amor castitas [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et quo amore [illegible] [illegible] [illegible]. Cumque [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Agnes intelligit. Cum ergo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Cui Agnes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non poteris obtinere. Cui prefectus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Cui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Tunc prefectus iussit eam expoliari et nudam ad lupanar duci. Tantam autem [illegible] capillorum [illegible] [illegible] [illegible] ut melius capillis quam vestibus tegeretur. In [illegible] Agnes [illegible] [illegible] angelum domini ibi [illegible] invenit. [illegible] [illegible] [illegible] filius cum aliis iuvenibus lupanar ingreditur et eos [illegible] [illegible] [illegible]. Cui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Quos ille [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et cum eam vellet contingere suffocatus a diabolo exspirauit. Audiens hoc prefectus ingenti clamore [illegible] [illegible] cum mortis eius [illegible] [illegible]. Cui illa [illegible] cuius voluntatem voluit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et eum occidit [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Cui prefectus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non magicis artibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Orante Agnete iuuenis resuscitatur et Christum publice predicabat. [illegible] [illegible] templorum pontifices seditionem in populo [illegible] [illegible] [illegible]. Tolle maleficam que mentes hominum mutat et animos alienat. Prefectus videns tantum miraculum eam liberare voluit sed [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et quia eam liberare non potuit tristis abscessit. Tunc vicarium Aspasium nomine iussit eam in ignem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Agnes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Tunc Aspasius [illegible] gladium [illegible] iussit in guttur eius. Et sic sponsus [illegible] [illegible] ipsam [illegible] sponsam et martirem [illegible]. Cum ergo [illegible] eius [illegible] [illegible] cum gaudio [illegible] [illegible] vix a paganis lapides [illegible] [illegible]. Emerentiana autem ipsius collactanea virgo sanctissima [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] lapidata est. Statimque terre motus [illegible] magni [illegible] [illegible]. Et [illegible] ex paganis multi perierunt. Ita quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Corpus autem Emerentiane iuxta corpus sancte Agnetis positum est. Cumque parentes eius iuxta tumbam octavo die vigilarent viderunt [illegible] virginum in vestibus [illegible] [illegible] inter quas viderunt beatam Agnetem simili veste fulgentem, et ad dexteram eius agnum candidiorem niue stantem. Quibus illa: Videte ne me quasi mortuam lugeatis sed congaudete michi quia cum [illegible] lucidissimas sedes accepi [illegible] [illegible] [illegible]. Constantia ergo filia Constantini lepra grauissima laborans cum haec [illegible] audisset sepulcrum sancte Agnetis adiit [illegible] [illegible] in oratione [illegible] obdormiuit. Videt quod beatam Agnetem dicentem: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Ad [illegible] [illegible] [illegible] sanata [illegible] [illegible] et post baptisma accepit et ibi [illegible] [illegible] multas virgines [illegible]. Et [illegible] vita sua feliciter terminat. [illegible] [illegible] sancte Agnetis. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: vide in libro alio [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

In solennitate [illegible] [illegible]. [illegible] vi. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] venit ad eum quinquaginta [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] descendat ignis de celo et consumat vos [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et ipse [illegible] si [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de celo [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] descendit ignis de celo et consumat vos [illegible] [illegible] [illegible] descendit de celo et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut ignis de celo descendere faceret, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Jezabel regina [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Cumque fugeret [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut moreretur dicens: Sufficit michi [illegible] tolle animam meam non enim melior sum quam patres mei, [illegible] obdormiuit et ecce angelus domini [illegible] eum dicens, Surge [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in fortitudine cibi illius ambulauit [illegible] panibus et duobus piscibus refecit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

¶ fractis hominibus distribuit et distribuite eis panem. Istud non fuit ut glosa refert quod hic mare sive stagnum quod communiter vocatur mare. Unde et communiter vulgari vocabulo more Iudeorum omnem congregationem aquarum vocabant mare [illegible] plenius. Et ergo [illegible] cum eis vocant istam aquam esse mare. // Et aliud vero Genezareth vel stagnum Tiberiadis vocatur [illegible] ibi fuit Tiberius [illegible] suo nomine vocavit civitatem Tiberiam et aqua fluens penes civitatem.

¶ Cum ergo Iesus vidisset multitudinem hominum ad ipsum confluentium, ascendit in montem et sufficienter se admovit [illegible] ut ibi eis predicaret. Quidam alii ascendentes [illegible] cum festinabant. Alii propter [illegible] cum multi ut eum audirent. Et ergo maxima fuit pressura hominum cum languidis [illegible] sanitati. Et ecce alii venerunt portantes infirmos et ita quod multi [illegible] ut quasi sanabant in corpore sanati et eis in anima sua peccata dimittendo. // Istud non quod [illegible] hominum non [illegible] sequebatur sed quidam [illegible] cum sequebantur ut signa prodigia viderent que faciebat. Alii etiam cum sequebantur ut sanarentur. Alii eum sequebantur propter eius doctrinam dulcissimam quam dominus eis predicabat. //

¶ Unde sapiens: Audiens sapiens sapientior erit. Anima eius doctrina [illegible] doctrina [illegible] anima eius [illegible] dulcis [illegible] et favum [illegible] //

¶ Istud dicitur quod deus in monte [illegible] oculos in celum [illegible] intelligi quod fuit [illegible] // Et hoc docens nos quod oculos nostros semper ad celum [illegible] oculos [illegible] ubi dicitur [illegible] ad terrena et [illegible] ad celestia. // Et docet nos ulterius quod nos debemus oculos levare in celum [illegible] Vigilate ergo et orate [illegible] // [illegible] oculos [illegible] Apostolus [illegible] hominum hic civitatem manentem [illegible] futuram inquirimus hic in celis.

¶ Istud notare debemus sicut [illegible] sufficienter se [illegible] tribulaciones et temptaciones [illegible] ad regnum dei [illegible] intelligitur omnibus penitentibus [illegible] in mari [illegible] aqua amara [illegible] sicut fuit tibi dulce peccare [illegible] // Istud non quod [illegible] levavit oculos [illegible] in tribulacionibus et ergo [illegible] debemus ad me [illegible] levare oculos [illegible] ut vos eripiam de omnibus tribulacionibus.

¶ Istud dicitur quod multitudo hominum copiosa ad dominum [illegible] tendebat [illegible] intelligi quod si volumus [illegible] ad celum debemus esse [illegible] Et etiam si volumus [illegible] debemus levare oculos [illegible] ad montem [illegible] et petendo suffragia [illegible] ut nobis [illegible] suffragia [illegible] ad istum montem ascendere [illegible] ad regnum celorum [illegible]

¶ Istud dicitur quod alii stabant in valle [illegible] in penitentes qui in profunditate [illegible] // Alii [illegible] ascendere ad montem et [illegible] // Alii fuerunt in medio montis [illegible] // Alii ascendebant usque ad [illegible] et sunt perfecti et digni [illegible] bonorum aliorum [illegible] diligunt [illegible] toto desiderio. // Unde dicitur [illegible] ascendebant ad [illegible] montem [illegible] Si ergo nos si volumus ascendere ad montem i. ad regnum celorum debemus [illegible] orando in [illegible] diligendo. // Unde [illegible] Philippum et non alium dicens: Unde ememus panes ut manducent hii [illegible] // ulterius [illegible] sciebat quid esset facturus sed quid fecit temptavit Philippum. Et querit [illegible] istum interrogat [illegible] Philippus erat adhuc debilior in fide [illegible] apostolis [illegible] dixit: Domine ostende nobis patrem et sufficit nobis. [illegible] dixit: Philippe, qui videt me videt et patrem [illegible] interrogat ut [illegible] sua lingua [illegible] quod non fuit firmus in fide sed debilis. Unde potest et illud [illegible] dici: [illegible] loquela tua te manifestum facit. // Et notare debemus non credebat tunc Philippus quod [illegible] esset verus deus sed [illegible] estimabat esse simplicem hominem [illegible] magnam multitudinem [illegible] hominum [illegible] panibus et duobus piscibus.

¶ Et ergo dixit: Ducentorum denariorum panes [illegible] non sufficiunt ut unusquisque modicum accipiat. // [illegible] ducentos denarios [illegible] quod tot denarios habebat Iudas [illegible] dispensator et ergo tot nominat [illegible] // Alii [illegible] dicunt [illegible] et ergo dixit [illegible] denarios [illegible] non possent [illegible] copia [illegible] modicum [illegible]

¶ [illegible] // Andreas [illegible] intelligens quod Philippus male dixit statim dixit: // Est puer [illegible] unus hic qui habet quinque panes ordeaceos et duos pisces. [illegible] quod Philippus [illegible] Et ergo Andreas [illegible] dixit [illegible] panibus multo magis [illegible] et [illegible]

¶ Istud non quod [illegible] doctores [illegible] panes [illegible] habebat [illegible] [illegible] fuit [illegible] Videns enim

67v

¶ Videbis eciam quod fit sanctum(?) audire. Accipiens ergo panes benedixit et fregit mistice et iussit homines in prato
recumbere in feno. Cum autem apostoli distribuissent homines saturati sunt valde. Ubi non dispensavit ordi-
navit illorum terram(?) divites cum divitibus, egenos cum pauperibus, debiles cum debilibus, notos cum notis,
parentes cum parentibus. Item non queras multum convivium(?) quod ibi non biberunt in isto convivio nobilissimo.
¶ Responde: quia tanti dulcoris fuit panis iste quod quicumque gustavit corpore non siciebat [illegible] per ... dic-
tum est mirum quia de quinque panibus Christus potuit facere tantam multitudinem saciare. Homo qui potuit magis facere
est potuit [illegible] quia Christus creavit celum et terram et omnia de nichilo, quod est maius miraculum numquam maius
est miraculum quam de virgine natus est, nec ipsam corrupit, quia virgo ante partum, virgo in partu et virgo post partum
permanet. Videtis debetis notare quod Christus fregit panes non tamen grosse sicut nos facimus quia nullus
cultello acuto ita plane scindere sicut ipse fregit, quod est magnum miraculum. Ubi dicitur quod discipuli
post resurrectionem cognoverunt eum in fractione panis. Unde quarto sunt saturati illo pane sed ta-
men obtinuit quilibet quod ipse voluit. Anima aliqui in mundo doctrina eius repleti sunt eciam. Aliqui
vero mirabilia viderunt eciam. Aliqui propter penitenciam obtinuerunt eam ipsi dicebant(?): f
¶ Item postea iussit Dominus fragmenta colligere apostolis et collecta sunt xii cophini(?) ut forte alii
venientes reciperent aliquid ad manducandum. Et per hoc docetur nobis Christus quod debemus residuitates nostras
dare pauperibus quia eis non pertinent sed pauperibus. Unde Christus dicit: Quod uni ex minimis meis fecistis
michi fecistis. Unde moralis(?) pauperes in ... Christus benedicite ... f
¶ Item dicitur littera quia Christus benedixit postea panem dedit ad manducandum, per hoc datur nobis intelligi quod numquam de-
bemus manducare nisi benedicendo exemplum Christi Johannis: Exemplum dedi vobis ut et vos ita faciatis.
¶ Legitur enim quod quedam puella propter consuetudinem non benedicendo comedebat, cum quodam tempore ... iuit ad ortum
et comedit [illegible] diabolum intravit et postea interrogatus fuit quare intrasset, respondit
quia ideo anima numquam benedicebat cum vellet comedere: f
¶ Item non quod Christus solus distribuit, apostoli autem postea portabant in cophinis. Alii dicunt quod soli apostoli
distribuebant et quod verum sit non est vobis. Item per quinque panes intelliguntur quinque libri Moysi
qui dissolute homines tenent. Per duos pisces intelliguntur duo testamenta novum et vetus.
Unde per duodecim cophinos intelliguntur duodecim apostoli ac eorum successores scilicet plebani.
Unde sicut isti cophinos colligunt micas sive fragmenta sic prelati debent recipere peccatores, id est
removere ab eis per doctrinam verbum Christi. Unde Johannes: Ecce agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi: f
¶ Item ulterius dicitur quod sedebat super fenum. Item per fenum intelligitur caro humana. Unde Ysaias: Omnis caro
fenum. Unde sicut fenum est viride sic est omnis caro est viridis per delectabilia temporalia.
Anima autem debet dominari corpori, sed non corpus anime. Anima autem est regina corporis [illegible]: f
¶ Item est preterea intelligitur peccatum non permitte. Ergo dico ut peccatum sedeat super te, id est ut non dominetur
tibi, sed quod tu dominens peccato, id est calcando peccatum. Et per fenum intelliguntur bona temporalia. Unde si quis
vult sequi Christum, non debet amare temporalia. Unde Bernardus: Si vis divicias, si vis vivere beatus,
ergo anima mens hominis magis sit sacrificium(?). Et preterea intelligitur voluntas hominis et
tamen debes subdere superbis tuis ut ipsi regant tuam voluntatem: f
¶ Et tunc sedens super feno isto comede panes quinque. Primus panis est timor Dei et timor iudicii.
Secundus panis est contricio. Tercius panis est ardor, id est abhominacio peccati. Quartus panis est
confessio pura et vera non [illegible] nec falsa. Quintus panis est satisfactio ut
recolens quod temporibus Deum offendisti tot operibus satisfacias vel plus. Unde legitur de sancto Petro quod
postquam Christum negaverat ter, flevit amare usque ad mortem et sudarium portavit, omnibus diebus lacrimas
tergendo. Sic tu homo qui debes facere quia iam ter Christum negasti tu autem [illegible] peccatis mor-
talibus ipsum negabis et post peccatum mortale debes penitenciam agere. Et penitenciam agite
¶ Et si queris quomodo sum in peccato mortali tunc non ... Facta recordare non tamen intelligo sed
si tu non ... ad salutem ... noli cessare ... quia tu Deus dedit ... sancto ... quia ...
... ut est ... debes ... temporalia bona. Unde ... Penitenciam agite ... appropinquabit
... regnum celorum. Unde ... multo magis nos debemus aliquid ... mortali peccato ... sunt multa
¶ Item non quod dicitur ... mulieres ... Ergo boni fratres
et sorores petamus Dominum Deum Christum ut dignetur nos istis panibus hic in isto
mundo ut nos istis panibus refecti mereamur Deum consequi et regnum sempiternum, hoc est
regnum celorum. Ad quod nos Christus perducat nos Deus omnipotens trinus et unus. Amen.
¶ ... Dicitis tu quare ... admittit ... ut ... quando
debet comedere ... panem, id est corpus Christi, non debet esse sicut ... debilis ... ut non dicit esse
... et ... sicut ... peccato ... Et
... debiles ... peccatores ... sunt ... peccato ... Dicit: f
¶ Vel secundum ... quinque panes sunt Contricio oris, Confessio oris, Ieiunium, Oracio et
Elemosina
Vel pisces ... intelligunt opera bona quia non sufficit tibi quod ... corde ... et non ... opera bona ... opera
et ... opera bona ... mortali peccato ... sicut ... magis ... debes ... peccatis ...
... mortali peccato ...

¶ Erant appropinquantes ad ihesum publicani et peccatores // Et erigit eos corda eorum timor divine iusticie et amor misericordie eius luce xv. Et ceteri // Et eo deus quando dico debet predicare et est plus quam confratrum ante eos et ut quod publicani et notissimi peccatores veniebant ad predicacionem possint se non potest plus confitentium quam antecedens plebis ... ad pedes quod fecerunt ut melius audirent eum. Cum publicani et peccatores appropinquabant ihesu ut audirent eum // Multo magis christiani peccatores debent ipsi appropinquare ut audiant predicacionem sed contra deus apparuit ob ad predicandum murmurabant qui dicebant scribe i. doctores legis et pharisei qui reputabant sancti qui ad predicacionem veniunt ut non audiant sed ut vos reficiatis ... deum murmure et dicentes // Hic qui plus ... predicat non est sanctus et iste plus diligit quam peccatores ... recipit et manducat cum illis. q. d. qui sic peccatores diligit sine dubio peccator est ... dicebat ... que videbat vitam christi ... doctrina ... libenter audire ... mulierem ... incipiunt et desperant ... ut occidant ut timent // Ministri domini ... quod plures vitam nolunt ... non permittunt alios recipere // Sed cum iste sic murmuraret christus predicator ... ducens istos in ista murmuracione duo exempla posuit. quod duo testimonia // Primum est hic ... quis ex vobis homo qui habet centum oves et si perdiderit unam ex illis nonne dimittit nonaginta novem in deserto et cetera ... quasi dicit Ego sum ille qui habui oves perditas. s. genus humanum et dimisi alias oves i. angelos in celo ... et veni in mundo querere hominem perditum quem inveni cum filius meus suscepit posuit in humeros meos cum i. cruce ita gaudium sicut ... gaudet de ove perdita recuperata et non solum de toto quod ... peccatores ... penitencia que peccatores deo reconciliat animas ... lavat gaudium ... cum angelis ... gaudet ... angeli gaudent ... penitencia peccatorum et conversione et eos dolentes ... murmuratur de quo dicit ... predico et cum familiaritate ... et bibunt // Si enim ... peccatoribus penitencia ... et non ... dicit dragmas ... ad sensum // Dragma est denarius sculptus ... ymagine regis et ... ymagine dei // Volebat deus sic dicere ... dimisi ergo novem choros angelorum et veni ad terram ut quererem dragmam perditam et non ... lucernam ... divinitati ... super candelabrum crucis ... dragma i. homo perditus inveni // Vnde cristo ... gaudet de peccatorum penitencia et conversione ... gaudium angelorum ... fructuosa in celo // ... qui in penitencia gaudio angelorum de conversione peccatorum ... // Hic recita de pluribus

68

Nota utilitates misse

¶ Dicit glossa super dictum Quodecim utilitates misse // Prima utilitas est quando est die precium si illo transierit et tum in elemosina distribuet ... audire // Et audito unius misse // Secunda utilitas est // Ieronimus de animabus quibus ... in purgatorio // Tercia utilitas est // Ambrosius ... comedit in die magis ... post auditionem misse quam ante // Quarta utilitas // Augustinus In auditione misse homo non senescit nec debilitatur // Sicut legitur de adam ... non infirmabatur nec senescebat // Quinta utilitas est ... plus valet ... capitis quam omnium membrorum // Missa est ... capitis i. christi qui est caput nostrum et nos eius membra // Sexta utilitas est Beda inter ... que inter est misse si ponit illo die ... magno ... // Septima utilitas est ... peccator ... qui interest misse devote si moriatur illo die ... obtinebit // Octava utilitas Mattheus Cum interest misse devote quod cogitat aut committit in ... dimittitur ei // Nona utilitas est Johannes in Apocalipsi quod qualibet missa peccator convertitur Et anima ... absolvitur Et iustus ... beatitudinis non ... // Decima utilitas Anselmus plus valet una missa audita in vita quam mille post mortem et plus ... in dimissione culpe et pene // Undecima utilitas Gregorius Missa ... vivorum et mortuorum ... // Duodecima utilitas est ... valet celebracio misse ... mors christi in cruce // Sicut enim mors christi nos redemit ... Sic celebracio misse salvat homines in vivo ... et animas ... Ergo ... misse libenter audiant cum devocione.

¶ Nota ... venialia ... dimittuntur. Primo ... Secundo ... Tercio ... Quarto ... Quinto per generalem confessionem que fit cotidie ... Sexto ... Septimo ... filios ... ego dominus ...

... absolvere ... Ego ... auctoritate ... absolvo te ... ab omnibus vinculis ... peccatorum tuorum ...

... quadruplex ... Primo ... Secundo ... Tercio ... Quarto ...

Benedicat nos deus deus noster benedicat nos deus et metuant eum omnes fines terre // Hodie est festum sancte trinitatis quam cantant
celum terram et omnia que sunt in celo et terra unde istud festum pre aliis festis debemus celebrare quia in isto festo omnia festa
totius anni recepiunt initium scilicet natiuitas domini pascha penthecoste et festa beate marie virginis angelorum apostolorum martirum confessorum
virginum deuote celebramus / Quod magis festum sancte trinitatis debemus honorare et celebrare // Ad cuius laudem proposui predicta verba
sicut audiuistis dicens benedicat nos deus … in quibus … deus nominatur …
et vlterius dicit idem propheta / Et metuant eum omnes fines terre // Primo ergo dicit benedicat nos pater cui attribuitur potencia
Petimus ergo patrem ut faciat nos potentes …

[illegible]

Sermo de nativitate beate virginis marie

Egredietur virga de radice Jesse et flos de radice eius ascendet. Consuetudo fuit quod antiqui reges et principes natalis diem suum celebrarent et
magnum festum faciebant. Sic filius dei [illegible] matris sue nativitatem celebrari voluit [illegible] tale [illegible]
vir sanctus [illegible] contemplacioni in festis qui singulis annis vi idus Septembris [illegible] solempnitatem audivit
angelorum cantus [illegible] quod [illegible] illo die audiret et non alio [illegible]
die fuit nata [illegible] ut manifestaret [illegible] filius [illegible] solempnitate [illegible] celesti [illegible]
summo pontifici [illegible] die statuit [illegible] virginis celebrari [illegible]
cum nativitate ibi Egredietur [illegible] nobilis [illegible] de radice Jesse [illegible]
nata [illegible] gaudiosissima [illegible] Joachim [illegible] Nazareth

[illegible]

Homo quidam fecit cenam magnam et vocavit multos. [illegible] Iste homo est deus [illegible] homo appellat [illegible] filius dei assumpsit humanitatem [illegible] appellat hominem [illegible] nullus abhorreat [illegible] ad eum accedere quia dolo [illegible] benignus omnibus [illegible]
Iste dicitur [illegible] civitates vocat [illegible] in civitatibus [illegible] civitati vocantur [illegible] ad suam cenam [illegible]
super ceteros diligit [illegible] sed non in civitati vocantur iudei et pagani qui recte vadunt
ad portas mortis // [illegible] vocatores dei [illegible] omnes vocavit [illegible] in civitate paganos iudeos et [illegible] cena
nulla [illegible] vii [illegible] omnibus vocat [illegible] salvabuntur
que est [illegible] // Omnes ergo [illegible] excusare ceperunt [illegible] Veni et intelligitur
iudei [illegible] voluntas [illegible] voluntas [illegible] ad [illegible]
[illegible] Alius dixit [illegible] villam emi [illegible] intelligitur [illegible] temporalis // ~~Primo quem misit deus~~
Alius dixit iuga boum emi quinque [illegible] intelligitur [illegible] // Primum quem misit deus intelligitur [illegible]
[illegible] qui in civitatibus [illegible] veteri et novo testamento et successores // [illegible] possunt intelligere [illegible]
qui [illegible] dic [illegible] fugite mortem [illegible] et venite [illegible] // Iste quaeritur
[illegible] dicitur cena [illegible] paradiso [illegible] labor [illegible] requies [illegible] cena est requies sempiterna
ubi nulla tranquillitas nec ullus labor [illegible] intelligitur [illegible] cena illa [illegible]
[illegible] in ista cena non habes vestem nuptialem [illegible] omnes peccatores non habentes bona opera
[illegible] dicit Ite maledicti in ignem eternum [illegible] qui habent vestem nuptialem [illegible] bona opera [illegible]
[illegible] dicitur cena magna [illegible] ideo quia ibi nullus defectus erit [illegible] omnia affluet [illegible]
[illegible] paradiso [illegible] ut [illegible] dicitur [illegible]
Iste dicit parata sunt omnia [illegible] ab origine mundi [illegible] // Iste [illegible] pluribus [illegible]
[illegible] Nullus dicit [illegible] ego [illegible] omnes [illegible] iustos [illegible] non veni vocare
iustos sed peccatores ad penitentiam. Iste [illegible] intelligitur filius dei et filius [illegible] illud ego sum panis
vivus qui de celo descendi [illegible] intelligitur [illegible] simul cum [illegible] Et [illegible]
est filius dei qui assumpsit humanitatem. Iste non [illegible] homines [illegible] deus est intelligitur [illegible] qui est verus
homo et verus filius dei [illegible] vere filius dei erat iste qui multos homines vocavit
[illegible] et fecit cenam magnam [illegible] magna [illegible] intelligitur [illegible] Cor meum
[illegible] ne auferas [illegible] intelligitur [illegible] liberat homines [illegible]
[illegible] confessione [illegible] unde qui cupit ad hanc [illegible] oportet illi ut manus et pedes
lavet [illegible] intelligitur [illegible] pedes intelligitur [illegible] cogitationem sive affectionem que omnia debemus
[illegible] et sic [illegible] ad istam cenam que est nobis parata ab origine mundi [illegible] in regno
celesti [illegible] perducat nos [illegible] Amen:
¶ Non quia in isto [illegible] excusant se [illegible] ad istam cenam [illegible] in terra [illegible]
[illegible] villa emi et [illegible] in celo [illegible]
ut [illegible] nichil [illegible] nichil [illegible]
[illegible] celesti // [illegible] delectationes
[illegible] dico vobis quia nemo virorum illorum
[illegible] gustabit cenam meam: ¶

Epistola de conversione sancti Pauli apostoli

In diebus illis Saulus adhuc spirans minarum et caedis in discipulos Domini, accessit ad principem sacerdotum et petiit ab eo epistolas in Damascum ad synagogas, ut si quos invenisset huius vie viros ac mulieres vinctos perduceret in Ierusalem. Et cum iter faceret, contigit ut appropinquaret Damasco. Et subito circumfulsit eum lux de celo. Et cadens in terram audivit vocem dicentem sibi: Saule, Saule, quid me persequeris? Qui dixit: Quis es Domine? Et ille: Ego sum Iesus Nazarenus quem tu persequeris. Durum est tibi contra stimulum calcitrare. Et tremens ac stupens dixit: Domine, quid me vis facere? Et Dominus ad eum: Surge et ingredere civitatem, et ibi dicetur tibi quid te oporteat facere. Viri autem illi qui comitabantur cum eo stabant stupefacti, audientes quidem vocem, neminem autem videntes. Surrexit autem Saulus de terra, apertisque oculis nichil videbat. Ad manus autem illum trahentes introduxerunt Damascum. Et erat ibi tribus diebus non videns, neque manducavit neque bibit. Erat autem quidam discipulus Damasci nomine Ananias. Et dixit ad illum in visu Dominus: Anania. At ille ait: Ecce ego Domine. Et Dominus ad illum: Surge et vade in vicum qui vocatur Rectus, et quere in domo Iude Saulum nomine Tarsensem; ecce enim orat. Et vidit virum Ananiam nomine introeuntem et imponentem sibi manus ut visum recipiat. Respondit autem Ananias: Domine, audivi a multis de viro hoc, quanta mala sanctis tuis fecerit in Ierusalem. Et hic habet potestatem a principibus sacerdotum alligandi omnes qui invocant nomen tuum. Dixit autem ad eum Dominus: Vade, quoniam vas electionis est michi iste, ut portet nomen meum coram gentibus et regibus et filiis Israel. Ego enim ostendam illi quanta oporteat eum pro nomine meo pati. Et abiit Ananias et introivit in domum, et imponens ei manus dixit: Saule frater, Dominus misit me Iesus qui apparuit tibi in via qua veniebas, ut videas et implearis Spiritu Sancto. Et confestim ceciderunt ab oculis eius tamquam squame, et visum recepit. Et surgens baptizatus est. Et cum accepisset cibum confortatus est. Fuit autem cum discipulis qui erant Damasci per dies aliquot. Et continuo in synagogis predicabat Iesum, quoniam hic est filius Dei. Stupebant autem omnes qui audiebant et dicebant: Nonne hic est qui expugnabat in Ierusalem eos qui invocabant nomen istud? Et huc ad hoc venit ut vinctos duceret illos ad principes sacerdotum. Paulus autem multo magis convalescebat et confundebat Iudeos qui habitabant Damasci, affirmans quoniam hic est Christus. [illegible]

Evangelium secundum Matheum

In illo tempore dixit Simon Petrus ad Iesum: Ecce nos reliquimus omnia et secuti sumus te; quid ergo erit nobis? Iesus autem dixit illis: Amen dico vobis, quod vos qui secuti estis me, in regeneratione cum sederit filius hominis in sede maiestatis sue, sedebitis et vos super sedes duodecim iudicantes duodecim tribus Israel. Et omnis qui reliquerit domum vel fratres aut sorores aut patrem aut matrem aut uxorem aut filios aut agros propter nomen meum, centuplum accipiet et vitam eternam possidebit [illegible] in regno celesti [illegible] nobis [illegible] Amen:

¶ Conversio sancti Pauli eodem anno fuit quo Christus passus est et post Stephanum lapidatum.

quodcumque manducatur panis qui realiter videtur [illegible] morte domini annunciatur et quicumque manducaverint panem [illegible]
Quod autem indigne manducant [illegible] sumunt, et qui manducaverint et indigne que [illegible] dampnabuntur. vnde quidam
digne sumit corpus Christi mortem eterna non gustabunt [illegible] ignis [illegible] vnde apostolus plus ait [illegible] ipsum
doctor [illegible] non accedat nisi dignus [illegible] capit indigne [illegible] ignis // vnde apostolus [illegible]
homo [illegible] digne edat et bibat // Item nota quod multe sunt utilitates que sequuntur hominem qui digne sumit
corpus Christi // Prima utilitas est quod homo accedit in caritate dei Beda. Secunda quod inducit passionem Christi ad memoriam. Tercia
utilitas quia homines [illegible] fortes efficit // Quarta utilitas quod confirmat hominem in bono [illegible] // Quinta utilitas quod adiungit
hominem [illegible] // Sexta utilitas quod [illegible] hominem a peccatis venialibus et mortalibus [illegible]
Septima utilitas quod [illegible] hominem // Octava utilitas [illegible] in fide roborat // Nona utilitas quod [illegible]
et eciam [illegible] // Decima utilitas quod [illegible] hominem in dyabolo [illegible] sibi // Undecima utilitas quod [illegible] sine accessione
[illegible] // Duodecima utilitas quod homini vitam eternam prestat // Et [illegible] in [illegible] qui in
[illegible] malum [illegible] in caritate dei. Nam si sint mali [illegible] pessimus [illegible]
digne sumit corpus domini [illegible] in caritate dei [illegible] sumit corpus Christi [illegible]
[illegible] passionem Christi. Item sicut illi qui digne sumunt corpus Christi [illegible] duodecim
utilitates bonas, sic illi qui sumunt indigne [illegible] duodecim malas // Item queritur utrum Christus dedit corpus [illegible]
[illegible] // Alii dicunt oppositum [illegible]
[illegible] debet [illegible]
[illegible] in oblata [illegible] oblata corpus Christi sine sanguine [illegible] sanguis
Christi sit in calice // [illegible] in corpore Christi est sanguis sicut in calice corpus cum sanguine // Item queritur
[illegible] sacramentum sumere [illegible] quod [illegible] quatuor diebus in qualibet [illegible] vel in qualibet
ebdomada vel qualibet die // [illegible] debet sumere corpus Christi [illegible] debet intelligi utrum [illegible]
[illegible] caritas [illegible] // Alii dicunt quandocumque sit [illegible]
[illegible] mortali peccato [illegible] facit [illegible] sumere [illegible] magnum [illegible]
ipsum corpus [illegible] // Item nota quod si aliquis [illegible] accedit ad hoc sacramentum et si sumit
[illegible] sine peccato mortali non sumit corpus Christi [illegible] debet [illegible] sumere [illegible] sumit // Item nota
quod qui interest misse sine mortali peccato [illegible] sumit corpus Christi [illegible] sumit [illegible] corpus Christi
[illegible] sumit [illegible] // Item nota quod hostia sine corpus Christi dividitur in tres partes [illegible] prima particula
[illegible] // Secunda [illegible] purgatorio // Tercia [illegible]
in regno celesti // Et ergo quicumque homo accedit ad sacramentum videat quo accedit vnde [illegible] sumunt
boni sumunt mali [illegible] mors est malis vita bonis // Item nota quod [illegible] doctores [illegible]
[illegible] in qualibet particula [illegible] hostia in mille partes dividitur [illegible] posset [illegible]
Christi est in qualibet particula integer [illegible] non possit [illegible] non est corpus Christi. Item
ubi est corpus Christi [illegible] // [illegible] nota quod duplicia sunt peccata oblita
[illegible] sacramentum debet [illegible] ad memoriam [illegible] non [illegible] non remittuntur
[illegible] sunt peccata oblita que homo [illegible] toto corde [illegible]
[illegible] corpus Christi // Alia sunt peccata oblita que [illegible] corpus Christi // Item queritur que etas [illegible]
[illegible] ad memoriam [illegible] ut sciat discernere bonum et malum // Et est qui [illegible]
[illegible] qui descendit de celo natus de virgine. Conceptus de spiritu sancto
[illegible] et sepultus. Resurrexit. ascendit ad celos venturus iudicare
[illegible] flagellatus. Crucifixus mortuus [illegible]
vivos et mortuos // Item [illegible] debet [illegible]
[illegible] // [illegible] non accedit ad sacramentum // Item sacerdos nullo
[illegible] // Item nullum [illegible]
[illegible] debet [illegible]
nisi [illegible] // Item

70

Letanie bis in anno fiunt. vna maior [illegible] prima fit in festo sancti marci. ista dicitur letania maior
secunda fit tribus diebus ante ascensionem domini [illegible] // Et ista dicitur letania minor // Et interpretatur letania [illegible] supplicacio
[illegible] // Dicitur autem letania maior [illegible] quia a magno [illegible] instituta est scilicet a beato Gregorio papa [illegible]
[illegible] apostolorum sancti Petri et Pauli apostolorum // Est dicta letania
maior [illegible] quia [illegible] morbo est instituta // Et hoc [illegible] romani [illegible]
et in pascha domini corpus receperunt [illegible] comessacionibus [illegible] luxurie [illegible] //
[illegible] pestem maximam [illegible] apostema [illegible] // Et fuit ista pestis tam [illegible] quod homines [illegible]
[illegible] moriebantur // Ita quod cum aliquis sternutabat statim moriebatur // [illegible] cum aliquis aliquem videret
[illegible] sternutare statim dicebat Deus te adiuvet // et [illegible] ad [illegible]
[illegible] bonum // [illegible] bona [illegible] in alia mala [illegible]
[illegible] dicunt [illegible] sanitatis [illegible] in infirmitate vel in morte // [illegible]
aliquis oscitabat statim moriebatur [illegible] quando aliquis aliquem videbat oscitare statim [illegible]
[illegible] // Et ista est consuetudo [illegible] // [illegible] papa [illegible]
[illegible] instituit ut omnes [illegible] procederent et dum [illegible] procedentes ambulantes [illegible]
[illegible] ut pestem elongaret [illegible] et [illegible] papa [illegible]
super castrum [illegible] gladium [illegible] in vagina [illegible] castrum angeli // Alia autem dicitur letania
minor quia a minore instituta est quia fiunt tribus diebus ante ascensionem domini // [illegible] in [illegible] fuit [illegible]
[illegible] et maxime [illegible] fiebat [illegible]
[illegible] et [illegible] horribiles audiebant // Erant [illegible] terribile
[illegible] in die pasche [illegible] palacium [illegible] in domibus [illegible]
[illegible] plena [illegible] // Aliud est terribile fuit quod [illegible] portas intrauerunt [illegible]
[illegible] // Et non solum [illegible] et alia multa [illegible] et sic multos homines
in [illegible] in domibus [illegible] // Cum tanta mala [illegible] // [illegible] in [illegible]
[illegible] letanias [illegible] instituit [illegible]
[illegible] // [illegible] quadragesimam [illegible] processiones
[illegible] in [illegible] et [illegible] quatuor [illegible]
[illegible] fructus [illegible] // [illegible] ut dominus [illegible] extinguat
[illegible] // Quarto ut ad [illegible]
[illegible] // In [illegible] processionibus [illegible] portatur in [illegible]
[illegible] demones [illegible] fugiunt // Est [illegible] quia [illegible] tube [illegible]
fugiunt // [illegible] processionibus [illegible] angelorum [illegible] ad celum [illegible]
cum [illegible]

Domus mea domus orationis vocabitur ... ita quod ... que ... festiuitati
hodie celebramus. Notandum quod dicitur ... domos esse principales ...
... ecclesia ... templum ...
... ut in illa orent pro salute ...
... stacio (?) ... confessio ...
... ad orandum in ecclesia ...
... ad devotionem ...
sacerdos orat ... templum ...
... angeli assistunt ...
... domus ... templum ...
Dei sanctum est quod estis vos ... domum dicitur ... ordinauit ...
... in libro regum ... templi ...
... domus ... diligenter ...
... domus ... in qua ...
... domus est regnum celorum in qua ...
... multe ... dies ... cum ...
dies ... que ... (in margin: ... que ...)

Domine dilexi decorem domus tue ... Notandum ... domus ... gracia ... ista
... pulcritudo ... anima ...
... domus diligitur ... secundo bonum faciendo ... in ...
... sacerdotes
... domus diligit ...
... valeat
... pulcritudo ...
... domus diligitur ... videndo ... audiendo
... sicut paulus dicit ...
... capitulo ...
... pulcritudo est ... audiendo ...
domus ... diligitur audiendo ...
... ibi ...
... in templo dei ...
... Templum dei sanctum est quod estis vos ... templi ... decorem ...
... domus ... domum ...
... dignum ...

Quodam tempore ... gaudium ... ad doctrinam ...
... gaudium ... gaudio ... domo ...
... tristicia ...
... nocte ... gaudium ...
... mala ...
... gaudium ...
... gaudium ...
... gaudium ... tristicia ...
... gaudium ...
... tristicia ... gaudio ...
... gaudium ...
... tristicia ...
... tristicia ... eligenda ...
... gaudium ...
... tristicia ... gaudium ...
... tristicia ... gaudium ...
... tristicia ... eligenda ...
... tristicia ... tempore ...
... tristicia ... celesti
... tristicia eligenda ...
... gaudium ... mundi
... tristicia ... eligenda
... tristicia ... gaudium ...
... gaudium ... bonum ...
... tristicia ...

Nemo potest duobus dominis servire :—

Mathei vj. In hoc ewangelio duo patet nobis ... diversitas duorum quibus ... nobis ... / ... ad quendam regnum dei ... [illegible] ... 71

... et videns homines ... in diversis ... [illegible] ... debent dici ... hodie ... [illegible] ... sunt enim aliqui qui serviunt suo carni ... [illegible] ...

... carni serviunt ob gulosi qui ... venter ... [illegible] ... Dalida ... caro que ... debet ... [illegible] ... nimis diligitur sicut Sampson uxore sua ... [illegible] ... flagellis ... [illegible] ...

... [illegible] ... Quidam dicit ... nocte totis ... [illegible] ... Quidam serviunt alii duo ... [illegible] ...

... et figuratur ... libro ... Regum xxxj. Contingit ... [illegible] ... qui videns unum adolescentem in campo ... [illegible] ...

... adolescentem ... [illegible] ... diliget ... cepit egrotare ... deserit eum ... [illegible] ... Ista tamen est ... [illegible] ...

[illegible]

... sic ... sunt ... [illegible] ...

... [illegible] ... Amen.

Dixerunt ... [illegible] ... Vnde ... [illegible] ...

[illegible]

Intravit autem rex ut videret discumbentes. Anima quoque eius [illegible] quod corporalia ita spiritualia peccata. Sicut mortem corporalem
Multi ergo qui carnales sunt peccata spiritualia parvipendunt cum tamen per bonorum obmissionem Deus ita dampnat
sicut per mali commissionem. Dicit enim Christus Amen dico vobis quod uni ex minimis non fecistis vestes nuptiales [illegible]
in utroque opere [illegible] quod aliqui mala fecerunt sed quia bona opera non fecerunt Deus cum [illegible]
prius maxime peccata spiritualia respiciat. Ideo quicumque homines [illegible] caritate videbit illum
quasi caritatis veste nuptiali dampnat. Secundo nota quod Deus Deus videt quinque genera hominum. Videt
namque tribulatos ut eos eripiat, devotos videt ut eos in oratione exaudiat, penitentes videt ut peccata eis
remittat, et peccatores videt ut eos puniat, beatos videt ut eos eternaliter letificet. Primo dico quod
Deus Deus videt tribulatos ut eos eripiat. Exodi iii°. Videns vidi afflictionem populi mei qui est in Egypto
et gemitum eorum audivi et descendi liberare eum. Et dicit notanter Videns vidi quia Deus non solum videt
quod hic patitur exterius sed etiam quod patitur interius quia sic quasi peccatores puniuntur. Exterius illa afflictio
[illegible] est gravita [illegible] Deus dicitur cum non videt sed afflictio quam prius [illegible] affligi et pacienter
tolleravit. Sicut Deus videt in quanta afflictos animat ne desperent et in quantum eis [illegible] Deus
[illegible] [illegible] Cum ipso sum in tribulacione eripiam eum et glorificabo eum. Nemo enim debet timere si
aliquas molestias patitur in hoc mundo quia Deus [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] que revelabitur
in nobis. Nam [illegible] [illegible] filiorum [illegible] [illegible] [illegible] videt matrem in [illegible]
[illegible] xix° Cum vidisset ergo Iesus matrem et discipulum stantem quem diligebat dixit matri sue Mulier
ecce filius tuus. [illegible] video te in magna tribulacione et afflictione [illegible] ideo commendo te
[illegible] ut ipse te consoletur quia ad presens non sufficeret te consolari sed post modicum tempus [illegible]
sufficeret consolari. Et sic fuit [illegible] [illegible] [illegible] angelorum [illegible] [illegible] ipsa potuit dicere illud
Psalmi Secundum multitudinem dolorum meorum in corde meo consolaciones tue letificaverunt animam meam. Secundo dico
quod Deus videt devotos in oracione ut eos exaudiat. Isaie xxxviii°. Audivi oracionem tuam et vidi
lacrimas tuas. Ecce adiciam super dies tuos quindecim annos et de manu regis Assiriorum eruam te
[illegible] que cum devotione funduntur multum placet Deo et libenter exaudit eos qui cum [illegible]
devocione orant. Publicanus respexit in oracionem [illegible] et non fuerunt [illegible] [illegible] [illegible] Deus videt
publicanum orantem de [illegible] [illegible] Luce xviii°. [illegible] publicanus stans a longe [illegible]
pectus suum dicens Deus propicius esto mihi peccatori. Et [illegible] descendit hic iustificatus in domum suam. Tercio
dico quod Deus videt penitentes ut peccata eis [illegible] Luce xix°. De Zacheo qui querebat videre Ihesum et non
poterat pre turba quia pusillus statura erat. Ascendit ergo in arborem sicomorum ut videret illum quia inde
transiturus erat. [illegible] ergo Ihesus videt eum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Zacheus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut peccata sua [illegible]
et [illegible] faciat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] que peccata [illegible] [illegible] in arbore [illegible] [illegible]
ad memoriam [illegible] [illegible] Deus Deus videt [illegible] [illegible] acceptat et peccata relaxat [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia in domo tua oportet me manere. [illegible] [illegible]
est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hominum quo [illegible] [illegible] [illegible] et illuminat
et beatificat. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] video te [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] videt Mariam Magdalenam [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Quarto dico quod Deus Ihesus videt malos in peccato [illegible]
[illegible] ut eos puniat. Deuteronomii xxxii°. Videt Deus et ad iracundiam concitatus est quia provocaverunt eum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
filii [illegible] et ait Abscondam faciem meam ab eis et considerabo novissima eorum. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Proverbiorum xv°. In omni loco Deus contemplatur bonos et malos [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] peccatum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ezechielis viii°. Ezechiel in
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ydola que colebant [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ubi Deus dixit ad eum Certe ergo video fili hominis quod [illegible] Deus ipse [illegible] [illegible]
unusquisque in abscondito cubiculi sui dicunt enim aliqui Non videt nos Deus [illegible] [illegible] dicere
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Deus et omnia videt. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] prima Corinthiorum iiii°. Nolite ante tempus iudicare quoadusque Deus veniat et illuminabit
abscondita tenebrarum et manifestabit consilia cordium. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicere
[illegible] tua voluntate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tua voluntate patebunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
toti mundo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] peccata
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Genesis xviii°. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Clamor Sodomorum et Gomorreorum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] clamor eorum. Et [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] igne et sulphure et [illegible] eos [illegible] [illegible] [illegible]
Deus super Sodomam et Gomorram ignem et sulphurem [illegible] [illegible] [illegible] infideles peccatores qui [illegible] fidei non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Nam Gomorra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
Sodoma [illegible] [illegible] eorum [illegible] et [illegible] malos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mundi et
[illegible] eos [illegible] eorum et [illegible] eos [illegible] sulphure in [illegible] [illegible] [illegible] ignis [illegible]
sulphuris. Quinto dico quod Deus videt beatos ut eos eternaliter letificet. Iohannis xvi°. Nunc [illegible] [illegible]
[illegible] videbo vos et gaudebit cor vestrum et gaudium vestrum nemo tollet a vobis quia [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
homines sed et angelos letificet. [illegible] xv°. Valde mirabilis es domine et facies tua plena graciarum
[illegible] mirabilis quia [illegible] [illegible] cum vident in [illegible] [illegible] gaudio [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicebat Ostende nobis domine faciem tuam et salvi erimus [illegible]
[illegible] nos perducat [illegible] [illegible] [illegible] Amen.

Nota quod pastores ecclesie non solum debent exteriora bona ovibus [illegible] sed etiam animam pro eis ponere quia si animam multo magis corpus [illegible] pro ovibus suis ponere vel tradere non est dubium quin et temporalia ponat. Nam sicut dicit Augustinus libro [illegible] omnibus totum quod est pastoris exteriora et interiora ad utilitatem est ovium [illegible] quod totum debet se dare [illegible]. Nota quod ut remitteret nobis debitum peccati [illegible] redemptione debiti peccati [illegible] venit filius [illegible] in redemptionem [illegible] et hec fuit magna caritas. Sed attendenda est maior caritas quia animam suam pro nobis tradidit [illegible] dedi dilectam animam meam in manus inimicorum [illegible] quia est pro nobis animam suam exposuit [illegible] hec tamen [illegible] debet dicere [illegible] quia nescis magis pro nobis facere potuit

[illegible] in futuro quia futurum erat quod debuit ponere animam suam. Bonus non ex accidenti bono sed essentiali

Ego sum pastor bonus. Bonus pastor animam suam dat pro ovibus suis. Nota [illegible] pastoris [illegible] est oves pascere unde pastor dicitur a pascendo [illegible]

In illo tempore dixit Jesus discipulis suis Ego sum pastor bonus

[illegible]

Bonus pastor animam suam dat pro ovibus suis. Mercenarius [illegible]

[illegible]

narius autem et qui non est pastor cuius non sunt

[illegible]

oves proprie videt lupum venientem et dimittit oves

[illegible]

et fugit et lupus rapit et dispergit oves. Merce-

[illegible]

narius autem fugit quia mercenarius est et non pertinet

[illegible]

ad eum de ovibus. Ego sum pastor bonus et cognosco

[illegible]

meas et cognoscunt me mee. Sicut novit me

[illegible]

pater et ego cognosco patrem et animam meam po-

[illegible]

no pro ovibus meis. Alias oves habeo que non sunt ex hoc ovili et illas oportet me adducere

[illegible]

ex hoc ovili et illas oportet me adducere et vocem

[illegible]

mean audient et fiet unum ovile et unus pastor.

Et cognosco meas [illegible]

Alias oves habeo pro ovibus [illegible]

[illegible] maria

72

Istud cap. [illegible] ... in festo martirum [illegible] ... passionem ... imitacionem ... abneget se ... [illegible]

B. ... Inquit vult [illegible] ... voluntarie ... [illegible] ... et est [illegible] ...

[illegible]

... dicta ... passione et resurrectione ... [illegible]

Inquit ergo ... et si quis vult ... venire ... voluntatibus ... si quis vult ... in teneritatem venire per imitacionem ...

Abneget ... nichil plus ... [illegible]

Marci 8 ... Si quis vult venire post me ab

[illegible] ... abneget se ... quia [illegible] est causa quare vel bona sive mala

neget semetipsum et tollat crucem suam et

et tollat crucem suam ... mortificacione vel carnis ... imitacione tollat crucem ... tollit ... affligit. Qui enim voluit

Semetipsum ... propria voluntate ... sua

sequatur me. Qui enim voluerit animam suam salvam

[illegible] ... vitam presentem ... in diligenciam ... facere ... perdet eam. Inquit ... in futuro ... mortem eternam

Qui autem perdiderit animam suam propter me ... vitam presentem ... propter me inveniet eam ... mortificacionem ... in futura ... gloriam ... eterna ...

facere perdet eam. Qui autem perdiderit animam suam

[illegible] ... propter me ... [illegible] ... tanto plus ... [illegible] ... eternam [illegible]

propter me inveniet eam. Quid enim homini prodest

[illegible] ... toto in utile sit ... dabit ... redemptor ... dampnata quia si ... [illegible]

si mundum lucretur universum anime vero sue detrimentum patiatur

[illegible] ... salute filii ... virginis ... vocat ... carnis veritate ... matris puritatem

Aut quam dabit commutacionem homo pro anima

[illegible] ... filius ... cum angelis ... manifesta ... abscondita cordis ...

Sua. Filius enim hominis venturus est in gloria

et tunc reddet ... unicuique ... Amen dico vobis ... [illegible]

Patris cum angelis suis et tunc reddet unicuique

[illegible] ... sunt aliqui hic stantes qui non gustabunt mortem donec videant regnum dei ... mortem eternam ... [illegible]

secundum opera eius. Amen dico vobis sunt quidam

qui non gustabunt mortem ... [illegible] ... in futuro quasi ... vitam non possidebunt ...

Sunt quidam ... [illegible]

Donec videant ... in regno ... eterne ... [illegible]

de hic stantibus qui non gustabunt mortem donec videant

donec videbunt filium [illegible] in ea claritate in qua [illegible] pro iudicio vel per d. v. filium [illegible] in ecclesia militante dilatata regnantem et [illegible] in ecclesia [illegible] mundi gloriam [illegible] credant se regnaturi in patria eterna in ea claritate [illegible] qua veniat ad iudicium

filium hominis venientem in regno suo

[illegible] ex caritate [illegible] tributi reddere [illegible] fuerit [illegible] arbitrati sunt petrum ex omnibus apostolis platum [illegible] discipulo ad [illegible] veritatis sicut subditi ad iudicem [illegible] ad dominum manifestis

In illa hora accesserunt discipuli ad Iesum dicentes

quis putas maior [illegible] erit [illegible] in collegio [illegible] in ecclesia militante vel [illegible] in ecclesia triumphante et advocans [illegible] advocans Iesus parvulum [illegible] ut [illegible] in [illegible] demonstraret

i. quis erit vel fiet

quis putas maior est in regno celorum Et

vel [illegible] statuit in medio qui non venit [illegible] in cordibus ut humilitate superbiam [illegible] claves et [illegible]

advocans Iesus parvulum statuit eum in medio

et efficiamini [illegible] et humiles [illegible] sicut parvuli [illegible] non sensibus sed malitia [illegible] sensibus sed malitia parvuli estote

eorum et dixit Amen dico vobis nisi conversi fueritis

non intrabitis [illegible] qua [illegible] in [illegible] in gloria ut [illegible] ubi [illegible] Ego sum hostium

et efficiamini sicut parvuli non intrabitis in regnum

celorum [illegible] quia aliter non intratur humiliaverit qui [illegible] maior non [illegible] sicut [illegible] vel qui me imitatus fuit et [illegible] humiliavit [illegible] formam [illegible] accipiens [illegible] in [illegible] sit [illegible] sit

celorum Quicumque ergo humiliaverit se sicut parvulus

quicumque ex caritate unum parvulum humilitate [illegible] imitatorem [illegible] est [illegible] in nomine [illegible] amorem vel ob [illegible] nomine in vocacione [illegible] putat se honorari

iste hic est maior in regno celorum Et qui

[illegible] me suscipit [illegible] parvulis [illegible] qui vos suscipit me suscipit qui vos audit me audit

susceperit unum parvulum talem in nomine meo me

et qui vos spernit me spernit [illegible] autem scandalizaverit [illegible] occasionem [illegible] peccato mortali [illegible] pusillis [illegible] non potest moveri

suscipit Qui autem scandalizaverit unum de pusillis istis

[illegible] qui per [illegible] capituli et [illegible] in die [illegible] michaelis [illegible] in quo [illegible] nos salvator ad [illegible] qualiter [illegible] aliquis possit eo [illegible] eterna vel [illegible] in ecclesia militante [illegible] viderunt [illegible] acceperunt [illegible] accipiebant ad petrum [illegible] ei [illegible] non solvit [illegible] et [illegible] intrasset in domum [illegible] eum Iesus dicens [illegible] tibi videtur Symon Reges terre a quibus accipiunt tributum vel censum a filiis suis vel ab alienis Et ille dixit ab alienis Dixit illi Iesus ergo liberi sunt filii ut autem non scandalizemus eos vade ad mare et mitte hamum et eum piscem qui primus ascendit tolle et aperto ore eius invenies staterem illum sumens da eis pro me et te

Quis putas [illegible] et putas est [illegible] et [illegible] corrupte

Quicumque non [illegible] ubi maior [illegible] ibi maior [illegible] ibi maior [illegible]

expedit ei melius esset ei vel minus esset ei ut suspenderetur mola
asinaria in collo eius vel [illegible] ergo omnino dolendum [illegible] mundanis
peccatoribus [illegible] quod non caveret

asinaria qui in me credunt expedit ei ut suspendatur
necesse est enim [illegible] et tamen ut veniant scandala
[illegible] ut qui probati sunt meliores fiant [illegible] in uno
necesse expediens ad [illegible]

ei mola asinaria in collo eius et demergatur
vae homini illi per quem scandalum

Scandalum est dictum vel factum minus rectum praebens occasionem ruinae et dicitur a scandalon graece quod est offendiculum latine [illegible]

in profundum maris vae mundo a scandalis necesse

est enim ut veniant scandala verumtamen vae homini
Si autem manus tua vel pes tuus [illegible] necessarium [illegible] ope [illegible]
illo cottidie in [illegible] glossa Rabani [illegible] potest utilis
ad [illegible] in operando pes [illegible]
tendens

Si autem manus tua vel pes docent scripturam ne scandalizemus credentes [illegible] timere eos qui scandalizare nos [illegible] distat in [illegible] vel [illegible] scandalizare [illegible] scandalizari.

illi per quem scandalum venit Si autem manus tua
scandalizat te [illegible] animae [illegible] in dicto
vel facto minus recto abscide eum et exclude a tua societate
ne si cum [illegible] vitam [illegible] volumus [illegible] in
futuro cum eo [illegible]

vel pes tuus scandalizat te abscide eum et proice
et proice abs te [illegible] societatem [illegible] castigare nequis
bonum est [illegible] [illegible] ad [illegible] vel [illegible]

abs te Bonum est tibi ad vitam ingredi debilem
quam duas manus vel duos pedes [illegible] quam cum [illegible] damnari [illegible]
melius est vitam solitariam ducere quam ab aliis [illegible]
vitam [illegible] aeternam [illegible]

vel claudum quam duas manus vel duos pedes habentem
Et si oculus tuus [illegible] in [illegible] vel [illegible] sunt oculus scan-
dalizat te [illegible] erue eum
[illegible] voluntatem et proice abs te separando societatem

Et si oculus tuus [illegible] sunt amici [illegible] alienandi ne [illegible] et [illegible] affilietur [illegible] amputetur ne [illegible] patiens scandalis [illegible]

mitti in ignem aeternum Et si oculus tuus scandalizat
bonum est [illegible] utile est [illegible] cum simplici veritate
in vitam [illegible] aeternam [illegible] quam cum [illegible]

te erue eum et proice abs te Bonum est tibi unum

mitti in gehennam ignis id est in finem sine in dampnacionem eternam

oculum habentem in vitam intrare quam duos oculos habentem
Videte tanto respiciatis ne quod quantum in vobis est nolite
contempnere sed potius salutem eorum laborem querite simi-
litatem

mitti in gehennam ignis Videte ne contempnatis
scilicet unum angelorum qui sunt deputati ad custodiam in celis in
vita eterna semper vident faciem patris mei in visionem dei

unum ex hiis pusillis Dico enim vobis quia angeli
manifesta sunt ideo non est spernendus ab homine quod
apud deum tante cure est ideo vos nolite [illegible] quantum in
vobis est

[illegible] [illegible]

eorum in celis semper vident faciem patris mei qui in celis est
Vos estis sal terre [illegible] apostolicum officium sicut quia sicut
sal terre et lux mundi [illegible] dat causam quo
dicant [illegible] Vos estis quidem esse aliorum forti-
tudo sed in [illegible] [illegible] sal et [illegible]

Matthei v. Vos estis sal terre quod si sal evanuerit
a doctore [illegible] alia [illegible] in [illegible] deficient in
quo [illegible] in finibus apostolus [illegible] aut [illegible] ad
nichilum valet ultra nisi [illegible] sal sed in [illegible] nec
est tribulacio cedentes [illegible] nisi ut si mittatur foras ab officio
docendi vel [illegible]

Vos estis [illegible] [illegible] [illegible] specialiter ad apostolos qui perfectius [illegible] [illegible] sed et aliis dicit omnes
ut sint sal optimum [illegible] aliis doctrina sua et vite sue exemplo

in quo salietur ad nichilum valet ultra nisi ut
[illegible] et conculcetur dum vita eius contempnitur que ad nichilum
valet [illegible] ab hominibus ut indicatur ab ho-
minibus carnalibus [illegible] contemptum [illegible] qui eum primo

mittatur foras et conculcetur ab hominibus Vos estis lux
[illegible] [illegible] Vos estis lux [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] illuminant [illegible]
ignorancie lux mundi non mundi [illegible] qui sunt
[illegible] [illegible] quasi dicit [illegible] quo [illegible]

mundi non potest civitas abscondi supra montem posita neque ac-
[illegible] et non potest [illegible] [illegible] est [illegible] doctrine
[illegible] [illegible] esse bonos super non [illegible] [illegible]
alia [illegible] manifestat eam neque accendunt
[illegible] alia similitudo et ponunt eam [illegible] [illegible]

accendunt lucernam et ponunt eam sub modio sed super
[illegible] sed super candelabrum candelabrum que [illegible] vite
[illegible] [illegible] in [illegible] ut luceat [illegible] sicut lucerna [illegible]
candelabrum [illegible] est super quod [illegible] [illegible] sic lu-
ceat lux vestra coram hominibus ut [illegible] non sub modio
sed super candelabrum

candelabrum ut luceat omnibus qui in domo sunt Sic

[illegible] [illegible] capitulo
[illegible] [illegible] [illegible]
in quo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
multiplicem digni-
tatem et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] lux [illegible]
clare doctrine qua
[illegible] instruunt ci-
vitas aut [illegible]
[illegible] [illegible] vite
[illegible] lucerna sunt [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] ad ipsos docto-
res [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

74v

ut in op(er)e u(er)o vere docet qui facit quod docet aliter se ipsum condempnat. Secundo quoque ordine attingunt. et glorificent in vobis precium non vos aquo omne dictum optimum et omne donum perfectum Jacobi i° Intelligitur cum opus est quod celestis fecerit qui vobis faciat esse celestes. Et in celis e

Luceat lux vestra coram hominibus ut videant opera vestra in celis dicitur esse preciosius. Et ubique sit essencialiter sed maiorem refulgencie sue operacionis ut in celis i. in sanctis in quibus solet per graciam vita quoque sanctorum est lucida ad proximum ad bonam fructo.

Bona et glorificent patrem vestrum qui in celis est etc.

Simile est regnum celorum glosa Intelligitur i. ecclesia presens omnibus tam religiose quam superstitiose continentibus

przyrownano yesth

[marg.] Istud ewangelium habetur Mathei xxv° capitulo et est principium capituli et legitur de virginibus primo dicitur sic

Nisi tu dixeris et d(omi)n(u)s. Simile est regnum celorum decem virginibus

que accepi etc. opera que secundum continencia fiunt exie-runt obviam sponso etc. concordaverunt voluntati sponsi et

[marg.] Simile est regnum id est ecclesia ordinata decem virgines sunt qui se a luxu seculi continent.

lampasze

que accipientes lampades suas exierunt obviam

[marg.] exierunt obviam dicitur exierunt obviam quia tunc concordaverunt voluntati dei et ecclesie quando acceperunt fidem.

matris ecclesie | et quinque autem etc. qua voluntati serviunt blandiciis hominum

[marg.] Que accipientes bonum opus lampas est fides quam quasi i. luminat sicut lampas domum sunt lampades venientes ad Christum predicatores in baptismo accipi-unt.

PSS

sponso et sponse quinque autem ex eis erant fatue et quinque prudentes qua voluntate veritati serviunt pro-ctoris premiis | Set fatue etc. que serviunt vanitati acceptis lam. i. accepta unccione bonorum operum:

[marg.] Quinque quia in quinque pertita est continencia in carnalibus i. terrenis videlicet ut in quinque sensibus continent se a voluptatibus

et quinque prudentes sed quinque fatue acceptis lampadibus non sumpserunt etc. gloriam intra conscienciam ut secundum ordinacionem oleum est leticia mentis quam habet qui in tribus deo placet prudentes vero etc. interiorem glorie in consciencia

non sumpserunt oleum secum prudentes vero

et in vasis suis etc. i. in consciencijs suis cum lampadibus unccione bonorum operum

acceperunt oleum in vasis suis cum lampadibus morulam etc. Judicium differente optimum ut sit morum sit quia est parum tempus inter portem et secum adventum Christi

ale gdy nesskali messkaiac oznial ablubieniec   za sspiesz

moram autem facientes sponso et sponsi dormi dormitaverunt ante morte langoribus omnes a. electi et reprobi et dormierunt somnum mortis media autem nocte securis omnibus nocte in specta ut media nocte a. nullo sciente ut repente

usnely   yspaly

taverunt omnes et dormierunt media autem nocte

[illegible]

Clamor f[it] in voce angeli et in tuba dei Ecce sponsus adest vocantium sibi precio virgines exite obviam ei iugiter

Clamor factus est Ecce sponsus venit exite obviam

tunc surrexe[runt] a somno mortis omnes boni et mali virgines scilicet continentes et ornaverunt lampades suas munierunt se cum opera sua per quibus remuneracionem expectant

ei. Tunc surrexerunt virgines ille et ornaverunt

confestim sua fiducia decepte in his vacue dicunt proximis date

lampades suas. Fatue autem sapientibus dixerunt

nobis testimonium laudum dicendo de operibus nostris quod vidistis quia lampades opera nostra que vobis clara videbantur

Date nobis de oleo vestro quia lampades nostre extin-

guuntur ... [extinguuntur] dicentibus non de avaricia [loquitur] sed timore

guuntur. Responderunt virgines prudentes dicentes ne

ne forte quia in illa die testimonium cuique sua vix sufficiet sibi nedum sibi et proximo Ite increpando loquitur potius

forte non sufficiat nobis et vobis ite potius ad

ad vendentes veniamus laudes vestras movere potius ad vos intus quomodo vendamus quod nobis adinvicem quod nobis laudes vendere consueverunt Dum autem irent emere quia cum vite sue testimonium ex proximis quererent iudex venit

vendentes et emite vobis. Dum autem irent emere

qui non opus recordanti est et quibus conscientia dabat bonum testimonium Intraverunt cum eo ubi mundo anima verbo copulatur:

75

venit sponsus et que parate erant intraverunt

qui et clausa est ianua ad ditas regni celestis quia petitis postea nullus patebit aditus post iudicium novi[ssime]

cum eo ad nuptias et clausa est ianua. Novissime

nissime vero et c[etera] ... proximum primam et in fructuosas lacrimas pulsant foris relicte non dicitur quod emerunt oleum quia nullo iam remanente de alienis gaudio laudibus ut augustinus videtur ad implorandum dei domine

vero venerunt et reliq[ue] virgines dicentes domine domine

domine aperi nobis At ille respondens ait amen dico vobis nescio quia vestrum meritum non recognosco:

aperi nobis At ille respondens ait Amen amen dico

[illegible]

Virgo margareta fuit de civitate antiochie et erat theodosii filia qui fuit patriarcha gentilium quia scola adherebat. Una filia erat cui nomen fuit margaretha quam pater odio habebat. Ista nutrici tradita erat [illegible] ut nata [illegible] quedam civitate per v stadia ab antiochia civitate ut ibi nutriretur // Defuncta autem matre tanto maiori [illegible] nutricis [illegible] valde [illegible] erat // [illegible] quam pater [illegible] erat quindecim annorum pascebat oves nutricis sue [illegible] // In illis diebus [illegible] prefectus [illegible] veniens [illegible] et [illegible] statim eam [illegible] // [illegible] vidit beatissimam margaretam [illegible] oves nutricis sue statim eam concupivit // dixit [illegible] et [illegible] eam et virginem eam [illegible] // [illegible] eam [illegible] Deus misericordie [illegible] // Veniente [illegible] et [illegible] eam [illegible] // [illegible] dixit quod deus [illegible] marti[illegible] [illegible]

75 v

Vigilate itaque quia nescitis videlicet ut testimonium nobis bone conscientie preparemus ne cum fatuis virginibus foris maneamus

Vobis nescio vos. Vigilate itaque quia nescitis
quia nescitis non solum diem iudicii sed etiam diem mortis ignoramus // Ubi gregorius in omelia super eodem euangelio. Qui penitenti veniam spondet peccanti diem crastinum non promisit. Semper ergo extremum diem metuere debemus quem numquam possumus previdere.
diem neque horam.

Hoc mando scilicet apostolis et sequacibus vestris ut diligatis invicem quatenus per caritatem ad vitam veniatis.

Istud dominus dicitur collaudamus pro eis et ita dicit

Hoc mando vobis ut
Beatus augustinus ut diligentem vitam merito sepe dilectionis commendatur quasi sola sit precipienda sine qua non prosunt cetera que sine ceteris non potest haberi. Per hoc patienter debemus sustinere etiam odia mundi. Unde si mundus vos odit. Mundus distinguitur tripliciter scilicet archetipus id est deus 2° archetipus abstractus quod est principalis et typus quod est figura quasi principalis figura quia ipsa est exemplar mundi sensibilis 3° est mundus qui dicitur microcosmus id est maior mundus ut est iste mundus visibilis 4° mundus qui dicitur microcosmus id est minor mundus ut est homo. De quibus tribus in mundo erat scilicet primo 2° mundus per ipsum factus est scilicet 2° et mundus eum non cognovit scilicet 3°

Nota de 7 dilectione. Hoc mando vobis ut diligatis invicem
si mundus id est qui odit quod diligit scitote grande solacio membris ex capite odio habuit id est christum

Si mundus vos odit scitote quia me priorem vobis odio
Si de mundo id est dampnatorum quod suum id est falsa dilectione qua se false diligit sed vere odit qui odit namque diligit vitium

habuit. Si de mundo fuissetis mundus quod suum erat diligeret
quia non estis scilicet de mundo non estis sed prius fuistis sed ego elegi vos id est gratis de mundo id est quia de eo non fuistis

Quia non de mundo non estis sed ego elegi vos de mundo
propterea odit vos
Mementote reducitis memorie precedentis sermonem meum quod ego

Propterea odit vos mundus. Mementote sermonis mei quem ego
Qui est ecce hic servus ponitur pro servus ex timore permanente in eternum domino suo id est persecuti fuerunt iuxta illud observabit peccator iustum
Si me id est ita persecuti sunt non potest

Non est servus
Unde non decet me dominum esse delicatum sub capite spinato unum granum si unum aliud est venenum sunt quod dominus unde nota tulit dominus sicut me quesierit et cetera

Non est servus maior domino suo quia imitantur eos ad sustinenda odia mundi et persecutiones quod debent sequi eum quem sunt et imitari eum debent et possunt quia ipse consolabitur eos

dixi vobis. Non est servus maior domino suo. Si me
placere servus cui displicet dominus et nos quod in quibus ego sum. Si sermonem meum id est si verba facta servaverunt id est ut in eo caperent id est calumpniarentur

persecuti sunt et vos persequentur. Si sermonem meum
et vestrum servabunt qui inimicus est sed hec omnia id est quod dixi odio habebunt propter sermonem contempnent

servaverunt et vestrum servabunt. Sed hec omnia facient
Propter nomen quod est me in vobis oderunt quia nesciunt id est ea scientia de qua scriptum est scire autem te perfectus est consummata sapientie sermone

Vobis propter nomen meum quia nesciunt eum qui me misit
Signa dilectionis sunt hec quia amicus amicum libenter audit libenter de ipso loquitur sepe de illo cogitat sine tedio sibi obsequitur corporis et rebus presto. Et ponit offensam timet offensum placat condolet penitenti condolet ad presenti gaudet de sua presentia dolet de absentia diligit et odit quod ille conatur ei placere timet displicere trahit alios ad eius amicitiam munera ab eo data non alienat consiliis suis acquiescit petit ab ipso fiducialiter;

[illegible]

Si non venisse[m] non fuissem carnatus et locutus
[illegible] si me precurri[sse]nt peccatum non haberent
quo tenentur ceterum et pre quo dimittunt[ur] i. non
credere in Christum qui ideo venit ut crederet[ur] in eum
Si non venissem et locutus fuissem eis peccatum non
[haberent] nunc autem quia veni et locutus sum eis
de peccato suo [illegible] in fidelitatis
haberent Nunc autem excusationem non habent de peccato
[suo] [illegible] quod est gravissimum quod non solum veni
[illegible] opera feci si opera non fecisse[m] [illegible] non [illegible]
eos ut coram eis [illegible] in eis quia eos [illegible]
Qui me odit et patrem meum odit Si opera non
[illegible] debuerunt amare non odisse peccatum non ha-
berent magnum.
Fecissem in eis que nemo alius fecit peccatum non haberent
Nunc autem [illegible] opera illa et [illegible] tamen oderunt
me et patrem meum et si nescientes
Nunc autem viderunt et oderunt et me et patrem meum
Sed ut impleatur sermo i. in psalmis eorum scriptus est que
eis data est
Sed ut impleatur sermo qui in lege eorum scriptus
est quia odio [habuerunt me] i. quia oderunt me gratis
est [illegible] odio habuerunt me gratis
Post istud evangelium sequitur ibi [illegible] de apostolis
[illegible] et est principium capitulo
et legitur de omnibus sanctis [illegible]
[illegible] videns turbas multitudinem aggentium ascendit in montem
[illegible] quasi multitudinem [illegible] ut solis discipulis
loqueret [illegible] docens [illegible] ascendens in [illegible]
[illegible] et altiorem doctrinam [illegible]
Matheo V Videns autem Jesus turbas ascendit in
que est [illegible] et [illegible] Et cum sedisset [illegible] digni-
tas magisterii notatur [illegible] in [illegible]
docet accesserunt ad ut [illegible] audirent qui ad imple-
[illegible] animo [illegible] ad eum [illegible] discipuli eius [illegible]
[illegible] in [illegible]
montem Et cum sedisset accesserunt ad eum discipuli

[illegible]

76

Beati pauperes Secundum Nicolaum gorram Triplex est paupertas scilicet voluntaria necessaria simulatoria prima laudabilis secunda tolerabilis Tercia detestabilis prima pauperum spiritu secunda pauperum mundi Tercia dyaboli prima cum merito secunda sine merito tercia cum demerito quales sunt aliqui mendici qui recipiunt ultra necessitatem de pauperibus que ... etc.

76v

Et aperiens os etc. os apto misteriorum que in prophetis reserato vel oris apto profunditatem signat sacramenti quasi abyssum que tenebrarum aperuit quasi flumina paradysi in hoc monte novum testamentum in cordibus filiorum scribit in typhus altitudine qui in monte Sinay vetus testamentum in lapidibus suis dedit incipiens a terrore **Et aperiens os suum docebat eos dicens Beati pauperes** docebat eos Intellige non tantum voce sed in ... corde sentiendo ut deus verum ... qui superant ... Beati pauperes spiritu Intellige homines spiritu humilitate quoniam ipsorum ... que deus facit pauperibus convenit ... amore celi Beati mites Intellige sine asperitate ... timore alia Intellige mitis est quem asperitas seu amaritudo non **spiritu quoniam ipsorum est regnum celorum Beati mites quoniam ipsi** efficit sed simplicitas fidei ad omnem in iniuria sustinendam instruit patienter Beati mites Intellige vincentes probabilitate et soliditate ... cedunt nullis et vincunt in bono malum hii possidebunt terram viventium Intellige mites de quibus dicitur ... mansuetus non irritat nec irritatur non nocet nec nocere cogitat Beati qui lugent Intellige ... **possidebunt terram Beati qui lugent quoniam ipsi consolabuntur** et aliorum et desiderio celestium spreto mundo quoniam ipsi consolabuntur spiritu paraclito ... Beati qui esuriunt Intellige esuries iusticie spiritu fortitudinis fulcitur ne in via lassescat quoniam ipsi saturabuntur adepta que desiderant.

lacznie / pragnie

Beati qui esuriunt et sitiunt iusticiam quoniam ipsi saturabuntur Beati misericordes iudicium fiet ei sine misericordia qui noluit misereri Jacobi secundo alia Intellige qui aliis in quibuslibet assistunt quibus hic adeo reprehendunt ut liberent a miseria quoniam ipsi misericordiam consequentur Intellige misericordia est dare et dimittere Beati mundo corde quos non

Beati misericordes quoniam ipsi misericordiam consequentur Beati mundo arguit consciencia peccatorum templum enim dei sanctum est quoniam ipsi deum videbunt hic per speciem illic per rem Beati pacifici pacati vel pacem Beati pacifici pax unigenitus dei filius de quo dicitur qui est pax nostra qui patre diligitur filius est pacis quoniam filii dei peccatores

corde quoniam ipsi deum videbunt Beati pacifici quoniam filii et participes Beati qui persecucionem non propter facere scelera ubi non est fides non est iusticia quia iustus ex fide vivit quoniam ipsorum regnum quales adipiscuntur vitam eternam.

przesladowani / cirpią

dei vocabuntur Beati qui persecucionem paciuntur propter iusticiam Beati estis etc. cum odio in faciem contumelias dixerint.

... bedo / ... mowię

quoniam ipsorum est regnum celorum Beati estis cum maledixerint et persecuti persequi est vim inferre vel insidiis aperte et dixerint cum absentem famam lacerunt omne malum omnia genera aliorum malignancium

... / ... wam ...

vobis homines et persecuti vos fuerint et dixerint omne malum adversum vos mencientes Secundum ordinariam ne glorientur de quo vere mala dicuntur certa addit propter me quia aliquid falsa dicuntur sed propter veritatem Gaudete in animam seu mentem et exultate etc.

... / ...

adversum vos mencientes propter me Gaudete in illa die

Beati estis cum maledixerint Secundum monet doctores et ... Angelus ... faciens ... dicitur quod nullus est beatus nisi fuerit ... Omnibus ... in illo viatore sunt ... miserie ... Beatitudo ... Beatitudo vie ... ... velit ... voluntate absoluta non ... ... conditionali ... ... omnia ... fieri ... non beatus est ... Beatitudo non est plena beatitudo ... in patrie est plena ... sine omni miseria ... beatitudinem nullus ... viator est beatus ... beatus ... viator et comprehensor ... viator ... facie ad faciem ... non est qui videt ... Unde ... nichil male vult ... nichil iniuste vult ... Beati ... quod volunt ... non omnes ... quod volunt ... Beatus ... non est ... vult male ... non beatus est qui ... et ... vult male ... cum duobus ... Secundum Boecium de consolatione ... Beatitudo est status omnium bonorum aggregatione perfectus vel beatitudo est ... omnibus malis cumulata ... Beatitudo est divina unitas et ... perpetuas et ista ... Beatus ... Augustinus ... sufficiencia ... Angelus Beati ... Angelus ... dei Beati ... Angelus in libro de articulis fidei de libero arbitrio Beatus est qui bone voluntatis sue delectorum habet ... delectationis est exhibito operis Angelus ... Beatus est qui omnia quod vult habet et nichil ... Angelus ... in nocturnis Beatus est qui diligit deum propter se ... propter deum Angelus de civitate dei Beatus est qui pie ac iuste vitam istam ducit sine vanitate ... Beatus ... de simo ... libro primo capitulo 2o Beatus est qui vere credendo bene vivit unde vivendo fidem rectam custodit ... psalmum Beatus qui non habet etc. Beatus dicitur cui omnia desiderata successerunt etc.

[illegible]

Et exultate corpore quia merces vestra [illegible] superioribus partibus mundi quia tanto merces uberior erit secundum [illegible] tanto merces uberior quanto gaudio et exultatione in tribulatione fidelis erit devocior etc.

Et exultate quia merces vestra copiosa est in celis etc.

In illo tempore dixit Iesus discipulis suis. Hoc est preceptum meum ut diligatis invicem sicut dilexi vos. Maiorem hac dilectionem nemo habet ut animam suam ponat quis pro amicis suis. Vos amici mei estis si feceritis que ego precipio vobis. Iam non dicam vos servos quia servus nescit quid faciat dominus eius. Vos autem dixi amicos quia omnia quecumque audivi a patre meo nota feci vobis. Non vos me elegistis sed ego vos elegi et posui vos ut eatis et fructum afferatis et fructus vester maneat ut quodcumque petieritis patrem dabit vobis in nomine meo etc.

[illegible]

Et vos similes estote hominibus exspectantibus dominum suum ... ita iste e(st) beatus servus quem veniens dominus invenerit vigilantem ... Et ad hoc(?) [illegible] reprehendere ... primo est ut sit fidelis ... hic est fidelis qui implet opere quod loquitur ore ... omelia xxxix ... dicit Dominus: amen dico vobis ... fidelis sicut [illegible] apostolus ... hunc debet esse humilis et timidus Dominum ... servite Domino in timore ... Paulus ait fratres habe[illegible] ... sapiens timor Domini ... qui timet Deum bene(?) faciet in ... [illegible] debet esse ... ad servandum ... castigo corpus meum et in servitutem redigo ... Et [illegible] ... ad servos ... non est signum ... pacis ... et beatus Martinus fuit servus Christi fidelis ... sunt ... multum placet Deo ... et prudens. Et apostolus ... multum fuit diligendus. etc.

Sint lumbi, id est motus carnalium desideriorum, refrenati, scilicet tamen mentis quam carnis, lumbi mentis sunt intellectus et affectus, de quibus oriuntur cogitationes. Lumbi carnis sunt ex quibus procedunt carnales concupiscentie in prava opera.

Arc' d i d s Sint lumbi vestri precincti et

et lucerne ardentes: habete lucernas ardentes in operacione vestra ut non solum amore Dei ardeatis set et aliis exemplum prebeatis. Alia littera: et lucerne contra noctem huius vite in manibus, id est in operacionibus bonis. Et vos similes, id est vitetis mala sive faciatis

et lucerne ardentes in manibus vestris Et vos

bona exspectantibus Deo relictis mundanis non solum ad ventum redemptoris exspectetis ac si diceret non faciatis opera vestra propter mundum set propter redemptorem. Ut cum venerit revertendo ad iudicium

estote similes hominibus exspectantibus dominum suum

quando revertatur: glossa ad nuptias dominus venit quando humanatus est. Glossa ordinaria: dominus ad nuptias ivit in post resurrectionem novus homo angelorum multitudine [illegible] revertetur cum nobis per iudicium manifestatur. Ut cum venerit in generali iudicio in fine vel particulari in morte

quando revertatur a nuptiis ut cum venerit et pul

et pulsaverit egritudines mortem propinquam designando confestim aperiant iubenti suscipiendo. Beati sunt, id est in presenti beati per spem in futura beatitudine rei.

saverit confestim aperiant ei. Beati sunt servi illi

quos cum venerit invenerit vigilantes. Glossa ordinaria: vigilat qui oculos apertos in vero lumine tenent, qui est quod credit operatur, qui sollicitus est in cura gregis sibi commissi quod non vigilantibus de beatis servis dicit.

quos cum venerit dominus invenerit vigilantes

Amen dico vobis: in temporalibus nec beatissimi illi quos cum venerit dominus etc. Quod precinget: in tantum apparans se ob retribucionem. Et faciet illos: glossa discumbere quippe nunc est in regno

Amen dico vobis quod precinget se et faciet illos

requiescere. Et transiens: quia in tantum ministrabit et hoc non in una sola sed in qualibet etate promereri possimus. Et si in secunda in [illegible] modo lectum etc.

discumbere et transiens ministrabit illis. Et si venerit

Et si in tercia senectute venerit in tantum ... et ita invenerit sic vigilantes.

in secunda vigilia et si in tercia vigilia venerit

Ut cum venerit et pulsaverit confestim: glossa in ordinaria venit quippe cum ad iudicium properat, pulsat non [illegible] per egritudinis molestias esse mortis designat, cui confestim aperimus si hunc cum amore suscipimus. Aperire enim iudici pulsanti non vult qui exire de corpore trepidat et eum quem contempsisse se meminit videre iudicem formidat. Qui autem de sua spe et operacione securus est, pulsanti confestim aperit, quia letus iudicem sustinet et cum tempus propinque mortis advenerit de gloria retribucionis hilarescit. Unde et continue dicit: Beati sunt servi quos cum venerit vigilat qui ad aspectum veri luminis mentis oculos apertos tenet, vigilat qui servat operando quod credidit, vigilat qui a se torporis et negligencie tenebras repellit.

Et transiens ministrabit: glossa ordinaria transiens ministrat cum de iudicio ad regnum rediens sua claritate fideles satiabit. Vel istud [illegible] apparuerit gloria tua. Vel post iudicium transibit cum agnicione humanitatis quem in iudicio videbitur ad contemplacionem divinitatis post iudicium suos elevabit etc.

Et si venerit in secunda vigilia: prima quidem vigilia pueritia, secunda adolescentia vel iuventus, tercia autem senectus. Qui ergo in prima vigilare noluit custodiat vel secundam ut qui converti a vanitatibus suis in pueritia sua neglexit ad vias vite saltem in tempore iuventutis evigilet etc. Et qui in secunda vigilare noluit tercie vigilie remedia non amittit ut et in iuventute ad vias vite non evigilat et in senectute resipiscat etc.

Hugo. Lumbos enim precingimus cum carnis luxuriam per continenciam coartamus. Set quia minus est mala non agere nisi etiam quisque studeat et bonis operibus insudare, protinus additur: et lucerne ardentes in manibus vestris. Lucernas quippe ardentes in manibus tenemus cum per bona opera nostris proximis lucis exempla monstramus, de quibus profecto operibus dominus dicit: Luceat lux vestra coram hominibus ut videant opera vestra bona et glorificent patrem vestrum qui in celis est. Duo autem sunt que iubet et lumbos restringere et lucernas ardentes tenere ut et munditia corporis castitatis in corpore et lumine veritatis in operacione redemptoris et enim [illegible] sine altero placere nequaquam potest. Si enim is qui bona agit autem luxurie inquinatum non deserit aut is qui castitate preeminet nec dum se per bona opera exercet nec castitas quoque magna est sine bono opere nec opus est bonum aliquod sine castitate etc.

[illegible] lumbi [illegible] ... lucerne ardentes in manibus vestris [illegible] lucerne quippe ardentes in manibus tenemus cum per bona opera nostris proximis bona exempla monstramus [illegible] lux vestra coram hominibus ut videant opera vestra bona et glorificent patrem vestrum qui in celis est [illegible] [illegible] lucerna [illegible] in nocte lucerna [illegible] [illegible] ... lucerna est pura intentio [illegible] lucerna corporis tui est oculus tuus si oculus tuus simplex fuerit totum corpus tuum lucidum erit [illegible] ... quod in bona intentione facias sic fiet [illegible]

Beati sunt servi illi quos cum venerit dominus invenerit vigilantes [illegible] postea in pre[illegible] hoc autem [illegible] quod debeant vigilare et [illegible] vigilate [illegible] exempli [illegible] magis est

Et ita invenerit beati sunt servi illi. Hoc autem

[illegible] homo [illegible] tempore [illegible] vigilando ... vigilandum [illegible] est [illegible] quia hora [illegible] non venit nisi [illegible]

Scitote quia si sciret paterfamilias qua hora fur

vigilaret [illegible] illa hora que sibi esset suspecta et non sineret non permitteret perfodi domum [illegible] nesciente paterfamilias fur domum perfodit quia dum [illegible] custodia [illegible] dormit [illegible] mors [illegible]

veniret vigilaret utique et non sineret perfodi domum

habitationem [illegible] et ad supplicia trahit [illegible] ante resisteret si vigilaret quia ad ventum [illegible] ... venientem [illegible] occurreret. Ideo [illegible] estote parati post similitudinem [illegible] ... parati [illegible] estote parati

suam. Ideo et vos estote parati quia qua hora

quia qua hora non putatis filius hominis veniet ultima hora semper ignorari voluit deus ut [illegible] sit suspecta et ad eam [illegible] filius hominis tamquam sponsus animarum sanctarum [illegible] etc.

non putatis filius hominis veniet etc.

Sequitur evangelium de virginibus sine viduis

Istud evangelium habetur [illegible] capitulo et potest legi tam de virginibus quam de viduis [illegible]

[illegible] in [illegible]

[illegible]

Nota tres parabolas. Simile est

thezauro thezaurus est celeste desiderium in agro ager celestis studii disciplina est

[illegible] [illegible] [illegible]

regnum celorum thezauro abscondito in agro

quem abscondit depredari desiderat qui thezaurum publice portat in via [illegible] qui [illegible] dei

Simile [illegible] thezauro [illegible] [illegible] incognita [illegible] anima ad incognita et diligat etc.

[illegible] de [illegible] thezaurum in agro abscondit [illegible] et [illegible] in terra abscondit que qui [illegible] cognoscit vendit omnia et emit illum [illegible] gaudia temporalia [illegible] sit [illegible] cognitione divine voluntatis etc.

[illegible] [illegible]

quem qui invenit homo abscondit et pre gaudio

[illegible] fides sine operibus mortua est [illegible] ... fatuis virginibus [illegible] lampades [illegible] oleo [illegible] ... lucerna [illegible] bona opera [illegible] ... lampades [illegible] ... oleo [illegible] ... parati [illegible] ... lampades [illegible] ...

[illegible]

Simile est regnum celorum homini querenti bonas margaritas [illegible]

78v

vad[it] incipit ne cum incipit dilige[re] et vend[it] omnib[us] terrenis renunciat

illius vadit et vendit universa que habet et et emit p[ro] contemptum terrenorum venitur ad studium eternorum Iterum s[imi]le qui cum sit paup[er] multis laborib[us] negotiatur.

emit agrum illum Iterum simile est regnum celorum q[uod] querenti est [illegible]

homini negotiatori querenti bonas margaritas in venta celestis vite dulcedo p[ro] qua omnia vilescunt sub dulcedine abiit omnib[us] suis et sibi ipsi

Inventa autem una p[re]ciosa margarita abiit et ve[n]dit q[uod] terre timore penitus [illegible] amore [illegible] vitam

dit omnia que habuit et emit eam Iterum [illegible]

simile e[st] regnum celorum sagene misse in mare et ex omni que ad venia vocat omnes gentes homines quod eam universalit[er] in fine seculi

et ex omni gene[re] piscium congreganti. Quam cum impleta esset [illegible] que tunc [illegible] iudicium [illegible] patebit elegerunt in eterna tabernacula

educentes et secus litus sedentes elegerunt q[uod] malos [illegible] manifeste apparebunt qui modo sunt occulti

bonos in vasa malos autem foras miserunt. Sic erit

Inventa
[illegible]

Inventa autem una preciosa margarita [illegible]

[illegible]

79

[illegible] hoc non magis [illegible] potest ut [illegible] filium meum / [illegible] et [illegible] ignea immensis [illegible] et [illegible] publico [illegible]. Tunc [illegible] [illegible] qui debebat in ipsa fide in [illegible] supplicium in [illegible] obs[illegible] filii [illegible] [illegible] ut [illegible] / [illegible] [illegible] loco [illegible] Tunc [illegible] in igne [illegible] ut [illegible] terre et [illegible] in cinerem redigeret ne aliquae reliquiae remanerent [illegible] ignis [illegible] / [illegible] igneis [illegible] habebat [illegible] que ipsum igne in [illegible] et ipsa in medio ignis illesa permansit / [illegible] ignis totus extinctus est / Tunc [illegible] gladio in gutture eius iussit [illegible] et sic spiritum deo commendavit. Corpus vero parentes eius honorifice sepelierunt et animam sancti angeli in regno celesti collocaverunt [illegible]

Exibunt ad opus sibi in iudicio
et separabunt scilicet homines

In consummatione seculi exibunt angeli et separabunt
[illegible] et iudices apte dicuntur de tormentis malorum [illegible] qui [illegible] ex [illegible]
malos de medio iustorum et mittent eos in caminum
[illegible] in [illegible] scilicet parabolas predictas
ignis. Ibi erit fletus et stridor dentium. Intellexistis
[illegible] sicut ei [illegible] in [illegible] dignum testimonium [illegible] eos similes esse sibi [illegible] omnis [illegible]
haec omnia? Dicunt ei: Etiam. Ait illis: Ideo omnis
scriba doctus in regno celorum similis est patri
[illegible] qui profert novum testamentum [illegible] [illegible] nova et [illegible] pro[illegible] legis et prophetarum vocibus [illegible]
familias qui profert de thesauro suo nova et vetera etc.

Istud evangelium habetur Mathei quarto capitulo dicens sic etc.
[illegible] ambulans [illegible] [illegible] sicut dicitur in [illegible] [illegible] discipuli [illegible] [illegible] [illegible]
Hoc tempore ambulans Iesus iuxta mare Galilee
Iohannis [illegible] [illegible] [illegible] sic [illegible] [illegible] usque ad [illegible] [illegible] [illegible] in medio [illegible] sic qui [illegible] [illegible] mare Galilee [illegible] aquas [illegible] et [illegible] [illegible] qui [illegible]
vidit duos fratres Simonem qui vocatur Petrus
[illegible] vidit duos non tantum corporaliter [illegible] [illegible] ad corda [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] Simone [illegible] obediens [illegible] [illegible] Andreas [illegible] ad [illegible] [illegible] agnoscens et Andream [illegible] mittentes rethe ad piscandum et ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vite [illegible] [illegible] in mare
et Andream fratrem eius mittentes rethe in mare
[illegible] duos [illegible] [illegible] emolumento [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] duorum [illegible] [illegible] iudicium etc.

[illegible] Petrus [illegible] Andreas [illegible] doctoribus [illegible] [illegible] magisterio [illegible] sunt [illegible] [illegible] et [illegible] obedire et [illegible] [illegible] [illegible] obediencie [illegible] [illegible] vidit duos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] ad [illegible] / mittentes rethe [illegible] in [illegible] [illegible] lingua doctorum ad [illegible] [illegible] in possibile [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] ad [illegible] mittentes in [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] in [illegible] mare [illegible] Petrus navis [illegible] pisces boni et mali [illegible] etc.

Dicunt ei etiam
qui hoc dicunt [illegible] discipuli non alter [illegible] dicit Daniel [illegible] non intelligent [illegible] impii porro docti intelligent [illegible] disciplina [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible]:

Sequitur evangelium
de sancto Andrea

[illegible] duos [illegible] vocavit [illegible] duos [illegible] Luce [illegible] duos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] custodie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Ideo omnis [illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible] et [illegible] in [illegible] et [illegible] [illegible] patri familias [illegible] de thesauro doctrine [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mare Galilee [illegible] [illegible] mare [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Vidit duos fratres [illegible] Petrus [illegible] obediens et Andream [illegible] fortis [illegible] obediencia [illegible] [illegible] fortitudine [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] obediens [illegible] obediens in [illegible] est etc.

In ascensione domini in alio exemplari ... Sequitur passio sancti Andree apostoli breviata

Cum autem ... [illegible]

Intelligitur mundum. Erant enim scilicet intelligitur electi ad spirituales piscationes. Sunt quippe electores ut sanctus Crisostomus ... future dignitatis ... artificii ... et ait illis. Intelligitur ... tamen pedibus quam imitatione et affectu post me ...

Erant enim piscatores. Et ait illis: Venite post

faciam vos. Intelligitur aliter frustra laborant doctores nisi deus faciat ut proficiant ... labore ut sciat predicare piscatores non pinguium ... tangitur obedientia istorum vocatorum: at illi apostoli Andreas et Petrus

me, faciam vos fieri piscatores hominum. At illi continuo

continuo id est statim relictis dimissis. Perfecta obedientia est ... relinquere retibus quibus piscabantur ubi intelligitur magis ... Crisostomus ... docuerunt nos apostoli quod nemo potest terrena possidere et perfecte ad celestia ... secuti sunt ... magis ob-

relictis retibus secuti sunt eum. Et procedens

-edientia et affectu amplius ad ... procedens inde scilicet ab illo loco ad aliud vidit alios scilicet apostolos Jacobum Zebedei. Jacobus interpretatur supplantator vel supplantans. Zebedei scilicet filium ... (margin: podeymnovaye; vel ... podeymuycz)

inde vidit alios duos fratres Jacobum Zebedei

et Johannem evangelistam qui in tempore ... cum Zebedeo patre dicto:

et Johannem fratrem eius in navi cum Zebedeo patre (above: zebedeum ...)

reficientes. Intelligitur parantes ad lucrum retia. Intelligitur ... Crisostomus componentes et reparantes ... magnine paupertatis est ... vetera ... quia nova unde emerent non habebant. Illi autem

reficientes retia sua. Et vocavit eos. Illi autem

scilicet duo Jacobus et Johannes relictis retibus. Intelligitur perfecta est conversio ubi cum cupiditate rerum carnalis ... rumpitur dilectio et patre ... carnali secuti sunt eum scilicet Christum.

continuo relictis retibus et patre secuti sunt eum

Sed si tu dicis quod ... apostoli reliquerunt ... et secuti sunt Christum magna ... reliquerunt ... Sed si habuissent magnas regiones ... et ... reliquissent ... secuti sunt Christum. Sed si tu dicis ... non possum derelinquere ... sicut apostoli reliquerunt ... desideria in mundo et ... vita eterna et regnum celorum ... Et ulterius ... apostoli ... secuti sunt ... Venite post me faciam vos fieri piscatores hominum. Statim ... reliquerunt ... regnum celorum ... [illegible]

Margin: Relictis retibus ... Andree ... voluntate ... secuti sunt ... [illegible]

Margin: Sancti ... [illegible]

Margin: 79v

Vita sancti nicolai

¶ Nicolaus civis Patere ex divitibus parentibus natus est quem in iuventutis sue flore genuissent deinde continentem vitam celibem duxerunt. Hic prima die dum balnearetur erectus stetit in pelvi. iiii et vi feria semel sugebat ubera. Puer [illegible] cepit cogitare qualiter tantam divitiarum copiam ad laudem dei dispensaret. Tunc quidam vicinus suus tres filias virgines nobilis genere prostituere voluit ut [illegible] Et ut vidit nicolaus [illegible] massam auri panno involutam per fenestram in nocte proiecit et clam abscessit [illegible] [illegible] et ille [illegible] [illegible] nicolaus fecisset [illegible] vir dei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] episcopo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in ecclesia [illegible] [illegible] hora matutina [illegible]

¶ [illegible] et [illegible] ad [illegible] veniret [illegible] nicolaus esset [illegible] hora matutina [illegible] nicolaus [illegible] episcopus [illegible] [illegible] nicolaus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] vidit angelos ad se venientes dixit In te domine speravi non confundar in eternum in manus tuas domine [illegible] [illegible] angeli cum [illegible] ad magna [illegible] [illegible] :+

Sequitur de communi confessoribus et pontificibus :+

Ait ihesus discipulis suis parabolam hanc homo quidam peregre

proficiscens vocavit servos suos et tradidit illis

bona sua Et uni dedit quinque talenta alii

autem duo alii vero unum unicuique secundum propriam virtu-

tem et profectus est statim abiit autem et qui quinque talenta

acceperat et operatus est in eis et lucratus est alia

quinque Similiter et qui duo acceperat lucratus est

alia duo Qui autem unum acceperat abiens

fodit in terram et abscondit pecuniam domini sui post

multum vero temporis venit dominus servorum illorum et posuit

rationem cum eis Et accedens qui quinque talenta

acceperat obtulit alia quinque talenta dicens

Domine quinque talenta tradidisti michi ecce alia

quinque superlucratus sum Ait illi dominus Euge serve

bone et fidelis quia in pauca fuisti fidelis

supra multa te constituam intra in gaudium domini

tui Accessit autem qui duo acceperat et ait domine

Duo talenta tradidisti michi ecce alia

duo superlucratus sum et ait illi dominus eius

Euge serve bone et fidelis quia super pauca

fuisti fidelis supra multa te constituam intra

in gaudium domini tui etc.

Sequitur aliud exemplum de castellis
In n[ota] t[ext]u de ... p[er] ...

ho de .... sunt et non ... pare ... alius 2um
vtrumque nam tam ... quam ... quia 2um
... sunt vinge... ... etc. ... ...
quia sunt ... regia ... ...
nobilis cui ... dicebat ... mei fili da...

Homo quidam nobilis abiit in regionem
et cui ... omnia filio ... ...
est ... cui date sunt ... in ...
abiit ... ho nobilis ... ... in mundo et ...
in celum ... in ... ... sibi datu vel datum
longinquam accipere sibi regnum et reuerti vocatis
... ... tuam
... ... omnis iste
et reuerti ad ... ... in fine quod ... iste
... ... romanorum ... reuerti ... ad ...
vocatis ... ... ad galatas ... placuit
seruis suis dedit illis decem
mnas decem seruis ... ...
ei suis ... ...
... ... decem ... ...
decalogi ... ... elegit discipulos
... decalogi imbutos ... ... mnas ... eis post
mnas et ait ad illos Negociamini dum
... ait ... ...
negociamini de talentis acceptis quia ... ...
milo ... regnum ... ... negociatori etc.
negotium de bonis nature ... fortune ... ...

Istud euangelium ... luce xix
c. ubi glo. tangendo ma-
teria ... euangelii ita
dicit ... ...
tulit ad ... ... gentes
que longe sunt ... ...
... clamat ad deum ... ...
... est longe ... longe
... ... longe
... ... ubique ...
est ... longe ... ...
... ydola ... ...
sunt in ... ... per-
... ...

resurrectionem apperuit ... ...
liter intelligant ... ...
mna ... ...
dit et ... scripture ... ...
vite celestis ... ...
... ...
... ... mnas ...
... in ... decalogi
negociamini ... ...
... ...
... ... et ... ...
... ...
pite: etc. ... negociamini
... ...
... negociatur

Cives autem eius id est iudei ex quibus
Christus secundum carnem fuit etiam
cives ierosolimitani secundum spiritum
babilonici erant.
Quod dicebat christus iudei tradi-
mus semper dicentes tamen
nolumus et vlterius dicens
quod istum sicut non sinit sed
crucifigatur et perculsus est ea
vsque ad mortem propterea hodie
regi nisi cesarem ubi regnabit
in eternum ubi etc. de eo dicitur

dum exeuntem ergo vsque reddam quod erit cito quod videtur
propter paruitatem temporis sed exemo in quo queres rationem de talentis
commissis cives de coniuratione vel gentes non solum presentem vsque ad mortem
crucis et miserunt sed post resurrectionem eius miserunt precones

nemo Cives autem eius oderant illum et miserunt
apostolis et predicatoribus regni celestis responderunt dicentes
non habemus regem nisi cesarem.

legationem post illum dicentes nolumus hunc
et factum est scilicet ad iudicium quando iste qui
erit quando ille qui humilis apparuit
in maiestatissima claritate iudicaturus
advenerit ut rediret ad iudicium eternis

regnare super nos Et factum est dum rediret
primo tamen quemadmodum vidistis eum ita veniet
accepto regno non solum gentium sed et iudeorum ut dicit daniel
vii. dedit ei potestatem et honorem regni et omnes tribus
populi et lingue servient ei potestas eius potestas eterna et iussit
accepto regno Et iussit vocari servos quibus
vocari docentes qualiter sed prelatos receperunt quibus dedit
aut gratiam aut scientiam aut terrenam substantiam ut sciret Antequam
sciri faceret tunc enim omnium opera et cogitationes omnibus
palam ostendunt quanto quisque quia cui deus plus commisit tanto plus exigit ab
dedisset pecuniam ut sciret quantum quisque negotiatus esset eo quisque super magis
negotiatus lucrum acquisivit quando elaboravit cum minus sine premiis.
talento venit autem primus ordo predicatorum in circumcisione missus
venit ordo doctorum in gentes iudeorum missus venit in quo
dicens domine mna id est talentum nobis datum ad fidem glossam qui
esset Venit autem primus dicens domine mna tua vnam mnam ne-
et ait illi hoc nobilis christus illis gotiatum accepit
euge id est in tanto fructu affectum illorum quia vnum deum vnam
te admirans et commendans boni- fidem vnum bap-
tatem suam non imputans ei. tisma missus est
predicare sed decem
decem mnas acquisivit Et ait illi Euge egit dum per totam
bone quia de uno talento acquisivisti decem ideo bone zelo uno de lege mandatum
bone quia de uno talento acquisivisti decem ideo bone docendo sibi met
sibi exemplum et per ipsum diffusum quia in modico id est modicum acquisivit hinc
est quod in presenti percipimus decem ad comparationem futurorum ex parte enim fuit petrus quia
cognoscimus et ex parte prophetamus sicut apostolus prima Cor. xiii. multa iudeorum
deo acquisivit et ait
serve bone et fidelis quia in modico fuisti fidelis
eris potestatem super animas quas tu predicando convertisti quia ipsis glo-
rificaberis et in omnibus quibus ipsi glorificabuntur decem civitates
sunt anime per legem vel ad gratiam christi provenientes et alter
venit ordo doctorum qui sunt in gentes ad predicandum missus de a. ob gentes
tamen dominus vna et eadem fidem evangelicam credituris ad predicandum commisit quod
eris potestatem habens super decem civitates Et alter quisque facit quia sed quisque
quinque sensibus antea mi-
nistratos ad gratiam fidei
evangelice convertit.

glossa domine mna tua pro hoc quod dicit fecit totum tum merito attribuit gratie dei retudit superbiam nostram quinque .i. sensus quinque

[Ve]nit dicens domine mna tua fecit quinque

corporeis sensibus prius ~~mancipatus~~ mancipatus ad gratiam fidei christi quod dicit committit pro sua ait .i. nobilis et tu esto intus maior fide et operatione magis fit sanus et esto et non tam doctus sed et doctor auditorum presentibus. Hono-

mnas acquisivit ait et tu esto super quinque

res et plenius super quinque .i. super illos qui prius quinque sensibus deditos tua predicatione convertisti non placatione mundi sed dignitatis quia amicorum [illegible] super civitates

civitates Et alter venit dicens domine mna tua

quam habui mortuus et sepultus a sue operibus reposita est glossa in sudario pecuniam reponit qui ad predicandum ydoneus officium predicandi ut suscepit renuit ut preceptum non bene gerit sed propter dona sub torpore con-
tegit abscondit pecuniam dicens sufficit michi ut de me ratio reddatur cur aliis predicem ut cogar pro aliis reddere rationem et apud deum illi non sunt excusabiles quibus lex data non est neque dato domino dormierunt quia pecuniam non potuerunt curione cogitare

quam habui reposita est in sudario Timui enim

timui enim te intus quia ardua est via que ducit ad vitam et quia quanto quis altior tanto casus gravior tollis requirendo bona opera ab eis quibus non dedisti gratiam bene operandi quod est colligo ubi non sparsi

te quia homo austerus es tollis quod non posui-

sti quia ab his exigo quibus non commisi ad distribuendum dicit sed dominus ei sed servus docet quod putaverant ~~servi~~ serve nequam quasi piger ad exercendum officium superbus ad arguendum dominum iudicium tibi commissum

et metis quod non seminasti dicit ei de ore tuo

glossa sciebas quod dominus sum te in- dicens et cetera non curas quod ista cogitatio non incussit tibi timorem ut studeres me non quesiturum

te iudico serve nequam Sciebas enim quod ego homo a-

glossa Et metens quod seminans honores [illegible]

usterus ego sum tollens quod non posui Et metens

glossa seminare doctrinam meam intus et .i. evangelicam predicatorum seminis pars quod fidelibus cordibus non inseminasti

quod non seminavi et quare non dedisti pecuniam

[illegible]

mecum non [illegible] [illegible] [illegible] ... Et ego veniens cum usuris ...

... vicus ad mensam et ego veniens cum usuris ...

... et astantibus dixit Auferte ab illo mnam et date illi qui decem mnas habet

Et dixerunt ei domine habet decem mnas

Dico autem vobis quia omni habenti dabitur ab eo

autem qui non habet illud quod habet auferetur ab eo

[illegible]

Missus est angelus Gabriel a deo in

civitatem Galilee cui nomen Nazareth ad virginem

[illegible]

82 v

Ave maria gratia plena dominus tecum [illegible]

desponsatam viro cui nomen erat ioseph de domo

david et nomen virginis maria. Et ingressus

angelus ad eam dixit Ave gratia plena dominus

tecum benedicta tu in mulieribus. Que cum audisset

turbata est in sermone angeli et cogitabat

qualis esset ista salutatio. Et ait angelus

Ne timeas maria invenisti enim gratiam apud

deum. Ecce concipies et paries filium et vocabis

nomen eius ihesum. Hic erit magnus et filius

[illegible]

[illegible]

altissimi vocabitur. Et dabit illi dominus deus sedem

[illegible]

David patris eius. Et regnabit in domo Iacob

[illegible]

in eternum. Et regni eius non erit finis. Dixit

[illegible]

autem Maria ad angelum. Quomodo fiet istud quoniam

[illegible]

virum non cognosco. Et respondens angelus dixit

[illegible]

ei. Spiritus sanctus superveniet in te et virtus altissi

[illegible]

obumbrabit tibi. Ideoque et quod nascetur ex te sanctum

[illegible]

vocabitur filius dei. Et ecce Elizabeth cognata

[illegible]

tua et ipsa concepit filium in senectute sua

[illegible]

Ecce ubi marie virgini apparuit sanctus angelus ... Et cum dulcissime salutavit dicens Ave maria gratia plena ... [illegible]

Et discessit ab ea angelus [illegible]

[illegible]

Et hic mensis est sextus illi que vocatur sterilis

[illegible]

quia non est inpossibile apud deum omne

[illegible]

verbum Dixit autem maria ad angelum Ecce

[illegible]

ancilla domini fiat michi secundum verbum tuum

[illegible]

Liber generacionis ihesu christi filii david filii

[illegible]

abraham Abraham autem genuit ysaac

[illegible]

Ysaac autem genuit iacob Jacob autem genuit iudam et

[illegible]

fratres eius Judas autem genuit phares et zaram

Et mansit [illegible]

[illegible]

84

glo[ssa] ord[inari]a p[ri]m[us] est phares .i. divisio quia separabit oves ab edis ipse est esrom .i. sagitta vel atrium quia penetrat corda auditorum per ecclesiae latitudinem karitatis qua et inimicos dilexit quod patet quando dixit domine dimitte illis quia

nota primo
Secundus intelligitur resurrectio domini nostri Ihesu christi prima resurrectio et altera resurrectio secunda intelligitur apparitio nostra resurgentes totaliter sicut christus totus resurrexit non deficientibus membris sic erunt alii resurgentes sicut gulosi vel resurgentes in membris et inclinati ad bona opera

de thamar phares autem genuit esrom esrom nesciunt quid faciunt esrom autem esrom sagitta vel atrium sagitta salutis domini christus autem me salutis potest intelligi quia christus sagitta predicatores sive corda auditorum penetrauit et sic homo doctoris sed sagitte potentis acute aram autem aura autem electus vel excelsus christus de quo propheta ecce puer meus quem elegi sit excelsus **autem genuit aram Aram autem genuit aminadab Aminadab** spontaneus vel voluntarius intelligitur christus intelligitur qui semet ipsum sponte obtulit patribus nostris hostia deo patri in cruce nos quod sponte operatur deo nostro obedire non per aliquem alium modum unde psalmus voluntarie sacrificabo tibi ut naason autem naason augurium vel serpentinus ad litteram natus fuit in egypto **dab autem genuit naason Naason autem genuit Sal**mon quo tempore moyses qui propheta fuit deus christus vocatur augurium quia novit preterita presentia et futura id est omnia sunt nuda et aperta oculis eius sic nos sicut dicit Gaufridus catholicus ... serpens ... successit non ... ultima spectes salmon intelligitur sensibilis et sic est christus qui ...

mon Salmon autem genuit boos de raab Boos ... in aliquibus ... nomi... ... passione quando passus fuit quia non est dolor similis sicut dolor eius salmon autem genuit fortis intelligitur et sic intelligitur christus de quo dicitur ... in fortitudine venit ... raab ... latitudo ... vel impetus ... quia ... doctrinam et iustitiam **autem genuit obeth ex ruth Obeth autem genuit Iesse** obeth autem interpretatur incendium vel incensum intelligitur christus qui est sacrificium vel incensum qui probus factus est hostia sive oblatio unde in evangelio ignem veni mittere quid volo nisi ut ardeat .i. igne divini amoris ... ruth ... dicit ... iesse ... **Iesse autem genuit david regem David autem rex** unde iesse ... iesse david manu fortis vel visu desiderabilis sive bellator fortis quod utrumque christo convenit de quo propheta quod sit visu desiderabilis dicit sic speciosus forma pre filiis hominum david autem rex in solario christus est **genuit salomonem ex ea que fuit urie Salomo**n qui in sole posuit tabernaculum suum bersabee puteus saci... .i. ... bersabee intelligitur ecclesia ... qui in lege ... id est ... quando david perpetravit adulterium cum bersabee salomon autem **autem genuit roboam Roboam autem genuit abiam Abias**
ipse salomon .i. pacificus quia ipse est pax vera qui fecit utraque unum .i. ... gentibus ... sibi fecit ecclesiam ... roboam latitudo populi vel impetus populi utrumque convenit christo qui ... populos ad fidem christus latitudo quia multi ab oriente et occidente venient et recumbent cum deo habrahamque .i. ... omnibus mundi partibus venient ad fidem ... roboam abia intelligitur pater dominus .i. christus qui dicit ego ero illi in patrem quia ... voluntatem ... fecit unde ipse dicebat nolite vos vocare patrem vestrum unus est pater vester qui in celis est abiam autem genuit

Boos autem interpretatur moabitidem ut ... vacaturus ... egressus ... propter ... ad mortem filiorum ... verum ... intelligitur ... ea illa primo corde ... postea ... affinit ... in fide ... obeth ... intelligitur ... bene ... intelligitur ... non ... formam ... ad mortem nos quod ... deo in letitia non coacti sed ut liberi ... in tempore

85

Aza interpretatur attollens et sic xpistus convenit quia ipse est de quo dicit
Iohannes ecce agnus dei ecce qui tollit peccata mundi et
nos quoque ut tollamus mente nostram celestibus et conversacionem habeamus
in celis Aza autem Iosaphat iudicans vel iudicium dei scilicet xpistus
qui iudicabit orbem terre in equitate ipse pro nobis iudicat

aut genuit Aza. Aza autem genuit Iozaphat. Iozaphat

Ioram Oziam Ozias robustus domini ille est de quo dicitur fortitudo mea
dominus et sic xpistus convenit et homo iusto nos quoque confortemur in domino in
potencia virtutis eius ut possimus [illegible] contra [illegible] sathanam
Ozias autem Ioatham perfectus i. xpistus de quo eciam cotidie perficit omne
bonum et est perfectus quia baptizari suo iohanni [illegible] dicebat
sine modo sic enim decet nos implere iusticiam Ioatham

autem genuit Ioram. Joram autem genuit Oziam. Osias

Achaz i. apprehendens qui celum palmo ponderat et terram pu-
gillo continet vel apprehendens i. xpistus quia nemo novit patrem nisi fi-
lius vel cui filius revelabit nos quoque ut apprehendamus premium perfectis
promissum et est Achaz

ipse qui sedet de iudicio
a deo filio nos quoque ut iterum
iudicium [illegible]
[illegible] peccatorum quia dicit apostolus
nolite iudicare ne iudicemini
Iozaphat xpistus est Ioram i. ex-
celsus ipse enim ait nemo ascendit
in celum nisi qui descendit
de celo per quem excelsus super omnes
gentes et nos quoque amore
celestium insurgamus et conversacionem
habeamus in celo Oziam

autem genuit Ioatham. Joatham autem genuit Achaz.

Ezechias interpretatur fortis dominus seu fortis deus vel confortans ipse xpistus
est fortis dominus qui dicit apostolis Nolite timere pusillus grex apostolus
nos autem confortamini in domino dicit ipse confidite quia vici mundum Eze-
chias autem Manasses interpretatur oblivioso ipse est qui quo casu
peccatorum dixit quacumque hora ingemuerit peccator super peccata

Achaz autem genuit Ezechiam. Ezechias autem genuit

sua omnium malorum suorum non recordabor nos quoque malorum ob-
liviscentes memoriam dictis bonis Manasses Amon
i. fidelis populus vel nutriens significatur per quem deus dicit fidelis
deus in dictis verbis suis et Iohannes in apocalipsi qui testis est
fidelis sic nutriens deus quia congregat pusillos i. [illegible] sicut

Manassen. Manasses autem genuit Amon. Amon

gallina pullos suos nos quoque simus fideles pace et veritate et
iusticia diligentes et Amon Iosias interpretatur salus domini vel in-
censum i. est qui dicit dirigatur domine oracio mea sicut incensum et
et in [illegible] xpistus quia sunt oblatum a deo patre Josias autem genuit
Ieconias preparacio domini quod convenit xpistus qui dicit vado vobis parare
locum in transmigracione Babilonis [illegible] quod apostoli transierunt [illegible]

autem genuit Iosiam. Josias autem genuit Ieconiam et

ad gentes Ieconias [illegible] interpretatur peticio mea deus et sic
xpistus qui dicit pater sic [illegible] eos ut sint unum sicut et nos unum
simus [illegible] et sic nos simus unum in karitate et diligamus nos
invicem

fratres eius in transmigratione Babilonis. Et post

transmigracionem babilonis Jeconias autem genuit Sa
Zorobabel interpretatur magister confusionis babel et magister
et inde babilonie. gerit typum christi qui mundum ab errore
ydolatrie ad viam veritatis revocavit etc.

lathiel // Salathiel autem genuit zorobabel Salathiel
interpretatur peticio mea istud christo convenit de quo dicitur
iste invocavit me pater meus es tu: ab

babel autem genuit abiud Abiud autem genuit
Eliachim interpretatur deus resuscitans ille qui dicit ego sum
qui vivit et credit in me non morietur in eternum
sic predicatores qui convertunt peccatores tamen
dicuntur resuscitari. azor interpretatur adiutus et
est ille qui dicit ecce enim deus adiuvat

eliachim Eliachim autem genuit azor Azor
me et dominus susceptor est. azor autem sadoch interpretatur iustus et de quo dicitur iustus
dominus et iusticias dilexit equitatem vidit vultus eius sic
nos debemus diligere de bonis iusticia vivendo [illegible] sicut
est achim interpretatur frater meus intelligitur christus qui per hoc quod natus
est frater est noster sicut dicitur ipse idem est frater meus qui facit
voluntatem meam etc. et sic nos sumus fratres qui
autem genuit sadoch Sadoch autem genuit achim
inter nos non sunt contenciones achim. eliud deus meus et convenit
christo qui dicit deus deus meus ut quid dereliquisti me et sic
convenit nobis ut semper in omnibus nostris augustinus si aliquem perturbatum
in temptacionibus [illegible] ut veniamus ad ipsum dominum
deum dicendo intende in adiutorium etc.
Achim autem genuit eliud Eliud autem genuit eleazar
interpretatur deus meus adiutor et est idem quod ex persona hominis dicitur deus
meus [illegible] in [illegible] nos hodie [illegible] quia aliquando dicimus
[illegible] ille est [illegible] palatinus [illegible] malachias male
dictus homo qui confidit in homine [illegible] nolite confidere in principibus
in filiis hominum etc. mathan interpretatur donans vel donatus et
Eleazar autem genuit mathan Mathan autem genuit
et qui dedit dona hominibus de quo dicitur sic deus dilexit mundum
ut qui [illegible] sic et nos de bonis dare illis
ut filium suum daret pro mundo sic et nos non histrionibus. mathan. Jacob interpretatur
[illegible] qui [illegible] quia luctatus est cum
[illegible] plantator vel luctator et sic christus quia luctatus est cum
diabolo et sic nos oportet luctari cum diabolo et cum peccatis
iacob Jacob autem genuit ioseph virum marie de qua natus est ihesus qui vocatur christus etc.
nis quia oportet nos bellare et non dare nos seducere
Joseph interpretatur augmentum vel apponens [illegible] qui indicis
gentes apposuit christo [illegible] estimacionem
sic nos apponamus virtute ad virtutem etc. virum marie maria
stella maris vel amara [illegible] peccatis [illegible]
[illegible] de qua natus de qua non [illegible]
quia sine virili semine de sola virgine natus ihesus
salvator qui vocatur christus [illegible]
[illegible] ibi [illegible] prosperitatis
tuis

Istud evangelium recitat Johannes .xx. capitulo circa finem capituli in quo mostratur duplex apparitio salvatoris una quo apparuit discipulis congregatis ad invicem beato thome absente alia fuit thoma presente propter quos probavit se esse eundem qui fuit in passione et qui resurrexit a mortuis :-

Thomas i. didimus i. geminus quia dubius i. geminus thomas i. abissus quia dubitando profundius nomen et firmius stetit de duodecim specialiter electis in apostolos seu in apostolatum:

Thomas autem unus ex duodecim qui

non erat semper cum eis s. discipulis et ita dominum non audit quia a congregacione recessit quando venit ihesus i. salva- tor in quo ab eventu apparuit discipulis in specie nota quia si in resurrectionis

dicitur didimus non erat cum eis cum venit

claritate forsitan spiritus non vera caro putaretur. dixerunt a retulerunt sicut in india bonum quod viderunt commu- nicaverunt contra iudeos alii de absque [illegible] qui ipsi crediderant ipse non non credidit:

[illegible]

vidimus dominum i. est salvatorem ideo hoc referebant quod an- tiquus testamonium in diversione credat resurrectione domini:

ihesus Dixerunt ergo ei alii discipuli vidimus

ille scilicet thomas didimus vidimus dominum non casu sed di- vina dispensacione defuit thomas et audita non credit [illegible] palpandum se ei [illegible] probavit contra eius dubitacione et facta probacione nobis reliquerunt eum dubitatio [illegible] dixit eis s. apostolis nisi ei in quo [illegible] quod non credidit

dominum Ille autem dixit eis Nisi videro in manibus

[illegible] nisi ipse videat in manibus eius signa vesti- gia [illegible] cicatrices vulnerum in quo [illegible] cum dubita- [illegible] quod non tantum voluit credere per auditum sed etiam per visum et mittam quod fuit perforatum lancea

eius fixuram clavorum et mittam digitum meum

in locum clavorum et mittam manus meas

et post dies hic agitur de manifestatione domini facta ad removendam incredulitatem thome et post dies post resurreccionem et prima apparicionem :

in latus eius non credam Et post dies octo

Non invenit in me racionem eo quod [illegible] fecit fructum [illegible] .xv. [illegible] [illegible] fuit omnibus apostolis a deo Et [illegible] omnibus fidelibus [illegible] [illegible] thoma [illegible] Et [illegible] thomas [illegible] in christo [illegible] integra [illegible] [illegible] Deus meus qui [illegible] me [illegible] [illegible] Et Deus meus qui [illegible] me [illegible] [illegible] beato thome [illegible] quia tu non eras [illegible] dixit [illegible] in manibus eius fixuram cla- vorum et mittam manum meam in latus eius non credam [illegible] apparuit eis presente thoma Et [illegible] dixit [illegible] thome infer digitum tuum [illegible] in locum clavorum et mitte manum tuam in latus meum [illegible] clamavit et dixit Deus meus et dominus meus [illegible] [illegible] thoma [illegible] [illegible] vidisti me thoma cre- didisti [illegible] [illegible] baptizat [illegible] [illegible] non habuisset [illegible] baptizasse [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] magister [illegible] [illegible] que habuit [illegible] [illegible] habuit caritatem [illegible] [illegible] diligit [illegible] cogitat [illegible] loquitur Et ipse fecit cogitando [illegible] [illegible] qui est thesaurus [illegible] [illegible] aque vive Et sic [illegible] in christo magister [illegible] cogitando Et [illegible] in christo magister [illegible] [illegible] [illegible] magister [illegible] signum [illegible] christo meo [illegible] sibi in omnibus [illegible] [illegible] [illegible] fuit cum [illegible] magne [illegible] [illegible] non nisi in puro corde manet [illegible] [illegible] diligit [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible]

et diligit [illegible] [illegible] [illegible] ad mortem [illegible] [illegible] virgina et [illegible] [illegible] [illegible] magister in eo fuit [illegible] cum [illegible] et multa miracula faciebat [illegible] non fuit cum [illegible] in [illegible] in fontanis et [illegible] baptizat. Tercium signum quod christus in eo manet magna [illegible] constancia [illegible] non dici potuit Deus meus est [illegible] omnia tormenta [illegible] [illegible] tormenta [illegible] [illegible] in fornaces ardente [illegible] in christo [illegible] et [illegible] virgini [illegible] Deus meus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] magna et [illegible] [illegible] [illegible] Tercium signum quod christus in eo manet magna [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gladio [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] :-

iterum quietati ad significationem mundi in eadem domo
et thomas et hoc quia septimo erant ubi enim heri illus
est xpus. ubi enim duo aut tres sunt congregati in nomine meo
ibi sum in medio eorum; et thomas
iterum erant discipuli eius intus et thomas cum eis
venit in quo ostendit se habuisse corpus glorificatum
et stetit ut nullus sit qui non videret eum et
dixit ad suos discipulos:

venit ihesus ianuis clausis et stetit in

pax iste modus loquendi
ipsum manifestabat qui secundum
salutationem consueverant pacem
optando et suos discipulos sic do-

medio eorum et dixit eis pax vobis deinde
cuit salutationem stant quia est. xpus. in quacumque domum
intraveritis primum dicite pax huic domui deinde
dicit notatur quoniam scilicet ad palpandum sui exhibitio
est thomas dixerat nisi misero etc.

dicit thome infer digitum tuum huc et

vide manus meas et affer manum tuam
et et noli esse etc quo per
omnia satis sit tue vo-
luntati:

et mitte in latus meum et noli esse incredulus
sed fidelis credulus videlicet post tantam ostensionem quia
vidit quia audivit quia xpus exhibuerat se sibi
ad palpandum dominus meus quantum ad humanitatem in qua
sed fidelis respondit thomas et dixit ei dominus meus
nos redemit et deus quantum ad divinitatem in qua
nos creavit prima pars pro redempti enim estis precioso
sanguine agni immaculati dixit ei ihesus salvator
et deus meus dixit ei ihesus quia vidisti me
quia vidisti non ait tetigisti sed vidisti quia visus
quodam modo generalis sensus est qui de aliis quatuor dici
solet vel forsitan non fuit ausus tangere sed aspici-
endo tantum seu etiam tangendo vidit vidisti me hominem esse credidisti
thoma credidisti beati qui non viderunt et crediderunt etc. me deum beati qui non
viderunt et crediderunt etc.
et gaudeamus in omelia in qua nimirum sententia nos specialiter signati sumus
qui enim quem carne non vidimus mente retinemus nos signati sumus sed si
fidem nostram operibus sequimur ille enim vere credit qui exercet operando quod
credit ut habetur in euangelio beati qui non comendat fidem gentium sed potius
utitur ut qui sed erant erat futurum in sua predestinatione noverat iam
factum etc. ff etc.: multa quidem et alia signa fecit ihesus ante resurrectionem
et post resurrectionem in conspectu angelorum discipulorum suorum que non sunt scripta in libro hoc. coram discipulis suis
quia non est quia non est nunc omnia narrare sed fidem edificare. hec autem scripta sunt ut credatis quia ihesus filius dei est
que sufficiunt ad fidem nostram ut credatis in eius humanitatem et ut credentes vitam habeatis in nomine eius:
id est in fide nominis eius vel per eum etc.

Exiit edictum id est mandatum a cezare scilicet anno regni eius quadragesimo secundo. Preterea census datus est ut sciret numerum hominum et multitudinem. Hic primum factum est, in dea scripta sua romanus ut describeretur in scripto redigeret.

Exiit edictum a cezare augusto ut [describeretur] universi orbis terre. Hec descriptio

describeretur universus orbis. Hec descriptio prima facta inter alias descriptiones generales ut secundum glosam ordinariam prima causa que totum orbem concernunt, quia in diversis temporibus plures partes orbis describuntur. Descripte sicut et diversis nunciant a preside Syrie Cirino misso ab augusto in Syriam tamquam preside et iudice.

prima facta est a preside Syrie Cyrino. Et ibant obedientes ut profiterentur, unde et ibat tensiebant tamquam obedientes ut profiterentur et facto precensum capitis et recognitiones omnis subiectos se romano imperio singulo ut unusquisque ex tributo deo redderet in sua civitate unde erant oriundi censum.

omnes ut profiterentur singuli in suam civitatem. Ascendit a galilea tamquam obediens ex precepto civitas quam iudei sunt galilea. Et Ioseph vir Marie putatiuus secundum illud ... videlicet male ... natus est ... ubi conceptus est ... Luce primo ... de civitate ... a Gabriel angelo a deo in civitatem cui nomen Nazareth.

Ascendit autem et Ioseph a galilea de civitate Nazaret in iudeam civitatem id est in iudea existente ita quod hic ponitur adiective quia significant regionem et ad civitatem David quia inde erat oriundus primi regum decimo sexto capitulo quo vocatur Bethleem id est domus panis quia ibi natus est qui sedet ...

Nazaret que vocatur Bethleem eo quod esset ... vel ubi profiteretur ... ubi Christus nascitur ... eo quod esset de genere et familia ... unde cum generis ... constituebat familias et ideo postquam dixit de domo id est de genere addidit de familia ut magis specificet ut profiteretur ~~...~~

de domo et familia David ut profiteretur romano imperio tamquam ...

Queri potest cum hodie unus presbiter tres missas celebrat ... [illegible]

Ista quod ... natus est ... [illegible]

Ewangelium ... [illegible]

Istud ewangelium scribitur Luce secundo capitulo. In diebus illis quibus ... [illegible]

87

[illegible]

cum maria) si volumus dicere quod utreque profiterentur tunc continuandum est sic ascendit ut ibi profiteretur cum maria si solus vir tunc ita ascendit ut ipse cum maria desponsata. Hec desponsata fuit ante incarnationem et concepta luce primo et postea

cum maria desponsata sibi uxore pregnante

angelum confirmata est primo ioseph fili david noli timere accipere mariam coniugem tuam quod enim in ea natum est de spiritu sancto natum est. Factum est autem [illegible] ita diceret factum est postquam ascendit ioseph cum maria in bethleem

Factum est autem cum essent ibi impleti sunt

Factum est etc. in bethleem impleti sunt dies scilicet marie in tres partes anni in nove menses ab conceptione usque ad solsticium yemale hoc est tempus debitum partus ut pareret scilicet quod utero et peperit sine perdente corruptione quia esse

dies ut pareret filium primogenitum et

primogenitum Beda glosa interlinearis non post quem nullus ut postea nec alius secundum antequam ~~alius~~ nullus ut postea nec alius ante alium habuit et primus in peperit virgo filium suum et pannis vilibus unde pannosi dicuntur pauperes qui ~~pannis~~ pannos consutos in se induunt cum in presepio

pannis involvit eum et reclinavit eum in presepio

et reclinavit eum non reclinatorio [illegible] sicut solo mori [illegible] ut iumenta animalia carnis [illegible] quia firmento reficiat qui est panis angelorum quia in presepio ubi reclinatur non erat reclinavit [illegible] hos plures [illegible] mansiones tur ubi [illegible] loco [illegible] degentes [illegible] in domo propria [illegible] mansiones [illegible] erat

quia non erat ei locus in diversorio. Et pastores

[illegible] Et pastores dicitur est quod cum maria et ioseph essent in bethleem in regione eadem scilicet iuxta turrim quandam inter bethleem et [illegible] ubi iacob rediens de mesopotamia moratus est cum uxore sua et rachel mortua est et sepulta vigilantes et cum persolicitudine sunt [illegible] quatuor vigilie

erant in regione eadem vigilantes et

noctis [illegible] tunc homines dormi... cubo [illegible] in tempestum quia non [illegible] galli tempus est ad surgendum et operandum [illegible] galli cantant ad cantandum [illegible] quia tunc galli cantant [illegible] ante lucanum quia in luce [illegible] dicitur [illegible] vigilate [illegible] nescitis cum [illegible] venit [illegible] hec est prima in media nocte [illegible] galli cantu [illegible] mane [illegible]

custodientes vigilias noctis super gregem

quod super gregem non alienum

[illegible]

Puer natus est nobis et filius datus est nobis. Bone annunciaciones pro hoc festo [illegible] Deuoto corde [illegible] aduentum qui ipsum [illegible] Et qui [illegible] ad uentum eius directe [illegible] Ecce deus de longinquo venit [illegible] de longinquo iste deus [illegible] est [illegible] Heri audiui [illegible] rumores [illegible] Cras [illegible] Gaudete [illegible] Et iterum [illegible] gaudium magnum [illegible] Et omni populo quia natus est nobis hodie saluator mundi [illegible] angeli [illegible] gaudium fuit magnum [illegible] Secundo istud gaudium fuit magnum [illegible] habitantibus in regione umbre mortis lux orta est eis // Tercio hoc gaudium fuit magnum [illegible]

Et ecce [illegible] illic erant pastores vigilantes et ecce angelus domini [illegible] apparuit euidenter et ergo dicit ecce mirabiliter quia angelus digniter [illegible] quia stetit [illegible] quia iuxta illos [illegible] reformata est [illegible] Et ecce angelus domini stetit iuxta illos [illegible] et [illegible] est natura humana et ideo dicit stetit [illegible] et claritas non [illegible] circumfulsit [illegible] radio [illegible] apparuit [illegible] in tota veteris testamenti [illegible]

illos et claritas dei circumfulsit illos et [illegible] nox [illegible] et [illegible] magnificencium angeli [illegible] illi pastores [illegible] et dixit illis [illegible] et [illegible] claritate [illegible] pastoribus angelus

timuerunt timore magno Et dixit illis angelus [illegible] quasi diceret timeant [illegible] et [illegible] mali qui in [illegible] non sunt [illegible] sed vos nolite timere sed magis gaudete ecce [illegible] bono nuncio:

Nolite timere Ecce euangelizo vobis gaudium quod erit omni populo vel magnum [illegible] omnem dimensionem altum magnum profundum et latum quod erit omni populo:

vobis gaudium magnum quod erit omni populo quia [illegible] hominibus et angelis pariter quia [illegible] restauratio hominum reparata est ruina angelorum [illegible] saluator [illegible] qui est christus dominus [illegible] mansuetus et benignus [illegible] deus et homo

natus est vobis hodie saluator qui est [illegible] in bethleem [illegible] in ciuitate [illegible] nobis signum [illegible] et hoc [illegible] nobis signum [illegible] est fidelibus [illegible] saluatoris quod est [illegible] signum est [illegible]:

Christus dominus in ciuitate dauid Et hoc erit vobis

[illegible] qui [illegible] ad [illegible] qui [illegible] Hodie [illegible] natus [illegible] gaudium magnum [illegible] Ecce [illegible] puer [illegible] Hodie [illegible] in presepio [illegible] in bethleem [illegible]

Bethleem [illegible] Et quia [illegible] pauperes et tam omnia hospicia fuerunt occupata [illegible] nullum hospicium [illegible] in scolastica hystoria [illegible] Et ibi [illegible] bouem et asinum [illegible] Hodie [illegible] Bethleem [illegible] presepio [illegible] puer [illegible] in presepio [illegible]

[illegible] ... et cetera [illegible]

Tria sunt que specialiter dominus sibi retinet scilicet vindictam unde dicitur michi vindictam et ego retribuam, et iudicium de omnibus operibus et malis unde ... [illegible] ... quem ... et aliud est quod retinet sibi dominus gloriam unde dicit gloriam meam alteri non dabo etc.

Cum angelis in celo hodie est convenit magnum gaudium ... ipse dicit ... ego impleo ... [illegible] ... et totum ... tenet ... non potuit ... [illegible] ... hodie ... [illegible] ... in presepio ... quale gaudium habuit ... Ambrosius ... [illegible] ... et ponens eum in presepio ... [illegible] ... pastores ... [illegible] ... in celo ymaginem pulcherrime virginis ... [illegible] ... tenebat puerum pulcherrimum ... [illegible] ... Iste puer maior te est et ... [illegible] ... hodie est ... [illegible] ... ad pastores ... [illegible] ... [illegible]

Nota sex condiciones requiruntur ad veros testes. Primo quod sint conformes, et hoc tangitur ibi cum ... facta est. 2o testificancium pluralitas et hoc tangitur cum dicit multitudo. 3o testium nobilitas ne propter ... timeat dicere veritatem, et hoc ibi tangitur ... 4o ... ut magis sit credendum et hoc tangitur ibi celestis ... requiritur deposito et hoc tangitur cum dicitur laudancium et dicencium ... proponendi et hoc tangitur ibi gloria in excelsis deo etc.

in veniet tamquam absconditum non ostentative ... ibi quando veritas est deus ab ... in fante non fantem et tamen ... existentem pannis non ... in quo reprehenditur superbia nostra.

Signum in venietis infantem pannis invo-
- et positum non in palacio. Et subito id est statim repente valde cito ... angelus pastoribus ... et ... ut magis crederent facta est cum angelo

lutum et positum in presepio. Et subito facta est
- ... ne sola videatur unius angeli auctoritas celestis exercitus multitudo laudancium deum quo ... ducem sequitur et dicencium que ... in terris est frequens fama cum laude ... clara cum laude leticia.

cum angelo multitudo celestis milicie lau-
- ... id est altissimus ... habito id est in ... vel angelis ...

dancium et dicencium gloria in excelsis deo
- et in terra non in angelis malis puta dyabolis hominibus non quibuscumque ... diligentibus ... bono in eis qui bona voluntate ... natum ... et in nativitate ... et ... pax impiis dicit dominus etc.

et in terra pax hominibus bone voluntatis etc.

Istud evangelium legitur luce ii capitulo

pastores ... pastores ... angeli pastores testimonium dant ... loquebantur ad invicem et exhortantes se ipsos ... agendum est ... loquebantur transeamus ... ad ... transeamus

P astores loquebantur ad invicem transeamus
- recto nec ad dexteram nec ad sinistram ... glosa ... et nos ... abiectis concupiscenciis cogitacione et desiderio ... domum ... panis debemus transire id est ... qui ... ut ad eius visionem perveniamus et videamus id est ... veritatem dignum ... ibi ... in principio erat ... verbum

usque in bethlem et videamus hoc verbum quod factum est
- ... factum est caro et sic ostensum est nobis quod in deitate non poterat videri ... glosa ambrosii ordinaria ... deum videtur ... quod est filius dei quod deus pater et filius et spiritus sanctus fecit id est incarnari ... et sic factum est ostendit.

Hodie celebramus temporalem nativitatem filii dei ... [illegible]

[illegible]

Et ostendit venerunt nobis in carnatum et venerunt illi idem pastores ... habito consilio nulla mora precedente ... dicit ordinaria

quod dominus fecit et ostendit nobis. Et venerunt

[illegible]

festinantes et invenerunt mariam et ioseph

[illegible]

et infantem positum in presepio. Videntes autem

[illegible]

cognoverunt de verbo quod dictum erat

[illegible]

illis de puero hoc. Et omnes qui audierunt

[illegible]

mirati sunt de hiis que dicta erant a pa

[illegible]

storibus ad ipsos. Maria autem conservabat omnia

[illegible]

verba hec conferens in corde suo. Et rever

[illegible]

Amen.

et reversi sunt scilicet ad greges suos glorificantes et laudantes enarrantes magnitudinem operis dei alter lingua laudat sed vita blasfemat

pastores glorificantes et laudantes

in omnibus propter omnia que audierant ab angelis et viderunt in bethleem ::

deum omnibus que audierant et viderant

sicut dictum est iniunctis angelis etc.

In principio in ipso qui est principium sine principio filius qui est principium de principio vel in principio omnium creaturarum vel temporum omnia ab ipso creata sunt principium respondit in principio omnium creaturarum vel temporum et respondit vos tamen vel erat idem verbum etc.

Istud evangelium secundum Johannem primum capitulum et est initium capituli in quo fit glosa cum alii evangeliste describant enim et cetera ipse iohannes ipsum describit in principio in ipso non fuit in principio quia filius esse filius alias patris tempore una secum cum patre deus in ecclesia celebrat Christi nativitatem temporalem et deitatem eius nativitatem et in evangelio genealogia historia quam tractat lucas nec principio patris ret quod principium et non aberat fuisse de ipso eterna nativitate sed iohannes ut per testimonium iohannis ad lucem duas esse naturas divinam et humanam et duas ipsius nativitates unam eternam de patre aliam temporalem de matre unde denique aliam humanam natam iohannes testes ostendit patri coeternum et testimonium aliam in alia persona permittit etc.

stant sicut dictum est ad illos etc.

In principio erat verbum glosa quia filius in patre eius deum sibe set alterius persone sicut est eiusdem sibi coeternus verum et deus ad quod filius quia sicut intus conceptus creature nascitur et temporaliter ea semper manet

In principio erat verbum et verbum erat apud deum et deus erat ipse filius erat deus quia unus est qui dicebat aliam naturam patris esse filii et ipse sed dicebat esse ne deus esse et non esse deus iohannes set inquit deus verum hoc erat

deum et deus erat verbum hoc erat in principio

ita erat unum cum patre ut omnium principium creaturarum una persona essentia omnium omnes creatura visibilia et invisibilia omnes formans omnes componens omnes concordia parcendo.

principio apud deum omnia per ipsum facta sunt

et sine ipso nulla res consistens sine ipso est facta hominum origine sit distinguntur et sine ipso quia est ordo nichil quod factum est sine ipso quod factum est in ipso et ipse sine ipso sunt naturaliter opera trinitatis quod nulla res consistens

et sine ipso factum est nichil quod

factum est sine ipso aliquid sine ipso id est peccatum quod est nichil quia a bono admittebat quia non est a deo quamvis non est naturaliter set naturam corrumpit quod factum est sine nec credas mutabilem dei voluntate dei esse audies mutabilem creaturam ab ipso factam audit iohannes quia

factum est in ipso vita erat et vita erat

non subito aliquid voluit facere sicut mentitur pelagius heretici set omnia abeterno disposuit deus quod factum est in ipsius secundum mente vita erat in spiritualibus factorum ratione semper vivit et vivit et viverit et hec vita in

sapientia dei et lux quando vitam rerum viderunt et vita erat quantum

ipse est lucem iniqui non percipiunt hanc lucem hec si quidem lux quantum ipse est lux in tenebris et sol super terram caecus illi mali non percipiunt sicut nec ceci solem

Et vita erat id est vivit et semper vixit ut dominus vitae esse et esse vita et cum esset deus semper sunt in mente artificis vivit quod factum est in ipso erant in ipso creata existentia id est existente vel erat vita id est quibus vitabilitate quod fit vita ab ablato hoc est ideo etiam cognoscendo in ipso vivit quod factum est in ipso vel in ipso vivit nativitatis passio et quod fit inventio non redemptoris vita erat id est filius redemptio vita et hoc est quod apollinarem quia dicit ipsum ipsum totum remisisse sanctificatio tota hec si quidem lux quam trinitas lucet in tenebris sicut sol super totum et tamen ceci mali non percipiunt sicut ceci solem etc.

eta persona filii quam tunc dimittat non debet esse apud deum eo quod esse erat verum quod si non immaginatio in principio ut quidam volebant verum erat ut idem in secundum deum et sic aliam personam quod quidam negabant sed semper est verum et deus iohannes fecit tres clauses contra tres hereses quod hereses sabelli qui dicebant unam esse personam patris et filii et esse secundum deum una est natura et iohannes verum erat est aliud aliud sine una per apud unum iste una differunt alium et aliud quia alia in portat personam et alia portat secundum aliquid quod dicat glosa verum non illa tunc sed semper apud deum manens quia superna quia omnia dedicans fiebat et ipse quia ipso verum ignorant quia ipsum eo id est quando deus patre omnia creata et aposteriori quod verum erat apud deum

et lux in tenebris lucet id est in tenebris non tenebrarum erat est ceci ante tenebrarum

Et tenebre quibus dicitur [illegible] viderunt nos magnam lucem quia
inte[illegible] sit id est [illegible] signatum super nos lumen [illegible] Item lucet
qui se cognoscunt sicut sunt qui volunt proficere primo esti-
mant se esse meliores quam sunt [illegible] non habent lucem a [illegible]
Similiter dicit tibi deus [illegible] lucem quod in [illegible] tibi [illegible] tu
non debes facere [illegible] sentit lucem aliquam
non sentit detrimento [illegible] in singulis dispositio [illegible] erat [illegible]
[illegible] ut de principium [illegible] essencia [illegible] est [illegible]
post [illegible] iohannes egeret de natiuitate [illegible] de spacio [illegible]
ostendens eum [illegible] retinet dispositione [illegible] cludit
errores manichei qui dicebat duas naturas
in [illegible] unam bonam [illegible] aliud [illegible] principe tenebrarum [illegible] iohannes
non malum nichil aliud est nisi privatio boni [illegible] peccatum non
[illegible] sicut [illegible] veritas via et vita
[illegible] sine ipso factum est nichil et [illegible] filium
[illegible] veritatem esse [illegible] dicit [illegible] et deus erat verbum

lux hominum et lux in tenebris lucet et

et tenebre id est peccatores [illegible] quia sunt [illegible]
tudine criminalium id est mortalium et pulvere veni[illegible]
aliud caligati id est obstinati. Si enim comprehenderet
tenebre non essent ut [illegible] iste tenebre possent
comprehendere lucem sunt [illegible] id est peccatorum [illegible]
tibi [illegible] non angeli ut [illegible] voluit ideo

tenebre eam non comprehenderunt fuit homo

potuit dicere de [illegible] ideo non ab hominibus ideo
[illegible] non ab homine impositum sed ideo quasi
substantialiter [illegible] iohannes [illegible] reputatum fuit non angelus non natura sed officio
qui venit [illegible] missus in testimonium agens libera voluntate
[illegible] in testimonium [illegible]

missus a deo cui nomen erat iohannes hic venit in

[illegible] de lumine de christo nato ut [illegible]
omnes [illegible] ita [illegible] ut [illegible] non ut
videret quia deum nemo vidit umquam [illegible]
testificatur [illegible]

testimonium perhiberet de lumine ut omnes

[illegible] erat ~~[illegible]~~
sed in testimonium venit magnus [illegible]
iste non [illegible] esse lucem sicut [illegible]
[illegible] lux illuminata ut testimonium
missum

crederent per illum non erat ille lux ut testimonium

de lumine christo nato erat ante lux
[illegible] quia non vera lux est que non est
[illegible] per aliud lucet quia [illegible]
quia omnem [illegible] quia nullus sine illo
illuminatur ut [illegible] venientem

perhiberet de lumine Erat lux vera que

[illegible] qui ideo [illegible] in mundum [illegible]
tus est alioquin non indiget illuminari
venientem id est celestem in [illegible] et hec lux in
mundo erat ut [illegible] ut [illegible] creaturis
in [illegible] ut regens [illegible] creaturas

illuminat omnem hominem in hunc mundum venientem

90

et mundus iste exterior per ipsum creatus [illegible]
divinitatis et mundus dilectores
mundi qui amorem suum [illegible]

In mundo erat et mundus per ipsum factus est et
divina luce excedit. In propria [illegible] creationem
creature et in mundum qui suus est [illegible] cetera
sua [illegible] in humanam naturam

mundus eum non cognovit. In propria venit
[illegible] per fidem qualiter [illegible] carne sumpta
[illegible] hodie in mundum venit ostendit
lucas [illegible] tempore nativitatis [illegible] et
testimonium angelorum [illegible] nativitatis ex pluribus quibus duxit exempt
effectum creature [illegible] vel sic [illegible] non [illegible] multi [illegible]
et sui eum non receperunt. Quotquot autem acceperunt
eum [illegible] sive iudei sive gentiles dedit
in [illegible] potestatem novam reformari filios dei
fieri per ipsum [illegible] vel sic dedit [illegible] vel per par-
ticipationem divinitatis ut [illegible] cor. octavo
[illegible] dicunt [illegible] pater in glo- nostris his scilicet
dedit eis potestatem filios dei fieri his qui fidelibus vel [illegible]
[illegible] deum esse hominem [illegible] nomine [illegible] nomen eius
[illegible] emanuel [illegible] nobiscum deus qui non
ex sanguinibus pluraliter dicit ut significet
maris et femine vel sic [illegible] ex materia unde fit homo neque ex voluntate car-
credunt in nomine eius. Qui non ex sanguinibus nalis scilicet mulieris
neque ex viri [illegible] qui [illegible] sing-
qui regit ut sic neque [illegible] ordina- [illegible] neque
ta [illegible] legitimo sed ex deo [illegible]

neque ex voluntate carnis neque ex voluntate
[illegible] per baptismum [illegible]
ut homines possent ex deo nasci et fieri
filii dei [illegible]
homines nasci ex deo [illegible] deum nasci ex homine ex [illegible]
viri sed ex deo nati sunt. Et verbum caro factum est et habitavit [illegible] in [illegible]
verbum caro filius dei caro [illegible] nat. [illegible]
[illegible] [illegible] nobis [illegible] ut po-
[illegible] elegit [illegible] cognoscimus deum esse ut glo- [illegible] dei [illegible] et [illegible]
[illegible] plenum vi- [illegible] caro [illegible]
[illegible] ut glo [illegible] quantitate [illegible]
in nobis et vidimus gloriam eius gloriam quasi unigeniti a patre plenum gratie et veritatis [illegible]
[illegible] in quo habitavit plenitudo divinitatis corporaliter
[illegible] et [illegible]

Et vidimus gloriam [illegible]
[illegible] maiestate [illegible]
[illegible] quantitatem in qua [illegible]
[illegible] miraculo [illegible]
[illegible] est in quo [illegible]
[illegible]

in [illegible]
[illegible] in
[illegible] erat [illegible]
in [illegible] est
ascendit [illegible]

Sequitur evangelium in nativitate domini in vigilia etc.

Thema de nativitate domini

Ecce nova facio omnia Apoc. [illegible]

[illegible]

[C]um esset desponsata mater
ihesu maria ioseph antequam convenirent
inventa est in utero habens de spiritu sancto
Ioseph autem vir eius cum esset iustus
et nollet eam traducere voluit occulte dimittere
eam. Hec autem eo cogitante Ecce an
gelus domini in sompnis apparuit ei
dicens Ioseph fili david noli timere

91

[illegible]

Stephanus plenus gratia et fortitudine faciebat prodigia et signa magna in plebe [illegible]

[illegible]

accipe mariam coniugem tuam. Quod enim

in ea natum est de spiritu sancto est. Pa-

riet autem filium et vocabis nomen eius

Jesum. Ipse enim salvum faciet populum suum a peccatis eorum.

In illo tempore dicebat Jesus turbis iudeorum et

principibus sacerdotum. Ecce ego mitto

ad vos prophetas et sapientes et scribas

et ex illis occidetis et crucifigetis ex eis

Sequentia ewangelii secundum Mattheum de sancto stephano.

Heri celebravimus temporalem sempiterni regis nostri nativitatem. Hodie celebramus militis eius passionem. Heri rex noster [illegible] virginis [illegible] dignatus est visitare mundum. Hodie miles [illegible] tabernaculo corporis exiens [illegible] migravit ad celum. Hesterna die dominus natus est in terris ut hodie Stephanus nasceretur in celis [illegible] Stephanus vidit celos apertos vidit et introivit [illegible] quia [illegible]

Istud ewangelium [illegible] sanctus stephanus [illegible]

[illegible]

flagellabitis in synagogis vestris et persequimini
in terris ad gentes ut veniat omnis debita vltio effusionis sanguinis iustorum

de ciuitate in ciuitatem ut veniat super vos
omnis sanguinis vindicta qui effusus est super terram; iusticia abel probata est perceptione munerum; debita vltio effusionis sanguinis iustorum [illegible] [illegible]

omnis sanguis iustus qui effusus est super
terram in primitium agnorum [illegible] probata est perceptione munerum [illegible] zacharie [illegible]
id est usque qui fuit filius ioiade qui est vocatus barachias [illegible]

terram a sanguine abel iusti usque ad sanguinem
et qui occidit vero innocentes

zacharie filii barachie quem occidistis inter
templum et altare [illegible] occidit zachariam [illegible] [illegible] usque ad ultimum [illegible] filium [illegible] [illegible] pena [illegible]

templum et altare. Amen dico vobis venient
[illegible] quasi [illegible] est [illegible] [illegible] vos [illegible]

hec omnia super generationem istam. Jherusalem Jherusalem
et noluistis [illegible] [illegible] [illegible] occidis [illegible] [illegible] lapidantes [illegible] [illegible] ut stephanum [illegible]

que occidis prophetas et lapidas eos:

Dicitur filius barachie forte quia [illegible] est ioiada ac [illegible] quia barachias in [illegible] benedictus domini [illegible]

Left margin:
vnde dominus [illegible] in templo esse [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
usque ad sanguinem [illegible] usque ad [illegible] tunc [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] abel [illegible] quia abel pastor ouium fuit occisus in agro zacharias sacerdos occisus est in atrio templi utrumque [illegible] martires [illegible] et [illegible] altaris [illegible] [illegible] zacharias qui occisus est [illegible] ioas in [illegible] templum et altare ut [illegible] filius fuit ioiade et [illegible] [illegible] zacharia [illegible] filio barachie [illegible] [illegible] ut [illegible] a ioiade [illegible] barachias [illegible] benedictus domini [illegible]

Right margin:
et veniet super vos. Explicit istius sanguinis effusi culpa a sanguine abel iusti cuius iusticia [illegible] [illegible] quia abel obtulit munera deo de primogenitis gregis sui et de adipibus eorum et respexit ad abel dominus et munera eius. istius abel iusti sanguinem effudit [illegible] eius [illegible] zelo et [illegible] [illegible] usque ad sanguinem zacharie filii barachie quem occidistis inter templum et altare [illegible] quia in templo [illegible] altaria unum [illegible] tempus et [illegible] quod [illegible] altare [illegible] [illegible] [illegible] lapidatus fuit iste zacharias [illegible] [illegible] fuit iste zacharias [illegible] [illegible]

Ecce video celos apertos et Ihesum stantem a dextris virtutis dei [illegible] Stephanus [illegible] celebrantes [illegible]
Et ait ecce video celos apertos [illegible] sibi [illegible] [illegible]
Stephano apertum est celum [illegible] martiribus [illegible] Stephano [illegible]
[illegible] celum [illegible] [illegible] Stephanus [illegible] celo apertum [illegible] debet esse [illegible]
[illegible] custodiunt [illegible] celo [illegible] Stephano [illegible] apertum [illegible]
[illegible] celum [illegible] martiribus [illegible] beato Stephano apertum est [illegible] celum aperti
[illegible] in celo vidit [illegible] celum aperti
[illegible] pati [illegible] beatus Stephanus videns Ihesum in celo [illegible]

Ecclesia dicta Iohannis

Exaltavit eum apud proximos [illegible] beato Iohanni [illegible] festum celebramus [illegible] apud proximos et apostolos [illegible] et exaltavit [illegible] pre ceteris apostolis [illegible] familiaritate [illegible] ita familiaris fuit [illegible] Iohannes [illegible] caritate [illegible] [illegible] diligebat [illegible] Iohannes [illegible] apostoli [illegible] familiaritate [illegible] Petrus [illegible] [illegible]

Coniunctio Iuda in unitate fidei

Quotiens volui congregare
filios [illegible] [illegible] animal [illegible] filios [illegible] [illegible]
Filios tuos quemadmodum gallina
[illegible] protegit nos [illegible] et noluisti [illegible] volui tu noluisti [illegible] voluntati [illegible] effectum [illegible] noluisti [illegible]
Congregat pullos suos sub alas et noluisti
[illegible] ut [illegible] nunc [illegible] relinquetur [illegible] templum [illegible] manibus [illegible] gentes et locum.

Ecce relinquetur vobis domus vestra deserta
dico [illegible] post passionem [illegible] penitentiam agentes et [illegible] filium [illegible] [illegible] non videbitis [illegible] divinitatis [illegible] [illegible] donec dicatis benedictus

Dico enim vobis non me videbitis amodo donec
[illegible] augustinus [illegible] [illegible] [illegible] venient [illegible] quod [illegible] transeunt [illegible] [illegible] claritatis [illegible] filium [illegible]

Dicatis benedictus qui venit in nomine domini etc.
[illegible] ad passionem [illegible] [illegible] novam [illegible] [illegible] ne timeas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Sequitur de die iii festo Iohannis post nativitatem domini
Festum [illegible] Iohannis [illegible] et est [illegible]

Mo. te
Dixit dominus Petro: Sequere me. Conversus
[illegible] impleret [illegible] audivit sequere me [illegible] et ille [illegible] diligebat Ihesus
[illegible] [illegible] morte [illegible] [illegible] morte Iohannis [illegible] Petrus [illegible] similitudine [illegible] Petrus [illegible] [illegible] diligebat [illegible]

Petrus vidit illum discipulum quem diligebat
[illegible] morte [illegible] vidit [illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible] vocabulo [illegible] privilegium amoris sui.

[illegible] Petrus [illegible] [illegible] diligebat [illegible] [illegible] Petrus fuit [illegible] [illegible] in quibus [illegible] duobus [illegible] designatur activa et contemplativa etc.

[illegible] vlnata fuit prius et in tre afflicta. Ecce via tua est pro [illegible] vlnata est. Ecce quam dulce fuit pro Stephano pati [illegible] et mori propter dilectionem christi quod beatus Augustinus doctor refert [illegible] multa miracula fecit in sua passione [illegible] septuaginta homines a variis languoribus curati sunt et sex mortui suscitati. Et quedam matrona [illegible] laboravit [illegible] ei [illegible]. Cum quendam Judeum [illegible] qui [illegible] ei [illegible] ut eum adtorpg [illegible] ad corpus beati Stephani quem [illegible] sanitate et [illegible] sanata est in corpore et anima. Propterea beatus Stephanus diaconus prothomartir est primus martir in nova lege [illegible] palma martirii et primus [illegible] rubeo colore [illegible]

qui recubuit comedat veritatem evangelii et Beda in omelia post recubitus pro [illegible] iohannes in dicendo [illegible] recubuit in cena super pectus eius. Beda quod ultima ante passionem cum discipulis fecit, in qua eorum pedes lavit, corporis et sanguinis sui tradidit misterium celebrandum [illegible] in quo signabatur quia archana divinitatis pre ceteris esset scripturus et dixit

ihesus sequetur quem caritas recubuit in cena super pectus eius dixit ei dicentem domine quis est qui tradet te. Cui dixit dominus ille est cui ego intinctum panem porrexero. Que ergo [illegible] quod diligebat ihesus tunc vidisset petrus vel corporali amore vel quia [illegible] specialiter dilectum [illegible] patrem ut [illegible] veniat [illegible]

Hunc ergo cum vidisset Petrus dixit ihesu domine hic autem quid. [illegible] quia audierat petrus se crucifigendum [illegible] dixit ei petrus [illegible] sic eum volo [illegible] sequatur dixit ei ihesus sic eum volo manere donec veniam [illegible] ego veniens recipiam eum [illegible] passione [illegible] tu ea que tui ipsius sunt attende et de illius [illegible] cogites [illegible] ut [illegible] sic eum volo manere donec veniam quid ad te tu me sequere. Exivit [illegible] sermo inter fratres quia discipulus ille non moritur et non dixit [illegible] quod non esset ita intelligendum [illegible] iohannes non moritur [illegible] quid ad te [illegible] sequere. Exivit sermo inter fratres quod discipulus ille non moritur [illegible] non est intelligendum quod iohannes non sit mortuus in carne [illegible] fuerunt ante passionem et ultima in pace [illegible] fuerunt unde Beda in omelia ceteris discipulis [illegible] convocatis [illegible] ad sepulcrum [illegible] vocatis [illegible] et hoc esse [illegible] dominus sic eum volo manere donec veniam. Et non dixit ihesus non moritur sed sic eum volo manere donec veniam quid ad te. Hec [illegible] signat [illegible] tio qui voluit designare ex vocabulo [illegible] quem diligebat ihesus.

Sed sic volo eum manere donec veniam [illegible] Hec tamen [illegible] omni dubitatione postposita unde Beda quod veritate divina [illegible] fidelibus dubitare [illegible] et [illegible] ultra [illegible] scripsit non [illegible] in medium [illegible] vivum [illegible] et [illegible] qui [illegible] fuit [illegible]

[illegible] testimonium perhibet de hiis et scripsit hec. Et scimus quia verum est testimonium eius [illegible] bono [illegible] testes [illegible] probus est [illegible] quod [illegible] veniat [illegible] falso teste [illegible]

93

[Left margin:] [illegible] glossa [illegible] convenit [illegible] non esse [illegible]
Convenit quare [illegible] iohanni [illegible] in triplici causa primo [illegible] et [illegible] non [illegible] hodie non deberet [illegible] et [illegible] hodie non debet [illegible] non est [illegible] est [illegible]

Istud evangelium legitur eodem die hoc capitulo ubi postquam Christus fuit vi-
sitatus ab ipsis magis qui obtulerunt ei aurum thus
et mirram et quomodo etc. ipse Herodes amonuit eos ut
venientes annunciarent illi sed ipsi amoniti per
angelum in sompnis ut non redirent ad Herodem ipsum contemp-
serunt reversi sunt quando angelus etc. et tunc iterum qui
angelus domini apparuit in sompnis Joseph surge et

primum. Cum tota civitas Christi fuit qui refugium est aliorum et ubi fugiendo in [illegible] unde si vos persecuti fuerint in una civitate fugite ad aliam etc.

Angelus ministerio impleto purificationis tempore [illegible]
et eo oblato in templo [illegible] permittitur ecce ange-
lus secundum Vincentium in speculo historiali libro septimo
temporibus Octaviani Augusti ante unum diem [illegible]

ecce angelus domini apparuit in sompnis Joseph
Joseph dicens hic Joseph non quia maritus sed nutricius
et custos esse debuit surge recipe suscipe [illegible]
hic Joseph.
dicens surge accipe puerum et matrem eius et
fuge in aliam regionem vel in absconditum et
esto ibi cum puero et matre eius sub in egipto usque
dicam revelavero tibi

Herodes pueros occidit monitum et Joseph [illegible] ut vitet [illegible] Egiptum et [illegible] egiptum et [illegible] ecce angelus domini etc.

Fuge in egiptum et esto ibi usque dicam tibi
futurum debet evenire hoc in crastina die
ut Herodes Ascalonita existens in vestibus de domo [illegible]
illa civitate querat qui [illegible] persequens sed Joseph [illegible]

Ascalonita [illegible] necat pueros Antipa Johannem et Agrippa Jacobum Claudius [illegible] Petrum etc.

futurum est enim ut Herodes querat puerum eius
hic signatur obediencia Joseph [illegible] Christo
puero

ad inveniendum — recepit
ad perdendum eum. Ille autem consurgens accepit puerum
et matrem sed media nocte quia nox magis competit
fugere quam est dies et recessit quia fides Christi
mansit in gentibus ;
et matrem eius nocte et recessit in egiptum et
erat septem annis usque ad ad fidem in finem
infidelitatis quia media [illegible] etiam [illegible] ut
impletur in facto declaratur ;
Erat ibi usque ad obitum Herodis ut adimpleretur
quod dictum est [illegible] Ozeam undecimo capitulo ut in libro secundum ebraicam veritatem
[illegible] tercio ut quedam exponunt [illegible] dicunt quod
totum per disposicionem dei factum est.

[illegible] ex Egipto
[illegible] consubstancialem tuum quia non indiguit
ad ipsum quia nichil ei [illegible]

Vocavi filium meum. Tunc Herodes videns.

Circumcisione

[illegible]

[illegible]

illusus est a magis iratus est valde et [illegible]

[illegible]

mittens occidit omnes pueros qui erant in Bethlee[m]

[illegible]

Nicolaus [illegible] bimatu [illegible]

et in omnibus finibus eius a bimatu et infra

[illegible]

secundum tempus quod exquisierat a magis. Tunc impletum

[illegible]

est quod dictum est per Ieremiam prophetam dicentem vox in Rama

[illegible]

audita est ploratus et ululatus multus Rachel

[illegible]

Rachel [illegible]

plorans filios suos et noluit consolari quia non sunt

[illegible]

Sequitur de circumcisione domini

Istud evangelium [illegible] Luce [illegible] capitulo [illegible]

Postquam consummati sunt dies octo ut

[illegible]

circumcideretur puer vocatum est nomen eius

[illegible]

94

[illegible — top block of abbreviated commentary, two columns]

94v

…salvator remigium vel salutaris … salvans faceret … ab angelo …

Ihesus. Quod vocatum est ab angelo priusquam in utero conciperetur

…ab excelso … homo … machinatur … nomen ab angelo … in utero … conciperetur …

[illegible — left-column gloss]

Sequitur: Vocatum est nomen eius … levi …

conciperetur in utero. [illegible]

…et cum factus esset duodecim annorum … quia … est … non … duodecim … annos significat …

Et cum factus esset Ihesus annorum duodecim

…in plano … matris … Maria et Ioseph … ascendentibus … civitatem que erat … metropolis … festo

ascendentibus Ierosolimam secundum consuetudinem diei

…consummatisque diebus scilicet octo … Ierosolimam … Maria et Ioseph … in Galileam … non … negligencia sed …

festi. Consummatisque octo diebus cum redirent remansit

…puer Ihesus in illa civitate … remaneret … postea … in templo in medio doctorum … obediencia …

puer Ihesus in Ierusalem et non cognoverunt parentes eius

…annorum … et … studii obediencia … Maria et Ioseph … existimantes … iter …

existimantes autem illum esse in comitatu venerunt iter diei

…eadem die … Ihesum et … Ioseph … inter cognatos … et … notos … inter cognatos …

et requirebant eum inter cognatos et notos et non

…una die … puer … et non invenientes … Ihesum et invenerunt … puer in … post tres dies

invenientes regressi sunt in Ierusalem querentes eum. Et factum

…in veniendo … valet ad … vocaverunt … remanerent …

est post triduum invenerunt eum in templo.

[illegible — closing lines of small commentary text]

[illegible — left margin gloss column]

Et cronicatum [illegible] Iubente [illegible] fuisse [illegible] non fuerunt inter festo [illegible] custodientes [illegible]
[illegible] Ubi [illegible] erit [illegible] hostes [illegible] [illegible] hominis in [illegible]
[illegible] in luxuria. In [illegible] consuetudo [illegible] et [illegible] in [illegible]
[illegible] ne contingat [illegible] signa [illegible] moyses iussit lapidari // [illegible] doctorum [illegible]
[illegible] Ioseph et maria [illegible] ad doctores. [illegible]
[illegible] audiebat eos [illegible] // [illegible] pueros [illegible] admirabili
[illegible] audiebat eos [illegible] // [illegible] in patribus [illegible]
[illegible] et [illegible] memoria. [illegible]
[illegible] Hec est [illegible] et [illegible] // Item doctorum [illegible]
[illegible] Ioseph [illegible] maria [illegible] donec toto diuinum officium audierunt // [illegible]
[illegible] quod [illegible] possit audire [illegible] statim fugiunt [illegible]

sedentem inmedio doctorum audientem

[illegible] tangit dispositionem pueri sedentis ecce humilitas que [illegible] valet [illegible] quia ubi [illegible] ibi sapientia [illegible] in medio ecce attencio [illegible] in medio sedebat ut melius audiret et intelligeret

sedentem inmedio doctorum audientem

non quia indigeret sed ut nobis [illegible] et [illegible] [illegible] formam daret. In medio [illegible] non [illegible] liberet sed doctorum ecce discrecio [illegible] multitudine [illegible] et [illegible] illorum [illegible]

illos et interrogantem eos Stupebant autem

[illegible] super prudentia [illegible] prudencia [illegible] in respondendo et in [illegible] et [illegible] in [illegible] sapientie [illegible] non sit [illegible] et [illegible]

omnes qui audiebant eum super prudentia

[illegible] et stupebant super prudentiam eius [illegible] [illegible] sapientia et [illegible] audiebat [illegible] non poterat [illegible]

et responsis eius Et videntes admirati

sapiente [illegible] et videntes scilicet maria et ioseph vel [illegible] videntes [illegible] interrogantem et [illegible] admirati [illegible] dicere possum [illegible] mirabilis [illegible]

sunt Et dixit mater eius ad illum

[illegible] mirabilia [illegible] [illegible] pueri [illegible] mirabilis esse [illegible] et dixit [illegible] et dixit scilicet maria [illegible] quando [illegible]

Fili quid fecisti nobis sic ego et pater

[illegible] fili [illegible] quare nos [illegible] [illegible] non fuit [illegible] absencia [illegible] non remansit [illegible] [illegible] fecisti [illegible] dicet [illegible] non fuit [illegible]

tuus dolentes querebamus te et ait ad

[illegible] sed voluntatis et prudencia tua [illegible] fecisti nobis ut remaneres nobis ignorantibus ecce pater [illegible] putatiuus scilicet ioseph origenes [illegible] filium ioseph [illegible] et ego dolentes [illegible] [illegible] quo te in [illegible] [illegible]

illos Et quid est quod me querebatis

[illegible] [illegible] quod dole[illegible] [illegible] et [illegible] multo plus dolet [illegible] dimissione [illegible] caret anima et non est qui [illegible] ihesu [illegible] et ait ad eos scilicet ad mariam et ioseph [illegible] [illegible] omnes [illegible] me querere [illegible] querebatis [illegible] [illegible] vere [illegible]

[illegible] Stupebant [illegible] audiebant [illegible] pueri [illegible] [illegible] audierunt [illegible] stupebant [illegible] qui eum audiebant

[illegible] [illegible] doctorum [illegible] et [illegible] in [illegible] et [illegible] prudentia [illegible] stupebant [illegible] audiebat [illegible]

[illegible] est [illegible] dimissione tua [illegible] in gaudio [illegible] dolens in [illegible] cum [illegible] dimissione [illegible] est qui [illegible] interrogante inter doctores [illegible] in templo [illegible] Beda [illegible] filii [illegible] nesciebatis

[illegible] non [illegible] // In medio [illegible] // In medio [illegible] est ut [illegible] // [illegible] in medio [illegible] media persona [illegible]

[illegible] ... pertinet ... secundum legem ... festum ... veniebat. De quo dicitur ... Secundo quia ipsum parentes in festo perdiderunt ... et querebant eum ... Dolentes ... genitum eum tertia die invenit ... mater filio ait fili quid fecisti nobis ... in multo ... sumus ... per festa ... digne celebrantibus festa ... perdiderunt ... Qui custodierint sabbata mea et tenuit fedus meum ... et in numero meorum ... quod non perdit ... sabbatum in tempore ... et ... in die festo debemus ... opere ... qui colligit ligna in sabbato ... in die festo ... Secundo dicitur quod Christum parentes in die festo perdiderunt ... quia tunc ... festum istud ... in deliciis et honoribus ... avaricia ... luxuria et honores ... superbiam ... dives ... De quo dicitur ... Luce xvi capitulo ... dives ... avaricia et induebatur purpura ... superbia et epulabatur cotidie splendide ... luxuria ... Omni ... festo ... salvator. Et Johannes in Apocalipsi dicitur ... glorificavit se et in deliciis fuit tantum date illi tormentum ... festo ... solutum ... perdimus. Tertio dicitur quod Maria et Joseph ipsum cum magno dolore quesierunt. Et tertio die invenerunt in templo sedentem in medio doctorum ... Sic est ... qui Christum perdidit ... Beati qui lugent ... regno celi. Et hoc ... Salomon dicit: Est tempus flendi et est tempus ridendi ... in templo ... in corde suo debet eum querere tribus diebus ... per contritionem ... confessionem ... satisfactionem ... Tres dies sunt ieiunium, elemosina et oratio ... elemosina ... devota oratio ... corpus suum per ieiunium affligit ... quantum ... Ille tertio die eum invenit ... post hoc ... ad mortem ... et amplius ab illo ... non discessit ... Et per eum ... ad ... celeste ... sit ...

Tertia dies est confessio et satisfactio ...

+

tu ubi mea Joseph ... quia alium patrem ... non ... Origenes ... suo ... intus est ... pater ... **oportet me** ... filius eius est in potestate ... omnia quecumque habet pater mea sunt

nesciebatis quia in his que patris ... patris magis quam matris. Et Beda quia ... vna ... maiestas et gloria ... vna sedes ... et domus est ... dicebat eum archana ... ne ... in quo ... Augustinus ... genitor ... et ... est ...

mei sunt oportet me esse et ipsi

et ipsi scilicet Maria et Joseph ... quod vellet ... volebat ... sicut ad patrem ita ad ipsum pertinet cura templi et spiritualium gubernatio quia ... vna maiestas ... vna sedes et domus non solum materialis sed etiam spiritualis

non intellexerunt verbum quod locutus

et descendit ... ad ... in ... loco ... Nazareth sita ... bene ... descendit ... et ... Beda ... signa ... descendit et humiliatus est ...

est ad illos et descendit cum illis et

et erat ... quibus ... hominibus ... Origenes ... et nos filii parentibus ... subiecti

... obediens ...

venit Nazareth et erat subditus illis

et mater ... quia ... conservabat ... non ... corpore ... que nunciat ... divulgat ... corde ... veritas ... quo ... voluit divulgari

Et mater eius conservabat omnia verba hec in

et Ihesus ... etate sicut est ... etate ... sapientia et gratia ... non ... sapientia et gratia ... adhuc ...

corde suo et Ihesus proficiebat sapientia

... gratia ... ut ... et ... sapientia ... proficiebat ... ab infancia ad ...

et gratia apud deum et homines

... sapientia et gratia non ... quia non habebat ... dona ... que habebat ... ad laudem dei et hominum utilitatem ... dicitur ... coram ... hominibus ... placere ... hominibus Beda ... non ... tempus ... et ... manifestum ... sensibilis ... magis et magis ... cognoscit et ... solum ... potuit ... ad ...

... in ...

Puer autem Ihesus proficiebat ... posset ... sicut ... sapientior ... sapientia ... proficiebat ... magis et magis ... in ... dispensatione ... nec ... etate ... sapientia ... demonstraret ... incarnacionis ...

Hic tractat quod non ... templi pertinet ... patrem ... vna ... gloria ... et domus patris et filii est. ... genitor

sed ... ipsi non intellexerunt quia ... non ... plene ... sapientia ... ut inter ... et proficiendo ... eos ... archana ... Beda ... non intellexerunt ... de divinitate ad eos loquebatur ... et ... quia non intellexerunt verbum quod locutus est ad eos

venit ... gloria ... vel ... dicta ... cognovit ... patrie ... memorie commendabat ut cum ... incarnacionis eius ... sufficienter ... esset gesta ... applicare ... nos ... et dictorum meditacionis ... importunas ... et alios ... labores

+

Exposicio notandum quod legem ... sicut dicitur in festo circumcisionis ... secundum legem moysi de qua leuitici xii dicitur que mulier que suscepto semine pepererit masculum immunda erit septem diebus et sexaginta erit ... [illegible]

Et postquam impleti sunt dies purgacionis

et die octaua circumcidetur puer et per xxxiii dies septem manebit in sanguine purificacionis sue ... templi ... quadragesimo die offerret ... in templo

eius secundum legem moysi tulerunt illum in iherusalem

et quamuis ... dicit de quibus dicetur in festo ibi partum. Si autem feminam pepererit immunda erit ... diebus et octuagesimo die ... purificabatur simili oblacione

ut sisterent eum domino sicut scriptum est in lege

moysi ... qui eam ... tulerunt in ... quadragesimo die a natiuitate maria ... et ioseph ... iherusalem in

domini quia omne masculinum adaperiens

iherusalem que erat ciuitas ... offerrent ... sicut scriptum est ... in libro numerorum ... et exodi ... de masculo ...

uuluam sanctum domino vocabitur. Et ut darent

aperiens uel aliis aperiens ... masculum ... primogenitum ... adaperiens ...

hostiam secundum quod dictum est in lege domini par

... offerre ... ad oblacionem secundum quod leuitici ... secundum ... duos ... oblacio ... pauperum erat qui non sufficeret offerre agnum ut ponat

turturum aut duos pullos columbarum. Et

... columba simplicitatem ... offert ... ecce homo ... quod ... sit ...

ecce homo erat in iherusalem cui nomen symeon et

... erat ... qui erat locus sollempnis ... quia ibi erat diuinus cultus ... quia ibi erat studium legis et prophetarum ... cuius fama ...

homo iste iustus et timoratus expectans

inter sacerdotes ... famosus et nominatus ... symeon ... fuit ... iustus in operacione boni ... est et ... timoratus in ... mali quia qui sine timore est non potest iustificari ... expectans ... ad fidei rectitudinem ... secundum illud ... expectans expectaui dominum ... quia ... [illegible]

Nota et bene virgo maria que ... voluit legem ... ad implendum ... non ... legis ... et ... dies xl ... templi ... offerre ... et peperit filium ad implendum legem ... ad implementum ... et ... xl die ... omnes ... ut omnes ... possunt lapides tenere ... quod omnes ... lapidabant ... ad templum ... stabat in templo ... lapides tenentes ... virgo maria ... templo ... lapides ... in medio ... [illegible]

Nunc dimittis seruum tuum domine secundum verbum tuum in pace quia viderunt oculi mei salutare tuum quod parasti ante faciem omnium populorum lumen ad reuelacionem ~~plebis tue~~ gencium et gloriam plebis tue israel

et spiritus sanctus [illegible] ad hec plenitudinem [illegible] gratiam iustificantem [illegible] quando [illegible] et consolationes divinas [illegible] [illegible] quia spiritus sanctus [illegible]

consolationem Israel et spiritus sanctus erat in eo. Et

plene effigiavit [illegible] [illegible] in spiritu [illegible] [illegible] Deum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

responsum acceperat a spiritu sancto non visurum se mortem

[illegible] [illegible] Symeon [illegible] [illegible] Deum [illegible] responsum accepit [illegible] [illegible] videret [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] morte [illegible] [illegible] oculis corpo-

ralibus nisi prius videret Christum Domini. Et venit

[illegible] videbat oculis [illegible] [illegible] messiam [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sicut ibi [illegible] [illegible] [illegible]

in spiritu in templum. Et cum inducerent

[illegible] [illegible] sicut ibi [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] parentes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut videret [illegible] ut [illegible]

puerum Ihesum in templum parentes eius ut

[illegible] et cum inducerent ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et Ioseph [illegible] eius [illegible] ut facerent [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ipse accepit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] magna [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et benedixit [illegible]

facerent secundum consuetudinem legis pro eo. Et

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quasi dimitte

ipse accepit eum in ulnas suas et benedixit

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dimittes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cordis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dimittis servum

Deum et dixit: Nunc dimittis servum tuum Domine

secundum verbum tuum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] impletum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nunc dimittis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nunc dimittis [illegible] [illegible] in pace [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] impletum est [illegible] nunc dimittis [illegible] captivatum [illegible]

[illegible] purgationem opera nostra per elemosinam. [illegible] elemosina [illegible] ab omni peccato [illegible] et ipsa est que purgat peccata [illegible] elemosina [illegible] extinguit peccatum [illegible] Elemosina cuncta peccatorum [illegible] ... Et [illegible] ... ignis [illegible] ... purgari per [illegible] ut possit intrare castra regni celorum [illegible] purificata [illegible] in matre [illegible] Et ideo hec purissima [illegible] ... // Et dicas quare [illegible] purificari [illegible]

[illegible] oculi cordis [illegible] salutare tuum [illegible] ipse enim salutem fecit [illegible] quod parasti [illegible]

secundum verbum tuum in pace. Quia viderunt oculi mei

[illegible] non poterit [illegible] misterium incarnationis et redemptionis [illegible] dicitur in [illegible]

salutare tuum quod parasti ante faciem omnium

[illegible] gentium [illegible] qui ambulabat in tenebris vidit lucem magnam

populorum lumen ad revelationem gentium et gloriam

[illegible] magna [illegible] filium [illegible]

[illegible]

plebis tue israel. Ac.

[illegible] in die ascensionis recumbentibus illis undecim [illegible] ut omnes testes sint et omnibus narrent quod [illegible] viderunt et audierunt undecim quia [illegible] absens erat [illegible] suspenderat [illegible] recumbentibus simo[n] undecim

Novissime recumbentibus undecim

[illegible] quod erat [illegible] apparuit [illegible]

discipulis apparuit illis ihesus et exprobravit in-

[illegible] exprobravit [illegible] incredulitas [illegible] et duricia ut removeret ab eis cor lapideum et daret eis cor carneum quia [illegible] mulieribus et aliis sicut duobus euntibus in emaus qui

credulitatem illorum et duriciam cordis quia his qui

viderant in die resurrectionis non crediderunt [illegible] in die resurrectionis et dixit eis

euntes in mundum [illegible]

viderant eum resurrexisse non crediderunt.

[illegible] in mundum [illegible] predicate evangelium [illegible]

Et dixit eis euntes in mundum universum

[illegible] predicate [illegible] non [illegible] figmenta alia [illegible] seu aliam

predicate evangelium omni creature. Qui-

[illegible] omni creature [illegible] omni homini qui est [illegible] omni creature [illegible] cum angelis [illegible] omni creature [illegible] omni nationi gentium [illegible] crediderit Ac.

[illegible] quia ut revelaretur [illegible] oculis gentilium [illegible] ut iste [illegible] gentium [illegible] israelitis quia [illegible] romanos [illegible]

Ascensio [illegible] ... ascendit ... [illegible]

[illegible]

rum credit Int. Id est fide que per dilectionem operatur nisi fide informata caritate unde Jacobi fides sine operibus mortua est. baptizatus baptismo flaminis si est opportunitas vel flaminis vel sanguinis [illegible]

credidit et baptizatus fuerit salvus erit. Qui vero ut dictum est fide que est per dilectionem operatur quia sine fide tali impossibile est placere deo [illegible] condempnabitur eterna morte eterna. Signa eum [illegible] signa i. miracula eos qui crediderunt sequuntur. Qui vero non crediderit condempnabitur. Signa

Et In nomine meo quod communiter de omnibus legitur unde et alii benedicti dicebant domine etiam demonia subiciuntur nobis

eum eos qui crediderunt hec sequentur. In nomine meo demonia [illegible] linguis non quas [illegible] fecisset tunc domini sed in [illegible] apparuerunt et hoc factum est in apostolis

nunc meo demonia eicient linguis loquentur et in aliis [illegible] qui erant cum eis quando [illegible] spiritus sancti in die pentecostes receperunt donum linguarum [illegible] sicut patet de paulo [illegible] qui [illegible] fuit a vipera et in nullo lesus

nentur novis serpentes tollent. Et si mortiferum et si quid mortiferum quod patet de Johanne evangelista qui venenum [illegible] ei nocuit. Super egros manus imponent ut patet in actibus apostolorum [illegible] [illegible] qui imposuit manum super paulum et visum [illegible] quid biberint non eos nocebit. Et dominus quidem Ihesus qui de celo descendit [illegible] non [illegible] voluit [illegible] ascendere in celum nisi suos informaret [illegible] illos qui iam [illegible] post promotionem suam ad dignitates ecclesiasticos manus imponent et bene habebunt [illegible] in [illegible] apostolis [illegible] non [illegible] nube [illegible] que [illegible] ab oculis eorum ut [illegible] et angeli assistentes non [illegible] ibi nisi ad [illegible] quod creatura corporalis et spiritualis est subiecta [illegible]

Et dominus quidem Ihesus postquam locutus est eis

[illegible]

[illegible]

Et sedet a dextris [gloss: possessionem in dextera patris non est intelligenda dispositio membrorum cum de ipso sit sicut dicit Johannes ... sed potius mediatura ... communicata ... in libro de simbolo]

Et assumptus est in celum et sedet a dextris dei. [gloss: illi et et discipuli profecti ... mandatum ... predicatum ... predicaverunt ubique ... psalmi primi ... domino cooperante ... eligendo et ... operante ...]

Illi autem profecti predicaverunt ubique domino cooperante [gloss: ... domino cooperante sicut in principio sequentibus et ... erat necessarium quo ad tempus ... apostolis qui simplices ... non crediderunt ...]

et sermonem confirmante sequentibus signis. [gloss: ... corpus et anima ...]

[gloss: ... est ... caro mea vere est cibus corporis ... immortales ... cibus ... aliud cibus ...]

Caro mea vere est cibus et sanguis [gloss: ... manducare carnem ... et bibere sanguinem ... manere in Christo ...]

meus vere est potus. Qui manducat carnem [gloss: ... ascendendo ad me et ego ... manendo]

meam et bibit meum sanguinem in me manet [gloss: ... sicut equalem ... misit ... et ego vivo quasi ... ad ... vitam meam quasi ad maiorem]

et ego in eo. Sicut misit me vivens pater [gloss: et qui ... vitam ... ad me ... manducat ... et cum ... manducat ...]

et ego vivo propter patrem et qui manducat me et

[illegible]

[illegible commentary, upper block]

[illegible]

q. i. corpus xpi non sicut manna per angelos formatum in aere

ipse vivet propter me. Hic est panis qui de celo descendit. Non sicut manducaverunt patres vestri manna in deserto et mortui sunt. Qui manducat hunc panem vivet in eternum.

q. in me qui sum vita

[illegible interlinear gloss]

E[go sum vitis vera et pater meus agricola est.]

Omnem palmitem non ferentem in me tollet eum

q. amplius mundando corda eorum in fine dando veritatem

et omnem qui fert fructum purgabit eum

q. i. iam fructificantes a illis est purgati et fructificantes

ut fructum plus afferat. Iam vos mundi estis

[illegible commentary, lower block]

[illegible]

sermone incipiunt quem locutus non autem aquam baptismi quia aqua sine verbo non est solum aqua per verbum fit sacramentum unde Augustinus accedit verbum ad elementum fit sacramentum

apt sermonem quem locutus sum vobis Manete in

me cum ego sum vitis et ego in vobis totum recipiunt
nete ut sic manete in me amplius fructificetis sicut palmes
a ramis extensis a vite

me et ego in vobis ~~Sicut~~ palmes non potest ferre fruc

sicut et vos
separati

99

tum a semetipso nisi manserit in vite sic et vos

nisi fructum bonorum operum a vobis metipsis facere non potestis
ego sum ac si dicat bene debetis me sequi quia ego
sum vitis vos palmites quasi dicam totum dans vobis nichil

nisi in me manseritis ~~Ego~~ sum vitis vos palmi

a nobis accipiens vos palmites et ideo quisque non solum vos
manebit in me credendo obediendo perseverando et ego in
illuminando fovendo perseverantiam dando hic fert
fructum

tes ~~qui~~ manet in me et ego in eo hic fert

fructum quod est efficacia dei et ita est gratia cum non
omnis quasi sine me nec parum potestis facere

fructum multum quia sine me nichil potestis facere

quod est in libero arbitrio potestate mittetur sicut illud apocalipsis
foras canes venefici et prepositum ab unitate ecclesie

Si quis in me non manserit mittetur foras sicut pal

et aret a promissionibus gratie et colligent messo-
res angeli eum palmitem vel eos et in ignem eternum et
ardebit eternaliter

mes et arescet et colligent eum et in ignem mittent

verba dei tunc dicat manere
in nobis quando firmiter que precipit et diligimus que promittit hec ordinaria in vobis
manserunt [illegible]

et ardebit ~~Si manseritis~~ in me et verba mea in vobis

[illegible]

[illegible]

[illegible marginal commentary]

quitatis quia manentes in illo non nisi verbo [illegible] esse salutis

manserint quodcumque volueritis petetis et fiet

per predicationem et passionem sicut terra per [illegible]

vobis. In hoc clarificatus est pater meus ut fructum

id est multitudines

plurimum afferatis et efficiamini mei discipuli

Non est gratia unde natura mea [illegible] sed gratia qua mediator est. Nam pater diligit nos sed in filio [illegible] et [illegible] Johannes [illegible] et nos diligamus deum quia ipse prior dilexit nos. manete ergo [illegible] in dilectione quomodo in ea manet

Sicut dilexit me pater et ego dilexi vos. [illegible] diligite me et vos dignos diligi efficite. Si precepta [illegible] dilectio [illegible] manifestatur

nete in dilectione mea. Si [illegible] precepta mea

servaveritis et ego homo

servaveritis manebitis in dilectione mea sicut

et mandata et maneo [illegible] ostendor diligi a patre meo ego homo

et ego precepta patris mei servavi et maneo

[illegible] quod est [illegible] gratiam prestat

in eius dilectione. Hec locuta sum vobis

[illegible marginal commentary]

ut gaudium modo peregrinancium insit vestris personam :-

ut gaudium meum sit in vobis et gaudium vestrum

Sancti adalberti optinent celeste templum [illegible] cuncti [illegible] eius desinet [illegible] plenius [illegible]

impleatur et c.

[illegible] morte vel prope morte [illegible] mee carnis quia deus sum qui suscitabo carnem meam [illegible] petri negacione [illegible] cor meum est

Non turbetur cor vestrum neque formidet cre

credendo in ipsum me et credendo ipsum amare et in me credite quia si creditis in deum consequenter et in me credere debetis quia ego sum deus in domo q. d. in domo

ditis in deum et in me credite in domo patris

patris mei mansiones multe sunt que vobis parate sunt vel sunt in domo patris i. in celo empireo ad litteram vel in domo i. in eodem premio in comparacione quasi denario omnibus co[mmuni] mansiones i. diverse participaciones fruiciones quia plus et minus fruentur eadem beatitudine et caritate erit

mei mansiones multe sunt. Si quo minus dixissem

dixissem vobis i. si in regno unquam esset sed si non ita esset quod in domo patris mei mansiones multe essent in quibus [illegible] vos mansuros dixissem vobis quia i. quod vado i. [illegible] eas modo sed hoc est impossibile quod aliquid de novo [illegible] ergo restat quod in domo patris mei mansiones multe sunt alioquin dixissem

vobis quia vado vobis parare locum et si abiero

i. si non dixissem vobis propter dictam modo si non dixi prius dixissem quia vado parare vobis locum i. parare [illegible] et vos tales facere ut sitis in illis locis sine mansionibus [illegible] legitur sic et veniam dicemus i. si non essent ibi unquam eum positum [illegible]

et preparavero vobis locum iterum venio et accipiam

eos dixissem vobis i. celassem vobis immo dixissem quia non sunt ibi sed [illegible] quia vado per carnem [illegible] iterum venio in morte vel in extremo iudicio et accipiam vos ad me ipsum et quo ego vado sed ne quererent ab eo ubi esset [illegible] dicens et accipiam introducam vos in mansione ubi maneatis perpetuo et ubi sum quia ubi fuerint positum [illegible] ibi congregabuntur aquile et sic fiet [illegible] ut ubi ego sum capud et vos sitis

vos ad me ipsum et ubi sum ego et vos sitis

sed membra corporis [illegible] quo ubi fuit corpus congregabuntur et aquile Johannis [illegible] ubi ego sum illuc et minister meus erit et quo ego ad premium [illegible] nota quod ibi est ut deus et illuc vadit ut homo et deum i. me ipsum.

et quo ego vado scitis et viam scitis. Dicit

i. me qui sum deus vel meam passionem per quam vado ad premium dicit eis Thomas ille cupiens :-

[illegible] et non vobis cor vestrum [illegible] ex [illegible] per [illegible] sui dixit [illegible] suam passionem longe [illegible] quod fuit passus [illegible] in cenacula [illegible] dixit illa [illegible] ad eos quod [illegible] lucas xviii et assumpsit iterum xii discipulos suos [illegible] et ait illis Ecce ascendimus ierosolimam et filius hominis traditur ad crucifigendum et flagellandum et tercia die resurget Et magis [illegible] tenuerunt [illegible] dixit unus vestrum tradet me hodie [illegible] petri negacionem [illegible] antequam gallus cantet bis ter me negabis [illegible] dixit vos fugam [illegible] et [illegible] vado [illegible] Et ipse [illegible] videns [illegible] in cordibus ipsorum dixit non turbetur cor vestrum [illegible] de morte [illegible] sed potius deus qui suscitabo carnem meam tercia die [illegible] petri negacionem [illegible] q. d. si creditis in deum et in me credito [illegible] deus ego [illegible] vado eo quod [illegible]

erit et unum indispari claritate [illegible] gaudium et in impari gaudio dispar claritas sunt quod dicitur prime Corinthiorum decimo quinto stella differt a stella in claritate vel sic in domo i. in universis qui sunt domus dei sunt illud sapiencie actavo [illegible] aliam terram [illegible] misericordia est sed deus sapiencie mansiones i. diversa premia meritorum sunt diverse differencie meritorum alius enim sic alius vero [illegible] multe mansiones diversas meritorum in [illegible] una vita eterna signat dignitates alia enim est gloria solis alia lune alia stellarum dixissem

[illegible] Gabriel iohannes [illegible] quarto capitulo [illegible] passionis [illegible] cor vestrum [illegible] morte [illegible] mee [illegible]

[illegible] [illegible] pugnat [illegible] pugnat :-

[illegible] ... pro Philippo et Jacobo ... [illegible]

Domine ... [illegible] ... quo ... Dicit ei

thome sic dicenti ihesus ... Ego sum via ...

ei thomas Domine nescimus quo vadis Et

exemplo vide Johannes Exemplum dedi vobis
ut et vos similiter faciatis veritas et vita in promisso
ps que procedunt ex labiis meis non faciam irrita vita
in primo Romanorum sexto stipendia peccati mors gratia autem

quo possumus viam scire Dicit ei ihesus Ego

dei vita eterna vel via sine errore querentibus Item
via est quantum veritas ad quam itur vita in qua
statur Actuum decimo septimo in ipso vivimus quod [illegible]
vite mortem qua est via et primus qua [illegible] veritas

sum via veritas et vita nemo venit ad patrem

nemo venit enim quo sum veritas et vita nisi per me
tantum exemplo sui homines sunt via ad patrem ...
ex quo homines debemus ire ad deum vel nemo venit ad
patris cognitionem i. nemo cognoscit eum nisi per me i.
in domino meo vel nisi cognoscat me sed me cognito

nisi per me Si cognovissetis me et patrem utique meum

cognosceret eum vide secundum Si cognovissetis me
qui idem sum cum patre et patrem meum ... in quo in
innuit quod nondum perfecte cognoscerent sed ne de hoc
tristentur dat spem cognoscendi et amodo plenius

cognovissetis et amodo cognoscetis eum et vidistis

in spiritus sancti adventu qui inducet vos in omnem
veritatem vel cognoscetis non enim corporeis oculis et
eum iam aliquem vidistis et cognovistis ... sed quo
cognovit eum vidit filius ... [illegible]
de patre dicit ei non intelligens istum ... [illegible]

eum Dicit ei philippus Domine ostende nobis

deum ostende quasi qui maior est te sufficit quia in
eo sufficientia est nobis vel sufficit nobis nil plus que-
rimus dicit ei ihesus valde [illegible] tanto tempore docens
quod nemo fecit docuit faciens que nemo fecit alius
in quo ostendi meam deitatem et non cognovistis me

patrem et sufficit nobis Dicit ei ihesus Tanto

quia non sciebat nomen qui patrem meliorem credit ... me
non novisti quia si me novissetis et patrem meum nossetis
philippe vidit me spiritualibus oculis vidit et patrem meum
non quod alius sit filius alius pater sed quia omnino sunt
... significat duos esse in personis idem in substantia quia pater alius est a filio sed non aliud

tempore vobiscum sum et non cognovistis me philippe

[illegible] ... Philippo et Jacobo ... [illegible]

[illegible]

100v

[illegible] est [illegible] philistei [illegible] filios isrl in plini pono [illegible] et [illegible] ecce [illegible]
[illegible] golias nomine [illegible] gygante [illegible] obiciens [illegible] et palmis [illegible] filii isrl timuit
[illegible] fugientes. videns [illegible] david adolescens [illegible] filios isrl [illegible] gygante [illegible]
[illegible] gygante [illegible] et [illegible] baculum pastoralem
[illegible] et elegit [illegible] lapides [illegible] et posuit eos in pera [illegible] et fundam in manu
videns golias david dixit numquid ego canis sum quod venis ad me cum baculo [illegible] david [illegible] venio ad me cum armis [illegible] ego autem venio
[illegible] nomine domini [illegible] lapidem [illegible] et percussit eum in fronte [illegible]
et [illegible] gladium et amputavit caput eius videntes [illegible] philistei fugierunt [illegible] per david [illegible]
[illegible]
david percussit [illegible] golia cum baculo [illegible] et [illegible] portas [illegible]
[illegible] et nobis vitam [illegible] ordinavit et [illegible] nobis aperuit et [illegible] passionem [illegible]
est [illegible] hodie [illegible] celebramus [illegible] ut [illegible] habeat [illegible]
[illegible]

quo tu dicis .i. qua mente vel animo tu philippe dicis
quasi diceret videlicet quo animo tu dicis non quero
qui videt me videt et patrem meum ~~Quo~~ non tu dicis
similem alterum sed putans patrem meliorem non credis que
.i. non credis tu equalem mei et patris Jn eum significant
[illegible] substancie et vita eadem est sufficienter
ostende nobis patrem Non credis quia ego in patre et pater
in utroque [illegible] est [illegible] qui fingebat patrem ma-
iorem filio esse [illegible] verba que loquor [illegible] [illegible]
[illegible] qui dixit [illegible] ipso dicetur filius [illegible] pater
in me est ~~Verba~~ ego verba que loquor vobis a me
a me ipso non quia a me ipso non sum qui loquor ei
tribuit quod facit de quo ipse qui quasi diceret sicut est
alter equalis alterius ut in sit alter altero vel sic non
credis quod ego sum equalis patri et quod pater in eo manet [illegible] verba et opera pater
ipse non loquor Pater autem in me manens ipse ante in me manu [illegible]
ipse facit opera q. d. deitas que est eadem michi et patri
operatur et cum [illegible] sit cum sit deitas operatur in me
non credis quia ego in patre si enim [illegible] essemus
facit opera Non creditis quia ego in patre et pater
nullo [illegible] operarentur Alioquin propter opera ipsa credite
.i. si non creditis propter verba credite propter opera me esse [illegible]
et patri [illegible] [illegible] quomodo opera que ego facio
testimonium perhibent de me [illegible]
in me est Alioquin propter opera ipsa credite Amen
amen dico qui credit in me [illegible] fidem [illegible] operatur
opera que ego non ergo credit qui non facit et ipse faciet
similia in [illegible] ego post ipse quia ego facio ut fa-
ciat et maiora quia ipse [illegible] nova [illegible]
Amen dico vobis qui credit in me opera que ego
[illegible] sanavit [illegible] quia ego quasi
diceret [illegible] facit ego enim
[illegible] ipse non [illegible] Item ideo dicit ad
patrem vado quasi diceret non pereo per mortem sed [illegible]
facio et ipse faciet et maiora horum faciet quia ego ad
[illegible] et [illegible] .i. in invocacione
nominis mei [illegible] Jn nomine [illegible] naza-
reni surge et ambula [illegible] est illi claudo iace-
ti ante portam vel in nomine .i. ad [illegible]
[illegible] quod facio in quo [illegible] potestate
patrem vado quia [illegible] patrem [illegible] quod faciam
quia non dicit rogabo sed faciam statim vel post [illegible]

[illegible] apostoli [illegible] iacobo [illegible]
[illegible]
[illegible] sicut [illegible] missam celebrare [illegible]
[illegible]
[illegible] iacobo [illegible]
[illegible] et [illegible] iacobum
[illegible] et [illegible] lapidibus eum [illegible] iacobi [illegible] Rogo te domine [illegible]
[illegible] textor [illegible]
[illegible]

[illegible] Philippi et Iacobi [illegible] Philippus apostolus [illegible]
[illegible] et [illegible] Philippum [illegible] Philippus [illegible]
[illegible]
[illegible] Iacobus apostolus [illegible]

[illegible] [crossed-out marginal heading] ... tempore ...

[illegible]

Et que secta erat probabilior super omnes sectas iudeorum quia pharisei isti credebant futuram resurrectionem quam saducei negabant. Nicodemus exponitur victor sed qua erant iusti

Erat homo ex phariseis nicodemus

fratrum [?] princeps unus ex principibus iudeorum qui erant ut quicunque posset instrui et doceri nec timebat [?] ... propter iudeos vel quia ingrediebant[?] ... qui tenebras[?] ... in eo etiam quod dicitur nocte significatur quod ad

nomine princeps iudeorum hic venit ad

et dixit ei sed Christo non credens quod deus esset sed aliquem magnus propheta et amicum dei rabi id est magister non consentiebat eum deum sed magistrum et se esse discipulum nemo enim potest homo est cum deo credens quantum[?] caritatem ... ad

Jhesum nocte et dixit ei nemo enim potest

haec signa facere nisi fuerit deus cum eo

Jhesum ... sed deus est cum homine ... alicubi[?] ... specialem facit cum homine ... virtutem faciendi miracula ... nemo enim potest que videt in pascha ... amen amen dico tibis Augustinus ... est ad maiorem informacionem

facere hec signa que tu facis nisi fuerit deus

nisi quis renatus fuerit nisi spiritualem ... [illegible] ... denuo id est iterum ... non potest videre non potest me cognoscere qui sum regnum patris qui sum visio veritatis. Dicit ad eum ... quem putabat ... nicodemus audiens ihesus

cum illo Respondit ihesus et dixit ei Amen

nemo potest qui solam carnalem novit que non potest denuo fieri ideo modum querit huius nativitatis ... modo secunde nativitatis ... ipse ... ideo exemplum ... ac si diceret ego

amen dico tibi nisi quis natus fuerit denuo

... et mecum querere salutem et ergo dicit ... secunda nativitas ... que est ex deo recta ad vitam sed solam carnalem ... que est ex adam et eva ad mortem ...

non potest videre regnum dei. Dicit ad eum

Respondit ihesus aperiens ei magis modum regeneracionis certificans eum quod non de regeneracione carnali sed spirituali loqueretur. Amen amen dico tibi

nicodemus quomodo potest homo nasci cum

... ignorancie ... ad que ... obscuritati ... legalis ... ut dicit glosa ... ignorancia ... quod ... ignorancia ... per ...

... baptismus ... flamine ... sanguinis ...

[illegible]

[illegible]

quasi diceret non de carnali generatione loquor sed

sit senex. Numquid potest in ventrem matris sue

secunda que est pagina et spiritum sanctum nisi quis

loquitur propter istos quibus veritas esset manifesta et mi-

steria nostre redemptionis essent consummata et sacra-

menta ... plenius essent ... sed post resurre-

iterato introire et nasci. Respondit Ihesus amen

tionem et spiritus sancti missione et loquitur secundum debitis

oportunitatem baptismi qua futurum erat revelaturus

discipulis familiariter ... et hoc modo dicat magi-

strum ... ... nisi quis i. ... aqua et spiritu

amen dico tibi nisi quis renatus fuerit ex

eodem vel simili ... baptismus

fluminis flaminis et sanguinis vel ... nisi quis ...

... necessitas impedit voluntas sufficit ut in martiribus

... ... et non potest ... non potest intro-

ire. quod et spiritu sancto non potest in tire in regnum

dei ... est intrare ... qui ... videt intrat

et qui intrat videt renatus fuerit ... spiritua-

lem nativitatem distinguit a carnali dicens quod natum

i. carnale et mortale ... quod ... est

de carne natum ex carne caro est et

spiritu est ... simile ... dicitur spiritua co-

... ... ad ... spiritus est

... ... in ... volito

quod natum est ex spiritu spiritus est. Non mireris

et est ... que dixi ... intelligis

de carnali generatione ... caro ... ...

modum ... quia ego de illa loquor sed

quia dixi tibi oportet vos nasci denuo

spirituali ... spiritus i. spiritualis ... oportet ...

modum ... regenerationis ... quia ...

... non ... et hoc est quod sequitur

non mireris ... est ... ut

... dixit noli ... quasi ... p-

...tens et ... impossibile quod dixi ... oportet

vos nasci denuo i. iterum ... ...

... non solicitus sis ... quod sit

impossibile quia spiritus ubi vult spirat i. ...

402

[illegible]

[illegible]

i. operatur libere cum sit omnipotens [illegible] in quibus et quando
vult operatur. et vocem eius i. operationem aliquo signo
numquam interiori sed nescis i. qua de causa quemque sancti-
ficet vel induret aut quo vadit i. quantum operis vel

Spiritus ubi vult spirat et vocem eius audis

beatitudinis gratiam conferat. Sic est omnis quasi diceret
sicut spiritus occultus est et invisibilis sic omnis qui natus
est ex spiritu nascitur occulte et invisibiliter. Respondit Nicodemus [illegible]
sed quod homo nascitur de novo quasi diceret quomodo

sed nescis unde veniat aut quo vadat. Sic est

tu dicis et de spiritu modum inquiro sed tamen quia Nicodemus
magister legis erat et hoc intelligere debuerit saltem
vel [illegible] unde dominus quasi arguendo eum Respondit

omnis qui natus est ex spiritu. Respondit Nicodemus

et dixit tu es quasi diceret male scis legem
quam doces et haec ignoras inflata nescis simpli-
citatis sanctis quia ego tamen [illegible] et apostolis scio Amen

et dixit ei quomodo possunt haec fieri. Respondit Iesus

amen dico tibi ad quid inflata scientia legis quia
nos scimus veraciter loquimur taliter ego deus tamquam
doctus te [illegible] et quod vidimus certissime scimus

et dixit ei Tu es magister in Israel et haec ignoras

sicut sentiunt res ex [illegible] in abscondito dei te-
stantur foris vel in mundo et testimonium nostrum
tam certum tam verum tam sufficiens non accipitis sicut

Amen amen dico tibi quia quod scimus loquimur

vobis rationabiliter offeramus deum enim semper est paratus
infundere gratiam si non inveniret obicem. Si terrena
dixi vobis i. si terreno exemplo unde vobis meam potentiam

et quod vidimus testamur et testimonium

et non creditis [illegible] quod dico quo ad quid carnalibus
vel [illegible] si terrena quomodo dixi vobis solvite
templum hoc i. solvetis et non creditis [illegible] quae corpore
patet

nostrum non accipitis. ~~Si terrena~~ dixi vobis

[illegible]

102v

¶ quomodo si dixero que terrestria sunt intelligentiam vestram qualiter
credetis si proposuero exemplum celeste et cetera quasi diceret
nullomodo. Et nemo ascendit quasi diceret tu ignoras eum
regeneratio est habeat tantum veritatem et non solum sed

Et non creditis quomodo si dixero vobis celestia credetis

sed et multa alia maiora quorum unum est hoc quod sequitur
Et nemo id est nullus homo purus quantumcumque sanctus ascendit
secundum quod homo nisi qui de celo sed iste qui deus de summo patris
absconditus descendit in carne assumpta visibilis apparuit

Et nemo ascendit in celum nisi qui descendit

filius hominis filius quidem patris celestis in quantum deus et
audit quod idem est filius dei et hominis qui est in celo
secundum quod deus. Et sicut Moyses [illegible]
serpentem eneum commendato domino ad curandum filios
israel a morsibus serpentium ignitorum ita exaltari oportet in cruce

de celo filius hominis qui est in celo. Et sicut

patibulo crucis tolli oportet id est oportunum et utile est filium
id est me in quantum sum filius hominis quia ex hoc habeo po
passibilitatem et est ipsius totius ubi commendaverunt dixi tibi hunc
obstinate quod ego sum deus [illegible] virtute ipsa faciens mira
tamen nec est deus meus eodemmodo quo est cum ceteris

Moyses exaltavit serpentem in deserto ita exaltari

qui magna operantur et ideo virtute passionis mee preciosam
eneum figurate ex baptismi virtutem talem quod requiret
in vitam eternam et liberet a morsu demonum sicut serpens eneus
nisi liberarunt a morsibus serpentium commanducentibus magis
sunt in lege ideo de lege inducit exemplum ut ostendat legem
esse umbram cuius veritas [illegible] similitudinis.

oportet filium hominis ut omnis qui credit in ipsum

typi ad veritatem figurata hoc est secundum Crisostomum quod
sicut serpentes venenati nocebant corporibus curabantur in membris
sicut serpentes [illegible] ita demones qui nocent [illegible]
erant penitus inermes ita demones [illegible]
et malicie pleni sunt [illegible] serpens eneus sunt exaltatus
in palo sicut serpens ut aspicientes a serpentium morsibus sana
rentur ita ipsum Christum oportuit exaltari in cruce ut omnes
cum tamen aspectu fidei intuentes curarentur a morsibus de
monum unde sequitur ut omnis qui credit vera fide et tenet id est credendo

non pereat sed habeat vitam eternam.

vadit in ipsum et membris eius incorporatur non pereat mor
te perpetua id est demonum sed habeat vitam eternam nunc in spe
postea in re. [illegible]

103v

Et elizabeth scilicet nono mensium

Elizabeth impletum est tempus pariendi et

sed pauci fuerant predicti / et audierunt vicini illi qui erant cohabitantes et cognati illi qui erant iuncti consanguinitate et affinitate

peperit filium Et audierunt vicini et cognati

Id est quod magnum miraculum fecit illi deus scilicet auferendo sterilitatis opprobrium et dando ei tantum et talem filium sicut miraculum mirabiliter conceptum super naturam

eius quia magnificavit dominus misericordiam suam cum

Et ideo dixerat angelus zacharie multi in nativitate eius gaudebunt

illa et congratulabantur ei. Et factum est in die

octavo venerunt circumcidere puerum et vocabant

eum nomine patris sui zachariam Et respondens

mater eius dixit Nequaquam sed vocabitur Johannes

[illegible]

[illegible] Elizabeth [illegible] dicens / Videte in iudiciis [illegible] fructus ventris tui [illegible]

quia illi qui venerant ad circumcidendum puerum quia nemo fuit in cognatione eius qui hoc nomine vocaretur sed vocaverunt eum nomine patris sui Zachariam [illegible] multi in Iudea vocati sunt iohannes quia alii iudei fuerunt in nativitate ut patet in libro machabeorum de iohanne fratre iude machabei et de iohanne [illegible] cognacione tua accepit [illegible]

~~Et dixerunt~~ ad illam ~~quia~~ nemo est in

cognatione tua qui vocetur hoc nomine / Innuebant [illegible] signa visibilia quia quo patet quod non tantum erat mutus sed etiam surdus si enim potuisset intelligere verba que dixerunt et melius exprimerent conceptum mentis que simpliciter [illegible] verba et non per talia signa

~~Innuebant~~ autem patri eius quem vellet vocari eum

Et postulans pugillarem scilicet ipse zacharias pugillare [illegible] in credulitatis [illegible] ei scriberent et [illegible] auditum quod non poterat verbis et litteris est locutus et mutus interrogatus scripsit iohannes est nomen eius hoc nomen non impono sed impositum est a deo et ideo mirati [illegible] in [illegible] et matrem [illegible] scilicet pugillare

~~Et postulans~~ pugillarem scripsit dicens ~~Io~~

Et mirati sunt id est omnes mirati sunt [illegible] quia in nove matris et patris scriptis concordaverunt et maxime [illegible] mirati sunt quia nullus erat in cognacione qui tale nomen haberet

~~Iohannes~~ est nomen eius ~~Et mirati~~ sunt universi

quia per confessionem eius fidei in scripto quam verbo facere non poterat meruit liberari sed propter verbum dubitationis deinde vincula [illegible] linguam suam solvit linguam [illegible] quam in credulitatis ligaverat

Apertum est quia illi angelus apparuit [illegible] [illegible] [illegible] angelus [illegible]

~~Apertum~~ est autem illico os eius et lingua eius

Legitur [illegible]

[illegible]

104 v

et timuerunt magna et timor dei qui sic mirabiliter prevenerat zachariam et liberaverat eum. f

et loquebatur benedicens deum. ~~Et facta est~~

quia facta solita et mirabilia libere eius narrantur. f

timor super omnes vicinos eorum et super omnia montana

quia bonum sic ipsum distribuitur. et posuerunt omnes sic operati miraculo et timore stupefacti sunt qui audierant.

tota iudee divulgabantur omnia verba hec. Et posuerunt

quia talia magna memorie commendantur et erant in tacite vel psallentes et dicentes

omnes qui audierant in corde suo dicentes

quasi diceret valde magnus erit cum tanta predicitur et tam magna, i. tam divina optima miraculorum in eius annunciacione conceptione et nativitate ostensorum ex quibus irrationabiliter concludebatur magnitudo pueri futura coram deo sicut fuerat ostensum zacharie erit enim magnus coram domino. f

Quis putas puer iste erit. Et enim manus domini

hic distribuitur pater in primo cum dicitur zacharias et predicitur eius prophetia: f et prophetavit dicens

erat cum illo. Et zacharias pater eius repletus est

quia bonitatem dei regnavit pleniore prior donatus est et tunc sic dicit benedictus dominus deus israel

spiritu sancto prophetavit dicens Benedictus

[illegible]

[illegible] Videns deus quod zacharias non solum [illegible] loquelam [illegible] sed spiritu sancto fuit repletus et [illegible] ad [illegible] qui [illegible] venit in eum [illegible] pro [illegible]

Domum dei [illegible] visitat et [illegible] plebis sue.

scilicet aquietis ordinis et devotionis que erat prima in omnibus operibus suis abiit in montana id est [illegible] que erat in montibus ita quod locus ubi manebat zacharias erat altior [illegible] ascendisse maria abiit in [illegible] cum festinatione ut ostenderet quod virgo non debet morari in publico ne [illegible] colloquia [illegible] glo non gaudet diu videri in publico

Exurgens autem maria in diebus illis abiit in montana [illegible] in civitatem iuda et intravit in domum zacharie

scilicet in [illegible] iuda et intrabit in gressu est in domum non [illegible] zacharie sed ut gravidine pregnata [illegible] dixit ambrosius [illegible] mulieris [illegible] qui [illegible] debere [illegible]

cum festinatione in civitatem iuda et intravit in

domum zacharie et salutavit elizabeth. Et factum est ut

quod exultavit gaudens ad presentia domini glo quod sensit adventum domini quod [illegible] illa adventum [illegible]

audivit salutationem marie elizabeth exultavit in

sic iste adventum domini sensit exultavit id est quam in utero suo [illegible] in ple [illegible] dicto angeli dicentis et spiritu sancto replebitur adhuc in utero matris et repletus [illegible] sed [illegible] non [illegible] sic virgo glosa [illegible]

fans in utero eius et repleta est spiritu sancto eli

non tamen clamosa quam devota ita quod ista magnitudo magis est in [illegible] vocis devotionis in [illegible] quam [illegible]

[illegible] super omnes mulieres tamen [illegible]

zabeth ~~Et exclamavit~~ voce magna et dixit ~~Benedicta~~

[illegible] tunc [illegible] agite appropinquabit [illegible] Tunc exibant ad eum omnis regio circa iordanem et baptizabantur ab eo in iordane multi [illegible] super quos ipse docebat dicens facite [illegible] fructus penitentie [illegible] interrogabant eum ipsum turbe dicentes quid ergo faciemus respondens autem dicebat illis qui habet duas tunicas det non habenti et qui habet escas similiter faciat interrogabat eum publicani dicentes quid faciemus at ille dixit ad eos [illegible] quod constitutum est faciatis [illegible] interrogabant autem eum et milites dicentes quid faciemus et ait illis neminem concutiatis neque calumpniam faciatis [illegible] contenti estote stipendiis vestris [illegible] sermonibus predicabat eos [illegible] quibus [illegible] salutis est [illegible] iusticie [illegible] viderimus si floruisset [illegible] fructus [illegible] [illegible] fructus bonorum operum [illegible] [illegible] fuit exemplum [illegible] [illegible] iohannes baptista habebat vestimentum de pilis camelorum et zona pellicea circa lumbos suos esca eius erat locuste et mel silvestre [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fuit [illegible] david [illegible]

Anna autem tres viros dicitur habuisse scilicet cleophum ioachim et salome. De primo autem viro scilicet ioachim unam filiam scilicet mariam matrem domini genuit quam ioseph in uxorem dedit que christum dominum genuit. Joachim autem mortuo accepit cleophan fratrem ioseph et ex eo alteram filiam genuit quam similiter mariam vocavit et alpheo postmodum in coniugem tradidit. Hec autem ex alpheo viro suo quatuor filios genuit scilicet iacobum minorem ioseph iustum symonem et iudam. Mortuo autem secundo viro Anna tertium accepit salome ex quo aliam filiam genuit quam etiam mariam vocavit et zebedeo viro suo tradidit in coniugem. Hec autem maria ex zebedeo viro suo duos filios habuit iacobum maiorem et iohannem evangelistam. Unde versus: Anna solet dici tres concepisse marias quas genuere viri ioachim cleophas salomeque. Has duxere viri ioseph alpheus zebedeus. Prima parit christum iacobum secunda minorem et ioseph iustum parit cum symone iudam. Tertia maiorem iacobum volucremque iohannem.

Joachim autem ex galilea et civitate nazareth ex bethlee sanctam annam duxit uxorem. Ambo erant iusti et in omnibus mandatis domini incedebant omnem substantiam suam trifarie dividebant.

quod christum ut dicit [illegible] de luca quod capax dei filium generavit quoniam non in similitudine hominis conceptio non est filii hominis in fine et [illegible] i. quia non iusticia vel meritis [illegible] attendit sed [illegible] et secundum reputationem hominum [illegible]

in mulieribus et benedictus fructus ventris tui. Et unde

benedicta [illegible] sic fecunda et benedicta ista cum non oportet sic helizabeth nisi per revelationem spiritus sancti

hoc mihi ut veniat mater domini mei ad me. Ecce

enim ut facta est vox salutationis tue in auribus

mox cepit cum elizabeth presensit cognovit quod illa ex ulteri fuit [illegible] in utero virginali [illegible]

meis exultavit in gaudio infans in utero meo

quod ex [illegible] fidei [illegible] qui conficitur per angelum nuntiatum et quod [illegible] spiritu sancto illustratum et eam [illegible] docente

Et beata que credidisti quoniam perficientur ea que dicta sunt

quasi diceret maria o elizabeth tu me magnificas sed ego totum deo attribuo ipsum magnifico in hoc cantico et ideo dicit magnificat non tantum labia mea glorificent [illegible] ut nullo lingue officio explicare possim sed totum animi in [illegible] affectum [illegible] gloriam et laudem

tibi a domino. Et ait maria Magnificat anima mea dominum

quia [illegible] ideo [illegible] salutari [illegible] assumpta humanitate quia sicut fuit [illegible] virginis [illegible] in filio salvatore [illegible] respexit [illegible] beata virgo [illegible] magnificare et laudare dominum quod respexit [illegible] humilitatem quia licet [illegible] omnibus virtutibus fuit [illegible]

Et exultavit spiritus meus in deo salutari meo. Et causa respexit

[illegible] officio [illegible] quod [illegible] in [illegible] implebat [illegible] magnificat [illegible] humana vox [illegible] magnificat [illegible] ad ymaginem dei [illegible] conformat [illegible] ymago [illegible] laus [illegible]

i filii dei specialiter cum hoc fuit ex humilitate. ancille sue ecce
enim bibia de se seruat et totum gratie attribuit

humilitatem ancille sue ecce enim ex hoc beatam me dicent
i. iudeorum et gentium ex omnibus generationibus aliqui scilicet q
usque ad fidem qui crediderunt esse virginem beatam quia sed
ideo est magnificat anima mea dominum scilicet. in i sanctificatione
et maxime filii dei conceptione uel et in hoc quod i me eum
non sumpsit et me replevit mirabiliter dona spiritus sancti multis q
omnes generationes. Quia fecit mihi magna qui potens est
tulit eum potens de conceptu uel et glorie et de parvis et
de infimis magnos facit et fortes et tunc in potencie
infinita sed sic fecit et sanctum nomen eius glo. et singularis
potencie divine. omnia que sunt longe transcendit et in voca
eo huius nominis sancte participes fuit. Sed quod et sanctum fit
Et sanctum nomen eius Et misericordia eius a progenie in progenies
scilicet timore filiali et casto fecit potentiam. i. in filio qui vocatur bra
chium dei ysaie. huius brachium domini cui revelatum est dispersit
[illegible]

et cogitare totum eminentius est
in deo et misericordia eius glo. apparuit
tibi donis ad gratiam hec de
dona sed sic gratis et totius gratie
humanum statum describit quod superbi
quod humiles mereantur et dicit
et misericordia eius. i. beneficium in incarnatione
quod dei misericordia est a progenie
iudeorum quia sic dicit Io. 4 salus
ex iudeis est quia sic incarnata
fuit est in virgine iudea natione
i progenies et in gentes sed quia benefi
cium incarnationis sed ex tota
ex gratia ad sufficienciam non ex
gratia ad efficaciam sed tantum ad ius
ideo sed dicit timentibus

timentibus eum Fecit potentiam in brachio suo disp
et persecutores filium dei. sed sicut dicit in festo vespasiani
a passione tum ceteros iudeos quadragesimo et anno
a passione qui fuerunt capti et captivati et titum
et vespasianum et porbe dispersi et loquitur hic virgo
de futuro per modum preteriti propter certitudine eius
eius sive propheticae deposuit in terra. deponet
sit superbos mente cordis sui Deposuit potentes
i. iudeos qui erant potentes in lege et prophetiis dimittens eos
ex suo demerito in profundo errorum et in quod dicitur ad romanos
xi cecitas contigit in israel et exaltavit. i. gentiles humiles et de
nove predicatione apostolorum predicationem apostolorum suscipientes non
[illegible] esurientes quia gentiles cum magno desiderio et perfectione
eum designatur vim sic suscepit
de sede et exaltavit humiles Esurientes implevit
bonis. i. bonis gratiarum divinarum scripturarum repletos sunt
dimisit inanes per expectationem eorum et falsum
intellectum scripturarum suscepit israel hic recolit beata
virgo beneficia specialiter collata populo iudeorum sub
cuius ad terram sic medicum eorum visibilem in eo humanis
[illegible]
bonis et divites dimisit inanes Suscepit

106

... uerba magnificat anima mea dominum ... hodiernum testante euangelio quod scribit sanctus lucas ... in illis diebus exurgens autem maria ...

precilo

iste puer ... accepit carnem de populo isto qui fuit speciale beneficium isti populo collatum maxime ad credendum de populo isto recordatus id est ad modum recordantis se habuit quando beneficium suum quod fuit speciale beneficium preuenit antiquis promissum filium i carnem misit

iste puer sum recordatus nunc sine fine sicut

dixit ... ad patres nostros abraham ... in semine tuo benedicentur omnes gentes ... de fructu uentris tui ponam super sedem tuam sic ... promissio facta fuit ... quia ... dimittere ...

locutus est ad patres nostros abraham et semini eius

Jpsa ... beate ... ...

In mane festo visitauit eos prius esto

Nos visitauit perennis atque beate

~~De sancta maria magdalena~~

...emus in pace ... ulatur ...

Et ... simon leprosus ... quod fuit leprosus ... hoc nomine ... quia erat ... leprosus ... iudeos baptizatos ... sint ... uocant eos iudeos ut ...

Rogabat ihesum quidam phariseus ut manducaret

cum ipso ... in domo pharisei scilicet symonis leprosi discubuit ... ad ... mulier ... erat ... in statu ... bonam opinionem ... peccatrix ... penitens

cum illo et ingressus domum pharisei discubuit Et

... cognouit ... in domo pharisei peccatrix ... quia cognouit ... peccati ...

ecce mulier que erat in ciuitate peccatrix ut cognouit

... ad ... domo ... scilicet symonis ... leprosi attulit alabastrum quo ... ad ... alabastrum ... est marmoris ... in ... corrupta seruant unguenta.

ipso tempore

quod ihesus accubuisset in domo symonis pharisei ~~attulit~~

... obtinuit ... et ... dixit ... obtinuit ... peccati ... hodierno testante euangelio quod scribit beatus lucas in illo tempore rogabat ihesum ...

[illegible]

¶ quia sufficiencia sui pectoris vo im-
debat se ante pone[re]

alabastrum unguenti et stans retro secus pedes eius
¶ ex quibus patet magnitudo contricionis eius quia tam flevit
quod potuit lavare pedes ... nudos pedibus ...
... tenera compaciatur ...
... ploravit et capillis quibus ... ad ... ab
lacrimis coepit rigare pedes et capillis capitis sui
... fuerunt et osculabatur ut totum deo ... in peni-
tencia ... in ...
romanorum ... et unguento
... exhibeat ... et unguento

tergebat et osculabatur pedes eius et unguento ungebat
ad refrigerium caloris et mitigacionem doloris ...
... unguentum ... videns autem pharisaeus ... instancia
... offerebat videns autem pharisaeus ...
... ulla compassione ... fragilitatis ...

bat videns autem pharisaeus qui vocaverat eum ait in
qui scilicet pharisaeus vocaverat ... ait intra se
... sciret ... et qualis ... ad
qualitatem ... quia peccatrix ... non
... tangi ... et unde ... ad ...

tra se dicens hic si esset propheta sciret utique que
... ad cuius cogitacionem ... soli deo nota ...
... propheta ... est ... beate
marie magdalene apud ... non ...
... dicens

et qualis est mulier que tangit eum quia peccatrix
¶ ... aliqui
... tangi ... et
... Simon

est Et respondens Iesus dixit ad illum Simon habeo
et

157

tibi aliquid dicere At ille ait Magister dic / ~~Et respondens Iesus~~

[illegible]

[illegible: faded marginal commentary across the top of the page, e.g. "... Post hec ... ut mulieres in ecclesia ..."]

[illegible: faded marginal commentary in the left margin]

q[uasi] dicit: duo debitores sunt duo populi s[cilicet] iudei et gentiles qui deo creatori debent nummum i[dest] animam [illegible] regis [illegible] ad similitudinem

Dixit: Duo debitores erant cuidam feneratori unus

sibi commissam utrumque debitum [illegible] multiplicatur [illegible] sunt quibus in hac vita [illegible] quibus [illegible] debitor [illegible] debet [illegible] decalogi legis [illegible] plus debet [illegible] qui [illegible]

debebat denarios quingentos et alius quinquaginta. Non

[illegible] vite committit [illegible] peccatorum [illegible] feneratorem [illegible] non [illegible] debitoribus [illegible] non habentibus illis unde redderent donavit utrisque [illegible] debitoribus quibus donatum est [illegible]

habentibus illis unde redderent donavit utrisque. Quis

[illegible] plus diligit ad quem fuit ista parabola estimo quia is cui plus donavit [illegible] amor in [illegible] plurium [illegible] donis et [illegible] minor amor [illegible] donis [illegible]

ergo eum plus diligit. Et respondens Symon dixit

q[uasi] dicit [illegible] ratione [illegible] sit:

Estimo quia is cui plus donavit. At ille dixit ei: Recte

q[uasi] dicit [illegible] ad me [illegible] ad vos Symon vides corporaliter quem vides [illegible] non vides:

iudicasti. Et conversus ad mulierem dixit Symoni: Vides

q[uasi] dicit [illegible] aquam [illegible] debitum [illegible] consuetudine [illegible] quo [illegible] dicebat [illegible]

hanc mulierem? Intravi in domum tuam aquam pedibus meis

[illegible] pedes [illegible] hec autem [illegible] non [illegible] lacrimis [illegible] lacrima est [illegible] rigavit [illegible] qui sunt [illegible] dolentes [illegible]

non dedisti; hec autem lacrimis suis rigavit pedes

[illegible] quod [illegible] incedebat:

[illegible: faded commentary at the foot of the page, e.g. "... fructus ... sine ... celi et stellas celi ... in domo ... sine dolore ... super capitis ..."]

[illegible] peccata multa quia dilexit multum [illegible] Sicut [illegible]
[illegible] peccatores homines [illegible] ut [illegible] Elegit ergo maxime
persecutorem paulum qui fuit [illegible] matheum qui fuit theolonarius et publicanus [illegible]
[illegible] Elegit etiam peccatricem scilicet mariam magdalenam [illegible] Et [illegible]
nullus peccator desperaret [illegible] dimissa [illegible] peccata [illegible]
[illegible]
[illegible] peccatorum [illegible] maria magdalena [illegible]
[illegible] Cum dicitur dimissa sunt ei peccata multa [illegible]
[illegible] Et si non potuit ipsum videre [illegible]
[illegible] in passione [illegible] ipsa sola remansit [illegible] sepulcrum plorans [illegible]
[illegible]
[illegible] Cum dicitur lacrimis cepit rigare pedes eius [illegible]

in signum caritatis et amicicie [illegible] plenitudine [illegible]

meos capillis suis tersit. Osculum mihi non dedisti. Hec
Hec autem, id est, scilicet non unum solum osculum dedit sed multiplex [illegible]
in qualibet parte [illegible] in [illegible] parte [illegible] osculis
[illegible] oleo caput quod solet fieri in signum leticie [illegible]

autem ex quo intravit non cessavit osculari pedes meos. Oleo
Hec namque nomine olei designantur [illegible] illud [illegible]
[illegible] unxit te deus oleo leticie pre consortibus tuis [illegible]
caput meum non unxisti [illegible] aportaverat in alabastro [illegible] Dico

quod dico tibi remittuntur ei peccata multa quoniam dilexit multum
[illegible] remittuntur, id est, dimissa sunt [illegible] quia
dilexit [illegible] caritatis in [illegible] delictorum [illegible]
unde [illegible] caritas operit multitudinem peccatorum et
[illegible] igne [illegible] peccatorum operit caritas

Cui autem minus dimittitur minus diligit. Dixit autem
dixit autem, quasi diceret, non ego dimitto [illegible] scandala [illegible] quia [illegible] Hoc dicebant
quia videbant [illegible] apparente [illegible]
[illegible] latente [illegible] peccata dimittere

ad illam: Remittuntur tibi peccata. Et ceperunt qui si-

108

mul accumbebant dicere intra se: Quis est hic qui etiam peccata di-
[illegible] fides [illegible] fecit quia quot [illegible] posse
[illegible] accipere non dubitavit quia [illegible]
[illegible] salute [illegible] fides tua, id est,
tibi [illegible] quia ista fides fuit formata [illegible]

mittit? Dixit autem ad mulierem: Fides tua te salvam
[illegible] fecit [illegible] in pace
[illegible] reformat

fecit: vade in pace.

[illegible] Etiam [illegible] illud [illegible]

[illegible]

quam ad statum eius pristinum [illegible] Cum
dicitur fides tua te salvam fecit vade in
pace [illegible]
[illegible] pulcritudo [illegible]
[illegible] maria magdalena [illegible]
[illegible]

¶ Convocatis ihesus duodecim apostolis misit illos predicare regnum dei ...

Convocatis autem ihesus duodecim apostolis dedit illis virtutem et potestatem super omnia demonia et ut languores curarent ...

... illis potestatem virtutis super omnia demonia et ut languores curarent ...

¶ Et misit illos predicare regnum dei et sanare infirmos. Et ait ad illos nichil tuleritis in via neque virgam neque peram neque panem neque pecuniam neque duas tunicas habeatis. Et in quamcumque domum intraveritis ibi manete et inde ne exeatis. Et quicumque non receperint vos exeuntes de civitate illa etiam pulverem pedum vestrorum excutite in testimonium supra illos ...

109

Marci vi. convocatis duodecim predicabant ut penitenciam agerent et demonia multa eiciebant etc. Evangelium i. bona annunciantes et curantes ubique. Finis. Egressi autem circuibant per castella evangelizantes et curantes ubique. Finis

~~Sancto [Jaco]bo~~ ~~evangelium~~ ad ... habet

Accessit ad Iesum mater filiorum Zebedei cum filiis suis adorans et petens aliquid ab eo. Qui dixit ei: Quid vis? Ait illi: Dic ut sedeant hii duo filii mei unus ad dexteram tuam et alius ad sinistram tuam in regno tuo. Respondens autem Iesus dixit: Nescitis quid petatis. Potestis bibere calicem quem ego

Oriundus fuit ... Paulus apostolus ... Quarum demonium ... Lucas medicus fuit venerandus medicus corporum et animarum. Animarum magis fuit medicus animarum quam corporum quia ... animas ... fuit sine crimine ... in virginali castitate. Post ascensionem ... dicitur fuisse capellanus beate virginis Marie, a qua maximam partem euangelii didicit, videlicet de ipsius annunciacione et Elyzabeth salutacione, que nullus scire [illegible] potuit. Cuius nullus scire potuisset, quo modo angelus ipsam salutavit et que verba ipsa angelo reddidit nisi sola virgo que solitarie cum angelo loquebatur. Et hec verba ipsa beato Luce suo capellano revelavit, que ipse in suo euangelio fideliter conscripsit. Postea fuit secutus beatum Paulum usque ad ipsius consummacionem. Quanta pro Christo passus fuit ob eo ... in persecucionibus ... fidelibus ... laboribus pro Christo ... plures ... et ... discurrendo ... ministrando et in carceribus et usque mortem ipsum sequendo. Ipse ... sicut Paulus dicebatur fuit ... lacrimas ... pro Christo ... gladio ... quia corpore ... permansit. Tota ... integra ... abstinencia ... et mirando ... Quod ... cum ... probus ... qui mori ... corpore ... portavit. Cum vixisset septuaginta quatuor annos ... obiit in Bithinia plenus spiritu sancto ... angeli ... in celum ... [illegible]

bibiturus sum? Dicunt ei possumus. Ait illis calicem

quidem meum bibetis sedere autem ad dexteram vel sinistram

non est meum dare vobis sed quibus paratum est a patre

meo. Et audientes decem indignati sunt de duobus fratribus

Jesus autem vocavit eos ad se et ait. Scitis quia principes

gentium dominantur eorum et qui maiores sunt potestatem exercent

in eos. Non ita erit inter vos sed quicumque voluerit inter

vos maior fieri sit vester minister. Et qui voluerit inter vos

Hu[miliamini igitur] sub potenti manu dei ut vos exaltet in [tempore visitationis]
omnem [sollicitu]dinem vestram proicientes in eum quoniam ipsi cura est [de vobis]
sobrii estote et vigilate quia adversarius vester diabolus tam[quam leo rugiens circuit]
[quaer]ens quem devoret cui resistite fortes in fide [scientes easdem]
passiones ei que in mundo est vestre fraternitati fieri [Deus autem omnis]
gratie qui vocavit vos in eternam suam gloriam in Christo Iesu [modicum]
passos ipse perficiet confirmabit solidabitque

[illegible] magis ascendente [illegible] cap° [illegible]
[illegible] magis [illegible] apostolis [illegible]
[illegible]
[illegible] contra Simonem Petrum [illegible]
[illegible]

[illegible]

